

Dân Chúa

www.danchua.eu online

CẦU CHO NGƯỜI CAO TUỔI

Chúng ta cầu nguyện cho những người cao tuổi, là đại diện của cội rễ và ký ức của một dân tộc; xin cho kinh nghiệm và sự khôn ngoan của họ giúp người trẻ nhìn về tương lai với niềm hy vọng và tinh thần trách nhiệm.

Dân Chúa on line số 84 - tháng 7.2022

Số 84 / 07 / 2022

Trang tháng 7

1. Hè về ... Hè về
Nghỉ hè giữa chiến tranh đỏ lửa
2. Công bố Logo Năm Thánh 2025
3. Tuổi già - một Hồng ân...
4. Ý nghĩa & giá trị tuổi già

Trang Giáo lý

1. Cha xứ có quyền ra vạ tuyệt thông cho ai không?
2. G. Hội dạy gì về vu khống?
3. Từ ngữ Công giáo trong một số tục ngữ, ca dao tiếng Việt
4. 10 hoa trái

Trang La Vang

1. Đức Maria: Mẹ các Linh Mục & Chứng Sinh

Mục vụ gia đình

1. Bí quyết giữ gìn hạnh phúc gia đình
2. Giáo dục con cái
3. Khi con cái đặt những vấn đề hóc búa về đức tin

Trang Văn hóa

1. Con chim tu hú đẻ nhờ
2. Nhậu 2
3. 10 di tích lịch sử đáng ghé thăm nhất thế giới

Trang Sức Khỏe...

1. Nói chuyện Con Ong, Cái Kiến và Nàng Muỗi.
2. Tôi Có Rủi Ro bị Ung Thư Da Không?

Nguyệt San Công Giáo - Katholische on line - Monthly Catholic on line - **Email:** info@danchua.de - Herausgeber: Franz Xaver e.V. - Dân Chúa Katholische on line

DÂN CHÚA ÂU CHÂU: Dân Chúa online - <https://danchua.eu/>

Chủ nhiệm: Lm Stêphanô Bùi Thượng Lưu / **Phụ tá chủ nhiệm:** Lm Paul Đào Văn Thạnh

Thư ký: Sr. Anne Marie Nguyễn Thị Hường / **Chủ biên thần học:** Lm Vincent Lê Phú Hải omi.

Chủ biên văn hóa: Sh Bona. Trần Công Lao / **Hình ảnh:** Giuse Trần Anh Dũng omi.

MỤC ĐÍCH & TÔN CHỈ DÂN CHÚA

Mục đích: Góp phần vào việc phục vụ tập thể Công Giáo Việt Nam và đồng bào để cùng thăng tiến toàn diện.

Tôn chỉ: Trung thành với Tin Mừng Chúa Kitô và Giáo Huấn của Hội Thánh Công Giáo:

1. Phát triển đời sống Đức Tin sống động, trưởng thành và lòng yêu nước nồng nhiệt, sáng suốt.
2. Phổ biến và hướng dẫn những dư luận ngay chính.
3. Bảo tồn và phát huy Văn Hóa Truyền Thống Việt Nam trong tinh thần dung hợp với nhân bản Công giáo.
4. Cổ vũ hiệp nhất, canh tân tâm tư, ngôn từ và hành động để nếp sống Đạo đáp ứng những đòi hỏi thời đại mới.

HÈ VỀ ... HÈ VỀ

NGHỈ HÈ

GIỮA CHIẾN

TRANH ĐỎ LỬA

Lá thư Dân Chúa 84 tháng 7.2022

Quý độc giả thân mến, cùng với số DC-online 84, xin thành tâm mến chúc quý độc giả thân yêu, quý thân bằng quyến thuộc những ngày HÈ 2022 hồn an xác mạnh, đầy năng ảm, và thượng lộ bình an. Cầu chúc quý độc giả và gia đình thân yêu những ngày nghỉ bồi dưỡng cả tâm hồn lẫn thể xác sau những ngày lao nhọc trong công sở hay bận bịu với đèn sách tại học đường.

Hãy hòa mình vào thiên nhiên, trời cao biển rộng và hãy hít cho đầy làn khí trong lành vào buồng phổi, để làn dưỡng khí thanh luyện dòng máu đen thành máu đỏ nuôi sống thân xác cho thêm cường tráng...nhưng đừng quên đất nước Ukraine, Yemen, Miến Điện, Nam Sudan, Nigeria hay Mali đang lâm cảnh chiến tranh điêu tàn.

Hãy lắng nghe tiếng chim thánh thót trong rừng sâu núi thẳm, quên đi những náo nhiệt ồn ào, những đình tai nhức óc của máy móc nơi đô thị. Chính trong tĩnh lặng của không gian, chúng ta mới có thể nghe được tiếng đập của con tim của chính mình và của người thân yêu trong gia đình của mình. Những đừng quên tiếng bom đạn đang vang dội đêm ngày trong cuộc chiến kinh hoàng tại Ukraine từ hơn bốn tháng qua!

Hãy nhào vào bơi lội trong biển xanh sóng biếc, để làn nước trong lành tẩy sạch các vết nhơ của thân xác và xóa đi bao nỗi mệt nhọc của cuộc sống vội vã cuồng điên, không còn giờ cho chính mình và cho gia đình! Nhưng đừng xả

rác bừa bãi trên các bãi biển hay vất túi nylon bừa bãi vô trách nhiệm trong dòng nước xanh mây trời!

Hãy đi thăm bà con bạn bè sau bao tháng ngày xa cách vì đại dịch Covid-19. Chẳng có gì có thể so sánh với cuộc sống bình thường trước thời đại dịch. Ai nấy đều ước mơ trở lại cuộc sống hôm nào không còn phải mang khẩu trang, không phải đứng giãn cách với tha nhân, không còn phải đi thử nghiệm, hay chích ngừa... Nhưng chẳng có gì quý hơn tay bắt mặt mừng, gặp gỡ lại những khuôn mặt thân thương, được chia sẻ những bữa ăn thân tình...khác xa với những giao tiếp trực tuyến và những cuộc gỡ ảo qua các phương tiện truyền thông,

Hãy thưởng thức sơn hào hải vị của biển khơi menh mông và núi rừng bạt ngàn... Nhưng cũng đừng quên rằng thế giới đang trải qua những tháng ngày chiến tranh tang tóc, nhất là tại Ukraine! Hãy bớt chi tiêu xa xỉ, dành một vài đồng tiết kiệm để chia sẻ với các nạn nhân chiến cuộc đang hứng chịu bao tang thương mất mát!

Hãy đi ngao du thăm các danh lam thắng cảnh, các kỳ quan trên thế giới. Nhưng cũng đừng quên ghé thăm các Trung Tâm Thánh Mẫu Lộ Đức, Fatima, Mễ Du, Banneux, hay các trung tâm hành hương nổi tiếng thế giới như Trung Tâm Lòng Thương Xót Chúa tại thành phố Krakow bên Ba Lan, dành thời gian thăm giáo đô Roma hay hành hương bên Thánh địa Israel...

Hãy dành thời gian nhàn du giải trí xem các trận cầu sôi nổi, tham dự các buổi hòa nhạc, các chương trình truyền hình hay các phim hay... Nhưng đừng quên Ngày Chúa Nhật, Ngày của Chúa, để cùng với vợ con tham dự thánh lễ tại thánh đường gần nơi gia đình đi nghỉ hè...Nhiều người cho rằng chỉ cần tiếp tục dâng lễ online như thói quen trong thời đại dịch... Nhưng không thể nào sánh ví với các thánh lễ tham dự trực tiếp: chính trong thánh đường, trong lòng giáo hội, chúng ta được cùng chung tiếng hát,

được lắng nghe các Lời Chúa trong các bài đọc Sách Thánh, nhất là được phúc rước Mình Thánh Chúa, được cùng với toàn thể cộng đoàn, với toàn thể Hội Thánh, với triều thần thiên quốc, với Đức Maria và với chính Chúa Giêsu hiến tế tạ ơn Cha trên trời và cầu xin ơn cứu độ cho toàn thể giới. Nếu dâng lễ tại một nước ngôn ngữ khác lạ, chúng ta có thể dọn và đọc trước các bài đọc Sách Thánh trong sách lễ hoặc trong các trang mạng xã hội,

Hãy dành thời gian rảnh rỗi để đọc các cuốn tiểu thuyết hay, thưởng thức các bản nhạc cuốn hút ...Nhưng đừng quên mang theo những hành lý tinh thần cho tâm linh. Một cuốn sách hạnh các Thánh, một cuốn sách đạo đức hay một đề tài giúp tăng trưởng thêm đức tin và giáo lý. Đó là những của ăn tinh thần cần thiết bồi dưỡng tâm linh trong những ngày hè thanh thoi.

Hãy dành các đêm cho giấc ngủ an lành bồi dưỡng thể xác sau một ngày hè mệt mỏi... Nhưng đừng quên có một ít phút hồi tâm cuối ngày ngược nhìn về trăng sao vắng vạc, một mình hay với bạn bè và vợ con trong gia đình dâng lời cảm tạ ơn Chúa về những ân lành hồn xác trong ngày nghỉ hè đang được vui hưởng... Hãy luôn nhớ mình là môn đệ của Chúa Giêsu Kitô, là "men, muối và ánh sáng cho đời" chính nơi chúng ta nghỉ hè.

Chân thành mến chúc quý độc giả và thân bằng quyến thuộc Mùa Hè 2022 đầy hồng ân hồn xác nhưng đừng quên đây là mùa hè giữa chiến tranh đỏ lửa!!!

Lm. Chủ Nhiệm

Công bố Logo Năm Thánh 2025

WHĐ (29.6.2022) - Trong cuộc họp báo tại Sala Regia, Vatican hôm 26. 6. 2022, Đức Tổng Giám mục Rino Fisichella, Tổng trưởng của Bộ Loan báo Tin Mừng (nguyên Chủ tịch Hội đồng Toà Thánh cổ võ Tái Truyền giảng Tin Mừng) đã công bố Logo và những công việc chuẩn bị cho Năm Thánh 2025.

Đây là Logo đã được Đức Thánh Cha Phanxicô chọn từ 3 ứng viên lọt vào vòng chung kết trong một cuộc thi trên toàn thế giới để thiết kế biểu tượng cho Năm Thánh được phát động vào tháng 02. 2022.

Đức Tổng giám mục Fisichella cho biết thêm: Tổng cộng có 294 bài dự thi từ 213 thành phố và 48 quốc gia, với độ tuổi từ 6 đến 83. Trên thực tế, có nhiều bức vẽ bằng tay của trẻ em từ khắp nơi trên thế giới, và thật sự xúc động khi xem lại những bức vẽ này là thành quả của trí tưởng tượng và đức tin giản dị.

Có một ủy ban bao gồm các nhà lập trình biểu tượng, thiết kế đồ họa, chuyên gia nghệ thuật và thương hiệu, kiến trúc sư và một số cha xứ. Trong quá trình chấm giải, tác giả được giấu tên nên tác phẩm chỉ được xác định bằng những con số.

Vào ngày 11. 6. 2022, Đức Tổng Giám mục Fisichella đã đệ trình 3 tác phẩm chung kết lên Đức Thánh Cha để chọn ra một tác phẩm khiến ngài ấn tượng nhất.

Đức Tổng Giám mục Rino Fisichella, Tổng trưởng của Bộ Loan báo Tin Mừng, giới thiệu Logo Năm Thánh 2025, ngày 28. 6. 2022.

Tính biểu tượng của Logo Năm Thánh 2022

Tác giả của Logo, Giacomo Travisani, một cư dân ở Puglia, Ý cũng hiện diện trong buổi họp

Thư Chủ Nhiệm

báo, đã giải thích rằng: Ông được truyền cảm hứng bởi viễn cảnh mọi người cùng nhau tiến về phía trước “nhờ ngọn gió Hy vọng là Thập giá của Chúa Kitô và chính Chúa Kitô”

Logo diễn tả:

- Bốn hình tượng nhân vật, đại diện cho nhân loại từ bốn phương trên trái đất. Họ có màu sắc khác nhau: màu Đỏ là màu của tình yêu, hành động, và sự chia sẻ; màu Vàng cam biểu trưng sự ấm áp của con người; màu Xanh lá cây gọi lên hòa bình và trạng thái cân bằng; màu Xanh dương diễn tả sự an toàn và che chở.

- Bốn nhân vật đang ôm nhau, và nhân vật đứng đầu bám vào cây Thánh giá, nói lên tình liên đới, huynh đệ, phải đoàn kết các dân tộc với nhau. Cuộc hành trình của người hành hương không phải là cá nhân, mà mang tính cộng đoàn với những dấu hiệu của một sự năng động, ngày càng tiến về phía Thánh Giá.

- Những con sóng vỗ mạnh bên dưới ám chỉ rằng cuộc hành hương của cuộc sống không phải lúc nào cũng phẳng lặng.

- Hoàn cảnh cá nhân và các biến cố xảy ra trên thế giới hiện nay đòi hỏi một cảm thức hy vọng lớn hơn. Đây là lý do tại sao phần dưới của cây Thánh giá được kéo dài ra, biến thành mỏ neo, vốn mang tính ẩn dụ của hy vọng, chi phối sự chuyển động của sóng.

- Thánh giá không ở thể tĩnh, mà là ở thể động, hướng về và gặp gỡ nhân loại như thể không muốn bỏ rơi nhưng cung cấp sự chắc chắn về sự hiện diện của nó và sự trấn an của hy vọng.

- Dòng chữ Latinh “Peregrinantes in Spem” (Những người hành hương của Hy vọng), khẩu hiệu của Năm thánh 2025, được viết bằng màu xanh lá cây, cũng biểu thị cho niềm hy vọng

Việc Cử hành Năm thánh 2025

Trong cuộc họp báo, Đức Tổng Giám mục Fisichella chia sẻ một vài suy tư về việc Cử hành Năm thánh 2025.

Tính cấp bách để sống Năm Thánh trong ánh sáng hy vọng

- Mỗi Năm Thánh trong lịch sử của Giáo Hội đều mang đầy đủ ý nghĩa riêng khi nó được đặt trong bối cảnh lịch sử mà nhân loại trải qua vào từng thời điểm, và đặc biệt là khi nó có thể đọc được các dấu hiệu của sự lo lắng và bất ổn kết hợp với những kỳ vọng của mọi người.

- Tính dễ bị tổn thương được trải nghiệm trong những năm gần đây, cùng với nỗi sợ hãi về bạo lực của chiến tranh, chỉ làm cho tình trạng con người trở nên nghịch lý hơn: một đằng, thì cảm thấy sức mạnh vượt trội của công nghệ quyết định thời hiện đại; đằng khác, lại nhận thức sự bấp bênh và lo lắng về tương lai của mình.

- Trong bối cảnh này, “Những người hành hương của Hy vọng” đã được chọn làm chủ đề

của Năm Thánh 2025 sắp tới. Đức Tổng Giám mục Fisichella giải thích: “Điều này thể hiện nhu cầu hiểu rõ về hiện tại để có thể chuẩn bị cho một động lực thực sự vào tương lai để đón nhận và ứng phó với những thách thức khác nhau nảy sinh theo thời gian.”

Tầm quan trọng của Năm Thánh đối với đời sống của Giáo hội

Trong thư gửi cho Đức Tổng Giám mục Fisichella hôm 11. 02. 2022, Đức Thánh Cha Phanxicô lưu ý rằng “Năm Thánh luôn là một sự kiện có ý nghĩa quan trọng về mặt thiêng liêng, giáo hội và xã hội trong đời sống của Hội Thánh”.

Thật thế, kể từ Năm Thánh đầu tiên vào năm 1300, “Dân thánh thiện và trung thành của Thiên Chúa đã trải nghiệm việc cử hành này như một ân sủng đặc biệt, được đặc trưng bằng sự tha thứ tội lỗi và nhất là bằng Ôn Toàn Xá, vốn là sự thể hiện trọn vẹn lòng thương xót của Thiên Chúa.”

Ban đầu được cử hành cứ mỗi 100 năm, sau đó, theo mô hình Kinh thánh, mỗi 50 năm, và cuối cùng là mỗi 25 năm. Ngoài ra, cũng có Năm Thánh “ngoại thường” khi được công bố vì một sự kiện nổi bật nào đó.

Năm Thánh thường lệ cuối cùng diễn ra vào năm 2000 dưới triều đại của Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II. Năm 2015, Đức Thánh Cha Phanxicô đã công bố Năm Thánh Ngoại thường của Lòng Thương Xót.

Năm Thánh 2025 với khẩu hiệu “Những người Hành hương của Niềm Hy vọng” dự tính được tiến hành theo nhiều bước:

- Năm 2023 sẽ được dành để học hỏi, nghiên cứu, và quảng bá các chủ đề cơ bản của 4 Hiến chế: Hiến chế về Phụng vụ Thánh (Sacrosanctum Concilium); Hiến chế tín lý về Giáo hội (Lumen Gentium); Hiến chế tín lý về Mạc Khải (Dei Verbum); và Hiến chế Mục vụ về Giáo hội trong Thế giới Ngày nay (Gaudium et Spes). Mục đích nhằm giúp Giáo hội hít thở lại giáo huấn sâu sắc

và kịp thời của Công đồng Vatican II nhân dịp kỷ niệm 60 năm khai mạc sẽ được cử hành vào ngày 11.10. 2023.

- Năm 2024, sẽ dành riêng cho việc cầu nguyện để giúp những người hành hương chuẩn bị cho Đại Năm Thánh.

Trong buổi họp báo Đức Tổng giám mục Fisichella cũng cho biết một ứng dụng và trang web chính thức của Năm Thánh 2025 sẽ được ra mắt sau mùa hè, mà theo ngài:

Cả hai sẽ là công cụ giúp khách hành hương tham gia đầy đủ vào các sự kiện được đề xuất, tạo điều kiện cho trải nghiệm mang tính thiêng liêng và văn hoá của thành phố Roma. Trên thực tế, ngoài những Hướng dẫn quan trọng dành cho khách hành hương, cổng thông tin Năm Thánh bao gồm những tin tức, ghi chép lịch sử, thông tin thực tế, dịch vụ và công cụ đa phương tiện, bằng 10 ngôn ngữ có sẵn cho khách hành hương và người khuyết tật dễ dàng truy cập.

Bộ cũng đã hình dung các sự kiện lớn và tập trung đặc biệt cho các danh mục như:

Gia đình, Trẻ em, Giới trẻ, Phong trào và Hiệp hội, Người cao tuổi, Ông bà, Người khuyết tật, Thể thao, Bệnh tật và Chăm sóc sức khỏe, các Trường đại học, Thế giới việc làm, các Ca đoàn và Hợp xướng, các Phụng hội, Linh mục, Người thánh hiến, Công giáo Đông phương, Giáo lý viên, Người nghèo, Tù nhân, và nhiều người khác... “

Lịch sinh hoạt cụ thể sẽ được sẵn sàng vào cuối năm để có đủ thời gian tổ chức cho khách hành hương và các đoàn thể liên quan.

Nt. Anna Ngọc Diệp, OP

Dòng Đa Minh Thánh Tâm

Theo: catholicnewsagency.com ; vaticannews.va và aleteia.org (28. 6. 2022)

Lịch Phụng vụ tháng 6 - 2022

Ý cầu nguyện của ĐTC: Cầu cho người cao tuổi.

Chúng ta hãy cầu nguyện cho người cao tuổi. Họ là những người đại diện cho cội nguồn và ký ức của dân tộc, để kinh nghiệm và sự khôn ngoan của họ, sẽ giúp giới trẻ nhìn về tương lai với trách nhiệm và hy vọng.

- Thứ Sáu 1 Am 8, 4-6.9-12 ; Tv 118 ; Mt 9, 9-13
- Thứ Bảy 2 Am 9, 11-15 ; Tv 84 ; Mt 9, 14-17
- Chúa Nhật 3 Chúa Nhật XIV Thường niên Is 66, 10-14c ; Tv 65 ; Ga 6, 14-18 ; Lc 10, 1-12.17-20
- Thứ Hai 4 Hs 2, 16.17b-18.21-22; Tv 144 ; Mt 9, 18-26
- Thứ Ba 5 Thánh Antoine Mararia Zacaria Hs 8, 4-7.11 -13 ; Tv 11 3B ; Mt 9, 32-38
- Thứ Tư 6 Thánh Maria Goretti Hs 10, 1-3.7-8.12 ; Tv 104 ; Mt 10, 1-7
- Thứ Năm 7 Hs 11, 1-4.8c-9 ; Tv 79 ; Mt 10, 7-15
- Thứ Sáu 8 Hs 14, 2-10 ; Tv 50 ; Mt 10, 16-23
- Thứ Bảy 9 Thánh Augustin Zhao Rong và các bạn Is 6, 1-8; Tv 92; Mt 10,24-33
- Chúa Nhật 10 Chúa Nhật XV Thường niên Đnl 30,10-14 ; Tv 68 hay 18B ;
Cl 1,15-20 ; Lc 10,25-37
- Thứ Hai 11 Thánh Benoit Pr 2, 1-9 ;Tv 33 ; Mt 19, 27-29
- Thứ Ba 12 Is 7, 19-; Tv 47 ; Mt 11, 20-24
- Thứ Tư 13 Thánh Henri Is 10, 5-7.13-16; Tv 93 ; Mt 11, 25-27
- Thứ Năm 14 Thánh Camille de Lellis Is 26, 7-19.12.16 ; Tv 101 ; Mt 11,28-30
- Thứ Sáu 15 Thánh Bonaventure Is 38, 1-6.21-22.7-8 ; Is 38 ; Mt 12, 1-8
- Thứ Bảy 16 Đức bà Núi Carmel Mk 2, 1-5† ; Tv 9B ; Mt 12, 14-21
- Chúa Nhật 17 Chúa Nhật XVI Thường niên Gn 18, 1-10a ; Tv 14 ; Col 1, 24-28; Lc 10, 38-42
- Thứ Hai 18 Mk 6, 1-4.6-8 ; Tv 49 ; Mt 12, 38-42
- Thứ Ba 19 Mk 7, 14-15.18-20 ; Tv 84 ; Mt 12, 46-50
- Thứ Tư 20 Thánh Apollinaire Gr 1, 1.4-10; Tv 70 ; Mt 13, 1-9
- Thứ Năm 21 St Laurent de Brindisi Gr 2,1 -3.7-8.12-13 ; Tv 35 ; Mt 13,10-17
- Thứ Sáu 22 Thánh Marie Madeline Ct 3, 1-4a hay 2 Cr 5, 14-17 ; Tv 62 ; Ga 20, 11-18
- Thứ Bảy 23 Thánh Brigitte Tb 8, 4b-7 hay Ga 2, 19-20 ; Tv 33 ; Ge 15, 1-8 hay Mc 3, 31-35
- Chúa Nhật 24 Chúa Nhật XVII Thường niên Gn 18, 20-32 ; Tv 137 ;
Cl 2, 12-14 ; Lc 11, 1-13
- Thứ Hai 25 Thánh Giacôbê 2 Cr 4, 7-15 ; Tv 125 ; Mt 20, 20-28
- Thứ Ba 26 Thánh Gioakim và thánh Anna Gr 14, 17-22 ; Tv 78 ; Mt 13, 36-43
- Thứ Tư 27 Gr 15, 10.16-21 ; Tv 58 ; Mt 13, 44-46
- Thứ Năm 28 Gr 18, 1 -6 ; Tv 145, Mt 13,47-53
- Thứ Sáu 29 Thánh Marthe, Marie và Lazare Gr 26,1 -9 ; Tv 68 ; Ga 11,19-27
hay Lc 10, 38-42
- Thứ Bảy 30 Thánh Pierre Chrysologue Gr 26, 11-16.24 ; Tv 68 ; Mt 14, 1-12
- Chúa Nhật 31 Chúa Nhật XVIII Thường niên Gv 1, 2 et 2, 21-23 ; Tv 89 ;
Cl 3, 1-5.9-11 ; Lc 12 13-21

TUỔI GIÀ - MỘT HỒNG ÂN VÀ MỘT SỨ VỤ

(Viết tặng những ai đã, đang và sẽ bước vào tuổi già)

Lm. Montfort Phạm Quốc Huyền O.Cist.

1- Ý nghĩa và phẩm giá của tuổi già

- a- Tuổi già là một hồng ân
- b- Tuổi đạt đến sự tròn đầy của cuộc đời làm người

2- Giá trị và sứ vụ của tuổi già

- a- Những dụng cụ đắc lực trong kế hoạch cứu độ của Thiên Chúa
- b- Một ngôn sứ truyền thông đức tin và kinh nghiệm về Thiên Chúa
- c- Sứ vụ dâng đau khổ và hy sinh để cầu nguyện cho gia đình, Giáo hội và thế giới
- d- Tuổi già là thời gian chuẩn bị cho việc gặp gỡ Thiên Chúa diện đối diện

Kết

WHĐ (27.01.2022) - Trong văn kiện “Phẩm giá của người cao tuổi và sứ vụ của họ trong Giáo hội và thế giới” (ban hành ngày 01-10-1998), Hội Đồng Giáo Hoàng về Giáo Dân viết rằng: “Có những người cao niên hiểu được rằng: tuổi già là một giai đoạn cần thiết trong cuộc đời con người” và vì thế “họ đón nhận tuổi già không chỉ trong sự thanh thản và trong phẩm giá mà còn coi tuổi già là thời gian cung cấp cho họ những cơ may mới để trưởng thành và dần thân”.

Nhưng cũng có những người khác lại xem tuổi già là một kinh nghiệm đau buồn, và phản ứng với thái độ từ cam chịu thụ động đến nổi loạn, loại bỏ và thất vọng như nữ văn sĩ nổi tiếng người Pháp Simone de Beauvoir đã viết: “Phần đông nhân loại nhìn việc trở nên già nua với nỗi buồn bã và tâm tình nổi loạn. Họ chất chứa trong lòng một mối ác cảm đối với việc trở nên già nua còn lớn hơn cả đối với chính cái chết nữa.” Đây là những người trở nên bế tắc trong bản thân và tự đứng ra bên lề, bởi vì

không biết rằng: Lão hóa là một trong những tiến trình cốt yếu của thân phận làm người, chối bỏ nó chỉ đem lại một tai hại lớn lao. Mỗi người cần khám phá, hay tái khám phá trong sự lão hóa của mình có một cơ hội làm phong phú cho phẩm chất của cuộc sống của bản thân cũng như của những người khác.

Vì lý do đó, bài viết này muốn nói lên ý nghĩa và phẩm giá của tuổi già, cũng như giá trị và sứ vụ của người cao niên. Tuổi già là một hồng ân, là tuổi đạt đến sự tròn đầy của cuộc đời làm người và làm con cái của Thiên Chúa. Đồng thời tuổi già cũng có một sứ vụ truyền thông đức tin và kinh nghiệm về Thiên Chúa, dâng những đau khổ và hy sinh của mình để cầu nguyện cho gia đình, Giáo hội và thế giới, nhất là chuẩn bị cho cuộc gặp gỡ Thiên Chúa trong ngày sau hết của cuộc đời. Hy vọng rằng những ý tưởng này cung cấp một vài sự trợ giúp tâm linh nho nhỏ cho những ai đã, đang hay sẽ bước vào tuổi già.

1- Ý nghĩa và phẩm giá của tuổi già

Tất cả chúng ta đều đang già đi và sẽ hoàn tất cuộc đời của mình. Bước vào cõi đời này, chúng ta đã nhận biết bao nhiêu ân huệ, tình yêu và sự chăm sóc mà Thiên Chúa trao ban cho chúng ta qua ông bà, cha mẹ, họ hàng, các linh mục, các tu sĩ, các thầy cô, anh chị em, bạn bè, và những người thân quen. Khi chúng ta có thể tự mình đứng vững được, tự diễn tả chính mình qua lời nói, hành động và yêu thương, nhất là khi đã vươn tới đỉnh cao của cuộc đời, và cảm thấy đầy tự tin, chúng ta lại được mời gọi trở

thành ông bà, cha mẹ, linh mục, tu sĩ, thầy cô... để lại yêu thương, trao ban và chăm sóc cho các thế hệ kế tiếp. Cuộc sống yêu thương và trao ban đó vẫn tiếp tục khi chúng ta bước vào tuổi già, vì đó là thời hồng ân, và ngày cứu độ của chúng ta đã gần kề.

a- Tuổi già là một hồng ân

Trong Kinh Thánh, tuổi già là một phúc lành của Thiên Chúa dành cho những ai vâng phục Ngài: “Anh em hãy đi đúng con đường mà Đức Chúa, Thiên Chúa của anh em, đã truyền cho anh em, để anh em được sống, được hạnh phúc và được sống lâu trên mặt đất mà anh em sẽ chiếm hữu” (Đnl 5, 33) và “Anh em phải giữ các thánh chỉ và mệnh lệnh của Người, mà hôm nay tôi truyền cho anh em ; như vậy anh em và con cháu anh em sau này sẽ được hạnh phúc, và anh em sẽ được sống lâu trên đất mà Đức Chúa, Thiên Chúa của anh em, vĩnh viễn ban cho anh em” (Đnl 4, 40).

Những người tuân giữ giáo huấn của Chúa sẽ được sống lâu: “Này con, đừng quên lãng giáo huấn của thầy, huấn lệnh của thầy, lòng con lo giữ trọn. Vì nhờ đó, con sẽ được sống lâu trăm tuổi, và đầy tràn phúc lộc bình an” (Cn 3, 1-2). Tuổi già là món quà Thiên Chúa ban cho người công chính: “Mãi đầu bạc là triều thiên vinh hiển được tặng ban cho kẻ sống công chính” (Cn 16, 31). Tuổi già cũng là phần thưởng cho người con hiếu thảo như tục ngữ Việt Nam đã nói: “Kính già, già để tuổi cho” và Thiên Chúa cũng hứa như vậy: “Người hãy thờ cha kính mẹ, như Đức Chúa, Thiên Chúa của người, đã truyền cho người, để được sống lâu” (Đnl 5, 16).

Cuối cùng, có thời gian để chuẩn bị cho giờ ra đi của mình là một hồng ân quý báu như lời Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II nói: “Được sống đến tuổi già là một ân huệ. Không phải vì chỉ một số người có thể sống đến tuổi này, nhưng vì trước hết, tuổi già cho chúng ta khả năng đánh giá quá khứ, được hiểu và sống màu

nhiệm Vượt Qua một cách sâu xa hơn, và được trở nên kho tàng kinh nghiệm quý báu cho Giáo hội”. Đó chính là đặc sủng của tuổi già, một lứa tuổi có nhân sinh quan tròn đầy.

b- Tuổi đạt đến sự tròn đầy của cuộc đời làm người

Cuộc sống của chúng ta thường bị thống trị bởi công việc làm ăn, việc giải trí, bởi tính ích kỷ, ghen ghét, tính ham hưởng thụ, với những náo động và căng thẳng nơi các mối liên hệ trong gia đình, cộng đoàn, Giáo hội và xã hội. Đây là một cuộc sống bị phân tán trong đó những câu hỏi nền tảng về ơn gọi, phẩm giá và số phận của con người bị lãng quên.

Tuy nhiên, sau một chặng đường dài của cuộc đời, người cao niên đã vượt qua bao nghịch cảnh, bao sóng gió, bao thăng trầm của cuộc sống, đã trở nên một con người của đơn sơ, thanh thần và chiêm niệm, đã đạt đến sự tròn đầy của cuộc đời làm người.

*“Đời con cay đắng đã nhiều
Hận thù danh lợi đốt thiêu cõi lòng
Hồn con mong mỏi sạch trong
Mái chèo buông nhẹ theo dòng thuyền trôi
Hồn con, thương để xa rời
Những niềm ân oán mưu đời ghét ghen”*

(Thánh thi giờ Kinh Đêm ngày Thứ Năm tuần I, trong sách “Các Giờ Kinh Phụng Vụ” của Dòng Xitô)

Các giá trị luân lý và tôn giáo nơi người già là một tài nguyên cần thiết cho việc củng cố sự hòa hợp của xã hội, gia đình và cá nhân như đức Khổng Tử nói: “Lục thập nhi nhĩ thuận”: 60 tuổi thì không còn chướng tai gai mắt; do lý giải đúng căn nguyên của mọi việc diễn ra xung quanh và thấu hiểu nhân tình thế thái, nên dễ thông cảm và có thái độ khoan dung hơn – nhìn sự việc không còn thấy chướng tai gai mắt (thuận nhĩ); không như tuổi trẻ hiểu biết còn nông cạn, nên trước nhiều sự việc thường cảm

thấy khó chịu, bức mình. Và “thất thập nhi tòng tâm sở dục, bất du cử”: 70 tuổi sẽ đạt đến tình trạng hoàn hảo về cách xử thế ở đời, nói hay làm điều gì cũng thể hiện đúng với chủ tâm của lòng mình và không bao giờ vượt ra khỏi khuôn khổ.

Người cao niên có nhiều kinh nghiệm phong phú về cuộc sống xã hội cũng như về tâm linh. Người ta có thể đến với họ để tiếp thu các giá trị phong phú của người đã sống lâu năm trên cõi đời này như tục ngữ Việt Nam vẫn nói: “Đi hỏi già về nhà hỏi trẻ”. Những giá trị này bao gồm một cảm thức về trách nhiệm, đức tin vào Thiên Chúa, tình bạn, tính vô vị lợi trong quyền lực, khôn ngoan, kiên nhẫn, cẩn trọng, và một xác tín nội tâm về nhu cầu tôn trọng thế giới tự nhiên và củng cố hòa bình. Người già hiểu sự vượt trội của cái là, hơn hẳn cái có. Xã hội loài người sẽ tốt hơn nếu biết học hỏi từ các đặc sủng của người già.

Và phẩm chất của tuổi già sẽ phụ thuộc vào khả năng chúng ta nắm bắt ý nghĩa của nó và lượng giá nó về phương diện con người và đức tin Kitô giáo. Chúng ta cần chấp nhận tuổi già là một giai đoạn qua đó Chúa Kitô dẫn chúng ta về Nhà Cha (Ga 14, 2). Chỉ trong ánh sáng đức tin, được củng cố bởi niềm hy vọng không bị lừa dối (Rm 5, 5), chúng ta có thể chấp nhận tuổi già với tính cách là một hồng ân và một sứ vụ. Đó là bí quyết của sự tươi trẻ tinh thần, tinh thần vui tươi và trẻ trung mà chúng ta có thể vun

trông bất chấp sự qua đi của năm tháng. Aldous Huxley biết rõ điều này khi ông viết cho Julian là em trai của ông trong ngày kỷ niệm sinh nhật của ông: “Thật khó mà cảm thấy mình già. Anh nghĩ cả hai anh em mình thuộc về nhóm thiểu số trong nhân loại, những người vẫn giữ lại được tinh thần cởi mở và linh động của tuổi trẻ, trong khi sẵn sàng vui hưởng hoa trái của người có cả một chuỗi kinh nghiệm dài từng trải.”

Để nắm bắt một cách đầy đủ về giá trị và sứ vụ của người già, chúng ta cần mở Kinh Thánh ra, đọc, và nghiền ngẫm. Chỉ có ánh sáng của Lời Thiên Chúa mới cho chúng ta nhận ra chiều sâu về thần học, tâm linh, và luân lý của giai đoạn này của cuộc sống.

2- Giá trị và sứ vụ của tuổi già

Thiên Chúa muốn người cao niên cộng tác vào chương trình cứu rỗi loài người của Ngài và trong thực tế, nhiều người lớn tuổi đã có vai trò quan trọng trong lịch sử cứu chuộc.

a- Những dụng cụ đặc lực trong kế hoạch cứu độ của Thiên Chúa

Đọc Kinh Thánh chúng ta thấy: kế hoạch cứu độ của Thiên Chúa được thực hiện trong sự mỏng giòn của những thân xác yếu đuối, bất lực và không còn trẻ trung nữa. Chính từ lòng dạ son sẻ của bà Sara và thân xác già yếu của ông Abraham mà Dân tuyển chọn được sinh ra (Rm 4, 18-20). Và tương tự như thế, từ

lòng dạ son sẻ của bà Elisabeth và ông Zacaria mà Gioan Tẩy Giả, đấng tiền hô của Đấng Cứu Thế được sinh ra (Lc 1, 5-25). Những người già, ngay cả khi sự sống của họ dường như rất yếu đuối, rã rời thì họ vẫn là những dụng cụ đặc lực của lịch sử cứu độ vì được Thiên Chúa thương yêu và chăm sóc: “cho sống lâu, tuổi thọ dư đầy, và hưởng ơn cứu độ Ta ban» (Tv 91, 16). Các cụ ông cụ bà cao niên đã trở nên người loan báo Tin mừng ơn cứu độ, qua việc họ thuật lại cho con cháu những kỳ công Thiên Chúa đã thực hiện trong cuộc đời mình:

“Lạy Thiên Chúa, tai chúng con đã từng được nghe truyện cha ông vẫn thường kể lại về công trình Chúa đã làm nên, thời các cụ thuở xa xưa ấy” (Tv 44, 2).

Cuộc sống của các tổ phụ là một minh chứng thật hùng hồn cho quan điểm này. Thật vậy, khi ông Môsê gặp bụi gai bốc cháy, Thiên Chúa đã hiện ra và nói với ông: “Ta là Thiên Chúa của cha ông ngươi, Thiên Chúa của Abraham, Thiên Chúa của Isaac, Thiên Chúa của Giacóp” (Xh 3, 6). Thiên Chúa đã nối kết tên của Ngài với các tổ phụ, những người đại diện cho sự hợp pháp và bảo đảm cho đức tin của Israel. Trong Cựu ước, con cháu luôn luôn là những người đón nhận đức tin vào Thiên Chúa từ cha ông họ. Việc lặp đi lặp lại cụm từ “Thiên Chúa của . . .” cho thấy mỗi tổ phụ có kinh nghiệm riêng về Thiên Chúa. Và kinh nghiệm này là di sản của các tổ phụ, là lý do của việc họ luôn tươi trẻ về tinh thần và thanh thản khi đối diện trước cái chết.

Quyền năng của Thiên Chúa có thể được tỏ lộ trong tuổi già, ngay cả khi thân xác của người cao niên đã trở nên suy sụp, yếu kém, bệnh tật: “Song những gì thế gian cho là yếu kém, thì Thiên Chúa đã chọn để hạ nhục những kẻ hùng mạnh, hầu không một phàm nhân nào dám tự phụ trước mặt Người” (1 Cr 1, 27-29). Chính nhờ có kinh nghiệm sâu xa về tình yêu và sự chăm sóc của Thiên Chúa dành cho mình mà người cao niên mới có thể truyền thông cho

các thể hệ sau mình một đức tin chân thực và sống động.

b- Một ngôn sứ truyền thông đức tin và kinh nghiệm về Thiên Chúa

Đức Gioan Phaolo II đã khẳng định vai trò tích cực của người già khi nói chuyện với hơn 8000 người cao tuổi trong ngày 23-03-1984: “Anh chị em đừng ngạc nhiên bởi những cảm dỗ về sự cô tịch bên trong. Bất kể sự phức tạp của những vấn đề của anh chị em, sức khỏe sa sút, những chậm trễ của luật pháp, những thất bại trong việc thông cảm của một xã hội ích kỷ, anh chị em đừng xem chính mình là ở bên lề của đời sống Giáo hội, là những thành viên thụ động trong một thể giới hoạt động, nhưng anh chị em là những chủ thể hoạt động tích cực trong sự hiện hữu của con người, những người phong phú về nhân bản và tâm linh. Anh chị em có một sứ vụ để thực hiện và có một phần vụ để thi hành”.

Nếu không có sự hiện diện của những người cao tuổi chúng ta có thể quên là mình đang già đi. Những người cao tuổi là các vị ngôn sứ, họ nhắc nhở chúng ta điều chúng ta thấy rõ ràng nơi họ, đó là quá trình già đi mà tất cả mọi người đều đang trải qua. Theo Kinh Thánh, một trong những đặc sủng của người sống lâu là sự khôn ngoan. Nhưng khôn ngoan không tự động mà có đối với tuổi già, khôn ngoan mà người cao niên có được là do trải qua nhiều kinh nghiệm về đường lối hành động của Thiên Chúa trong

cuộc đời của mình. Đó là một hồng ân của Thiên Chúa, một hồng ân mà người già đón nhận và cũng là mục tiêu của họ. Chỉ khi theo đuổi mục tiêu này, họ mới đạt đến sự khôn ngoan của tâm trí để “đếm tháng ngày mình sống”(Tv 90, 12), để sống thời gian mà Chúa quan phòng ban cho mỗi người chúng ta với một tinh thần trách nhiệm. Yếu tính của sự khôn ngoan này là khám phá ra ý nghĩa sâu xa của cuộc sống con người và số phận siêu việt của con người trong Thiên Chúa. Và nếu đây là điều quan trọng đối với người trẻ, thì nó còn quan trọng hơn đối với người già, những người được mời gọi định hướng cuộc sống của họ với cái nhìn về “điều cần thiết duy nhất” (Lc 10,42).

Một cách nghịch lý, chính người già khẳng định mình qua việc truyền thụ cho những người khác đức tin và kinh nghiệm về Thiên Chúa mà họ đã nhận được. Trong một thế giới ca tụng tuổi trẻ, cắt xén ký ức hay tương lai, sự kiện này làm cho chúng ta dừng lại để suy nghĩ về ảnh hưởng lớn lao của các vị cao niên: “Già rồi, vẫn sinh hoa kết quả, tràn đầy nhựa sống, cành lá xanh rờn” (Tv 92, 14). Ông Môsê biết điều này nên đã nói với dân Israel: “Hãy nhớ lại những ngày xưa tháng cũ, và ngắm xem từng thế hệ qua rồi. Cứ hỏi cha người là người sẽ dạy, thỉnh bậc lão thành, họ sẽ nói cho nghe” (Đnl 32, 7). Vì thế, luôn có những vị cao niên ân mình, những người mà chúng ta phải mời đến giữa đại hội để họ bảo cho chúng ta biết cách sống từ khởi đầu cho đến lúc kết thúc, “thỉnh bậc lão thành, họ sẽ nói cho nghe”.

c- Sứ vụ dâng đau khổ và hy sinh để cầu nguyện cho gia đình, Giáo hội và thế giới

Kinh Thánh cũng nhắc nhở chúng ta: Con đường duy nhất để sống tốt trong tuổi già là sống nó trong Thiên Chúa. “Con ăn năn bên Ngai, lạy Chúa, xin đừng để con phải tủi nhục bao giờ” (Tv 71, 1). Thánh vịnh này thật đẹp,

nó là một trong những lời cầu nguyện của nhiều người mà chúng ta tìm thấy trong Kinh Thánh và đó cũng là cảm thức tôn giáo của một tâm hồn sống trong sự hiện diện của Thiên Chúa.

Cầu nguyện là phương tiện chủ yếu trong sự hiểu biết về tâm linh và cuộc sống của người già. Cầu nguyện là một sự phục vụ và là sứ vụ mà người già thực hiện cho sự thiện hảo của toàn Giáo hội và thế giới. Ngay cả người già đau yếu bệnh tật cũng có thể cầu nguyện. Cầu nguyện là sức mạnh của họ, là sự sống của họ. Qua cầu nguyện, họ có thể phá đổ bức tường cô đơn, vượt lên số phận đau buồn của họ và chia sẻ niềm vui, nỗi buồn của những người khác.

Tin mừng Luca cho chúng ta một gương mẫu về điểm này: “Lại cũng có một nữ ngôn sứ tên là Anna, con ông Ponuên, thuộc chi tộc Ase. Bà đã nhiều tuổi lắm. Từ khi xuất giá, bà đã sống với chồng được bảy năm, rồi ở góa, đến nay đã tám mươi tư tuổi. Bà không rời bỏ Đền Thờ, những ăn chay cầu nguyện, sớm hôm thờ phượng Thiên Chúa” (Lc 2, 36-37). Cụ bà Anna 84 tuổi đã biết bí quyết làm cho cuộc đời của cụ đem lại nhiều hoa trái nhất cho Thiên Chúa và nhân loại: cầu nguyện và hy sinh. Thay vì uổng phí thời gian với những sự ở thế gian này, bà ở lại trong đền thờ để ăn chay cầu nguyện, sớm hôm thờ phượng Thiên Chúa.

Cầu nguyện và tiến trình lớn lên thì không tránh được những khó khăn. Con đường cầu nguyện thì không dễ dàng. Trong cuộc sống,

chúng ta gặp phải nhiều đau khổ. Đôi khi, nỗi đau rất buốt, rất cay đắng. Đau khổ là phương thể dẫn chúng ta vào sâu hơn trong sự kết hiệp với Thiên Chúa. Đối với bà Anna, cái chết của chồng bà đưa bà đến việc tìm kiếm đời sống tâm linh trong một cách thức sâu xa hơn.

Cầu nguyện là quan trọng nhất đối với họ. Nhờ cầu nguyện, người già có thể trở nên một người chiêm niệm. Một người già nằm trên giường bệnh nhờ cầu nguyện có thể ôm trọn toàn thể thế giới. Giường bệnh của người già yếu bệnh tật vừa là thập giá vừa là bàn thờ: là thập giá vì người cao niên nằm liệt giường giống như Chúa Giêsu chịu đóng đinh trên thập giá, và là một nỗi đau đớn vì không còn di chuyển được nữa, mọi sự phải nhờ người khác. Giường bệnh cũng là bàn thờ trên đó hy lễ là chính thân xác của bệnh nhân già yếu và tư tế cũng là bệnh nhân đó, người chấp nhận dâng những đau khổ do bệnh tật gây ra cho bản thân để cầu nguyện cho gia đình, Giáo hội và thế giới. Giường bệnh như cánh cửa để người già bước vào thiên đàng, nếu họ dùng thời gian nằm trên đó để kết hiệp với cuộc Thương Khó của Chúa Giêsu bằng lòng mến và trong tư thế sẵn sàng cho việc gặp gỡ Thiên Chúa diện đối diện.

d- Tuổi già là thời gian chuẩn bị cho việc gặp gỡ Thiên Chúa diện đối diện

Hiến chế “Vui Mừng và Hy Vọng” nói rằng: “Trước cái chết, bí ẩn về thân phận con người lên cao tới tột độ” (số 18). Tâm trí con người không thể hiểu cái chết. Chúng ta đối diện nó với nỗi sợ hãi và bấp bênh, hay khiếp sợ tột cùng. Chúng ta xem cái chết như một điều không thể chịu đựng nổi. Chúa Giêsu cũng đã làm người và cũng đã run sợ chảy mồ hôi máu trước khi chịu chết. Nhưng vì yêu thương chúng ta, Chúa đã chấp nhận cái chết để “giải thoát những ai vì sợ chết mà suốt đời sống trong tình trạng nô lệ” (Dt 2, 15). Nếu chúng ta hiểu được ý nghĩa của cái chết, thì nó sẽ không còn là tên khủng

bổ đối với chúng ta nữa như Đức Hồng y Basil Hume đã viết trong cuốn “Mầu nhiệm Thập giá” như sau: “Cái chết là một kẻ thù kinh khủng cho đến khi chúng ta học biết làm cho nó trở thành bạn hữu của mình. Cái chết thật đáng sợ, nếu chúng ta không học đón nhận nó. Cái chết là sự vô lý nhất, nếu chúng ta không nhìn nó như một sự thành toàn. Cái chết ám ảnh chúng ta, khi chúng ta xem nó như một hành trình đi vào hư vô, nhưng thực ra nó là hành trình đi đến nơi có hạnh phúc thực”.

Cái chết không phải là cùng đích của cuộc hành trình trên dương thế của chúng ta, nhưng là cửa ngõ đi đến một nơi tốt đẹp hơn. Chính trong nơi này mà những khát vọng của chúng ta được thực hiện. Chính ở đó mà chúng ta sẽ hiểu những kinh nghiệm của chúng ta về sự tốt lành, tình yêu, vẻ đẹp và niềm vui là những thực tại chỉ hiện hữu một cách hoàn hảo trong Thiên Chúa. Chính trong thiên đàng mà chúng ta sẽ nghỉ ngơi trong Thiên Chúa, vì như lời thánh Augustino đã nói: “Chúa đã dựng nên hồn con cho Chúa, và hồn con sẽ bắn khoăn thao thức mãi cho đến khi nào được nghỉ yên trong Chúa”.

Mặc dù chỉ có một cuộc đời duy nhất để sống, mặc dù nó chỉ là một phần rất nhỏ của lịch sử nhân loại, chúng ta sẽ sống cuộc đời làm người và làm con cái Thiên Chúa này một cách trân trọng và cẩn thận. Đó là ơn gọi cao cả nhất của chúng ta, trong đó việc yêu thương, trao ban và sống cuộc đời này cách trưởng thành làm nên một cái chết có giá trị.

Trong Kinh Thánh có một vị cao niên đã xin Thiên Chúa cho mình được chết với nụ cười tươi vui mãn nguyện trên gương mặt. Đó là cụ già Simeon: “Muôn lạy Chúa, giờ đây theo lời Ngài đã hứa, xin để tôi tớ này được an bình ra đi. Vì chính mắt con được thấy ơn cứu độ Chúa đã dành sẵn cho muôn dân” (Lc 2, 29-31).

Khi tiến trình chúng ta đang già đi được cảm nghiệm như một sự lớn lên trong việc yêu

thương và trao ban, không chỉ là trao ban trí tuệ và tấm lòng, nhưng là trao tặng chính cuộc sống của mình, thì tuổi già có thể trở thành một bước tiến đến gần “giờ” mà thánh Phaolô đã nói trong thư gửi cho Timôthê: “Còn tôi, tôi sắp phải đổ máu ra làm lễ tế, đã đến giờ tôi phải ra đi. Tôi đã đấu trong cuộc thi đấu cao đẹp, đã chạy hết chặng đường, đã giữ vững niềm tin” (2 Tm 4: 6-7).

Trong ánh sáng của lời Chúa, cái chết không còn là một lời kết án, một cái kết vô nghĩa của cuộc đời, nó được mặc khải là một thời gian của hy vọng: niềm hy vọng chắc chắn và đích thực của việc đến gặp gỡ Chúa diện đối diện: “Xin dạy chúng con đếm tháng ngày mình sống, ngõ hầu tâm trí được khôn ngoan” (Tv 90, 12).

Và Kinh Thánh nhắc chúng ta hãy nhìn lên Thiên Chúa trong suốt cuộc đời, vì Ngài là mục đích của cuộc hành hương trên cõi đời này của chúng ta, và đặc biệt trong lúc sợ hãi khi tuổi già và cái chết đang đến với mình, vì người già vẫn có thể sống trong hạnh phúc tròn đầy: “Ông Abraham sống thọ một trăm bảy mươi lăm tuổi rồi tắt thở. Ông qua đời khi đã cao niên, đã sống tuổi già hạnh phúc và được mãn nguyện; và ông được về sum họp với gia tiên” (St 25, 7-8).

Đoạn Kinh Thánh này rất thời sự trong thời đại chúng ta. Thế giới đương đại mất đi cái nhìn về sự thật liên quan đến ý nghĩa và giá trị của cuộc sống con người, mà Thiên Chúa đã ghi dấu trong lương tâm con người khi tạo dựng họ, và cùng với nó là ý nghĩa trọn vẹn của tuổi già và

cái chết. Bị tê công bởi những hình ảnh về cái chết được trình bày bởi các phương tiện truyền thông xã hội, con người ngày nay làm mọi sự có thể được để tránh né thực tại này, một thực tại làm cho họ lo âu và sợ hãi. Nhưng cái chết không thể tránh được. Con Thiên Chúa đã trở thành con người, và đảo ngược ý nghĩa của cái chết: Ngài mở ra cánh cửa hy vọng cho những ai tin tưởng vào Ngài: “Đức Giêsu liền phán: «Chính Thầy là sự sống lại và là sự sống. Ai tin vào Thầy, thì dù đã chết, cũng sẽ được sống. Ai sống và tin vào Thầy, sẽ không bao giờ phải chết. Chị có tin thế không?» (Ga 11, 25-26).

Niềm tin vào sự phục sinh làm cho người cao niên gắn bó với việc cầu nguyện và hy sinh để hiệp thông với thế giới và hiệp thông với Thiên Chúa, chuẩn bị cho ngày hiệp nhất với Chúa trên thiên quốc. Đồng thời người cao niên cũng cần nhận ra sự hiện diện của Chúa nơi người nghèo khổ và đối xử tốt với những anh em đó để được nghe Chúa nói trong ngày sau hết của đời mình: “Nào những kẻ Cha Ta chúc phúc, hãy đến thừa hưởng Vương Quốc dọn sẵn cho các ngươi ngay từ thuở tạo thiên lập địa. Vì xưa Ta đói, các ngươi đã cho ăn; Ta khát, các ngươi đã cho uống; Ta là khách lạ, các ngươi đã tiếp rước; Ta trần truồng, các ngươi đã cho mặc; Ta đau yếu, các ngươi đã thăm viếng; Ta ngồi tù, các ngươi đến hỏi han” (Mt 25, 34-36).

Kết

Tiến trình trở nên già đi là con đường đưa đến bóng tối hay là con đường đưa đến ánh sáng? Nó không được giải quyết dứt khoát cho bất cứ ai, bởi vì câu trả lời nằm ở mỗi người chúng ta. Tác giả thư thứ nhất Phêrô nói rằng: “Thiên Chúa là Đấng không vị nể ai, nhưng cứ theo công việc mỗi người mà xét xử. Vậy nếu anh em gọi Người là Cha, thì anh em hãy đem lòng kính sợ mà sống cuộc đời lữ khách này” (1 Pr 1,17). Chúng ta được mời gọi nhìn cuộc đời của mình như một cuộc hành hương tiến về

với Cha trên trời. Chúng ta sống không phải để chết, nhưng cho sự sống đời đời. Tuổi già là chặng cuối của cuộc hành trình đức tin, là hồng ân cao quý Chúa ban cho chúng ta, vì đó là thời gian chuẩn bị cho cuộc gặp gỡ với Đấng là Cha luôn yêu thương, chăm sóc cho chúng ta. Không có gì phải sợ hãi quá, vì Thiên Chúa không bao giờ bỏ rơi chúng ta trong bất cứ hoàn cảnh nào.

Tuy nhiên, trong việc chuẩn bị cho ngày sau hết của đời mình, điều quan trọng là chúng ta phải biết dùng thời giờ hiện tại để chu toàn ý muốn của Chúa Cha, như lời Chúa Giêsu nói: “Chỉ những ai thi hành ý muốn của Cha Thầy, mới được vào Nước Trời mà thôi” (Mt 7, 21). Nhưng ý muốn của Thiên Chúa được biểu lộ qua các điều răn của Ngài: “Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn và hết trí khôn người. Đó là điều răn quan trọng nhất và điều răn thứ nhất. Còn điều răn thứ hai, cũng giống điều răn ấy, là: người phải yêu người thân cận như chính mình” (Mt 22, 37-39).

Qua lời Chúa, lời của các thánh và lời của Giáo hội, chúng ta đã biết được ý nghĩa và phẩm giá của tuổi già, cũng như giá trị và sứ vụ của người cao niên. Chính Thiên Chúa, các thánh, và Giáo hội cùng mời gọi chúng ta tận dụng mọi thời gian, ân huệ, đặc sủng của tuổi già để thi hành sứ vụ đã được giao phó là truyền thông đức tin, kinh nghiệm về Thiên Chúa cho người trẻ, dâng những đau khổ và hy sinh của mình để cầu nguyện cho gia đình, Giáo hội và thế giới, và nhất là dùng thời giờ hiện tại của tuổi già để chuẩn bị cho mình cuộc gặp gỡ với Thiên Chúa diện đối diện trong “giờ phải bỏ thế gian mà về với Chúa Cha” (Ga (13, 1). Amen.

Nguồn: Tuổi già - Một hồng ân và một sứ vụ (hdgmvietnam.com)

GIÁO LÝ VỀ Ý NGHĨA VÀ GIÁ TRỊ CỦA TUỔI GIÀ

CÁC BÀI GIÁO LÝ CỦA ĐỨC THÁNH CHA PHANXICÔ VỀ ĐỀ TÀI "TUỔI GIÀ"

LTS. – Nhân chủ đề theo ý cầu nguyện của Đức Thánh Cha Phanxicô cho tháng 7.2022: „Cầu cho người cao tuổi: Chúng ta cầu nguyện cho những người cao tuổi, là đại diện của cộng thể và ký ức của một dân tộc; xin cho kinh nghiệm và sự khôn ngoan của họ giúp người trẻ nhìn về tương lai với niềm hy vọng và tinh thần trách nhiệm“,

Danchua online số 84 tháng hè 2022 xin được tuyển bài giáo lý đầu tiên trong các cuộc tiếp kiến hàng tuần về đề tài „TUỔI GIÀ“ của Đức Thánh Cha Phanxicô bắt đầu từ Thứ tư ngày 23 tháng 2, 2022, tại Hội trường Thánh Phaolô VI...

Xin mời quý độc giả học hỏi thêm các đề tài khác liên quan đến chủ đề này trong chương trình Radio Vatican News hoặc trang Vietcatholic.:

Bài có liên quan

08/06/2022

Bài Giáo Lý hàng tuần của Đức Phanxicô: Tuổi Già và thách thức của Nicôđêmo về tái sinh Vũ Văn An

01/06/2022

Bài Giáo Lý hàng tuần của Đức Phanxicô: Tuổi Già: Đừng từ bỏ con khi sức lực của con tiêu tan Vũ Văn An

25/05/2022

Bài Giáo Lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: tuổi già và sự vỡ mộng theo sách Giảng viên Vũ Văn An

18/05/2022

Bài Giáo lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: Tuổi già, các thử thách kiểu ông Gióp Vũ Văn An

11/05/2022

Bài Giáo Lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: Tuổi già theo gương Giuditha Vũ Văn An

04/05/2022

Bài Giáo Lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: Tuổi già Chung thủy với Đức tin Vũ Văn An

27/04/2022

Bài Giáo lý Hàng tuần của Đức Phanxicô, tuổi già liên minh các thế hệ Vũ Văn An

20/04/2022

Bài Giáo lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: tôn kính tuổi già Vũ Văn An

14/04/2022

Bài Giáo lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: Bình an của Lễ Phục Sinh Vũ Văn An

30/03/2022

Bài giáo lý hàng tuần của Đức Phanxicô Vũ Văn An

23/03/2022

Bài Giáo Lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: tuổi già lưu truyền lịch sử, lưu truyền đức tin sống động Vũ Văn An

16/03/2022

Bài Giáo Lý Hàng tuần của Đức Phanxicô, tuổi già tiên tri chống sa đọa Vũ Văn An

02/03/2022

Bài Giáo lý Hàng tuần của Đức Phanxicô: tuổi họ, biểu tượng và cơ may Vũ Văn An

Trong buổi tiếp kiến chung sáng thứ Tư 23/2 Đức Thánh Cha đã trình bày loạt bài giáo lý mới về chủ đề “Tuổi già”: Ý nghĩa và giá trị của tuổi già, được nhìn dưới ánh sáng Lời Chúa.

Đức Thánh Cha nhận xét rằng tuổi thọ gia tăng dẫn đến việc gia tăng số người cao tuổi trong thời đại chúng ta, và do đó cần phải suy tư lại về mối quan hệ giữa các thế hệ. Xã hội của chúng ta, với khuynh hướng vứt bỏ những gì bị cho là không hữu ích, thường đề cao sự trẻ trung và thậm chí coi người già như một gánh nặng không được mong muốn. Do đó, điều quan trọng là phải xem xét và đánh giá cao thành quả tinh thần mà khoảng thời gian sống này có thể mang lại cho chính người cao tuổi, cũng như những món quà mà họ có thể cống hiến cho cộng đồng mà họ là một phần không thể thiếu.

Theo nghĩa này, chúng ta cần khám phá lại “giao ước” gắn kết các thế hệ trong việc hướng

tới tương lai của gia đình nhân loại chúng ta. Trong những ngày đại dịch này, một lần nữa chúng ta lại thấy tầm quan trọng của việc cung cấp cho những người trẻ của chúng ta sự hướng dẫn khôn ngoan, hy vọng và nhiệt huyết khi họ nhìn về tương lai.

Đức Thánh Cha mời gọi các tín hữu cầu xin Chúa Thánh Thần giúp chúng ta hiểu và đánh giá cao sự đóng góp to lớn mà người cao tuổi có thể tạo ra cho một xã hội công bằng và huynh đệ.

Bài giáo lý của Đức Thánh Cha

Anh chị em thân mến, chào anh chị em.

Chúng ta đã kết thúc các bài giáo lý về thánh Giuse. Hôm nay chúng ta bắt đầu loạt bài giáo lý tìm sự soi sáng của Lời Chúa về ý nghĩa và giá trị của tuổi già. Từ một vài thập kỷ, giai đoạn này của cuộc sống nói đến một “lớp người mới” thực sự - những người cao tuổi. Chưa bao giờ trong lịch sử loài người chúng ta người già lại đông như vậy. Nguy cơ bị loại bỏ thậm chí còn thường xuyên hơn: người cao tuổi thường bị xem là “gánh nặng”. Trong giai đoạn đầu bi thương của đại dịch, chính họ là những người phải trả giá đắt nhất. Họ vốn đã là nhóm yếu nhất và bị lãng quên nhất: chúng ta đã không gặp họ nhiều khi họ còn sống, chúng ta thậm chí không nhìn thấy họ khi họ chết. Ngoài ra, tôi đã thấy bản Hiến chương về quyền của người cao tuổi và các bổn phận của cộng đồng: bản này đã được các chính phủ viết, không phải do Giáo hội. Thật tốt, thật thú vị để biết rằng người cao tuổi có quyền. Thật tốt khi đọc nó.

Cùng với vấn đề di cư, tuổi già là một trong những vấn đề cấp bách nhất mà gia đình nhân loại được mời gọi đương đầu lúc này. Nó không chỉ là một câu hỏi về sự thay đổi số lượng; nó là sự thống nhất giữa các lứa tuổi của cuộc sống đang bị đe dọa: đó là điểm quy chiếu thực sự để hiểu và đánh giá toàn bộ sự sống của con người. Chúng ta tự hỏi: liệu có tình bạn, có sự hợp tác giữa các giai đoạn khác nhau của cuộc sống

không, hay sự chia cách và vứt bỏ vẫn chiếm ưu thế?

Tất cả chúng ta đang sống trong một hiện tại mà trẻ em, người trẻ, người lớn và người già cùng chung sống. Nhưng tỷ lệ đã thay đổi: người sống thọ đã trở thành đa số và ở nhiều nơi trên thế giới, tỷ lệ trẻ em rất thấp. Chúng ta đã nói về vấn đề mùa đông dân số. Sự mất cân bằng kéo theo nhiều hệ quả. Nền văn hóa thống trị có hình mẫu duy nhất là người trẻ trưởng thành, tức là một cá nhân tự lập và luôn luôn trẻ trung. Nhưng liệu có đúng là tuổi trẻ chứa đựng trọn vẹn ý nghĩa của cuộc sống, trong khi tuổi già chỉ đơn giản là biểu hiện cho sự trống trải và mất mát? Việc tôn vinh tuổi trẻ như là lứa tuổi duy nhất xứng đáng là hiện thân của lý tưởng con người, cùng với sự coi thường tuổi già như là sự yếu đuối, suy tàn, khuyết tật, đã là hình ảnh chủ đạo của chủ nghĩa độc tài thế kỷ XX. Chúng ta đã quên điều đó rồi sao?

Tuổi thọ gia tăng có tác động đến lịch sử của các cá nhân, các gia đình và xã hội. Nhưng chúng ta phải tự hỏi: phẩm chất tâm linh và ý thức cộng đồng của nó có phù hợp với thực tế này không? Phải chăng người già cần phải xin lỗi vì việc họ cố sống bất chấp người khác? Hay họ có thể được vinh danh vì những quà tặng mang lại cho ý nghĩa sống của mọi người? Trên thực tế, trong việc thể hiện ý nghĩa của cuộc sống - và chính xác là trong cái gọi là các nền văn hóa 'phát triển' - tuổi già ít có tác động. Tại

sao? Bởi vì họ bị xem là lứa tuổi không có điều gì đặc biệt để trao tặng, cũng không có ý nghĩa để sống. Thêm vào đó, thiếu sự khuyến khích để mọi người tìm kiếm họ, và thiếu sự giáo dục để cộng đồng nhận ra họ. Nói tóm lại, đối với một lứa tuổi mà hiện nay là một phần quyết định của không gian cộng đồng và chiếm đến một phần ba thời gian của toàn bộ cuộc đời, đôi khi có những kế hoạch chăm sóc, nhưng lại không có những dự án sống để giúp họ sống tràn đầy. Và đây là một sự thiếu vắng những suy nghĩ, trí tưởng tượng và sự sáng tạo.

Tuổi trẻ thì tươi đẹp, nhưng sự tươi trẻ mãi mãi là một ảo tưởng rất nguy hiểm. Là những người già thì cũng quan trọng - và xinh đẹp - như là những người trẻ. Chúng ta hãy nhớ điều này. Sự liên minh giữa các thế hệ, điều trả lại cho con người mọi giai đoạn tuổi tác của cuộc sống, là món quà đã mất của chúng ta. Nó phải được tìm lại.

Lời Chúa nói nhiều về giao ước này. Chúng ta vừa nghe lời của ngôn sứ của Giô-en: "Người già được báo mộng, thanh niên thấy thị kiến" (3,1). Nó có thể được hiểu như sau: khi người già chống lại Thần Khí, chôn vùi ước mơ trong quá khứ thì người trẻ không còn thấy được những việc phải làm để mở ra tương lai. Ngược lại, khi người già truyền đạt ước mơ của họ, thì người trẻ nhìn thấy rõ ràng những gì họ phải làm. Khi những người trẻ tuổi không còn hỏi về những ước mơ của người già nữa, khi họ cắm đầu vào những tầm nhìn không vượt tầm mắt của họ, họ sẽ vất vả để thực hiện hiện tại và chịu đựng tương lai của họ. Nếu ông bà chúng ta khép kín trong sự buồn bã, thì những người trẻ sẽ nhìn vào các điện thoại thông minh của họ nhiều hơn. Màn hình có thể vẫn sáng, nhưng sự sống sẽ chết trước thời điểm của nó. Chẳng phải hậu quả nghiêm trọng nhất của đại dịch chính là sự lạc hướng của những người trẻ tuổi sao? Người già có những nguồn sự sống đã được trải nghiệm mà họ có thể cậy dựa vào. Họ sẽ đứng nhìn những

người trẻ lạc hướng, hay sẽ đồng hành cùng họ bằng cách sưởi ấm ước mơ của họ?

Sự khôn ngoan của cuộc hành trình dài đồng hành với tuổi già đến cuối đường phải được trải nghiệm như một món quà có ý nghĩa của cuộc sống, chứ không phải bị xem như sự ù lì của sự tồn tại của tuổi già. Đức Thánh Cha cảnh báo: Nếu tuổi già không được trả lại phẩm giá của một cuộc sống xứng đáng với con người, thì nó kết thúc với việc đóng kín mình trong nỗi tuyệt vọng, điều tước đi tình yêu của mọi người. Thách đố này của nhân loại và của nền văn minh đòi hỏi sự dấn thân của chúng ta và sự trợ giúp của Thiên Chúa. Chúng ta hãy cầu xin Chúa Thánh Thần. Với những bài giáo lý về tuổi già này, tôi muốn khuyến khích mọi người dành suy nghĩ và tình cảm của mình vào những quà tặng mà tuổi già mang lại và vào những lứa tuổi khác nhau của cuộc sống. Tuổi già là một quà tặng cho tất cả mọi lứa tuổi của cuộc sống. Là một quà tặng của sự trưởng thành, của sự khôn ngoan. Lời Chúa sẽ giúp chúng ta phân định ý nghĩa và giá trị của tuổi già; xin Chúa Thánh Thần cũng ban cho chúng ta những ước mơ và tầm nhìn mà chúng ta cần.

Và tôi muốn nhấn mạnh, như chúng ta đã nghe trong lời ngôn sứ Giô-en rằng điều quan trọng không chỉ là người già có sự khôn ngoan, giữ vai trò lịch sử họ đã sống trong xã hội, mà còn là một cuộc trò chuyện, nói chuyện với những người trẻ. Người trẻ phải nói chuyện với

người già, và người già với người trẻ. Và cây cầu này sẽ là sự trao truyền sự khôn ngoan trong nhân loại. Tôi hy vọng rằng những suy tư này sẽ hữu ích cho tất cả chúng ta, để phát triển thực tế mà ngôn sứ Giô-en đã nói, rằng trong cuộc đối thoại giữa người trẻ và người già, người già có thể trao các ước mơ và người trẻ có thể tiếp nhận và thực hiện chúng. Chúng ta đừng quên rằng trong văn hóa gia đình và xã hội, người cao tuổi giống như gốc rễ của cây: họ có tất cả lịch sử ở đó, và người trẻ như hoa và quả. Nếu không có nhựa từ gốc rễ chúng sẽ không bao giờ có thể nở hoa. Đừng quên bài thơ mà tôi đã nhiều lần nói: “Tất cả những gì cây có để cho hoa, đều đến từ những gì chôn vùi dưới đất” (Francisco Luis Bernárdez). Tất cả những gì đẹp đẽ về một xã hội đều liên quan đến cội nguồn của những người cao tuổi. Vì lý do này, trong các bài giáo lý này, tôi muốn nêu bật hình ảnh người cao tuổi, để hiểu rõ rằng người già không phải là vật phế thải: họ là một phúc lành cho một xã hội.

Hồng Thủy

Nguồn tin: Vatican News

Bí quyết giữ gìn hạnh phúc gia đình

GIẢI ĐÁP THẮC MẮC CHO NGƯỜI TRẺ CÔNG GIÁO

Bài 49: BÍ QUYẾT GIỮ GÌN HẠNH PHÚC GIA ĐÌNH

Ignatius
GIẢI ĐÁP THẮC MẮC
CHO NGƯỜI TRẺ CÔNG GIÁO
Chủ biên: Giuse Phạm Đình Ngọc, SJ

Bí quyết giữ gìn
HẠNH PHÚC GIA ĐÌNH

Pr. Lê Hoàng Nam, SJ

"Điều gì Thiên Chúa đã kết hợp, loài người không được phân ly" (Mt 19,6). Đó là luật của Chúa. Luật dân sự cho phép ly dị. Số cặp vợ chồng Công Giáo ly hôn cũng tăng, không có điểm dừng. Xin cho người trẻ vài bí quyết để gìn giữ hôn nhân gia đình trong thời đại hôm nay?"

Hỏi:

"Điều gì Thiên Chúa đã kết hợp, loài người không được phân ly"(Mt 19,6). Đó là luật của Chúa. Luật dân sự cho phép ly dị. Số cặp vợ chồng Công Giáo ly hôn cũng tăng, không có điểm dừng. Xin cho người trẻ vài bí quyết để gìn giữ hôn nhân gia đình trong thời đại hôm nay?"

Trả lời:

Chào bạn,

Đọc câu hỏi của bạn, tôi gõ trên Google với cụm từ "tỷ lệ ly hôn ở Việt Nam" và thấy được thông số sau từ trang web của Ủy Ban Mục Vụ Gia Đình của Hội Đồng Giám Mục Việt Nam:

"Cuộc điều tra do Bộ VH-TT&DL, phối hợp với Tổng cục Thống kê, với sự hỗ trợ của UNICEF cho thấy, số vụ ly hôn đang tăng nhanh. Nếu năm 2000 chỉ có 51.361 vụ ly hôn thì năm 2005 đã tăng lên 65.929 vụ. Người vợ đứng đơn

ly hôn hiện gấp 2 lần so với người chồng đứng đơn. Người tốt nghiệp đại học, cao đẳng có tỷ lệ ly hôn từ 1,7-2%, thấp hơn tỷ lệ 4-6% của người không có bằng cấp. Số năm sống trung bình trước khi ly hôn của các cặp vợ chồng 18-60 tuổi là 9,4 năm; còn riêng ở các khu vực nội thành, các thành phố lớn chỉ 8 năm. Có 4 nguyên nhân thường xảy ra nhiều là: mâu thuẫn về lối sống (chiếm 27,7%); ngoại tình (25,9%); kinh tế (13%); bạo lực gia đình (6,7%)."[1]

Thực trạng ly hôn - thực trạng đáng báo động

Liên quan đến việc ly hôn, có nhiều ý kiến khác nhau. Có người ủng hộ, cho rằng "tình hết thì chia tay", giải thoát cho nhau. Có người phản đối khi nghĩ đến những hệ quả tiêu cực mà nó mang lại. Khi quyết định kết ước hôn phối vợ chồng, có lẽ người ta luôn mong ước sẽ cùng nhau đi hết cuộc đời chung thủy với nhau. Người thân bằng hữu khi đến dự tiệc cưới cũng thường

Trang Mục Vụ Gia Đình

chúc cho đôi bạn trẻ những điều tốt đẹp nhất như “đầu bạc răng long”, “trăm năm hạnh phúc”... Ly hôn chắc hẳn là điều chẳng ai mong muốn. Việc người ta “hốt hoảng” khi thấy tỷ lệ ly hôn tăng cao bất ngờ càng cho thấy nỗi hoang mang của họ trước tình trạng này. Nó hết như một lời cảnh báo, đặc biệt cho những người chuẩn bị kết hôn, nhắc nhở họ phải suy nghĩ thật kỹ trước khi gắn kết trọn vẹn đời mình với người khác và luôn nỗ lực xây dựng cuộc hôn nhân này, đừng để nó có một kết cục bi thảm là ly hôn.

Có không ít gia đình Công Giáo tan vỡ, dù trước khi kết hôn, họ đã được dạy đầy đủ về ý nghĩa của hôn nhân Kitô giáo, về những đặc tính và đòi hỏi của nó, cũng như những cách thức để xây dựng gia đình. Tuy vậy, có thể do nhiều lý do khác nhau, họ vẫn quyết định ly hôn. Người nào còn ý thức về tư cách Kitô hữu của mình thì chấp nhận sống trong tình trạng ly thân. Còn nhiều người khác, bất chấp tất cả luật lệ của Giáo Hội, xác lập hôn phối mới khi người phối ngẫu kia vẫn còn sống (dĩ nhiên là hôn phối này chỉ được thừa nhận trên bình diện dân sự, chứ với Giáo Hội, nó không thành, vì người đó còn bị ràng buộc bởi hôn nhân trước) và sống trong tình trạng “rời”, bỏ nhà thờ, bỏ rước lễ, thậm chí là “bỏ đạo”. Đây là một thực trạng đáng buồn!

Ly hôn có thể là giải pháp của cặp vợ chồng, nhưng lại mang đến những tổn thương rất lớn cho con cái. Một đứa trẻ muốn phát triển lành mạnh và quân bình thì cần có sự quan tâm chăm sóc của cả bố và mẹ. Nếu không được nâng đỡ bởi bố và mẹ, chúng sẽ cảm thấy thiếu thốn tình cảm, ngày càng trở nên khép kín, cô lập bản thân. Ngoài ra, việc chứng kiến bố mẹ ly hôn cũng sẽ để lại trong lòng chúng một suy nghĩ tiêu cực về hôn nhân. Nhìn rộng ra, một xã hội mà tỷ lệ ly hôn cao chắc chắn cũng cho thấy một sự xáo trộn ít nhiều trong nếp sống của người dân, sự phát triển kinh tế và chất lượng cuộc sống của toàn thể cộng đồng.

Có những cặp ta cứ ngỡ là “thanh mai trúc mã” vậy mà cũng ly hôn. Có những người phải rất khó khăn và đấu tranh rất nhiều mới đến được với nhau, câu chuyện tình của họ đã khiến nhiều người cảm động, cuối cùng cũng chia lìa. Vì thế, có lẽ một trong những vấn đề mà các bạn trẻ chuẩn bị quyết định kết hôn lo sợ là liệu mình và “một nửa định mệnh” kia của mình có đủ yêu thương, quan tâm, bao dung, để cùng nhau vượt qua tất cả những khó khăn chông gai trên con đường tạo lập hạnh phúc phía trước hay không.

Chúng tôi thiết nghĩ người có thể cho các bạn câu trả lời chính xác và phù hợp nhất là những cặp vợ chồng cao niên, những người đã trải qua trăm ngàn kinh nghiệm sương gió, có khi tưởng chừng chẳng thể tiếp tục sánh vai, vậy mà đến bây giờ, họ vẫn còn sống hạnh phúc với nhau. Những người mừng 30 năm, 40 năm, 50 năm, thậm chí nhiều hơn nữa, ngày hôn phối của họ. Người gần gũi nhất có thể là bố mẹ, ông bà, cô chú...

Hơn ai hết, họ sẽ chia sẻ cho các bạn những bài học xương máu và hết sức thực tiễn. Dưới đây, chúng tôi chỉ có thể chia sẻ với các bạn một vài bí quyết trên bình diện lý thuyết, dựa trên những nghiên cứu và kinh nghiệm ngàn đời truyền lại. Có thể nó sẽ không cụ thể và giúp ích cách trực tiếp, nhưng nó sẽ vạch ra một đường hướng, giúp các bạn biết cách phải làm sao để xây dựng hạnh phúc cho gia đình nhỏ của mình.

Một vài chỉ dẫn

Chúng tôi nghĩ là với các bạn Công Giáo, không cần phải nhắc lại điều tiên quyết là phải cố gắng tạo lập một bầu khí thiêng liêng trong gia đình. Cùng nhau đi lễ, đọc kinh, dạy bảo con cái theo đường hướng Kitô giáo, tham gia các hoạt động của giáo xứ cách tích cực... chắc chắn sẽ giúp các bạn rất nhiều trong việc xây dựng gia đình. Sau đây sẽ là những chỉ dẫn khác mang tính tâm lý nhiều hơn.

Cần phải biết nâng niu tình yêu, vì tình yêu không phải là cái lãnh nhận một lần cho tất cả. Tình yêu không phải là cái tro tro năm này qua tháng khác. Tình yêu hết như một em bé dễ thương, nằm ngọ nguậy, khóc oe oe, đòi mẹ chăm sóc. Tình yêu hết như cây non cần được chăm bón, tưới nước, cắt tỉa. Tình yêu cũng như chiếc bình ngọc thạch quý giá, cần được người khác nâng niu, chịu đựng và thương thức nhẹ nhàng. Không chăm sóc cho tình yêu, không nâng niu tình yêu, nó sẽ lụi tàn đi, héo úa đi, chết đi ngay lập tức.

Vậy nên, khi đã yêu, ta hãy chăm lo cho tình yêu bằng những lời nói dịu ngọt, bằng sự nâng đỡ chân thành, bằng những quan tâm sâu sắc. Những bữa ăn thân mật, những cánh hoa bất ngờ, những nụ cười nhẹ, cái nắm tay, một nụ hôn truyền sức sống... tất cả đều là những “lượng thực” rất tốt để nuôi dưỡng tình yêu.

Trong tình yêu, rất cần sự chung thủy và một sự trong sáng dành cho nhau. Một trong những nét tuyệt vời của tình yêu chính là “sự ích kỷ” của nó. Nó không thích bị chia sẻ. Nó muốn một sự trọn vẹn. Chỉ yêu một nửa thì không phải là yêu. Thậm chí, yêu đến 99% thì cũng không phải là yêu. Trái tim sẽ không thể chịu đựng được khi bị chia cắt làm hai, làm ba hay làm nhiều phần. Chỉ khi nào người ta trao dâng cho nhau một trái tim nguyên vẹn, trái tim ấy mới giúp cả hai thăng tiến và hưởng nếm hương vị ngọt ngào của tình yêu.

Khi đã yêu, ta muốn mình trở thành “nhất” trong mắt người yêu và người yêu của mình cũng có một ước muốn như vậy. Một con tim không thể cùng một lúc trao cho nhiều người được. Khi trao con tim mình cho ai, ta trao cho người ấy trọn vẹn con người mình, không để sót lại điều gì cả. Thế nhưng, có một nghịch lý thường tồn tại trong ta là ta đòi hỏi người yêu mình phải chung thủy với mình, còn mình thì lại buông thả, yêu vô tội vạ. Ta cảm thấy đau khi bị người mình yêu phản bội, nhưng ta chẳng

hề nghĩ đến cảm xúc của người khác khi mình phản bội người ta. Ta cao ngạo, cho rằng mình quá tuyệt vời đến độ không thể chỉ dành cho một người, nhưng khi người kia cũng có thái độ như vậy thì ta không chấp nhận được. Ta lồng lộn lên với bao cảm giác tức tối. Để tình yêu được triển nở, ta không được phép chia đôi con tim, không được phép thả lỏng mình chiều theo những cảm xúc thấp hèn. Đó là quy luật mà ta không thể phá bỏ được. Nó đòi hỏi ta phải hy sinh rất nhiều.

Để tình yêu tồn tại, cũng cần một sự tôn trọng lẫn nhau. Dù tình yêu đòi sự độc nhất, nhưng nó cũng không chấp nhận một sự bó buộc hay kiểm kẹp nào. Một tình yêu sẽ chết khi người ta bóp nghẹn nó trong lòng bàn tay, chứ không để cho nó tự do tung tăng bay nhảy. Một tình yêu đích thực thì không làm cho người ta mất tự do, bị tù túng, nhưng làm cho người ta thấy mình được triển nở và thành toàn một cách thật sung mãn.

Hãy cố gắng vun đắp và gìn giữ tình yêu, nhưng hãy làm điều đó bằng sự chân thành, bằng con tim nồng ấm, chứ đừng bằng những thủ đoạn và những toan tính đầy ích kỷ và muốn chiếm hữu của ta. Khi một tình yêu được trao ban, nó sẽ tự tìm đường để bắt gặp một tình yêu đồng điệu

Trang Mục Vụ Gia Đình

khác. Ta không cần phải vẽ đường cho nó, không cần lèo lái nó theo ý muốn chủ quan của ta.

Lý do là vì lý trí không thể bắt trái tim yêu hay không yêu ai được. Yêu một người, hiển nhiên là mong muốn người ấy thuộc về mình, nhưng không phải là buộc người ấy phải cắt đứt tất cả mọi tương quan và sở thích của người ấy. Yêu một người thì cũng yêu luôn tất cả những thế mạnh và điểm yếu của người ấy. Yêu một người là cùng xây đắp với nhau con đường chung để hai người cùng bước. Yêu một người tuyệt nhiên không phải là đưa người ấy vào trong vòng kiểm soát của mình. Làm như thế, tình yêu sẽ mất đi khoảng không để vùng vẫy. Khi ấy, hoặc là nó sẽ tuột khỏi bàn tay ta, hoặc là nó sẽ vỡ vụn.

Để được như thế, bản thân mỗi bên phải thay đổi chính mình. Phải bỏ đi cái tôi kiêu hãnh. Phải biết hạ mình khiêm tốn. Phải dành cho nhau những hy sinh. Phải biết nghĩ đến người mình yêu mà phấn đấu cải thiện bản thân, biến mình trở nên tốt hơn, tuyệt vời hơn để xứng đáng với tình yêu ấy. Yêu là một lời mời gọi bản thân bước vào một thế giới mới, nơi đó, con người cũ xấu xí và bất xứng của mình phải bị bỏ lại đằng sau. Dĩ nhiên, ta không khoác lên mình một bộ mặt tốt đẹp giả tạo. Ta cũng không thể biến thành một con người hoàn toàn khác. Ta cũng chẳng thể bỏ được những thói hư tật xấu của mình trong một thoáng chốc. Nhưng để tình yêu của mình được lớn lên và đơm hoa kết trái, ta phải biết sửa chữa những gì “chưa được” nơi bản thân, để có thể cùng người mình yêu tiến đến một sự hoà hợp hoàn hảo trong cuộc sống chung của hai người.

Khi vợ chồng có vấn đề, hãy nhớ lại những khoảng thời gian cả hai đã hạnh phúc bên nhau. Hay như người ta vẫn nói, khi muốn kết thúc, hãy nghĩ đến lý do mà mình đã bắt đầu. Đặc biệt, hãy nghĩ đến con cái của mình. Tình yêu và sự hy sinh dành cho con cái có thể giúp hai bên kiềm chế bản thân, kiềm chế cảm xúc và suy nghĩ chín chắn hơn. Con cái là kết tinh tình yêu

vợ chồng. Chúng có thể giúp hàn gắn những hiểu lầm, thậm chí có thể cho chúng ta sức mạnh để tha thứ cho nhau.

Khi mọi chuyện đã vượt quá tầm kiểm soát của hai bên, có lẽ chúng ta cần sự can thiệp và giúp đỡ của những người lớn hơn. Chúng ta nên thưa chuyện với bố mẹ, anh chị hoặc người nào đó có tiếng nói, có sự khôn ngoan và thông thái để cho chúng ta những lời khuyên hữu ích. Phải biết ngồi xuống và lắng nghe. Đừng lúc nào cũng khẳng khái ý riêng.

Nói tóm lại, mọi hướng dẫn và phương pháp chỉ là kỹ thuật bên ngoài, điều quan trọng chính là tình yêu mà hai bạn dành cho nhau. Nếu các bạn có đủ yêu thương, các bạn sẽ biết phải làm gì. Tìm được một người chịu kết hôn với mình là điều không dễ dàng, đừng vì một chút ích kỷ và nóng vội mà đánh mất nó.

Mong sao với ơn trợ lực của Chúa, các gia đình, đặc biệt là các gia đình Công Giáo luôn theo gương Thánh Gia và trở nên chứng nhân cho tình yêu Thiên Chúa giữa cuộc đời.

Ngoài ra, bạn có thể xem thêm các bí quyết khác trong loạt bài Bí quyết hôn nhân hạnh phúc tại đây!

(Trích Giải Đáp Thắc Mắc cho người trẻ Công giáo, Tập 3, Nxb Tôn Giáo, 2020)

Nguồn: Bí quyết giữ gìn hạnh phúc gia đình (hdgmvietnam.com)

Giáo dục con cái

Sời còn nhỏ, mấy đứa bạn gần nhà trong cư cá chuyên gia ăn hiệp tôi. Đơn giản là vì bọn chúng “bắt bài” của tôi đó là chuyện mỗi lần chúng kéo nhau đến nhà méc Mẹ là trước tiên tôi bị ăn đòn.

Cách giáo dục của Mẹ tôi là vậy : “tiền xử hậu xét”. Không biết đúng hay sai Mẹ cứ phết con trước đã. Sau khi nghe tôi trình bày thì Mẹ mới chịu hiểu nhưng ý của Bà là làm gì làm là không để cho người ta về nhà mất vốn.

Mấy hôm nay, qua lời kể của chú em kết nghĩa cùng với những bài báo, hình ảnh minh họa về câu chuyện bạo lực học đường thì nhận thấy lối giáo dục của phụ huynh có con bị bạn đánh xem ra có vấn đề nhất là sau khi trích xuất camera đồng nghĩa với sự thật được phanh phui. Câu chuyện ở đây cho thấy rằng không phải đứa trẻ bị tố là đánh bạn là tội phạm cho đến khi phát hiện ra bé này bị 4 người bạn kia đánh hội đồng. Đau và tức quá nên bé bị đánh hội đồng đã phản ứng. Như vậy nguyên nhân thực hư của chuyện đánh bạn hay bị bạn đánh đã rõ.

Theo kiểu cách này thì như ông bà xưa nói quả không sai : không có lửa làm sao có khói ! Nếu như không đánh người ta thì làm sao người ta đáng lại ở trong trường hợp này. Rõ ràng rằng trong câu chuyện này ta lại thấy lộ ra cách hành xử “vừa ăn cướp vừa la làng”.

Đứng trước sự việc như thế này, phải chăng phụ huynh nên hay phải nói là thật bình tĩnh để giải quyết hay như là chuyện đâu còn có đó. Và lại, vị phụ huynh ban đầu được cho là con mình bị đánh xem chừng hồ đồ quá. Đến bây giờ thì “giang cư mạn” đã soi ra tất cả để thấy rõ hơn về khuôn mặt của vị phụ huynh hồ đồ này.

Sống ở đời, bình thân trước mọi vấn đề hay bình tĩnh để giải quyết vấn đề rất quan trọng.

Câu chuyện học trò xích mích nhau khi đi học cũng là chuyện bình thường. Có khi hơn nhau cái cặp, có khi hơn nhau vài điểm số nhưng rồi cũng chẳng có gì là quan trọng. Cái tuổi học trò nó dễ thương lắm. Học trò hờn giận nhau cũng là chuyện thường mà. Cái đám bạn học chung thời cấp 1 hay giận hay hờn của chúng tôi đến nay vẫn còn qua lại và gắn kết.

Câu chuyện mấy đứa nhỏ chắc có lẽ cũng chẳng phải để xảy ra đình đám như bây giờ. Nếu không khéo thì người lớn sẽ hành xử như con nít chứ không đùa.

Tiền trách kỷ, hậu trách nhân có lẽ đúng trong cuộc đời. Trong bất cứ chuyện gì xảy ra nên chẳng mình tự trách mình trước cho dễ sống. Đừng để đến khi sự việc được khám phá ra sự thật thì chính vị phụ huynh to mồm kia phải xấu hổ cho cách hành xử theo kiểu chợ búa của mình.

Cha mẹ nào thì con như vậy cũng không sai. Cha mẹ sống trong môi trường chợ búa thì con cái cũng hành xử như cha mẹ vậy.

Dù Mẹ tôi đã khuất cũng như tuổi thơ đã qua lâu rồi nhưng tôi vẫn nhớ và thích cách giáo dục của Mẹ. Với Mẹ là ra đường đừng để ai phải trách khừ về lối sống và hành xử của bản thân. Cảm ơn Mẹ vì lối giáo dục tuyệt vời của Mẹ. Duy bị chỉ một lần bị thẳng bạn về méc Mẹ để rồi từ đó về sau không bao giờ để Mẹ phiền lòng nữa.

Lm. Anmai, CSSR

Phải làm gì khi con cái của bạn đặt những vấn đề hóc búa về đức tin

Đó là điều tuyệt vời khi con cái của bạn đặt câu hỏi cho bạn! Bây giờ là cách trả lời cho thời điểm này.

Viễn cảnh đó gần như chắc chắn sẽ xảy ra vào một thời điểm nào đó. Những đứa trẻ của bạn đặt câu hỏi về những vấn đề nhạy cảm và hóc búa liên quan đến đức tin của chúng. Là những bậc phụ huynh, bạn sẽ trả lời nó như thế nào?

Chúng tôi đã có dịp trò chuyện về tình huống này với cô Maria Pablo, một diễn giả và là một nhà văn công giáo, đã từng hoạt động trong việc mục vụ giới trẻ hơn 15 năm và là giáo viên trung học môn thần học ở Miami. Cô ấy cũng là một trong những diễn giả mới trong khóa học cập nhật từ Ascension (<https://ascensionpress.com/>), Chosen: Your Journey to Confirmation

Maria Pablo nói: “Thật tuyệt vời khi chúng tôi hỏi những vấn đề này”.

Điều đó cho thấy rằng các em thực sự đang suy nghĩ về đức tin của mình và quan tâm đầy đủ để tìm kiếm câu trả lời. “Các em chỉ muốn hiểu lý do đằng sau điều mà Giáo hội nói, tại sao nó được áp dụng vào trong cuộc sống của chúng và có thể tạo ra sự khác biệt như thế nào”.

Khi các em hỏi bạn về những điều này thì đó là dấu hiệu tích cực cho thấy mối tương quan rất tốt giữa bạn với chúng. “Thật tuyệt vời khi chúng đặt ra những vấn đề hóc búa, vì nó cho thấy rằng bạn có một mối quan hệ rất tốt với chúng”.

Tiếp theo, hãy xác tín rằng niềm tin của chúng ta có thể vững vàng hơn trước những câu hỏi này.

Đạo Công giáo tôn trọng sự kết hợp giữa đức tin và lý trí. Chúng ta biết rằng những gì chúng ta tin bằng đức tin và những gì chúng ta khám phá bằng lý trí hoàn toàn tương thích với nhau, bởi vì Thiên Chúa là nguồn cội của đức tin và lý trí.

Bất kỳ câu hỏi nào con cái của bạn đặt ra đều có thể giúp cả hai hiểu sâu hơn và đánh giá cao đức tin của mình.

Hãy luôn ghi nhớ tất cả những điều tốt đẹp này, đây là cách trả lời cho những câu hỏi khó nhai của con cái về đức tin.

1. HÃY BÌNH TĨNH, Cởi mở và TIẾP NHẬN CÁC CÂU HỎI

Bạn muốn con cái của mình cảm thấy thoải mái khi hỏi bạn bất cứ điều gì, vậy bạn nên trả lời cách phù hợp.

Maria nói: “Đây thực là điều quan trọng.... Đừng phản ứng thái quá và đừng lo lắng nếu con của bạn đang hỏi điều gì đó không giống như

Photo Courtesy of Ascension

điều bạn từng làm. Là người lớn, chúng ta cần khích lệ chúng hỏi bất cứ điều gì chúng muốn. Để chúng cảm thấy thoải mái khi hỏi những câu hỏi đó”.

2. MỘT MÌNH BẠN HOẶC CÙNG NHAU NGHIÊN CỨU VÀ TÌM CÂU TRẢ LỜI

Maria chỉ ra rằng: đôi khi chúng ta nghĩ vấn đề đó phức tạp chỉ vì có thể chúng ta không biết câu trả lời.

“Hãy bắt đầu bằng việc nghiên cứu của riêng mình.... Hãy chắc chắn rằng bạn biết các chủ đề mình được hỏi, đặc biệt là những thứ liên quan đến đạo đức. Hiểu được lý do tại sao, đào sâu giáo lý, đào sâu vào việc điều này có ý nghĩa như thế nào từ khía cạnh lý trí. Làm thế nào để có thể giải thích điều này cho con cái của bạn thực sự tạo nên một sự khác biệt lớn”.

Nó có thể đem lại tác động cách đặc biệt khi hướng con cái của bạn đến những nguồn tin đúng đắn và sau đó để chúng tự đọc và nghiên cứu. Điều này mang lại cho chúng cảm giác tìm ra câu trả lời cho riêng mình và giúp chúng hiểu đầy đủ cũng như nắm bắt điều chúng học được.

Các nguồn như Giáo lý, trả lời thắc mắc công giáo hoặc các nguồn về đức tin dành cho thanh thiếu niên, có thể giúp chúng đi đúng hướng.

3. CHIA SẺ ĐIỀU BẠN YÊU THÍCH VỀ ĐỨC TIN CỦA MÌNH

Chúng ta và mẫu gương của bạn với tư cách là cha mẹ có ảnh hưởng lớn đến con cái của bạn. Vì vậy, đừng ngại chia sẻ cho chúng những điều bạn yêu thích về việc bạn là người Công giáo hay một vài cách thức mà niềm tin của bạn đã hỗ trợ bạn trong suốt cuộc đời.

“Mong muốn sâu xa nhất của tuổi thành niên là cảm thấy được nhận biết, được yêu thương và được hiểu chúng là ai và được tạo ra để làm gì. Thiên Chúa mong muốn ban cho chúng tất cả những điều ấy.... Và Ngài muốn thực hiện điều

đó qua bạn, gia đình, cha mẹ, là những giáo lý viên chính yếu”.

Cuối cùng, thật tuyệt vời khi cùng với con cái học hỏi thêm về niềm tin của mình. Cho phép những câu hỏi của con cái bạn mở ra cánh cửa để phát triển đức tin như một gia đình.

“Chỉ cần ở đó vì con cái, yêu thương chúng, cùng đi với chúng, khám phá sự thật và hãy để sự thật đó thay đổi tâm hồn bạn”.

Theresa Civantos Barber Võ Tá

Hoàng chuyển ngữ

(gpquinhon.org 14.06.2022/ aleteia.org)

Cha xứ có quyền ra vạ tuyệt thông cho ai không?

Hỏi:

xin cha giải đáp giúp mấy thắc mắc sau đây :

1. Ở xứ kia bên Việt Nam, Cha xứ cứ hăm ra vạ tuyệt thông cho ai đi dự tiệc cưới của đôi hôn phối nào không kết hôn hợp pháp trong Giáo Hội. Cha xứ có quyền này không ?
2. Có thể xưng mãi một tội hay không ?
3. Ai được phép hưởng ân xá của Giáo Hội ?

Trả lời:

1- Vạ Tuyệt Thông (anathema excommunication) I

à hình phạt nặng nhất mà Giáo Hội bắt buộc phải áp dụng trong những trường hợp gia trọng như bội giáo (apostasy) ly giáo (schism) và lạc giáo (heresy) (can.751) hành

hung Đức Thánh Cha (can. 370&1) giết người hay giết thai nhi , tiết lộ bí mật trong tòa giải tội (can. 1388& 1) v.v.

Vạ tuyệt thông có hai loại là tiền kết (latae sententiae) và hậu kết (ferendae sententiae):

A- Vạ tiền kết là vạ đương nhiên hay tự động (automatically incurred)

có hiệu lực khi vi phạm điều đã cấm, và chỉ dành cho Tòa Thánh quyền tháo gỡ mà thôi. Những trường hợp bị vạ tuyệt thông tiền kết gồm có những lỗi phạm sau đây:

- 1 - Hành hung đức Thánh Cha (can. 370& 1)
- 2 - Không có phép Đức Thánh Cha mà dám truyền chức Giám mục cho ai. Cả Người truyền chức và người chịu chức đều đương nhiên mắc vạ. (can.1382)

3 -Vi phạm án tòa giải tội. (eal of confessions) tức linh mục tiết lộ cho ai tội đã nghe của hối nhân trong tòa giải tội (can.1388& 1)

4- Ném bỏ Minh Thánh hay đem về nhà với mục đích phạm thánh (Sacrilege) (can. 1367)

5- Người bội giáo =apostate là người hoàn toàn chối bỏ đức tin Kitô Giáo

Tà giáo hay rối Đạo= Heretic= là người chối bỏ một số tín điều hay giáo lý của của Giáo Hội.

Ly giáo (schismatic) là người công khai bỏ Đạo để gia nhập đạo hay giáo phái khác. Tất cả 3 tội này đều bị vạ tuyệt thông tiền kết. (can. 751)

6- Phá thai hay giúp phá thai có kết quả (can. 1398)

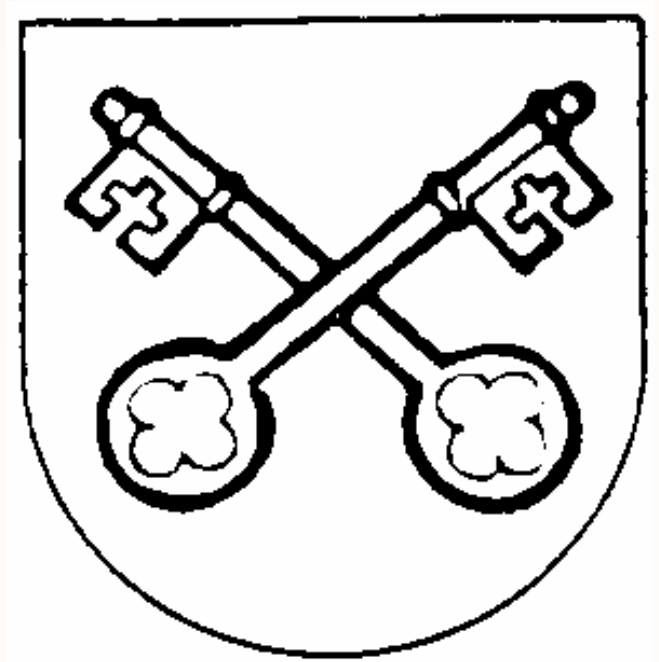
Như đã nói ở trên, vạ tiền kết là vạ đương nhiên hay tự động (automatically incurred) có hiệu lực cho ai lỗi phạm điều đã cấm, và chỉ Tòa Thánh mới có quyền tháo gỡ hay tha vạ này mà thôi. Nhưng riêng trường hợp phá thai và phụ giúp phá thai, thì Đức Thánh Cha Phanxicô đã cho phép các linh mục trên toàn thế giới từ nay được tha tội này.

B- Vạ tuyệt thông hậu kết (ferendae sententiae)

Vạ này được áp dụng cho những người ngoan cố không chịu sửa lỗi nặng mặc dù đã được thẩm quyền Giáo Hội khuyến cáo vô hiệu quả. (can 1347 &1) .Cụ thể, cách nay trên 20 năm, nhân vụ “lôn xôn” ở San Jose, California, Đức Giám mục địa phương đã ngăm đe ra vạ tuyệt thông cho một vài người chủ chốt nếu họ không chấm dứt “tranh đấu” và vâng phục giáo quyền địa phương.

Như thế, chỉ có Giám mục mới có quyền ra vạ tuyệt thông hậu kết cho ai không vâng phục để sửa lỗi đã phạm dù đã được khuyến cáo ít là một lần.

Ngoài ra, không linh mục nào, dù là chánh hay phó xứ, được phép đe dọa ra vạ tuyệt thông cho ai. Sở dĩ phải nói điều này

là vì theo câu hỏi trên, có linh mục chánh xứ đã dọa vạ tuyệt thông cho những ai đi dự tiệc cưới của đôi hôn phối chưa kết hôn trong Giáo Hội. Chưa kết hôn trong Giáo Hội mà ăn ở với nhau như vợ chồng thì tạm thời không được lãnh nhận các bí tích Thánh Thể và Hòa giải chứ không thể bị “trục xuất ra khỏi hiệp thông với Giáo Hội” với vạ tuyệt thông tiền hay hậu kết được, vì không có giáo luật nào cho phép phạt vạ như vậy.

Lại càng vô lý hơn nữa là đe dọa vạ tuyệt thông cho ai đi dự tiệc cưới của họ. Đây là một lạm dụng đáng tiếc về hình phạt vạ tuyệt thông cần được sửa chữa trong Giáo Hội địa phương. Cũng cần nói thêm là ngày nay Giáo Hội đã cho phép hôn nhân hỗn hợp (mixed marriage) nghĩa là một người Công Giáo có thể được phép kết hôn với người theo đạo khác, nhưng phải xin phép chuẩn (dispensation) ở Tòa Giám mục. Khi đã có phép chuẩn cho phía có Đạo Công Giáo rồi thì hôn phối được phép cử hành ở nhà thờ như mọi đôi hôn phối khác. Có điều khác biệt là chỉ người có Đạo mới được rước Minh Thánh trong lễ cưới mà thôi. Hôn nhân này là hợp pháp trong Giáo Hội nên không ai được phép chỉ trích hay đe dọa vạ tuyệt thông” cho người đi dự tiệc cưới của họ.

Tóm lại, khi nói đến vạ tuyệt thông, tiền hay hậu kết, có nghĩa là hình phạt tạm thời không được hiệp thông với Giáo Hội trong mọi lãnh vực thực hành đức tin như cầu nguyện và lãnh nhận các bí tích bao lâu chưa được tha vạ. Như vậy, phải hết sức thận trọng khi nói đến vấn đề này để không làm hoang mang cho giáo dân về kỷ luật và hình phạt bất đắc dĩ này của Giáo Hội

2- Có thể xưng mãi một tội hay không ?

Là con người, ai cũng yếu đuối trong bản tính. Thêm vào đó là những cám dỗ của ma quỷ và gương xấu, dịp tội đây rầy trong môi trường xã hội, tức hoàn cảnh sống của mỗi người, nên người ta dễ sa phạm tội nặng hay nhẹ.

Chính vì biết rõ như vậy, nên Chúa Kitô - trước khi về Trời- đã ban bí tích hòa giải cho các Tông Đồ để các ngài và những người kế vị thay mặt Chúa tha tội cho mọi người trong Giáo Hội như Chúa đã truyền cho các ngài:

*“anh em tha tội cho ai, thì người ấy được tha
Anh em cầm giữ ai thì người ấy bị cầm giữ”*
(Ga 20 : 23)

Chúa đầy lòng thương xót và hay tha thứ. Đúng, nhưng con người không được lợi dụng lòng thương xót tha thứ này để cứ phạm tội rồi đi xưng tội. Xưng tội vì lỡ sa ngã do bản tính yếu đuối, vì ma quỷ và thế gian cám dỗ. Nhưng cũng phải cố gắng hết sức về phần mình và nương nhờ vào ơn Chúa để tránh phạm tội hầu được sống trong tình thương và ơn nghĩa với Chúa. Đó là điều Chúa mong muốn nơi mỗi người tín hữu chúng ta. Sở dĩ nói Chúa mong muốn chứ không ép buộc, vì con người còn có ý muốn tự do (free will) mà Thiên Chúa luôn tôn trọng cho con người xử dụng để hoặc tự do chọn Chúa và xa tránh sự dữ, sự tội, hay khước từ Chúa để tự do sống theo ý muốn của mình và làm những điều trái nghịch với tình thương, công bình và thánh thiện của Chúa.

Nếu chọn Chúa thì phải quyết tâm sống theo đường lối của Chúa là con đường dẫn đưa đến hạnh phúc Nước Trời. Đó là con đường cứu rỗi mà ít người muốn đi qua như Chúa Giê su đã trả lời cho một người hỏi Chúa Giêsu xem có phải rất ít người được cứu rỗi hay không, Chúa đáp :

"Hãy chiến đấu để qua được cửa hẹp mà vào, vì tôi nói cho anh em biết: có nhiều người sẽ tìm cách vào mà không được." (Lc 13: 24)

Cửa hẹp mà Chúa muốn nói ở đây là kỷ luật mà chúng ta phải khép mình vào để không chạy theo những quyến rũ của tiền bạc, danh lợi chóng qua ở đời này cùng những thú vui vô luân vô đạo là con đường rộng thênh thang mà nhiều người thích đi trên đó, nhưng không biết là sẽ đi vào cõi chết đời đời. Cụ thể, đó là những kẻ tôn thờ chủ nghĩa vô thần, chủ nghĩa vật chất và khoái lạc (hedonism) khiến họ đang đi tìm tiền của cách bất chính để làm giàu, như buôn bán gian lận, mở sòng bài bạc, nhà điểm, sản xuất sách báo và phim ảnh dâm ô đồi trụy, buôn bán phụ nữ và trẻ em cho kỹ nghệ mãi dâm và ấu dâm (child prostitution) rất

khốn nạn và tội lỗi ở khắp nơi trên thế giới tục hóa ngày nay.

Nếu người có niềm tin Thiên Chúa mà cũng đi vào con đường đó , nghĩa là cũng ăn gian nói dối, cờ bạc đỏ đen, thay vợ, đổi chồng, dâm ô trác táng, bắt công với người khác và lãnh cảm trước sự nghèo đói của anh chị em đồng loại, thì dù có mang danh là người Công giáo, vẫn đi lễ ngày Chúa nhật, vẫn kêu tên Chúa Kitô và hát Alleluia, Alleluia như anh em Tin Lành, thì cũng vô ích mà thôi, căn cứ vào chính lời Chúa Giêsu đã nói rõ với các môn đệ Người như sau:

“Không phải bắt cứ ai thưa với Thầy: Lạy Chúa !, lạy Chúa ! là được vào Nước Trời cả đâu. Nhưng chỉ ai thi hành ý muốn của Cha Thầy, Đấng ngự trên trời mới được vào mà thôi.” (Mt 7 : 21)

Thi hành ý muốn của Cha trên trời có nghĩa là xa tránh tội lỗi và mọi cách sống mâu thuẫn với Tin Mừng Cứu Độ để bước đi theo Chúa Kitô, là “con đường, là sự thật và là sự sống.” (Ga 14: 6)

Như thế, trong thực hành, nếu không cố gắng khép mình vào kỷ luật nội tâm và nương nhờ ơn Chúa nâng đỡ, để xa tránh tội lỗi và trở nên hoàn thiện mỗi ngày, thì hãy nghe lại lời Chúa cảnh cáo như sau trong Sách Khải Huyền:

“Ta biết các việc ngươi làm. Ngươi chẳng lạnh mà cũng chẳng nóng. Phải chi ngươi lạnh hẳn hay nóng hẳn đi. Nhưng vì ngươi hâm hâm chẳng nóng chẳng lạnh, nên Ta sắp mưa ngươi ra khỏi miệng Ta.” (Kh 3: 15-16)

Nói khác đi, nếu đi xưng tội mà không có quyết tâm chữa tội để cứ sa đi ngã lại, cứ xưng mãi một tội quen phạm thì sẽ trở thành là người chẳng nóng, chẳng lạnh, cứ hâm hâm, nửa nóng nửa lạnh, như Chúa cảnh cáo trên đây. Và như vậy chắc chắn không thể sống đẹp lòng Chúa và đáng được cứu độ. Chúa nói: “Ai có tai nghe thì nghe.” (Mt 13: 43; Mc 4: 23; Lc 8: 8).

3. Ai được lãnh ơn xá ?

Ân xá (Indulgences) là ơn Giáo Hội lấy từ kho tàng ơn Cứu Độ của Chúa Kitô để tha các hình phạt hữu hạn (temporary punishment) của các tội nặng nhẹ đã được tha qua bí tích hòa giải.(x SGLGHCG số 1471)

Nghĩa là, sau khi xưng tội cách ngay lành (không dấu tội nào) và được tha qua bí tích hòa giải, thì hối nhân phải làm việc đền tội do cha giải tội giao cho. Việc đền tội này có mục đích tẩy xóa sạch những hậu quả do tội để lại trong tâm hồn hối nhân, dù mọi tội nặng nhẹ đã được tha. Nếu ai không làm đủ việc đền tội này khi còn sống thì phải đền phạt trong luyện tội (purgatory) sau khi chết.(x SGLGHCG, số 1030-1031)

Và đây là lý do Giáo Hội ban ơn xá để tha hình phạt hữu hạn nói trên.

Ơn (Ân) xá có thể là toàn phần, hay còn gọi là Ôn đại xá (full indulgences) để tha hết mọi hình phạt hữu hạn , hay từng phần (partial indulgence) để tha một phần hình phạt trên (x.giáo luật số 993)

Ơn xá có thể lãnh nhận cho chính mình hoặc nhường lại cho các linh hồn trong Luyện tội , nhưng không thể nhường cho người khác còn sống (x. giáo luật số 994).

Muốn lãnh nhận ơn xá cách có hiệu quả thì phải sạch tội trọng và làm một số việc lành như xưng tội, dự lễ, rước Mình Thánh Chúa, viếng nhà thờ và đọc các kinh lạy Cha, Kinh mừng, Sáng danh, Kinh Tin Kính và cầu nguyện theo ý Đức Thánh cha.

Ân xá được ban trong những dịp trọng đại như Năm Thánh (Jubilee Year),

Kỷ niệm thành lập Giáo Phận, hay Dòng Tu, viếng nghĩa trang trong tháng cầu cho các linh hồn (tháng 11) hoặc dự lễ mở tay của tân linh mục...

Chỉ có Đức Thánh Cha, hoặc thẩm quyền tối cao dưới quyền ngài, mới có quyền ban ân xá cho Giáo Hội hoàn vũ hay Giáo Hội địa phương (Giáo phận) (giáo luật số 995).

Giáo phận hay Dòng Tu nào muốn hưởng đặc ân này nhân kỷ niệm trọng đại của mình, thì phải xin phép nơi thẩm quyền tối cao của Tòa Thánh.

Ước mong những giải đáp trên đây thỏa mãn những câu hỏi đặt ra.

Lm Phanxicô Xavê Ngô Tôn Huân

Giáo Hội dạy gì về vu khống?

Vu khống là tội trọng, đi ngược với các giới răn của Chúa.

Giáo Hội Công giáo bảo vệ những giáo huấn của Chúa Giêsu, khi nhấn mạnh đến phẩm giá của con người. Giáo lý Hội thánh Công giáo coi việc vu khống như tội nghịch với giới răn thứ 8:

“Là môn đệ của Đức Kitô, chúng ta đã „mặc lấy con người mới, là con người sáng tạo theo hình ảnh Thiên Chúa để sống thật sự công chính và thánh thiện“ (Ep 4, 24). Một khi đã cởi bỏ sự gian dối (Ep 4, 25) chúng ta phải „từ bỏ mọi thứ gian ác, mọi điều xảo trá, giả hình và ghen tương cùng mọi lời nói gièm pha“ (1 Pr 2,1)”.

“Chứng dối và thề gian. Công khai nói nghịch với sự thật là một lỗi nặng. Trước tòa án, lời nói như thế là chứng dối (x. Pr 19,9). Khi nói dối mà còn thề, thì đó là thề gian. Chứng dối và thề gian sẽ dẫn đến một người vô tội bị kết án hoặc can phạm được gỡ tội hoặc gia tăng hình phạt cho bị cáo (x. Pr 18, 5), làm cho các thẩm phán đi đến những phán quyết lệch lạc”.

(GLCG số 2475-2476)

Xúc phạm con người

Sách Giáo lý còn liệt kê những thái độ xúc phạm của một người gây ra cho người khác và làm tổn thương thanh danh của họ:

“Vì phải tôn trọng thanh danh của người khác, chúng ta không được có thái độ và lời nói có thể gây hại cho họ (x. CIC can. 220). Chúng ta có lỗi khi :

- Phán đoán hồ đồ, nghĩa là khi không có đủ cơ sở mà minh nhiên hoặc mặc nhiên cho rằng một người có lỗi về luân lý;

- Nói xấu nghĩa là khi không có lý do khách quan chính đáng mà lại tiết lộ những tật xấu và những lỗi lầm của kẻ khác cho những người chưa biết (x. Kn 21,28);

- Vu khống tức là khi dùng những lời ngược với sự thật mà làm hại thanh danh kẻ khác và tạo cơ cho người ta phán đoán sai lầm về người ấy”.

(GLCG số 2477)

Như sách Giáo lý đã nhận xét: “Dù không buộc phải giữ kín, cũng không được tiết lộ những chuyện riêng tư có thể gây tổn hại cho tha nhân, trừ khi có lý do hệ trọng và tương xứng” (GLCG số 2491).

Do đó, không cần thiết phải công khai chỉ ra những khuyết điểm của người khác. Chính Chúa Giêsu đã yêu cầu chúng ta nên giải quyết một số vấn đề cách riêng tư trước khi đưa sự việc ra tòa:

“Nếu người anh em của anh trót phạm tội, thì anh hãy đi sửa lỗi nó, một mình anh với nó mà thôi. Nếu nó chịu nghe anh, thì anh đã chinh phục được người anh em. Còn nếu nó

không chịu nghe, thì hãy đem theo một hay hai người nữa, để mọi công việc được giải quyết, căn cứ vào lời hai hoặc ba chứng nhân. Nếu nó không nghe họ, thì hãy đi thưa Hội Thánh. Nếu Hội Thánh mà nó cũng chẳng nghe, thì hãy kể nó như một người ngoại hay một người thu thuế” (Mt 18, 15-17)

Vì thế, vu khống là một tội trọng đi ngược với các điều răn của Chúa, nhưng cách tốt nhất để giải quyết vấn đề này đó là luôn luôn kín đáo và tránh xa mọi sự.

Philip Kosloski

G. Võ Tá Hoàng chuyển ngữ

(gpquinhon.org 14.05.2022/ aleteia.org)

Từ ngữ Công giáo trong một số tục ngữ, ca dao tiếng Việt

Linh mục Giuse Vũ Văn Khương

Tóm tắt: Đối với người Công giáo, Đạo không phải một cái gì cao siêu vượt lên sinh hoạt đời thường, nhưng đi vào trong sinh hoạt đời thường, làm cho đời thường bớt dần tính “thường” hơn. Chính vì thế, cho dù khi du nhập, Việt Nam đã thẩm nhiễm các yếu tố Khổng giáo, Lão giáo và Phật giáo, thì Công giáo vẫn ghi lại những dấu ấn riêng của mình góp phần làm cho văn hóa nước ta thêm phong phú. Các từ ngữ Công giáo trong một số tục ngữ ca dao có mặt trong nhiều lãnh vực đời sống mà bài nghiên cứu là một phần khẳng định cho nhận định đó.

1. Đặt vấn đề

Tiến sĩ Nguyễn Huy Thông viết: “Cả một kho tàng ca dao, tục ngữ Công giáo cũng đã được lưu hành để phản ánh về phong tục, tập quán của cộng đoàn này.” [8]. Đây là một nhận

định có phần “rộng rãi” vì các đơn vị có thể được gọi là ca dao, tục ngữ Công giáo tại nước ta có số lượng tương đối hạn chế. Tuy nhiên, phát biểu của nhà nghiên cứu uy tín về Công giáo tại Việt Nam này đã cung cấp một sự nhìn nhận chính thức mang tính học thuật cho sự hiện diện những “ca dao, tục ngữ Công giáo” trong kho

tàng văn học dân gian Việt. Bài viết của chúng tôi lựa chọn những ca dao, tục ngữ chứa những từ ngữ được dễ dàng nhận biết có nguồn gốc Công giáo để nghiên cứu.

2. Các ca dao tục ngữ về lao động sản xuất

Bên cạnh những câu ca dao, tục ngữ nói về lao động sản xuất rất phổ thông như:

*Tháng chạp là tháng trồng khoai,
Tháng giêng trồng đậu, tháng hai trồng cà....*

Thì cũng có những câu mang đặc trưng Công giáo mà người đọc dễ dàng nhận ra. Chẳng hạn nói về thời hạn mùa vụ trồng bí của bà con:

*Lễ Rosa thì tra hạt bí
Lễ Các thánh thì đánh bí ra.*

Theo kinh nghiệm của người nông dân vùng Công giáo, cứ lễ Rôsa thì tra hạt ươm giống, lễ Các Thánh thì đánh cây giống xuống ruộng thì hợp với thời tiết và mùa vụ của giống cây trồng này.

Hay nói về thời gian mùa vụ cấy lúa vụ chiêm đông xuân, thì có:

*Lễ Các Thánh gánh mạ đi gieo
Lễ Sinh Nhật giật mạ đi cấy...*

Trong các câu ca dao – tục ngữ về lao động sản xuất này, chúng ta nhận thấy có các từ ngữ vốn là các biệt ngữ Công giáo như: lễ Rôsa (vào ngày 07 tháng 10 dương lịch), lễ Các Thánh (vào ngày 01 tháng 11 dương lịch), lễ Sinh Nhật (còn gọi là lễ Giáng Sinh hay lễ Noel tổ chức vào ngày 25 tháng 12 dương lịch). Đây là tên gọi các ngày lễ Công giáo đã vượt qua ranh giới của ngôn ngữ phụng vụ (ngôn ngữ tôn giáo), đi vào trong ngôn ngữ sinh hoạt đời thường ở một mức độ “phi biệt ngữ hóa” khá cao là ca dao – tục ngữ.

3. Các câu ca dao - tục ngữ về tình yêu, hôn nhân, gia đình

Cũng như lãnh vực về thời tiết và lao động sản xuất, mảng về tình yêu hôn nhân gia đình

là một mảng khá phong phú về số lượng sáng tác trong kho tàng ca dao – tục ngữ Việt Nam.

Khảo sát mảng ca dao tục ngữ này, chúng tôi xác định được một số đơn vị từ ngữ Công giáo, ví dụ:

*Mẫu đơn nở cạnh nhà thờ
Đôi ta trinh tiết đợi chờ lấy nhau*

Nội dung câu ca dao: Nhắc nhở các đôi nam nữ giữ lòng trinh tiết, là luật bắt buộc đối với những ai chưa bước vào đời sống hôn nhân.

*Amen, lạy Đức Chúa Trời
Xin cho bên Đạo, bên Đời lấy nhau.*

Nội dung câu ca dao: lời cầu xin hàm chứa tinh thần phản kháng trước truyền thống của Giáo hội Công giáo về việc hạn chế kết hôn giữa người có đạo và người không có đạo.

*Em lạy Đức Chúa Ba Ngôi
Em lấy được vợ em thôi nhà thờ.*

Nội dung câu ca dao: Câu ca dao vui có ý nhắc nhở các chàng trai ngoài Công giáo chỉ theo đạo với mục đích cưới vợ.

Giải thích các từ ngữ Công giáo:

Amen (Amen, Amen, Amen)[1]: Từ gốc Hipri với nghĩa đúng thật như vậy, ước gì được như vậy. Vì thế, Amen có thể được dùng để diễn tả sự trung tín của Thiên Chúa, sự chân thật, vững vàng trong các lời hứa của Ngài và lòng trông cậy của con người đối với Ngài (3: số 1062).

Trong Cựu Ước, đặc biệt trong sách tiên tri Isaia có kiểu nói “Thiên Chúa của Amen”, nghĩa là Thiên Chúa Chân Thật (x. Is 65,16). Amen còn biểu lộ sự đồng tình với một lời nói (x. Gr 28,6), chấp nhận một sứ mệnh (x. Gr 11,5), thừa nhận một cam kết (x. Ds 5,22) và kết thúc một lời nguyện hay một lời tôn vinh Thiên Chúa (x. Tv 41,14).

Trong Tân Ước, Amen được Chúa Giêsu dùng như là công thức mạc khải, nhấn mạnh những gì Người nói là chính Lời của Thiên Chúa (x. Mt 6,2). Amen được sách Khải Huyền dùng như tước hiệu của Chúa Giêsu: “Người là Amen của Thiên Chúa vì Người thực hiện mọi lời hứa của Thiên Chúa” (Kh 3,14). Trong Phụng vụ, Amen được cộng đoàn sử dụng như công thức để hiệp thông với chủ tế, tin nhận và tôn vinh Thiên Chúa (3: số 1345).

Đạo (Religio, Religion, Religion): Tôn giáo. Thường dùng trống có nghĩa là đạo Thiên Chúa (Công giáo): Theo đạo (theo Công giáo), Người có đạo (người Công giáo), Nhà thờ đạo (nhà thờ Công giáo), Bỏ đạo (bỏ Công giáo). [6:388].

Đời (Monde laïque): Bên ngoài hay bên ngoài (đối với bên đạo, tức Công giáo): Cô ấy đã trở về đời. [6:447]

Đức Chúa Trời (Deus, God, Dieu): Từ do linh mục Alexandre de Rhodes (còn gọi là cha Đắc Lộ) đặt trong tiếng Việt để gọi Đấng Tối Cao của người Công giáo, có ý hội nhập văn hóa

với danh xưng Ông Trời trong văn hóa thờ Trời của người Việt Nam. Từ ngữ Công giáo tiếng Việt còn một danh xưng đồng nghĩa nữa thường dùng hơn là Thiên Chúa.

Đức Chúa Ba Ngôi (Trinitas, Trinity, Trinité): Khái niệm duy chỉ có nơi Kitô giáo về Đấng Tối Cao. Một Thiên Chúa duy nhất mà có ba ngôi vị là Cha – Con – Thánh Thần, còn gọi là Tam Vị Nhất Thể. Ba Ngôi Vị chỉ là một Thiên Chúa, vì mỗi Ngôi Vị đều có trọn vẹn bản thể duy nhất và không thể phân chia (3: số 48). Niềm tin này khởi đi từ mạc khải của Đức Giêsu rằng Thiên Chúa duy nhất (x. Mc 12,29) và cũng là Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần (x. Mt 28,19); còn gọi là Thiên Chúa Ba Ngôi hay Chúa Ba Ngôi.

Nhà thờ: (Ecclesia, Church, Église): còn gọi là thánh đường hay giáo đường, khác với nhà thờ họ, nhà thờ tổ của tín ngưỡng thờ kính Tổ tiên. Nhà thờ Công giáo được xây dựng theo các quy định buộc phải tuân thủ đã ghi trong Giáo Luật (3: số 1215 - 1222), có cấu trúc gồm phần cung thánh và phần dành cho giáo dân. Phần cung thánh gồm có bàn thờ để cử hành Thánh lễ, giảng đài để công bố Lời Chúa, nhà Tạm để cất giữ Mình Thánh Chúa. Nhà thờ vừa là nơi cộng đoàn giáo hữu quy tụ để thờ phượng Thiên Chúa, cử hành các Bí tích, vừa tượng trưng cho sự hiện diện của Hội Thánh toàn cầu trong địa phương đó.

4. Ca dao, tục ngữ về đời sống tôn giáo

Giốc một lòng trông một Đạo

Nội dung tục ngữ: Răn dạy người tín hữu trung thành giữ đức tin và luật đạo.

Có thực mới vực được Đạo.

Nội dung tục ngữ: Muốn giữ được luật đạo thì đời sống vật chất phải khá giả ổn định đã. Câu tục ngữ này thường bị coi là mang ý nghĩa tiêu cực.

Đi đạo lấy gạo ăn ngay

Hay

Đi đạo lấy gạo mà ăn

Nội dung tục ngữ: Theo đạo chỉ vì lợi ích vật chất chứ không có niềm tin tâm linh, tôn giáo. Ý nghĩa tiêu cực.

*Xưa kia chỉ biết kêu trời,
mà nay đã biết gọi Trời là Cha,
trần gian chẳng phải là nhà,
đi về vĩnh cửu gặp Cha trên trời.*

Nội dung ca dao: Câu ca dao nói lên niềm vui của người tìm thấy chân lý đức tin trong Công giáo khi theo đạo; thấy được Ông Trời vẫn tôn kính theo văn hóa giờ không còn xa lạ nhưng là cha của mình, và thấy được lời hứa quê hương vĩnh cửu ở đời sau.

‘Thiếu Nhi Thánh Thể nhiệm mầu

Tôn sùng rước lễ nhà châu viếng thăm

Nội dung ca dao: Giáo huấn tinh thần đạo đức tôn sùng Minh Thánh Chúa Giêsu cho các cháu thiếu nhi Công giáo.

Các thầy đọc tiếng La Tinh

Các cô con gái thừa kinh dịu dàng

Nội dung ca dao: Nói lên vẻ đẹp của phụng vụ Công giáo.

Để dễ nhớ các ngày lễ trong năm, dựa vào bài ca dao “Tháng giêng là tháng ăn chơi. Tháng hai trồng đậu, tháng ba trồng cà...”, người Công giáo vùng Bùi Chu – Phát Diệm có bài ca dao

12 tháng lịch phụng vụ như sau (Bài ca dao này sử dụng các tháng âm lịch để tính ngày lễ. Đây là điều hiếm.):

*Tháng giêng ăn tết ở nhà
Tháng hai ngắm đưng, tháng Ba ra mùa,
Tháng Tư tập trồng rước hoa,
Kết đèn làm trạm châu giờ tháng Năm.
Tháng Sáu kiệu ảnh Lái tim
Tháng Bảy chung tiền đi lễ Phú Nhai,
Tháng Tám đọc ngắm Văn Côi,
Trở về tháng Chín xem nơi chồng mồ.
Tháng Mười mua giấy sao tua
Trở về Một Chạp sang mùa ăn chay.*

Giải thích một số từ ngữ Công giáo:

Ảnh Lái tim: Lái tim là từ cũ của Trái tim. Ảnh/tượng Trái tim là cách gọi văn gọn của ảnh/tượng Trái tim Chúa Giêsu. Tháng Sáu trong lịch Công giáo là tháng kính Trái tim Chúa Giêsu nên các xứ họ đạo có các cử hành kiệu rước tượng/ảnh Trái tim Chúa để tôn kính.

Cha (Deus Pater, God the Father, Dieu-Père): cách gọi tắt của “Chúa Cha” là danh của Ngôi thứ nhất trong Ba Ngôi Thiên Chúa.

Trong dân Israen, Thiên Chúa được gọi là “Cha”, vì là đấng tạo dựng trần gian (x. Đnl 32,6). Ngài cũng được gọi là cha của vua Israen (x. 2Sm 7,14) và của người nghèo (x. Tv 68,6).

“Chúa Giêsu đã mạc khải Thiên Chúa là “Cha” theo một nghĩa chưa từng có: Ngài là Cha (...) trong tương quan với Con duy nhất của Ngài, Đấng từ đời đời là Con trong tương quan với Cha của Người” (3: số 240).

Châu giờ: Cách gọi quen của Giờ Châu, tức một phiên (không hẳn là một tiếng) tôn kính Thánh Thể của các tín hữu. Làm trạm châu giờ là việc làm các trạm trên đường đi kiệu trong ngày lễ Sangti tôn kính Thánh thể.

Chồng mồ: Trong nghi thức nguyện giỗ cầu hồn cho người qua đời, ở một số giáo xứ xưa kia có làm giả áo quan, nhà mồ đặt giữa nhà thờ

để người giáo dân có lòng thương cảm, sốt sắng hơn khi cầu nguyện.

Mùa ăn chay: Thường gọi là Mùa Chay, khoảng thời gian phụng vụ kéo dài 40 ngày từ thứ Tư lễ Tro đến trước lễ Phục Sinh. Đây là mùa cầu nguyện, sám hối để các tín hữu dọn mình mừng lễ Chúa sống lại cách hiệu quả hơn.

Ngắm đứng: Nghi thức tôn giáo của riêng Công giáo tại Việt Nam do linh mục Alexandre de Rhodes khởi xướng từ đầu thế kỉ XVII, để giúp người giáo dân có tâm tình hơn khi đọc ôn lại cuộc khổ nạn của Chúa Giêsu.

Ngắm Văn Côi: Cách đọc kinh Văn Côi (hoa hồng) kính Đức mẹ theo cung ngâm.

Nhà Châu: Nơi đặt Bánh Thánh (Mình Thánh Chúa Giêsu) để giáo dân tôn kính. Thường thiết kế như một tủ nhỏ.

Phú Nhai: Tên một xứ đạo lớn ở giáo phận Bùi Chu, thuộc huyện Xuân Trường, tỉnh Nam Định. Ngày 8 tháng 8 dương lịch (nếu tính âm lịch thì thường rơi vào tháng Bảy) là lễ kính thánh Đa Minh, quen gọi là lễ Đầu Dòng, một lễ được các địa phận Dòng tổ chức trọng thể, nhất là ở nhà thờ Phú Nhai, tập trung nhiều giáo sĩ và giáo dân tham dự.

Ra mùa: Nói tắt của “Ra mùa Chay” hay “Ra mùa Thương Khó”, tức lễ Phục sinh mừng Chúa Giêsu sống lại, kết thúc mùa Chay (hay mùa Thương Khó).

Rước hoa: Lễ nghi kiệu rước tôn kính Đức Mẹ Maria tổ chức đặc biệt vào tháng Năm dương lịch (nếu tính âm lịch thì thường rơi vào tháng Tư). Gọi là rước hoa, kiệu hoa hay tháng Hoa vì các cuộc kiệu rước trong tháng này điểm đặc trưng nổi bật là việc trang hoàng nhiều hoa lá, nhưng thực chất vẫn là rước và kiệu Đức Mẹ.

Rước lễ: Nghi thức Công giáo chỉ việc các tín đồ cung kính đón nhận và ăn Bánh Thánh (hiểu là Thân thể Chúa Kitô).

Thầy: Từ xưng gọi dành cho những người đi tu phục vụ Giáo Hội ở nhiều giai đoạn, thứ bậc khác nhau, trước khi làm linh mục. Sau khi làm linh mục thì gọi là cha. Chẳng hạn: Thầy già, thầy dòng, thầy La Tinh, thầy lý đoán, thầy triết, thầy thần, thầy giảng, thầy phó tế...

Thiếu nhi Thánh Thể: Tên gọi của một tổ chức mang tính chất rèn luyện đời sống đạo đức, nhất là gắn liền với việc tôn sùng Thánh Thể Chúa Giêsu, cho các thiếu nhi Công giáo.

Thưa kinh: Đọc kinh ở phần đáp. Một số kinh hoặc lễ nghi Công giáo được chia làm hai phần: phần Xướng và phần Đáp, được đọc theo lối: người chủ sự đọc phần Xướng, sau đó cả cộng đoàn thưa phần Đáp; hoặc hai phần này chia ra hai bè nam – nữ.

5. Ca dao, tục ngữ về đời sống xã hội, cách đối nhân xử thế

Thứ nhất hết linh hồn hết ý Cùng hết lòng yêu quý Chúa Trời

Thứ nhì cư xử trên đời Thương yêu giúp đỡ những người cận lân

Nội dung ca dao: Nhắc người giáo dân sống kính Chúa, yêu người như lời Chúa Giêsu nói: “Ngươi phải yêu mến Chúa, Thiên Chúa của ngươi, hết lòng ngươi, hết linh hồn ngươi và hết trí khôn ngươi! Đó là giới răn lớn, giới răn đệ nhất. Thứ đến cũng giống như điều ấy: Ngươi phải yêu mến đồng loại ngươi như chính mình

người. Toàn thể lề luật cùng các tiên tri đều quy về hai giới răn ấy.” (Mt 22,37-40).

*Anh em cùng một đức tin
Hãy vì danh Chúa dần mình nhìn nhau
Làm gì đừng để Chúa đau
Nữa mai hợp mặt, nói sao với Ngài*

Nội dung ca dao: Nhắc nhở các giáo hữu là người đồng đạo, hãy biết nhường nhịn nhau để xây dựng đời sống đoàn kết.

*Người đại làm lại lỗi xưa Như chó liếm lại
chỗ vừa mưa ra*

Nội dung ca dao: Ngựa quen đường cũ, người xấu thì khó bỏ đường tà, dễ dàng quay lại.

Câu ca dao lấy ý từ sách Châm ngôn trong phần Kinh Thánh Cựu Ước: “Như con chó trở lại đồng nó vừa mưa, cũng vậy, kẻ ngu xuẩn trở về với sự điên dại của nó.” (Cn 26,11).

*Lạc đà qua dễ lỗ kim Hơn nhà trọc phú đi
tìm nước Cha*

Nội dung ca dao: Của cải vật chất, nếu không biết chia sẻ sẽ là một rào cản cho đời sống tâm linh.

Câu ca dao này xuất phát từ chương 19 sách Tin Mừng Mátthêu: Có chàng thanh niên nhà giàu đến tìm Đức Giêsu hỏi về lẽ sống khôn ngoan để đạt được Nước Trời. Sau khi Chúa Giêsu hỏi và biết anh giữ đời sống luân lý chu toàn thì Ngài yêu cầu anh: “Anh hãy về bán hết tài sản chia cho người nghèo và theo Ta”. Tức thì anh buồn rầu bỏ đi. Tác giả Mát-thêu chú giải lí do anh bỏ đi vì anh có nhiều của cải nên anh tiếc không bán đi chia cho người nghèo. Sau đó, Chúa Giêsu buồn rầu quay lại nói với các tông đồ: “Người giàu vào nước Thiên Chúa khó hơn con lạc đà chui qua lỗ kim” (bởi vì họ chọn của cải hơn là chọn Thiên Chúa và người nghèo).

*Mau nghe chậm nói ai ơi
Lại thêm chậm giận, Chúa Trời mới vui.*

Nội dung ca dao: Nhắc nhở đức từ tốn, khiêm nhường, hiền lành.

*Cuộc đời hoa cỏ không dài
Hôm nay tươi tắn, ngày mai vô lõ
Còn có áo đẹp Chúa lo
Con người lọ phải sầu lo hình hài.*

Nội dung ca dao: Nhắc nhở lòng an nhiên tự tại, đừng quá lo lắng về hình hài bên ngoài, vì như hoa cỏ ngắn ngủi nay còn mai mất mà Thiên Chúa còn cho nó tươi đẹp.

*Thức khuya dậy sớm dãi dầu
Ăn bánh lao khổ cơ cầu lắm khi
Chúa ban dầu có ở nghi
Ngủ thì yên giấc, ăn gì cũng ngon.*

Nội dung ca dao: Gần giống với nội dung các câu ca dao trên, nói về lòng tin cậy phó thác vào ơn Chúa quan phòng.

*Chúa Trời đã có điều răn
Làm con hiếu kính song thân trọn tình
Suốt đời được hưởng phúc lành*

Đất đai, cơ nghiệp, tiền trình không lo.

Nội dung ca dao: Dạy về lòng hiếu thảo với ông bà cha mẹ người trên, đây không chỉ là điều răn buộc nhưng còn là công việc mang lại nhiều ơn phước.

*Nước mà chia rẽ sao yên
Nhà mà chia rẽ sẽ nghiêng ngửa nhà.*

Nội dung ca dao: Câu ca dao lấy ý từ lời của Chúa Giêsu trong sách Phúc âm theo thánh Marcô: “Nước nào chia bè chống lại nhau, thì không thể vững được. và nhà nào chia bè chống lại nhau, thì nhà ấy không thể vững được.” (Mc 3, 24-25).

Giải thích một số từ ngữ Công giáo:

Điều răn: Khoản, luật của Thiên Chúa buộc tín hữu phải thi hành.

Đức tin (Fides, Faith, Foi): Đức: ơn; Tin: đón nhận, nghe theo. Đức tin: ơn đón nhận, vâng theo.

Theo giáo lý: Đức tin là nhân đức siêu nhân Đức Chúa Trời ban cho ta để ta tin kính Đức Chúa Trời và tin những điều Hội Thánh dạy.

Linh hồn (Anima, Soul, Âme): Linh: phần thiêng liêng; Hồn: sự sống. Linh hồn: sự sống thiêng liêng của con người.

Linh hồn con người được Thiên Chúa tạo dựng trực tiếp (x. St 2,7) chứ không do cha mẹ sinh ra. Khi còn sống tại thế, linh hồn và thân xác kết hợp mật thiết với nhau như một ngôi vị hay chủ thể duy nhất. Khi chết linh hồn sẽ tách rời thể xác, nhưng sẽ tái hợp với nhau trong ngày tận thế theo một dạng thức mới như Đức Giêsu phục sinh (3: số 365, 366).

Nước Cha hay Nước Thiên Chúa (Regnum Dei, Kingdom of God, Royaume de Dieu): 1. Tình trạng đời sống của các tín hữu tại trần gian nhưng trong ân sủng của Thiên Chúa: mến Chúa yêu người cách trọn vẹn. 2. Nước thiên đàng ở đời sau.

Ngoài ra còn có các câu thành ngữ, tục ngữ, ca dao về đặc điểm vùng miền, như: Cha Phú Nhai, khoai chợ Chùa (Phú Nhai là tên một xứ đạo lớn Xuân Trường, Nam Định quê hương của nhiều vị giám mục và linh mục đang phục vụ trong Giáo Hội tại Việt Nam; chợ Chùa thuộc huyện Nam Trực, Nam Định là nơi có khoai ngon nổi tiếng).

Hay nói về tâm trạng riêng:

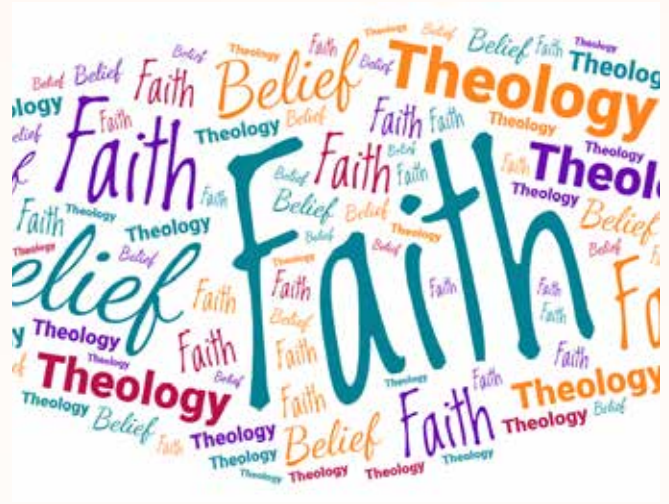
Em như một đóa hoa đào

Mẹ cha muốn phước bắt vào nhà tu

Trăm nghìn lạy Chúa Giêsu

Nhà tu đừng hóa nhà tù giam em.

Hầu hết các cha mẹ người Công giáo đạo đức đều ước mong con cái của mình đi tu tạo phước. Tuy nhiên, không phải ai cũng có “ơn

gọi” đi tu nên mới có tiếng than vãn đầy tâm trạng nhưng cũng có chút hài hước của một cô gái bị “ép” đi tu như trên.

Các câu ca dao trên cũng chứa các từ ngữ Công giáo như: “Cha” (từ gọi linh mục), “nhà tu” (nhà dòng), “Chúa Giêsu”.

6. Kết luận

Đối với người Công giáo, Đạo không phải một cái gì cao siêu vượt lên sinh hoạt đời thường, nhưng đi vào trong sinh hoạt đời thường, làm cho đời thường bớt dần tính “thường” hơn. Chính vì thế, cho dù khi du nhập, Việt Nam đã thẩm nhiễm các yếu tố Khổng giáo, Lão giáo và Phật giáo, thì Công giáo vẫn ghi lại những dấu ấn riêng của mình góp phần làm cho văn hóa nước ta thêm phong phú. Các từ ngữ Công giáo trong một số tục ngữ ca dao có mặt trong nhiều lãnh vực đời sống mà bài báo nghiên cứu là một phần khẳng định cho nhận định đó.

Hướng nghiên cứu này có thể được mở rộng ra nhiều lãnh vực khác của ngôn ngữ Việt Nam qua các tác phẩm văn học viết như: tiểu thuyết, truyện ngắn, thi ca. Tác giả mong rằng có dịp tiếp tục đề tài để trình bày về sự tiếp ứng văn hóa Việt và Công giáo biểu thị qua ngôn ngữ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Đình Bảng (2010), Văn học Công giáo Việt Nam - những chặng đường, Nxb Từ điển Bách khoa, Hà Nội.

2. Nguyễn Thị Thúy Giang (2013), Mối quan hệ giữa từ ngữ nhà Phật và từ ngữ đời sống trong tiếng Việt (trường hợp các từ Tâm, Nhân, Duyên), Luận văn Thạc sĩ, Đại học Hải Phòng.

3. Hội đồng giám mục Việt Nam (2010), Sách giáo lý của Giáo hội Công giáo, Nxb. Tôn giáo.

4. Vũ Văn Khương (2001), “Mấy nhận xét khi đọc cuốn Gốc và nghĩa từ Việt thông dụng”, Tạp chí Ngôn ngữ và đời sống, số 4.2001.

5. Vũ Văn Khương (2005), “Thử tìm hiểu nguồn gốc, ý nghĩa của mấy danh từ và tập tục trong mùa Vọng”, Tập san số 1 - K.2004, Đại chủng viện thánh Giuse Hà Nội.

6. Vũ Văn Khương (2006), “Giá trị của phụng vụ trong đời sống tín hữu”, Tập san Hiệp thông Hải Phòng, số 7 – 2006.

7. Vũ Văn Khương (2006), “Mùa Chay, thử tìm hiểu gốc và nghĩa của mấy từ ngữ liên quan”, Tập san số 2 - khóa K.2004, Đại chủng viện thánh Giuse Hà Nội.

8. Vũ Văn Khương - Nguyễn Công Đức (2015), “Ngôn ngữ và tôn giáo – các định hướng nghiên cứu”, Tạp chí Nhân lực khoa học xã hội, số 5, Hà Nội, tr.84 – 93

9. Vũ Văn Khương (2017), Đặc điểm vay mượn của lớp từ ngữ Công giáo tại Việt Nam (qua khảo sát các bản kinh nguyên của các Giáo phận Dòng tại Việt Nam)”, Tạp chí Ngôn ngữ và Đời sống, số 9. Hà Nội, tr.36 – 41

10. Vũ Văn Khương (2018), Từ ngữ Công giáo trong một số tục ngữ, ca dao tiếng Việt, Tạp chí Ngôn ngữ và Đời sống, số 7, Hà Nội, tr.41 – 46

11. Vũ Văn Khương (2018), Sự chuyển hóa của lớp từ ngữ Công giáo vào tiếng Việt toàn dân, Tạp chí Ngôn ngữ, số 10, Hà Nội, tr.52 – 60

12. Vũ Văn Khương (2020), Từ ngữ Công giáo trong các bản kinh nguyên của các Giáo phận Dòng tại Việt Nam, Luận án Tiến sĩ Ngôn ngữ học, Học viện Khoa học xã hội

13. Vũ Văn Khương (2021), Từ ngữ Công giáo gốc Ấn Âu có cấu tạo Hán Việt, Hội thảo Hán Nôm toàn quốc năm 2021, Viện Hán Nôm.

14. Lê Thị Lâm (2019), Đặc điểm từ ngữ nhà Phật trong tiếng Việt, Luận án tiến sĩ ngôn ngữ, Học viện KHXH, Hà Nội.

15. Đinh Kiều Nga, Ảnh hưởng của Công giáo với nền văn hóa Việt Nam, (đăng trên: <http://btgcp.gov.vn>)

16. Thanh Nghị (1951), Việt Nam Tân từ điển, NXB. Thời Thế, Sài Gòn

17. Chương Thâu, Vài ý kiến về Công giáo với nền văn hóa Việt Nam, Tạp chí Sông Hương, số 142, tháng 12 - 2000.

18. Nguyễn Huy Thông , Những đóng góp của đạo Công giáo đối với văn hóa Việt, đăng trên: <http://www.conggiaovietnam.net>

19. Nguyễn Thế Thuần (1976), Kinh Thánh Cựu Tân Ước, Nhà xuất bản thành phố Hồ Chí Minh, HCM.

20. Stêphanô Huỳnh Trụ (2012), Tìm hiểu Từ vựng Công giáo, Sách lưu hành nội bộ

21. Hà Huy Tú (2002), Tìm Hiểu nền văn hóa Thiên Chúa giáo, Nxb. Văn hóa-Thông tin, Hà Nội.

Nguồn: gphaiphong.org (29.11.2021)

[1] Thứ tự trong ngoặc đơn: tiếng Hán, La Tinh, Anh, Pháp

ĐỨC MARIA

MẸ CỦA CÁC LINH MỤC VÀ CHỦNG SINH

Thánh địa Đức Mẹ La Vang (Việt Nam, Tỉnh Quảng Trị) từ ngày Đức Tổng Giám Mục Giuse Nguyễn Chí Linh, TGM, Tổng Giáo phận Huế, tuyên bố trong ngày Hành Hương Thứ Bảy đầu Tháng Năm 2022: La Vang, Nhà Mẹ từ nay sinh hoạt bình thường, covid-19 không còn đến quấy nhiễu chúng ta nữa... mặc dầu thế chúng ta cũng phải thận trọng. Bầu khí xã hội xem ra đã lấy lại được sự an tâm phần nào, nên chúng ta hãy mạnh dạn đến với Mẹ La Vang, Mẹ của chúng ta. Và như thế, con cái của Mẹ khắp nơi có thể bình tâm chuẩn bị cho cuộc Đại hội Hành hương thường niên vào tháng 8 năm 2022 sắp tới... Từ ngày ấy, Linh địa của Mẹ tấp nập kẻ tới người lui, ngày nào cũng có khoảng 200, 500 đến 1000, đến với Mẹ 1 ngày, hay ở lại với Mẹ 1, 2 đêm. Bầu khí rất đổi ấm cúng, thanh thoi, bên Mẹ đọc kinh, cầu nguyện, dâng lễ... Trong đó, không thể không nhắc đến Linh mục đoàn, Chủng sinh Xuân Bích của TGP Huế trong ngày thứ Bảy đầu tháng 6. 2022 và sự kiện và Thánh lễ Tạ ơn Mừng Hồng ân Kim khánh, Ngân khánh Linh Mục ngày 18.6.2022 tại La Vang vừa qua

1. Gia đình Đại Chủng viện Xuân Bích Huế hành hương về bên Mẹ La Vang và dâng hoa lên Đức Mẹ.

Ngày Thứ Bảy đầu tháng 04/6/2022 vừa qua, tại La Vang đã diễn ra một Thánh Lễ long trọng do Đức Tổng Giám Mục Giuse Nguyễn Chí Linh chủ tế và đoàn đồng tế khoảng trên 160 Linh

mục, các vị đã tĩnh tâm Bên Mẹ ngày hôm trước và sáng hôm nay kết thúc. Đặc biệt hơn nữa, có Gia đình Đại chủng viện Huế Hành hương về bên Mẹ, trước thánh Lễ, các chủng sinh đã dâng mình và Dâng Hoa lên Đức Mẹ La Vang. Cùng tham dự, hiệp thông có đông đảo khách hành hương từ mọi miền đất nước và hải ngoại.

Trước khi thánh lễ bắt đầu, cộng đoàn Chủng viện, trong tâm tình hiệp thông với Tổng Giáo phận Huế và cộng đoàn đang hiện diện, dâng hoa lên Đức Mẹ, trong tâm tình tạ ơn những ngày cuối niên học cũng như dâng lên Mẹ những nỗi thống khổ của con người mà chiến tranh và dịch bệnh gây ra... Lời cầu nguyện được dâng lên trước Ngai tòa Nữ Vương La Vang, Mẹ Hiền của chủng sinh đầy tâm tình thống thiết:

**“Kính chào Mẹ Maria đầy ân sủng,
Thiên Chúa ở cùng Mẹ.**

Mẹ kính yêu! Năm tu học vừa qua không như những năm ó, các đoàn có thể từ trước, cộng đoàn chúng con. cách trực tiếp đã chung chia và mang nơi thân mình vết thương mà nhân loại đang gánh chịu. Qua đó, Thiên Chúa ban cho chúng con cơ hội được “nên một” với anh chị em trong sự mong manh và nghèo hèn của tội cùng của phận người. Nhất là Ngài đã đổ trên CD chúng con khoảng “thời gian ân sủng”, như một bài trắc nghiệm để chúng con nhận ra chỗ đứng thực sự của Thiên Chúa trong đời chúng con. Cùng với Mẹ, chúng con dâng lời tạ ơn Ba Ngôi Thiên Chúa Tình Yêu.

Trang La Vang

Chiến tranh, dịch bệnh và thiên tai đã và đang gây nên những tiếng kêu than ai oán, những giọt nước mắt và những nỗi ưu sầu tuyệt vọng cho thế giới và con người ngày nay. Xin Mẹ ôm lấy hiện trạng bi thương của thế giới hôm nay, như xưa Mẹ đã từng nâng đỡ và an ủi tổ tiên chúng con tại vùng trời La Vang này trong Trái Tim Từ Mẫu của Mẹ. Chúng con xin trao vào tay Mẹ niềm hy vọng một tương lai tươi sáng mà nhân loại đang ngày đêm ước mong.

Ôi Mẹ diễm phúc, lại một năm tu học đang dần khép lại. Chúng con xin đặt dưới chân Mẹ lòng tri ân của mỗi người. Chúng con luôn xác tín rằng, Mẹ luôn hiện diện trong đời dâng hiến của mỗi người chúng con. Mẹ biết rõ những nỗi niềm âu lo – hy vọng, niềm vui - nỗi buồn trên hành trình dâng hiến... Xin Mẹ tiếp tục đồng hành, hướng dẫn, để cùng với Mẹ chúng con tiếp tục hăng say lên đường, cùng chung nhịp bước với Hội Thánh, dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần... qua lời rao giảng và chứng từ đời sống, chúng con góp phần làm cho Tình yêu được hiện diện giữa lòng thế giới và muôn tâm hồn.

Giờ đây, chúng con xin gói trọn những tâm tình dâng lên Mẹ qua những đóa hoa tươi sắc này. Xin Mẹ thương nhận lấy và chuyển cầu cùng Chúa cho chúng con”.

Sau đó, Thánh lễ được bắt đầu với tất cả vinh sang của thiên đàng và trần gian tại nơi linh thánh này. Chớ gì Đức Mẹ đón nhận tất cả các

thầy ĐCV dâng mình cho Đức Mẹ hôm nay sẽ trở thành các linh mục Con của Mẹ trong tương lai.

2. Các cuộc lễ phong chức Phó tế và Linh mục tại La Vang

2.1 Ngày 19.3.2021 vừa qua tại La Vang, cũng đã diễn ra một cuộc phong chức Phó tế cho các Thầy của Giáo phận Huế tại La Vang

do Đức Tổng Giám Mục Giuse Nguyễn Chí Linh TGM TGP Huế. Vì lệnh giãn cách do dịch Covid-19, nên không loan báo rộng rãi, mặc dầu thể anh chị em tín hữu, đặc biệt là cha mẹ của các tiến chức đã có mặt để dâng con mình cho Chúa và Đức Mẹ La Vang, Mẹ của Giáo phận. Thật là một kỷ niệm linh diệu không phai mờ trong đời dâng hiến để trở nên tông đồ của Chúa và Hội Thánh.

2.2 Theo tập sách Linh địa La Vang 1970, xuất bản dịp Đại hội La Vang năm 1970, Cha Stanislaô Nguyễn văn Ngọc đã viết: “Linh địa La Vang được hân hạnh đón tiếp 4 cuộc lễ truyền chức như sau:

- Lễ truyền chức ngày 08.12.1954 do Đức Cha Uruthia Thi cử hành: Thầy Tôma Lê văn Cầu (Trí Bưu) lãnh chức Tùy Phó tế.

- Ngày 24.01.1959 Đức Cha Thi lại phong chức Linh mục cho Thầy Philipphê Trần văn Hoài (An Ninh) với sự tham dự của 70 linh mục và rất đông giáo dân.

- Ngày Lễ Chúa Tỏ Mình (06.01.1962), Đức Tổng Giám Mục Uruthia Thi đã làm lễ phong chức Linh Mục cho Thầy Stêphanô Nguyễn Như Thê (Cây Da) tại Vương Cung Thánh Đường La Vang, mặc dầu hôm ấy trời rét lạnh, nhưng số Linh mục, Tu sĩ và giáo dân đến rất tấp nập.

- Ngày 22.8.1968 Đức Tổng Giám Mục Philipphê Nguyễn Kim Điền đã truyền chức Linh mục cho Thầy Giuse Dương Đức Toại (An Ninh) tại Linh đài Đức Mẹ La Vang, đây là lần đầu tiên một lễ phong chức đông người dự, cử hành tại

chính chỗ theo cổ truyền Đức Mẹ đã hiện ra”. (x.Linh địa La Vang 1970, trang 131-132, Nhà in Xây dựng SG).

Thật vậy, dưới chân Đức Mẹ La Vang, trước ngai tòa Maria Hiền Mẫu, các Linh Mục, Phó tế, Tu sĩ Nam Nữ dâng trọn đời mình, nép trong áo đồng trinh của Mẹ để xin Mẹ che chở phù trì và noi gương Mẹ trong việc dâng mình cho Chúa và trở nên người phục vụ trong gia đình Hội Thánh.

3. Thánh Lễ Tạ Ôn Hồng Ân 50 Linh Mục của Cha Cựu Quản Nhiệm Trung Tâm Hành Hương Thánh Mẫu La Vang, Cha Giacôbê Lê Sĩ Hiền (1972-2022) và 25 Linh Mục của Cha Matthêu Nguyễn Khắc Hy (1997-2022).

Đây là một sự trùng hợp rất hy hữu, một hồng ân đặc biệt vì Cha Matthêu Nguyễn Khắc Hy là con đỡ đầu của Cha Giacôbê. Vậy là hai cha con có một Thánh Lễ Tạ Ôn long trọng tại La Vang. Thánh Lễ có ba Giám Mục: Đức TGM Giuse Nguyễn Chí Linh, Đức Nguyên TGM Phanxicô Xaviê Lê văn Hồng, ĐGM Anphongsô Nguyễn Hữu Long (GP Vĩnh) và hơn 80 Linh mục (LM) cùng đồng tế tại Nhà Nguyễn Đức Mẹ La Vang.

Trước khi Thánh lễ bắt đầu, Cha Micae Phạm Ngọc Hải Quản nhiệm Trung tâm Hành hương Thánh Mẫu La Vang (TTHHTMLV) đã giới thiệu quý Đức Cha, Quý Cha và mọi thành phần tham dự. Tiếp theo, Đức TGM Tổng Giáo phận Huế đã chúc mừng Hai Linh Mục (Cha-Con) mừng Hồng ân 50 năm và 25 năm Linh mục, Ngài đi

dòm trong lời chúc: 75 Năm Linh mục của Hai Cha đã cống hiến...các ngài đã đóng góp biết bao là công sức trong thiên chức Linh mục cho Thiên Chúa, cho Giáo Hội, cho Tổng Giáo phận Huế, trong thời gian Cha Giacôbê Lê Sĩ Hiền làm Quản nhiệm TTHHTMLV. Còn Cha Matthêu Nguyễn Khắc Hy qua 25 Linh mục đã làm ích cho Hội Thánh và nhiều người qua biết bao bài giảng dạy của Ngài tỏa rộng trên toàn quốc cũng như ở hải ngoại... Xin chúc mừng Hai Cha trong một lãng hoa tình thâm mặn nồng.

Thánh Lễ được Cha Matthêu Nguyễn Khắc Hy, mừng 25 Linh Mục, giảng lễ Mừng Cha Bô. Trong bài chia sẻ này. Ngài nói đến việc có mặt của các LM trước mặt anh chị em đây là ân huệ của Thiên Chúa và cũng nhờ lời cầu nguyện và sự nâng đỡ của anh chị em tín hữu.

Bài giảng của Ngài, một bài chia sẻ đầy thuyết phục, phong phú trong ý tưởng và Lời giảng, xin được mạo muội ghi nhận vài điểm sau đây:

3.1. Tâm tình biết ơn Thiên Chúa:

Ngài nói đến Hồng ân của Thiên Chức Linh mục, huyền nhiệm Thiên Chúa ban tặng, đặc biệt cho Cha Bô của Ngài đã được mời gọi trở nên môn đệ của Chúa, đã nhận những hồng ân cao quý, những ân phúc cao trọng qua Thánh chức Linh mục, các nhiệm tích các Ngài đã nhận lãnh và các ân phúc qua 50 năm Cha ban tặng cho muôn tâm hồn và làm ích cho cộng đoàn Dân Chúa. Thánh lễ dâng hôm nay là để Tri ân Thiên Chúa về những gì Ngài đã làm trong sứ vụ 50 năm và 25 năm linh mục của Hai Cha.

3.2. Bài Phúc Âm Luca 5, 1-11:

Chúa Giêsu kêu gọi các môn đệ đầu tiên. Sau mẻ cá lạ lùng, suýt làm chìm thuyền của Simon, đến đôi người ngư phủ Simon phải gọi bạn thuyền khác đến giúp... mặc dầu đêm đó, các ông đã vất vả suốt đêm nhưng chẳng bắt được con cá nào... Sau mẻ cá đó, Simon-Phêrô hoảng sợ, quỳ sụp dưới chân Đức Giêsu và thưa:

“Lạy Thầy, xin Thầy xa con vì con là kẻ tội lỗi” (c.8-9). Giacôbê và Gioan, con cái của Zêbêđê cũng vậy. Hai ông này là bạn chài của Simon. Nhưng Đức Giêsu bảo Simon: “Đừng sợ! Từ nay, ngươi sẽ là kẻ chài lưới bắt người”. Chèo đò vào bờ, họ đã bỏ mọi sự mà theo Ngài”. Cha Giacôbê cũng nhận ra Cha là kẻ tội lỗi, xin Chúa tránh xa, nhưng Chúa đã không tránh mà đã ban ơn gọi Linh mục cho Cha. Người môn đệ của Chúa là Vâng phục. Chúa đã gọi Cha Giacôbê như đã gọi các môn đệ ngày xưa. Chúa mời gọi “Ra khơi thả lưới”. Vâng lời Thầy con xin thả lưới... Và Chúa đã chọn Cha làm kẻ đi lưới người như Chúa đã chọn Simon-Phêrô xưa.

3.3. Linh mục, người Vâng phục trong đức tin:

Trải qua 50 linh mục, Cha Giacôbê đã vâng phục Đấng Bề trên đi nhiều nơi thi hành sứ vụ. Chắc chắn 50 năm qua, bao nhiêu là chuyện buồn vui sướng khổ, khi ở các giáo xứ thôn quê hay 12 năm thi hành bốn phận tại TTHHTM La Vang. Ngài vâng phục trên đường phục vụ cộng đoàn Dân Chúa. Vâng phục là điều kiện tiên quyết để theo Đức Kitô qua các Sứ vụ Cha đã lãnh nhận. Vâng phục là bốn phận. Sự vâng phục của Đức tin là Nhân đức để thăng hoa con người. Vâng phục vì yêu thương chấp nhận do nhu cầu của giáo dân, của Giáo hội hoàn vũ và địa phương. Hành động Vâng phục của Phêrô đã làm cho Chúa Giêsu gọi ngài. Anh sẽ là người kẻ chài lưới người. Không vâng phục là sự thiếu đồng cảm với người có trách nhiệm, kết quả là

tính thiêng liêng trong đời tu trống vắng... Trong thế giới hôm nay, tự do cá nhân được suy tôn và cả các linh mục đôi khi cũng không ở ngoài hiện tượng ấy. Người ta nói: hiện tượng đức tin đang chảy máu...tất cả chỉ vì thiếu vâng phục. Người Linh mục vâng phục theo gương Chúa Giêsu Đấng đã vâng phục trọn hảo hoàn toàn như trong thư Thánh Phaolô gửi tín hữu Philipphê: “Ngài đã hạ mình vâng phục và vâng phục cho đến chết, chết trên cây Thập Tự” (Phil 2, 5-11).

3.4. Hãy ra chỗ nước sâu để thả lưới.

Cha Giacôbê đã vâng phục theo lời mời gọi của Chúa, Cha đã kinh ngạc vì sau đó Chúa đã gọi cha. Cha đã vâng phục đến những nơi được sai đến. Bên ngoài, Cha cũng đã làm được nhiều điều... nhưng Thiên Chúa đã làm chứ không phải Cha làm. Những ân huệ cao cả qua bàn tay của Ngài, sự kinh ngạc mang tính siêu nhiên qua những Bí tích, thánh lễ, ban ơn tha tội, an ủi... Qua các bí tích và lễ dâng... làm cho người nhận lãnh phải kinh ngạc và sống Đức tin cách trọn vẹn mỗi ngày, trong những gì là linh thánh qua thánh chức Linh mục trong Cha và qua cha. Những gì Thiên Chúa đã làm và Thiên Chúa đã làm những điều thật lớn lao... và ‘tôi là chỉ là đầy tớ vô dụng’... Linh mục, phải luôn là một tâm hồn miễn cảm, tế nhị, cảm nhận tận đáy lòng mình về những gì mình làm là của Chúa, là ơn Chúa, những gì đem lại hồng ân thánh hóa bản thân và cho người khác... Linh mục sẵn sàng ‘ra chỗ nước sâu để thả lưới’ để đem về cho Chúa những mẻ cá lớn, chính linh mục không ngờ.

3.5. “Ơn ta luôn đủ cho con”.

Trong tâm tình biết ơn Thiên Chúa...linh mục cũng mù mờ về tương lai, nhưng Thiên Chúa phán: “Ơn ta luôn đủ cho con”. Và trong đức tin phó thác, trao phó cho Thiên Chúa tất cả. Ngay cả những bất toàn. Là một con người, dầu là Linh mục: Ngài cũng có lầm lỗi... nhưng những lỗi lầm đó chỉ đáng được ghi nhận trong sâu thẳm của sự biết ơn về thân phận con người...

mà Chúa vẫn hằng gìn giữ linh mục trong yêu thương... lầm lỗi, nhận biết mình tầm thường yếu đuối hơn là đã không làm gì! Lời kinh Magnificat các Linh mục đọc mỗi chiều là để nhắc nhở hồng ân linh mục qua Mẹ Maria vì Chúa đã làm những việc trọng đại trên Mẹ, trên con người mọn hèn của Linh mục.

Tạ ơn về quá khứ - Tin tưởng vào tương lai. Luôn Hy vọng và Tiếp tục công việc Chúa trao qua sứ vụ... Lòng Biết ơn là đức tính căn bản của đời sống, nhất là đời Linh mục. Cảm ơn Chúa và cảm ơn lời cầu nguyện, hy sinh và sự cộng tác của mọi người.

Cuối Thánh lễ, Cha Giacôbê và Cha Matthêu dâng lời cảm ơn về sự hiện diện của Quý Đức Cha, Quý Cha, quý Tu sĩ và cộng đoàn tham dự. Ngài khiêm tốn xin Chúa nhận lấy những thiếu sót trong đời Linh mục đối với Thiên Chúa, trong sứ vụ tông đồ và bổn phận đối với anh chị em.

Kết:

Về bên Mẹ Maria La Vang để dâng lễ Tạ ơn Hồng ân 50 năm và 25 Linh Mục của Hai Cha là một nghĩa cử thánh hảo ghi dấu ấn Kỷ niệm linh thánh ngọt ngào này. Cha Giacôbê với hơn 12/50 năm phụng sự Đức Mẹ La Vang tại thánh địa muôn phúc này. Bây giờ ngài vẫn còn muốn sống tuổi hưu bên Mẹ. Cha Matthêu 25 năm Linh mục, người con của giáo phận Huế nơi có Mẹ La Vang, bây giờ chắc hẳn trong sứ vụ giảng dạy, ngài cũng đang được Mẹ La Vang đồng hành hướng dẫn trong những lời vàng ngọc của ngài để gieo niềm tin, niềm vui tỏa sáng cho

Thánh lễ đồng tế Tạ ơn 50 và 25 Linh mục tại Nhà nguyện La Vang

cộng đồng Dân Chúa khắp nơi trong cũng như ngoài nước... Xin tạ ơn Chúa và Đức Mẹ La Vang với Hai Cha.

Với niềm xác tín: Trên Thánh Giá Chúa Giêsu đã trối các Linh mục cho Mẹ Maria qua Thánh Tông đồ Gioan, người môn đệ Chúa yêu. Mẹ Maria là Mẹ các linh mục, Mẹ yêu thương các linh mục cách đặc biệt. Chúng ta hãy yêu thương cầu nguyện cho các linh mục: vì các linh

Trang La Vang

mục đã được hiến thánh để trở nên hình ảnh của Chúa Giêsu Kitô, một Kitô-Khác, là Con Chí ái của Mẹ. Do đó, trong ngày Mừng Kỷ niệm đặc biệt này chúng ta dâng các linh mục cho Mẹ Maria, để xin Mẹ yêu thương, hộ phù, bảo ban, hầu quý linh mục ngày càng thêm thánh thiện, càng nên giống Chúa Kitô, Linh mục Thượng Tế, hằng ngày dâng lễ tế tôn vinh, chúc tụng, ngợi khen Thiên Chúa, cao rao Danh Mẹ Maria, mưu ích cho Giáo Hội và thánh hóa các linh hồn.

(Viết trong ngày Thứ Sáu Kính Thánh Tâm Chúa Giêsu, Ngày cầu nguyện cho các Linh Mục)

Nữ tu Maria Tuyết MTG Huế

Lời cầu nguyện của Đức Gioan Phaolô II dâng Đức Mẹ Guadalupe

Lạy Đức Nữ Trinh Vô Nhiễm, Mẹ Thiên Chúa Thật và Mẹ của Giáo Hội! Từ nơi đây, Mẹ đã biểu lộ lòng thương xót và trắc ẩn của Mẹ dành cho những ai nài van sự chở che của Mẹ.

Xin Mẹ hãy lắng nghe lời cầu xin mà chúng con đang phó dâng lên Mẹ với trọn niềm tin của người con thảo, và dâng lời cầu nguyện của chúng con lên trước Đức Giêsu Con Mẹ, Đấng Cứu Độ duy nhất của chúng con.

Lạy Mẹ nhân lành, Mẹ là bậc thầy của những của lễ hy sinh âm thầm và sâu kín, Trong ngày hôm nay, chúng con xin dâng trọn vẹn con người và tình yêu của chúng con, lên trước nhan thánh Mẹ, Đấng hay nhìn đến những tội nhân chúng con. Chúng con cũng xin dâng Mẹ cuộc sống, công việc, niềm vui, yêu đuối và nỗi buồn của chúng con.

Xin ban sự bình an, sự công chính và sự phồn thịnh cho dân tộc chúng con; vì chúng con phó thác nơi sự chăm sóc của Mẹ tất cả những gì chúng con có và những gì chúng con là.

Lạy Đức Mẹ và là Mẹ chúng con.

Chúng con ước mong thuộc về Mẹ trọn vẹn và bước đi cùng với Mẹ trên con đường trung tín hoàn toàn với Đức Giêsu Kitô trong Giáo Hội của Người: xin hãy luôn gìn giữ chúng con trong bàn

tay yêu thương của Mẹ.

Lạy Đức Trinh Nữ Guadalupe, Mẹ của vùng Châu Mỹ, chúng con nguyện cầu cùng Mẹ cho các Giám Mục, Xin cho họ có thể dẫn dắt các tín hữu trên những nẻo đường đời sống Kitô hữu nhiệt thành của tình yêu và việc phục vụ Chúa cũng như các linh hồn cách khiêm nhu.

Xin hãy nhìn đến đồng lúa menh mông và chuyển cầu cùng Chúa cho chúng con để Người tuôn đổ lòng khao khát sự thánh thiện trên toàn thể Dân Chúa, và ban nhiều ơn gọi linh mục và tu sĩ, vững mạnh trong đức tin và nhiệt thành phân phát những mẫu nhiệm của Thiên Chúa.

Xin ban cho các gia đình có cuộc sống yêu thương và tôn trọng nhau ngay từ lúc khởi đầu, với cùng một tình yêu như khi Mẹ đón nhận vào lòng mình sự sống của Con Thiên Chúa.

Lạy Rất Thánh Trinh Nữ Maria, Mẹ Tình Yêu Tinh Khiết, xin che chở gia đình chúng con, để các gia đình luôn hiệp nhất với nhau và xin Mẹ hãy chúc lành cho việc giáo dục con cái của các bậc cha mẹ.

Lạy niềm hy vọng của chúng con, xin thương nhìn đến chúng con chỉ dạy cho chúng con biết luôn đến với Giêsu và nếu chúng con sa ngã, xin Mẹ giúp chúng con đứng dậy để quay về với Người qua việc xưng thú các vết xấu và tội lỗi nơi Bí Tích Hòa Giải là bí tích trao ban bình an cho tâm hồn.

Chúng con nài xin Mẹ ban cho chúng con một tình yêu lớn lao dành cho tất cả các Bí Tích thánh, là những dấu chỉ mà Con Mẹ đã để lại cho chúng con là những người đang còn dưới thế.

Để nhờ đó, lạy Mẹ cực thánh, với sự bình an của Thiên Chúa trong lương tâm với con tim tự do khỏi mọi sự xấu và ghen ghét, chúng con có thể mang đến cho mọi người niềm vui và bình an đích thực đến từ Con của Mẹ, Đức Chúa Giêsu Kitô của chúng con, Đấng hằng sống và hiển trị cùng Đức Chúa Cha và Đức Chúa Thánh Thần đến muôn thuở muôn đời. Amen.

10/12/2015

CON CHIM TU HÚ ĐỂ NHỜ

TRUYỆN NGẮN CỦA QUYÊN DI

GARDEN GROVE, California (NV) – Mừng Bốn Tết... Bầu trời trong xanh mà vẫn có những hạt mưa bụi lấm tẩm. Mẹ tôi bảo đó là mưa Xuân.

Ông Hồng Châu, bố chị Bích Khuê, khẽ đọc mấy câu thơ Nguyễn Bính:

*“Em là con gái trong khung cửi
Dệt lụa quanh năm với mẹ già.
Lòng trẻ còn như cây lụa trắng,
Mẹ già chưa bán chợ làng xa.

Bữa ấy mưa xuân phơi phới bay,
Hoa xoan lớp lớp rụng vơi đầy
Hội chèo làng Đặng đi ngang ngõ,
Mẹ bảo: Thôn Đoài hát tối nay.” (1)*

Người lớn ngồi nói chuyện với nhau và chơi tam cúc. Bà Hồng Châu khoe có đôi “tịnh vương.” (2) Ông Hồng Châu bảo vợ: “Mợ khéo là hay! Chơi tam cúc mà có gì lại bày ra cả! Thế là làm sao!” Hình như bà Hồng Châu hiểu theo nghĩa khác, hai má đỏ ửng, sửa lại dáng ngồi cho ngay ngắn, nghiêm chỉnh hơn. Bố tôi liếc nhìn mẹ tôi thật nhanh. Hai ông bà cười kín đáo.

Các anh chị em tôi mãi mê với mấy xu và hào được mừng tuổi. Chị Bích Khuê xin phép bố mẹ chị và bố mẹ tôi đưa tôi ra cánh đồng xem hoa cỏ mùa Xuân. Bố mẹ chị Bích Khuê bằng lòng. Mẹ tôi thì dặn với: “Đi chơi cho vui. Mà cô Bích Khuê nhớ đưa em nó về sớm sớm nhé, ngộ nhớ mưa ướm đầu, cả hai chị em bị cảm.”

Cả gia đình ông bà Hồng Châu và gia đình bố mẹ tôi đều là người Hà Nội. Chiến tranh

Đôi chim. (Minh họa: Jenny Friedrichs/Pixabay)

khiến hai nhà phải tản cư, trôi dạt nhiều nơi, cuối cùng đến làng Thượng Vĩ, huyện Bình Lục, tỉnh Hà Nam. Cha xứ và người dân xóm đạo ở đây thương chúng tôi, cho vào ở chung một nếp nhà gỗ rộng rãi mà chủ nhà đã đi đâu xa mãi không thấy về. Ông bà Hồng Châu giữ đạo thờ Tổ Tiên. Gia đình tôi theo đạo Công Giáo. Thế mà hai gia đình sống chung với nhau rất hòa hợp.

Năm ấy tôi mới lên 6. Chị Bích Khuê hơn tôi 9, 10 tuổi chỉ đó. Hai chị em hợp tính nhau, cùng thích thiên nhiên cây cỏ, không ưa nơi tụ họp đông đảo, ồn ào. Vì thế mà hai chị em gần gũi nhau. Chị Bích Khuê thương tôi như em ruột của chị. Chị là con một, không có em trai, em gái nào cả.

Bao giờ đi đâu với nhau tôi cũng đòi chị Bích Khuê cầm tay dắt đi. Bàn tay chị mềm, mát

mà lại ấm. Tôi không biết diễn tả thế nào cho rõ. Thật thế, bàn tay chị mát và ấm.

Hôm nay chị Bích Khuê mặc áo cánh màu xanh nõn chuối, trông chị như một cây chuối non, tươi tắn và đầy sức sống. Thật ra chị có cái áo dài màu hồng đẹp tuyệt. Chị mặc cái áo ấy suốt trong ba ngày Tết. Nhưng hôm nay đã là Mừng Bốn, không còn phải chào khách đến nhà nữa, chị không phải diện áo dài mà mặc áo cánh. Vội lại, đi ra cánh đồng, ai lại mặc áo dài tha thướt!

Tôi ngược mắt nhìn chị, hỏi: “Chị Bích Khuê này, lúc nãy chị có nghe bố chị đọc mấy câu thơ gì không?” Chị trả lời: “Có. Mà chị không nhớ hết.” Tôi cười: “Thế mà em nhớ hết đấy! Chị Bút Huê phục em không?” Chị cũng cười: “Chị phục em chứ...” Rồi trêu tôi: “Phục nhất là cách Chúc gọi tên chị.” Tôi đỏ mặt, vùng vằng: “Chị lại trêu em! Em không chơi với chị nữa!”

Chả là tôi có tật nói ngọng. Mà tên chị, cả hai tiếng tôi đều nói ngọng. “Bích” thì tôi nói thành “Bút,” vì không phát âm được những tiếng có vần “ich.” Còn “Khuê” thì tôi nói thành “Huê,” vì không phát âm được âm “khờ” mà chỉ phát được âm “hờ” thôi.

Chị Bích Khuê vẫn cười, còn dọa: “Nếu Chúc không chơi với chị thì chị bỏ tay Chúc ra, không dắt nữa nhé!” Rồi chị làm như muốn buông tay ra thật. Tôi cuống quýt: “Ấy, chị đừng buông tay em! Em chơi với chị... suốt đời...”

Bầy chim di cư. (Minh họa: Jplenio/Pixabay)

Chị Bích Khuê cười thật tươi. Tôi không biết ví nụ cười của chị tươi như gì, đành ví nụ cười ấy như hoa chuối nở đỏ, lấp ló sau tàu lá xanh mướt. Thấy chị cười, tôi yên tâm.

Một lát sau, tôi tiếp tục câu chuyện bỏ dở: “Em nhớ hết mấy câu thơ bố chị đọc đấy. Mà em còn biết đổi thành câu thơ khác nữa cơ!”

Đôi mắt chị Bích Khuê đen láy như hạt nhãn, đã tròn, bây giờ lại tròn hơn. Chị nói: “Chúc nói thật đấy à? Mà Chúc đổi thành câu thơ khác như thế nào?”

Tôi nhả nha đọc:

*“Lòng trẻ còn như cây lụa trắng,
Mẹ già chưa bán chợ làng xa.”*

Đây là câu thơ bố chị đọc. Bây giờ em đổi lại thành:

*“Lòng chị còn như cây lụa trắng,
Mẹ hiền chưa gả chị làng xa.”*

Cho đến bây giờ tôi vẫn lắt lăm lẹ lòng cho trí nhớ của đứa bé 6 tuổi là tôi thuở ấy. Chả biết sao, cái gì có tí thơ phú là tôi nhớ ngay, mà đã nhớ thì không quên nữa.

Chị Bích Khuê, hai má đỏ hây hây. Chị nắm tay tôi chặt hơn một tí, rồi hỏi, giọng không được tự nhiên: “Chúc còn bé! Biết gì là gả với cưới! Chỉ nói xằng thôi!” Tôi cãi ngay: “Em biết chứ! Gả là bố mẹ chị cho chị đi lấy chồng, đúng không?” Chị Bích Khuê bảo: “Thì đúng. Nhưng mà đến lúc ấy thì chị không dắt Chúc đi chơi nữa đâu.” Tôi trả lời ngay: “Em biết! Thế nên em mới nói ‘Mẹ hiền chưa gả chị làng xa’ đấy.” Rồi tôi xui chị: “Hay là chị đừng lấy chồng. Chị dắt tay em đi suốt đời nhé, nhé!” Chị Bích Khuê bảo: “Em tôi nói nhảm rồi. Thôi, không nói chuyện ấy nữa!”

Có tiếng con chim gì nó hót “tu... tu... hú... tu... tu... hú...” Sau đó là hàng loạt các tiếng chim khác hót loạn cả lên. Tôi hỏi chị Bích Khuê: “Chị có

Nếu là chim sẽ không làm chim tu hú. (Minh họa: Evren Ozdemir/Pixabay)

nghe cái con chim gì nó hót buồn cười quá đây không? Nó hót cái gì mà tu hú, tu hú... À, mà chị này, anh Tuấn nhà em muốn đi tu đấy!”

Chị Bích Khuê bật cười: “Anh Tuấn nhà em định đi tu à? Anh ấy tu... hú đấy!” Tôi hỏi: “Thế là làm sao hở chị?” Chị trả lời: “Nghĩa là anh ấy không tu được đâu. Anh ấy đẹp giai quá mà cũng nghịch quá, hay nói bông lơn... trêu chị!”

Anh Tuấn và chị Bích Khuê sần sần tuổi nhau. Anh Tuấn đẹp giai, vui tính. Chị Bích Khuê không khó chịu anh Tuấn khi anh ấy trêu chị, nhưng hai người hình như chẳng có tình ý gì với nhau. Chị xem anh Tuấn như ông anh... đồng tuổi.

Con chim lúc nãy lại hót “tu... tu... hú... tu... tu... hú...” Cả một đám chim khác lại tranh nhau hót lên loạn xạ. Tôi giật giật tay chị Bích Khuê, hỏi: “Đâu? Đâu? Con chim ấy đâu, em không thấy! Chị chỉ cho em thấy đi!” Chị Bích Khuê trả lời: “Nó đậu trên tận ngọn cây cao, chị cũng không thấy. Nhưng mà chị biết nó.” “Biết là biết thế nào hở chị?” “Biết là biết nó bạc lắm!” Tôi nói: “Nó bạc lắm à? Thế ra lông nó trắng như bạc à? Vậy chắc nó đẹp lắm, phải không chị?” Chị Bích Khuê đáp: “Không, lông

nó đen đuôi. Nó xấu lắm. Xấu cả hình dạng lẫn tính nết.”

Con chim xấu xí ấy lại hót “tu... tu... hú... tu... tu... hú...” Sau đó bầy chim đủ loại lại hót loạn xạ. Chị Bích Khuê bảo: “Đấy! Chim tu hú xấu lắm, ác lắm nên những con chim khác cùng nhau hót to đuổi nó đi đấy!”

Thế rồi chị cắt nghĩa cho tôi hiểu. Chị bảo người ta dựa vào tiếng nó hót mà đặt tên cho nó

là chim tu hú. Mỗi khi một con tu hú kêu là nó thông báo cho các con chim khác biết nó đã chiếm cái lãnh thổ này rồi, những con tu hú khác lo mà tránh xa. Mà ngay cả các loài chim khác cũng liệu thần hồn. Tiếng chim tu hú kêu cũng là tín hiệu của con chim trống rú rê con chim mái đến gặp nó. Chúng ở với nhau rồi con chim mái đẻ trứng. Tu hú mái không chịu làm tổ để đẻ mà nó để nhờ vào tổ một loài chim khác. Thường thì nó chọn tổ chim chích hay cà cưỡng vì trứng những loại chim này với trứng của nó có độ to giống nhau. Nó đánh lừa cho chim chích mẹ hay cà cưỡng mẹ tưởng trứng của nó cũng là trứng của con chim ấy. Mà nó ác lắm! Khi đẻ một quả trứng vào tổ con chim kia rồi, nó lấy chân, lấy mỏ hất một quả trứng của con chim kia cho rơi xuống đất. Chim chích mẹ hay cà cưỡng mẹ ngây thơ lắm, “đếm” thấy số trứng vẫn nguyên như thế thì cho đó đều là trứng của mình nên ấp tất cả. Trứng tu hú nở ra con sớm nhất. Còn bé mà đã gian ngoan, nó hất tất cả những quả trứng trong tổ xuống đất, để một mình nó hưởng thức ăn của chim mẹ đem về và vì thế nó lớn như thổi. Đến khi nó đủ lông đủ cánh thì vụt bay đi không hề lưu luyến.

Cắt nghĩa xong chị bảo: “Đây chị bảo nó bạc là vì nó vừa độc ác vừa vô ơn, chứ không phải là lông nó trắng như bạc đâu. Phải nói là nó bạc ác mới đúng. Vì thế mà khi nó cất tiếng hót thì tất cả các loài chim khác đều cất lớn tiếng mà xua đuổi nó. Kẻ bạc ác thì chẳng được ai thích cả.”

Tôi nghe chị nói xong thì lòng buồn rười rượi. Lần đầu tiên thằng bé 6 tuổi biết được trên đời có những kẻ bạc ác. Hóa ra không phải tất cả mọi sinh vật đều tốt. Nó chợt hiểu người ta cũng vậy, không phải ai cũng tốt.

Ra đến cánh đồng, hai chị em hầu như quên con chim tu hú bạc ác để say sưa với cảnh đẹp thiên nhiên. Cỏ non xanh mát trên cánh đồng mênh mông. Mưa Xuân trang điểm những ngọn cỏ bằng những viên ngọc bé tí sáng long lanh. Có những cây mơ mọc dại nở hoa trắng toát, nhẹ lay động trong gió Xuân. Chị Bích Khuê nắm tay tôi mà chạy chân trần trên cánh đồng. Khuôn mặt chị ngược lên. Đôi chân chị như bay bổng lên khỏi mặt đất. Chị đẹp và thanh thoát như một cô tiên.

Sau này lớn lên, tôi mê thơ cổ, đọc những câu thơ của Thôi Hiệu:

*“Xuân du phương thảo địa,
Hạ thưởng lục hà trì,
Thu ẩm hoàng hoa tửu,
Đông ngâm bạch tuyết thi.” (3)*

Tôi lại nhớ đến buổi đi chơi Xuân hôm ấy. “Phương thảo địa” của người xưa chắc cũng chỉ đẹp như cánh đồng làng Thượng Vĩ ngày đầu Xuân là cùng.

Thế rồi tôi lại đọc bài thơ “Xuân Tứ” của Lý Bạch:

*“Yên thảo như bích ty,
Tần tang đề lục chi.
Đương quân hoài quy nhật,
Thị thiếp đoạn trường thì
Xuân phong bất tương thức,
Hà sự nhập la vi?” (4)*

Tôi cũng lại nhớ đến cánh đồng làng Thượng Vĩ. Cỏ nước Yên có biếc như tơ thì cũng chỉ biếc như cỏ cánh đồng Thượng Vĩ là cùng.

Rồi tôi đọc lục bát trong truyện Kiều: “Cỏ non xanh tận chân trời/ Cành lê trắng điểm một vài bông hoa” (5) thì thấy chẳng khác gì cánh cánh đồng Thượng Vĩ, cũng “cỏ non xanh tận chân trời.” Còn hoa lê trong truyện Kiều biến thành hoa mơ trong cánh đồng Thượng Vĩ.

Nhớ lời mẹ tôi dặn, chị Bích Khuê đưa tôi về. Hai chị em hầu như quên mất con tu hú bạc ác, nếu trên đường về không gặp nó nữa. Ngờ đâu lúc đi ngang qua chỗ cũ, hai chị em lại nghe tiếng tu hú kêu. Chị Bích Khuê khe chau mày, nói nho nhỏ: “Ồ hay cái con tu hú này, sao mày về đây sớm thế? Người lớn bảo đến Tháng Ba tu hú mới về để trứng cơ mà!” Lần đầu tiên tôi thấy miệng chị Bích Khuê thốt ra tiếng “mày.” Chắc là chị giận con tu hú lắm!

Nhưng rồi chị lấy lại bình tĩnh, ân cần dạy tôi: “Mình đã nương nhờ đâu thì phải biết ơn

những người ở đây. Như nhà hai chị em mình đang nương nhờ người xóm đạo làng Thượng Vĩ thì phải biết ơn cha xứ và giáo dân ở đây. Được nương nhờ mà về sau không biết ơn thì không sống phải đạo làm người.”

Chị nói năng, dạy bảo tôi như một người lớn.

Những ngày mùa Xuân qua đi và rồi những ngày tản cư của chúng tôi cũng qua đi. Khi thấy có những dấu hiệu bất an, ông bà Hồng Châu và bố mẹ tôi bàn bạc với nhau rồi cuối cùng cả hai gia đình đều hồi cư Hà Nội. Ông bà Hồng Châu và bố mẹ tôi khôn ngoan hơn chim chích hay cá cường mẽ nhiều. Khi thấy không an toàn, bố mẹ chị Bích Khuê và bố mẹ tôi đều “dọn tổ” mà đi để cả gia đình, nhất là con cái không lâm vào tình trạng bất an, nguy hiểm.

Một ngày nọ có người từ Thượng Vĩ trốn được về Hà Nội, đến nhà tìm bố mẹ tôi. Người này kể rằng cha già Nén, cha xứ xóm đạo, bị người ta xông vào nhà xứ bắt đi. Họ trói hai tay cha lại, buộc vào đuôi một con trâu. Con trâu kéo cha chạy rong khắp làng với đôi chân khẳng khiu không giày dép. Theo sau là những kẻ cầm roi dẫu đánh đập cha túi bụi. Họ kết tội cha là quân gian ác, bóc lột dân nghèo! Trong số những người đánh đập cha có cả những người tản cư, được cha và giáo dân ở đây giúp đỡ nơi ăn chốn ở. Khốn thương! Cả đời cha chỉ biết cứu mang người cùng khổ mà bây giờ bị kết tội là quân gian ác bóc lột dân nghèo. Chắc những người này có họ hàng ruột thịt với chim tu hú!

Gia đình chúng tôi di cư vào Nam, được chính phủ cho tạm cư ở bệnh viện Bình Dân đôi ba tháng. Sau đó bố mẹ tôi gom góp, vay mượn, mua được một căn nhà gỗ ở cuối chợ Vườn Chuối. Hàng xóm của chúng tôi toàn là bà con miền Nam hiền lành, bộc trực và chất phác. Họ giúp đỡ chúng tôi, những người chân ướt chân ráo đến cư ngụ trong khu xóm này, một cách thật thà, không chút tư lợi. Tôi lớn lên ở đó

cho đến ngày vượt biên tìm đất sống khác. Tôi nương nhờ xã hội Mỹ mà xây dựng cuộc sống mới, mang ơn đất nước, xứ sở này.

Rất nhiều lần, gã đàn ông không còn tuổi trẻ là tôi nhớ về xóm đạo làng Thượng Vĩ, nhớ cha già Nén. Nhớ xóm chợ Vườn Chuối. Nhớ những ngày đầu trên đất Mỹ. Tôi nhớ và nhớ ơn. Tôi không muốn làm con chim tu hú.

Và tôi nhớ chị Bích Khuê. Nhớ bàn tay mềm mại, mát mà ấm của chị. Nhớ hôm Mừng Bốn Tết chị mặc áo cánh màu xanh nõn chuối. Nhớ chị tươi mát như một thân chuối non. Nhớ nụ cười thắm của chị như hoa chuối đỏ tươi lấp ló sau tàu lá chuối xanh.

Chị Bích Khuê ơi, suốt đời em nhớ chị mặc dù em không được “chơi với chị suốt đời,” cũng không được chị nắm tay dẫn đi suốt đoạn đường trần. Tôi nhớ lời chị dặn: nương nhờ ai thì phải biết ơn, đừng bạc ác như con chim tu hú.

Em không muốn làm chim tu hú. Tôi nhớ lời chị dặn: nương nhờ ai thì phải biết ơn, đừng bạc ác như con chim tu hú. Em nhất định không làm chim tu hú. Suốt đời! [qd]

Chú thích:

(1) “Mưa Xuân,” Nguyễn Bính.

(2) “Tịnh vương”: tượng vàng. Thật ra là đôi “tượng đỏ” (tịnh hồng) trong bộ bài tam cúc.

(3) Mùa Xuân dạo chơi trên miền đất có cỏ thơm. Mùa Hạ thưởng ngoạn ao sen xanh. Mùa Thu uống rượu hoa cúc. Mùa Đông ngâm bài thơ tuyết trắng.

(4) Cỏ nước Yên xanh biếc như tơ. Cây dâu nước Tàn lá cành xanh xuống. Đang lúc chàng nhớ đến ngày trở về thì cũng chính là thiếp đau lòng đứt ruột. Gió Xuân và thiếp không hề biết nhau. Hà có gì mà lọt vào màn của thiếp?

(5) “Đoạn Trường Tân Thanh” (câu 41, 42,) Nguyễn Du.

Con chim tu hú để nhờ (nguoi-viet.com)

Lời chim tu hú

Khi những cánh dâm bụt
 Nở rộ với đất trời
 Là khi tu hú gọi
 Cho núi sông bay về
 Ngày xưa còn ấu thơ
 Nghe lời tu hú gọi
 Đâu biết được chữ ngờ
 Cánh diều giấy bơ vơ
 Lớn khôn biết đợi chờ
 Lòng gửi theo tu hú
 Lòng bay theo non nước
 Lòng chìm đắm mùi sương
 Rồi một thuở đất trời
 Non nước bỗng vỡ tan
 Ta xa cánh dâm bụt
 Xa tu hú dậm ngàn
 Ai đem trời vạn dặm
 Mà ngăn bước chân về
 Ai đem trời vạn dặm

Cho tu hú mùi tắm
 Chừ góc trời lưu lạc
 Hồn chùng theo non nước
 Mà ôm giòng sông bạc
 Nghe sương khói đầy hồn
 Bỗng vang lời tu hú
 Vọng từ cõi mịt mù
 Mà nghe hồn quặn thắt
 Ôi quê hương mùi tắm
 Lời xa tu hú gọi
 "Cha Mẹ và anh em
 đã bỏ đi hết cả"
 Tiếng tu hú xa xa
 Vang rền trong trí não
 Ta mang theo một đời
 Ôi một đời đơn côi
 Ôi một đời đơn côi
 Giống như đời tu hú
 Đã bỏ đi hết rồi
 Choàng mở mắt mùi khơi
 Ta một đời lưu lạc
 Vẫn nhớ lời chim xa
 Ta xin làm cơn mưa
 Cho đời chim tắm gội
 Nơi quê hương mùi tắm
 Bên trướng vắng trăng nằm
 Dù đất trời thăm thẳm
 Chim ơi chim đừng buồn
 Mai một ta lại về
 Dù vạn dặm sơn khê
 Dù bão táp bốn bề
 Vẫn theo lời chim gọi
 Để cùng chim bay cao
 Để chim khoác chiến bào
 Hót vang lời ca mới
 "Cha Mẹ và anh em
 đã trở về hết cả"
 Trên quê hương ngạo nghễ
 Chim ca vang bốn bề
 Con diều giấy năm xưa
 Bay trên hàng dâm bụt

NHẬU 2

Chuyện Gã Siêu 107

Một nhà học giả kia đã bàn về cái cười của người dân Việt, đại khái như sau :

- Dân An nam ta cái gì cũng cười. Vui cũng cười mà buồn cũng cười. Động một tí là vén môi cười...tò tò. Mà đúng thế. Một vị linh mục, gốc Canada, ngày nọ loan báo cho đám học trò của mình :

- Cha Bolumburu, vị giáo sư khả kính của chúng ta mới qua đời. Bỗng một tiếng cười ồ của đám học trò vang lên, làm cho vị linh mục tức giận đến nổi đỏ mặt tía tai, suýt nữa thì học cả máu mồm. Bởi đó, ngài liền mắng te tua :

- Tôi không hiểu được tại sao khi loan báo một tin buồn như thế mà các anh lại cười được. Cuối cùng, mấy tên đầu sỏ, đại diện cho đám học trò, bèn phải gấp gờ để giải thích :

- Chúng con cười không phải vì mất đi một vị giáo sư, nhưng cười vì tên của ngài nghe thật lạ tai. Bolumburu mà.

Tuy hiểu là như thế, nhưng xem chừng vị linh mục ngoại quốc này vẫn còn tức như bị... ”tê giác húc” ấy.

Cũng một thể thức ấy, gã có thể phán về sự nhậu của người Việt mình như sau :

- Dân An nam ta cái gì cũng nhậu. Vui cũng nhậu mà buồn cũng nhậu. Động một tí là...nhậu liền tù tì.

Gã đã lượm trên báo “Tuổi trẻ chủ nhật” một mẫu ngắn ngắn với tựa đề : “Quá trời là nhậu”. Tác giả đã viết : “Khó mà kể hết có bao nhiêu cách để nhậu, bao nhiêu chuyện để nhậu. Này nhé :

- Nhờ người bạn mua giúp chiếc xe honda... cũng nhậu. Hôm qua mới lĩnh lương...cũng nhậu. Tuần rồi mới nhận hàng “bến” gửi về... cũng nhậu.

Rồi này :

- Vừa tậu được xe mới hả...nhậu “tân xe” đi. Mới trúng số hả...”khao đi”. Kỳ này lên chức hả...làm một châu “rửa lon” đi...Rõ ràng nhậu không hề có “luật” chi hết, nhưng đã trở thành “lệ” rồi.

“Khánh thành, cũng nhậu. Tổng kết, cũng nhậu. Cuối năm, cũng nhậu. Đám cưới, đám giỗ, đám hỏi, đám ma, đám đầy tháng, đám thôi nôi, đám sinh nhật, đám khai trương tiệm

Trang Văn Hóa

may, đám mừng tốt nghiệp...đều nhậu tất. Coi bộ thật khó để sửa cái đã thành nếp này. Gã có một tên bạn thuộc hạng nghèo kiệt xác, nghèo rớt mùng tơi. Hôm trước anh ta đi chợ, đụng phải một tên thương phế binh. Tóc tai bờm xờm, râu ria rậm rạp.

Tên thương phế binh này vừa mời vừa bắt anh ta mua vé số kiến thiết. Bất đắc dĩ anh ta phải mua một tấm cho yên chuyện. Rủi thay tấm vé số bất đắc dĩ giúp người ta lại trúng ngay lô hạng bát, lãnh được hai chục ngàn đồng. Bè bạn hay tin anh ta trúng số, lục tục kéo đến mừng, rồi cấm dùi tại nhà anh ta, thành thử anh ta bèn phải miễn cưỡng tổ chức một chiêu nhậu xương xương ngoài ý muốn tốn gấp đôi, gấp ba số tiền thưởng. Quả là một tấm vé số... bất hạnh.

Cũng trên báo “Tuổi trẻ chủ nhật”, tác giả Danh gia đã mô tả cái bầu khí “nhậu” thật ồn ào náo nhiệt của thành phố Saigon như sau : “Mỗi buổi chiều cấp cặp đi làm về đều chạy qua khu “chợ nhậu hải sản” đường Thi Sách. Tiếng bao khăn lạnh nổ đom đóp, tiếng bia từng thùng được vác ra chất đống cứ như thể ngồi bên cái “đề bô” bia mới gọi là sang, tiếng réo nhau ời ời trên điện thoại cầm tay rủ nhau đến đông vui xen vào giữa những tiếng hò “dzô, dzô”, tiếng tâng bốc, tiếng “tứ hải giai huynh đệ kết nghĩa”, tiếng khích bác, tiếng chửi thề, tiếng gây gổ... quyen lẫn với mùi tôm, mùi cá, mùi lươn, mùi nghêu, mùi sò...Tất cả tạo thành một cảnh hỗn mang mà bất cứ một cái chợ cá nào cũng phải hổ thẹn vì thua kém.

“Queo ra đường Tôn Đức Thắng, rẽ qua Thị Nghè, Hàng Xanh về nhà cũng bấy nhiêu cảnh tương tự dọc hai bên đường. Không biết có bao nhiêu “chợ nhậu” như thế trong thành phố này ? Chỉ biết đi đâu cũng thấy, khiến phải băn khoăn đặt câu hỏi :

- Phải chăng đây là “hoạt động văn hóa” chủ yếu của thành phố này vào giờ tan tầm ? “Cứ thể ngày này sang ngày khác, các độ lớn, độ

nhỏ, độ XO, độ VSOP, độ bia, độ đế, độ rượu thuốc từ lâu đã thay thế bữa cơm tối vợ chồng, con cái đoàn tụ trong nhiều gia đình. Mù mịt đến khuya chồng mới bò về đến nhà, vợ có hỏi, may mắn lắm mới được chồng nạt :

- Làm ăn mà. Thời buổi kinh tế thị trường không nhậu làm sao làm ăn, làm sao ký hợp đồng được chứ ? “Còn rủi phận hơn thì ăn đấm, ăn đá. Chúng ta thường nói :

- Con người không sống để mà ăn, trái lại con người ăn để mà sống. Nhờ ăn, mà cơ thể được bồi dưỡng, có đủ sức để lao động sản xuất. Nhờ uống chút ít mà chúng ta có thể tạo được một bầu khí vui vẻ, cởi mở và thân mật. Chính vì thế, khi ngồi vào bàn tiệc, chúng ta thường được nghe những câu nói để tạo “khí thế”, chẳng hạn như :

- Nam vô tửu như kỳ vô phong. Có nghĩa là con trai mà không uống rượu thì như cò không có gió, rũ rượi, ủ dột, buồn tẻ. Những kẻ đạo đức hơn một tí thì khôì hài sánh ví :

- Cổ không có rượu, như kiệu không có cụ. Nghĩa là đi rước kiệu mà thiếu vắng cha chủ sự, thì quả là nhật nhèo vô duyên tẻ. Trong Thánh vịnh cũng đã từng có câu :

- Chúa ban rượu ngon làm vui thỏa lòng người. Và trong cuộc sống, Chúa Giêsu cũng đã nhiều lần tham dự những đám tiệc. Ngài đã khởi đầu cuộc sống công khai bằng tiệc cưới tại Cana và kết thúc bằng bữa tiệc Vượt qua với các môn đệ.

Tuy nhiên, nhân đức bao giờ cũng phải ở vào cái thế trung dung, “virtus in medio stat”, bởi vì phạm cái gì thái quá thì cũng bất cập. Ăn nhiều quá sinh ra bội thực , rồi từ chỗ bội thực sinh ra bệnh nọ tật kia. Còn uống nhiều quá thì “hóa rồ hóa rại” như tục ngữ đã bảo :

-Tửu nhập tâm như hổ nhập lâm. Có nghĩa là rượu vào thì như cọp dữ giữa rừng.

- Tửu nhập tâm như cầu cuồng tọa thị. Có nghĩa là rượu vào thì như chó điên cắn cắn giữa chợ.

Làm mất nhân phẩm của mình đã đành, mà còn gây nên đổ vỡ cho gia đình, đồng thời va chạm với những người chung quanh, làm sút mẻ tình nghĩa bà con lối xóm.

Trước hết là đối với bản thân. Dân bọm nhậu thường nói :

- Chưa hề có một mộ bia nào trên đó khắc ghi hàng chữ : đây là nơi an nghỉ của kẻ đã chết vì rượu.

Thế nhưng trong cuộc sống thường ngày, không thiếu chi những chuyện vui buồn xảy đến cho những kẻ say xỉn. Uống say rồi lăn kên ra ngủ, thì còn đờ đờ và không cần nói tới. Nhưng uống say mà phát rồ phát rại, thì cần phải đặt lại vấn đề.

Không rõ không rại mà tại sao có những kẻ khi rượu vào thì lại thi nhau nhai ly, nhai cốc, nhai chén, nhai bát.

Không rõ không rại mà tại sao có những kẻ khi rượu vào người mềm nhũn như con chi chi, đứng lên không nổi, phải có người kẻ người vực

Không rõ không rại mà tại sao có những kẻ khi rượu vào thì chân nam đá chân chiêu, đường rộng rãi thênh thang không muốn đi, chỉ muốn đi vào bụi rậm cho gai đâm sút cằm, xé mũi.

Lái xe thì xiên bên nọ xọ bên kia khiến cho mấy thầy cảnh sát phải thổi còi biên phạt.

Không rõ không rại mà tại sao có những kẻ khi rượu vào đã chửi bới, rồi thượng cẳng

chân hạ cẳng tay “mí” nhau, thậm chí còn vác cả gậy gộc, dao búa phang nhau túa máu đầu, gây thành án mạng như báo chí không ngớt đăng tải. Không rõ không rại mà tại sao thiên hạ lại diễn tả về họ, những kẻ say xỉn, như sau :

- . Một xỉ thì mở mang trí hóa.
- . Hai xỉ thì giải bớt cơn sầu.
- . Ba xỉ thì mũi chảy đầy râu.
- . Bốn xỉ thì ngồi đầu khóc đỏ.
- . Năm xỉ thì cho chó ăn chề.
- . Sáu xỉ thì làm xe lội nước.
- . Bảy xỉ thì vợ rước không về.
- . Tám xỉ thì ra nhị tì mà ở.

Đồng thời, thiên hạ cũng thường hát vui về họ, những kẻ say xỉn, như sau :

- Hiu hiu gió thổi đầu non,
 Những người uống rượu là con ngọc hoàng.
 Ngọc hoàng ngự tại ngai vàng,
 Thấy con uống rượu hai hàng lệ rơi.
 Tưởng rằng con uống con chơi
 Ai dè con uống, con rơi xuống....xình.

Tiếp đến là những bất ổn cho gia đình. Thường xuyên rủ nhau đi nhà hàng hay thường xuyên tổ chức ăn nhậu tại nhà đã là một sự tốn kém cho ngân quỹ vốn dĩ eo hẹp của gia đình trong cái thời buổi khó khăn, gạo châu củi quế này, bởi vì những sự cần cho được uống rượu nên xem ra cũng rất gắt.

Ấy là chưa kể đến những cực nhọc cho vợ con, nhất là khi phải thu dọn những bãi cho

chó ăn chề. Thực vậy, người ta đã hỏi một tên bọm nhậu, thuộc hạng thâm niên quân vụ, nhiều năm trong nghề, như sau :

- Hồi phải làm mấy sự cho được uống rượu nên ?

Đúc kết kinh nghiệm của bản thân sau nhiều năm lăn lóc trên các chiến trường với những chiến hữu lưu linh của mình, hẳn ta đã trả lời :

- Thừa phải làm ba sự này, một là tốt cái nhắm, hai là lắm anh em, ba là muốn nhắm thì nhắm. Đông, vui, hao, đó là qui luật của muôn đời

Thế mà “nghệ thuật ăn nhậu” lại đòi hỏi vừa phải tốt cái nhắm, lại phải lắm anh em, thì chỉ có nước đập bể nồi cơm gia đình khiến vợ con phải treo niêu, ăn chay trường dài dài mà thôi.

Còn nếu đi uống rượu ở nơi khác, khi trở về nhà, mà giữ được tác phong cốt cách thì còn đỡ, nhưng như trên gã đã nói : nhiều kẻ đã bị rượu bốc lên, làm cho hóa rồ hóa rại.

Đúng thế, không rồ không rại mà tại sao có những kẻ khi rượu vào lại tung hê nồi niêu xoong chảo cùng với bát đĩa ra ngoài sân, để rồi khi tỉnh cơn say. Lại phải hì hục lao động kiếm tiền mua sắm.

Không rồ không rại mà tại sao có những kẻ khi rượu vào, bỗng trở thành “vũ phu chi cục mịch”, chửi vợ đánh con, khiến cho gia đình bị đổ vỡ tan hoang. Hay ít nữa, khi tỉnh cơn say thì cũng phải bỏ tiền mua thuốc men và bỏ công sức chăm sóc cho vợ con đã bị chính mình hành hung một cách dã man trong lúc xỉn. Thấy thiên hạ lao mình vào tệ nạn cờ bạc, một đức ông chồng, uống rượu thuộc hạng dân ghiền, đã hãnh diện tâm sự với bà xã :

- Em phải cảm ơn anh nhiều lắm đây, bởi vì anh không bài bạc như mấy tên hàng xóm. Thế nhưng, bà xã đã phản pháo một cách rất chính xác :

- Ông không bài với bạc, nhưng tối ngày những rượu cùng chè, những say cùng xỉn, khiến tôi phát chán cả lên.

Nhưng phiền hơn cả là trong những lúc say xỉn như vậy, chúng ta lại thường gây nên những

sự rắc rối, phiền toái cho bà con lối xóm. Thực vậy, thiên hạ thường bảo :

- Từu nhập, ngôn xuất. Rượu vào thì lời ra. Cái thứ “ngôn xuất” này, cái thứ “lời ra” này, cũng thường thay đổi thiên hình vạn trạng, đến quỷ thần cũng không lường nổi.

Có kẻ khi say thì cười, nhưng cũng có kẻ khi say thì lại khóc.

Có kẻ khi say thì hát nhưng cũng có kẻ khi say thì lại sỗ tiếng ăng lê.

Có kẻ khi say thì vui miệng, vợ mình không khen, lại cứ nhè vợ người ta mà khen, nên mới rách việc, dẫn đến chuyện đánh đấm nhau phun cả máu đầu.

Có kẻ mượn hơi men để có đủ can đảm mà đi...xung tội, nhưng cũng có kẻ mượn hơi men để chửi xéo người này người nọ, đôi khi chửi cả cha mẹ và những người họ hàng thân thích, khiến cho tình nghĩa ruột thịt cũng như lối xóm nhiều lúc như muốn đứt đoạn.

Có những kẻ bình thường rất hiền lành, thế nhưng do ma men dẫn đường, rượu ngấm vào, máu yêng hùng nổi lên, cũng sẵn sàng vác gậy, vác đá đi hỏi thăm sức khỏe người khác, giống như một kẻ côn đồ thứ thiệt, để rồi khi hết cơn yêng hùng, lúc phải ký vào biên bản, thì như quả bóng xì hơi, nắn nỉ i ôi hết người này đến người khác, như tục ngữ đã diễn tả :

- Chưa đánh được người, mặt đỏ như vang, Đánh được người rồi, mặt vàng như nghệ

Có thể nói được rằng : ngành nghề ăn nhậu ở Việt Nam hiện nay luôn được liên tục phát triển. Chỉ cần rảo qua một vòng phố xá, chúng ta liền thấy, tiệm cà phê và quán nhậu mọc lên như nấm sau cơn mưa. Đường nào cũng có, góc phố nào cũng có...Đúng là trăm hoa đua nở.

Những tháng ngày sau giải phóng thì cho rằng : đồn ông thanh niên bấy giờ vì thiếu những phương tiện giải trí nên đâm ra nhậu nhoẹt say sưa. Còn lúc này, những phương tiện giải trí

không thiếu, nhưng thiên hạ vẫn hăng hái nhậu liên tu bất tận.

Có thể vì trong túi có sẵn tí tiền còm, nhất là tiền hồi lộ, tiền buôn lậu, tiền áp phe, áp chảo... không nhậu cũng uống. Có thể vì nền kinh tế thị trường, có nhậu thì mới bắt được mảnh làm ăn, mới làm được những giao lưu và trao đổi...Thôi thì có đủ một ngàn lẻ một lý do để biện minh cho cái “dịch vụ ăn nhậu này”.

Tuy nhiên, cũng trên báo “Tuổi trẻ Chủ nhật”, tác giả Danh Gia đã đưa ra một vài nhận định nho nhỏ về đờn ông phương tây như sau : “Đừng đổ thừa cho kinh tế thị trường khi chưa từng thấy “mặt mũi” đích thực của nó. Không tin cứ đi hỏi các giám đốc ngân hàng nước ngoài sẽ nghe họ nghĩ gì về cách duyệt hồ sơ cho vay “quen thuộc” của các ngân hàng trong nước khác với cách của họ như thế nào. Bởi thế mới đề ra bao vụ “Tamexco” lớn nhỏ, mới có tỉ lệ thua lỗ “bộn”, nợ nần dính chùm như thế. “Đàn ông các nước công nghiệp, tức các nước kinh tế thị trường nhất, đến giờ tan sở mệt mỏi vì công việc chỉ biết cầm đầu cầm cổ chạy thực mạng, ba chân bốn cẳng leo lên tàu điện, đôi dăm ba tuyến đường mới về được đến nhà phụ vợ con dọn cơm, rửa chén rồi đi ngủ sớm, đến cuối tuần cần tranh thủ sửa sang nhà cửa, chở vợ đi chợ. Xu hào dùng đỉnh lăm thì tối thứ sáu đưa vợ, đưa con đi ăn tiệm hoặc đưa vợ con đi nghỉ mát cuối tuần, chứ không ai rồi hơi nát rượu tối này sang tối khác với bạn bè. “Không tin, nếu có dịp đi tây, chiều tối cứ xuống các trạm xe điện ngầm ở Paris chen chúc với bốn triệu người, ta sẽ thấy rõ thế nào là nếp sống kinh tế thị trường đích thực. Chớ tưởng dân đi chơi tối giữa Paris, Luân đôn...là người dân bản xứ. Trừ một thiểu số nhưng lựa hoặc của “thế giới về đêm”, người lao động lĩnh lương trong tháng, cho dù có là giám đốc, chẳng mấy khi léo hánh đến quán xá vào những tối trong tuần. Khi người ta phải đóng thuế thu nhập giá chót cũng 30%, khi người ta ở nhà thuê hay mua trả

góp mỗi tháng cũng phải đóng từ 1/3 đến 1/5 lương cho tiền nhà, khi người ta sắm cái xe hơi, cái máy giặt, cái máy sấy khô quần áo...sao cho cuộc sống gia đình tiện nghi hơn, để rồi cuối tháng bị ngân hàng tự động trừ nợ, người ta mới không dám vớt thì giờ và tiền bạc cho các độ nhậu triền miên vì sợ ngày mai dậy không nổi, mất năng xuất, mất óc sáng tạo để có ngày thất nghiệp. “Khi người ta phải ngày ngày mất ít nhất hai giờ để đi chuyển, khi người ta phải làm việc ngày tám tiếng ra tám tiếng mới được chủ trả lương, thì người ta mới biết quý thì giờ và sức lực của mình. “Ngay cả đàn ông xứ Thái sát cạnh đây, tức một nước chưa công nghiệp bao nhiêu, thưở còn thịnh vượng có phần trễ nải hơn ở hàng quán, song giỏi lắm cũng chỉ uống một chai bia Singa nội địa chứ hiếm ai uống đến chai thứ nhì. Thói quen rượu chè say sưa là một tật xấu khó chữa, bởi nếu không nhậu thì...nhạt miệng, nên phải đi tìm chỗ giải độ để khỏi ngồi ngáp vặt.

Vì thế Tản Đà đã bảo :

- Say sưa nghĩ cũng hư đời,
Hư thời hư vậy, say thời cứ say

Hay như Nguyễn Khuyến đã thú nhận
- Những lúc say sưa cũng muốn chữa,
Muốn chữa nhưng tính lại hay ưa.
Hay ưa đến nỗi không chữa được
Chữa được mà ông cũng chẳng chữa

Thành thử người say xin nghiệm ngáp cứ kéo lê cuộc đời mình trong một tình trạng be bét. Cần phải có một ý chí vững mạnh mới có thể dứt khoát được với tật xấu này. Một dân bợm nhậu nợ quyết tâm già từ rượu chè. Cứ mỗi lần ngồi vào bàn tiệc là anh ta nhò một giọt nân vào chiếc ly uống rượu...Cứ thế, cứ thế...ngày qua ngày...cho tới khi chiếc ly đầy nển và anh ta cũng bỏ được tật say xỉn của mình. Gã xin tạm ngưng việc kể tội đờn ông ở đây.

10 DI TÍCH LỊCH SỬ ĐÁNG GHÉ THĂM NHẤT THẾ GIỚI

An Ngọc

Theo The Travel

Những địa danh này không chỉ là địa điểm khảo cổ đặc biệt của thế giới, mà còn trở thành biểu tượng du lịch của các quốc gia.

Angkor Wat, Campuchia: Di tích tôn giáo lớn nhất thế giới Angkor Wat là một phần của quần thể các ngôi đền rộng lớn ở Tây Bắc Campuchia, 12 ngôi đền lớn và nhiều ngôi đền nhỏ hơn. Với các công trình đỉnh cao của phong cách kiến trúc Khmer, Angkor Wat đã trở thành biểu tượng của Campuchia, xuất hiện trên quốc kỳ và là điểm thu hút du khách hàng đầu đất nước. Ảnh: The Architect's Newspaper.

Ảnh: The Architect's Newspaper.

Taj Mahal, Ấn Độ: Taj Mahal là lăng mộ được xây dựng vào những năm 1600, được dát bằng đá cẩm thạch màu trắng ngà. Khuôn viên công trình có các khu vườn quý tộc, lối đi đẹp,

những thảm hoa và hồ nước phản chiếu mang tính biểu tượng. Với vẻ đẹp hài hòa, quần thể Taj Mahal được mệnh danh là tượng đài cho tình yêu vĩnh cửu. Ảnh: ThoughtCo.

. Ảnh: ThoughtCo.

Machu Picchu, Peru: Thành phố Machu Picchu của người Inca nằm trên một đỉnh núi bị san phẳng của dãy Andes. Kỳ quan thời tiền sử này được cho là nơi nghiên cứu các yếu tố thiên văn học. Địa điểm nổi tiếng với cảnh đẹp ngoạn mục và những tàn tích tường đá granit lấp lánh được xây dựng mà không cần bất kỳ lớp vữa nào. Ảnh: Hand Luggage Only.

Ảnh: Culture Trip.

Kim tự tháp Giza, Ai Cập: Danh sách di tích lịch sử nổi tiếng nhất thế giới sẽ không đầy đủ nếu không đề cập đến kim tự tháp Giza. Quần thể có 6 kim tự tháp lớn, một số nghĩa trang, khu định cư và khu phức hợp cung điện bao gồm các tượng Nhân sư lớn. Các pharaoh tin rằng họ sẽ trở thành thần thánh ở thế giới bên kia. Vì vậy, họ tích trữ nhiều của cải ở các kim tự tháp. Tuy nhiên, ngay cả khi những kim tự tháp này đã mất đi kho báu, nơi đây vẫn thu hút khách ghé thăm với bởi vẻ đẹp đồ sộ, tráng lệ.

Ảnh: Pinterest.

Chichen Itza, Mexico: Chichén Itzá là một trong những thành phố Maya quan trọng nhất ở bán đảo Yucatan của Mexico, phát triển mạnh mẽ từ năm 400 cho đến những năm 1400. Do có nhiều phong cách kiến trúc Mesoamerican (Tiền Columbus) được tìm thấy, nơi đây được cho là có dân số đa dạng nhất trong thế giới Maya. Great Ball Court, đền Chiến binh và El Castillo là một số công trình kiến trúc nổi bật nhất ở đây.

Tượng Moai trên đảo Phục Sinh, Chile: Là hòn đảo núi lửa có những ngọn đồi nhấp nhô và rừng cọ tươi tốt, đảo Phục Sinh nổi tiếng với hàng trăm bức tượng nguyên khối được gọi là Moai. Những người tiền sử của nền văn minh Rapa Nui đã đục đẽo những bức tượng đồ sộ này cách đây hàng trăm năm để tưởng nhớ tổ tiên của họ. Vì tượng Moai làm bằng những khối đá cao gần 4 m và nặng 14 tấn nên không ai biết chúng đã được di chuyển đến hòn đảo như thế nào.

Ảnh: UploadBETA.

Stonehenge, Anh: Công trình tượng đài cự thạch này nằm ở trung tâm của khu vực có nhiều di tích thời kỳ đồ đá mới và đồ đồng gần Amesbury, nước Anh. Stonehenge bao gồm vòng tròn những tảng đá khổng lồ dựng đứng, là một trong những di tích lịch sử bí ẩn nhất trên thế giới, vì các nhà khảo cổ vẫn đang cố gắng tìm ra mục đích ban đầu của công trình. Có giả thuyết cho rằng nơi đây được dùng để nghiên cứu sự chuyển động của Mặt Trời và Mặt Trăng hoặc sử dụng cho mục đích tôn giáo.

Ảnh: Hippo Haven.

Đấu trường La Mã, Italy: Đấu trường La Mã là một trong những rạp hát lớn nhất thế giới với sức chứa hơn 50.000 người. Khách du lịch từ khắp nơi trên thế giới đến đây để chiêm ngưỡng những gì còn lại của một nền văn minh từng thống trị thế giới. Gần 2/3 phần của công trình đã bị phá hủy, tuy nhiên, cấu trúc tráng lệ này vẫn là một trong những địa danh La Mã nổi tiếng và đáng ghé thăm nhất. Ảnh: Road Affair.

Vạn Lý Trường Thành, Trung Quốc: Là kỳ quan nhân tạo vĩ đại nhất của Trung Quốc, Vạn Lý Trường Thành trải dài hàng chục nghìn kilomet xuyên qua những ngọn đồi và rừng rậm. Công trình ngoạn mục này mất hơn 500 năm để xây dựng, với mục đích chính để phòng thủ, chống lại sự xâm lược của người Mông Cổ. Ảnh:

Live Science.

Thành phố cổ Bagan, Myanmar: Du khách đến thăm Bagan vào sáng sớm hoặc chiều muộn sẽ được chiêm ngưỡng cảnh tượng kỳ diệu của hàng nghìn ngôi đền và bảo tháp cổ kính in bóng trên nền trời. Là thủ đô của vương quốc Pagan xưa, nơi đây có nhiều ngôi chùa Phật giáo được xây dựng cách đây hàng nghìn năm.

Ảnh: Travel Earth.

Nguồn: 10 di tích lịch sử đáng ghé thăm nhất thế giới - Địa điểm du lịch - ZINGNEWS.VN

Mùa hè

NÓI CHUYỆN CON ONG, CÁI KIẾN VÀ NÀNG MUỖI.

Sở dĩ có sự ưu ái NÀNG muỗi vì các Nàng có nhiều điều để nói.

Thứ nhất là đa số loại muỗi thường hay đốt ta ở trong nhà hay ngoài vườn để hút máu là các mợ. Các Mợ có miệng dài với vòi để hút máu của động vật máu ấm. Còn các cậu muỗi hầu hết đều sống nhờ mật hoa và nước lã.

Thứ hai là đa số các mợ cần phải sống bằng máu mới làm công việc sanh đẻ được.

Thứ ba là khi đốt người (hay thú vật) hút máu như vậy thì các mợ nhả vào huyết quản một chút nước miếng có chất độc hoặc các tác nhân gây bệnh truyền nhiễm.

Thứ tư là các mợ chỉ đẻ trứng trên mặt nước: hoặc là nước đang chảy, nước ao tù, nước trên sông, trong lạch hoặc nước mưa đọng trong cái ống lon rỉ sét ở đầu nhà. Tất nhiên là các cậu muỗi thì trời không giao cho cái trách nhiệm đẻ trứng này.

Muỗi cũng như ong kiến là vấn đề cho con người mỗi khi Hè tới. Khí hậu nóng ẩm là thời gian phát triển ưa thích của nhóm sinh vật này. Chúng đốt, chúng cắn, chúng hút máu, chúng truyền chất độc khiến vô số người phải đi bác sĩ.

Trước khi nói tới những khó chịu do các côn trùng này gây ra, xin nhắc qua về sự khác biệt giữa CHÂM ĐỐT và CẮN. Hai hành động này đôi khi như giống nhau mà lại hơi khác nhau.

Châm đốt thường do côn trùng có nọc độc (poisonous) để tự vệ khi bị phá. Khi đốt, chúng sẽ chích vào sinh vật quấy phá chúng một liều

chất độc qua cái ngòi. Đây là hành động tự vệ, trả thù của chúng như là để trừng phạt và cảnh giác lần sau đừng quấy rầy chúng nữa. Đó là những con ong các loại, con kiến.

Còn cắn là do các côn trùng không có nọc độc (non poisonous), khi cắn chỉ truyền vào chút nước miếng có lẫn chất chống đông máu. Chúng sống nhờ máu hút được. Muỗi, bọ chét, chấy rận, con cái ghẻ, bọ chét cắn người ta và sinh vật khác.

Muỗi

Muỗi là một loại côn trùng biết bay có hai cánh nhỏ, thân hình mảnh mai, chân dài, cánh hẹp, lấm tấm nhiều vẩy trên gân cánh. Từ đầu, nhú ra một sợi xúc tu với nhiều sợi lông xoắn. Lông ngắn ở muỗi cái, lông dài và rậm rạp ở muỗi đực. Miệng muỗi cái dài, có vòi để hút, còn miệng muỗi đực rất thô sơ.

Có khoảng trên 2000 loại muỗi khác nhau. Chúng sống khắp nơi, từ miền nhiệt đới nóng ẩm

tới vùng bắc cực lạnh giá; từ vực sâu tới đỉnh núi cao. Muỗi cân nặng khoảng 2.5 milligrams, có thể bay nhanh tới 1.5 mile một giờ. Muỗi có thể di chuyển xa cả trăm miles.

Muỗi cái hút máu để sống và để có thể sinh sản. Mỗi lần hút khoảng 5 phần triệu của một lít. Muỗi có thể đánh hơi ra thân chủ xa cả vài chục thước bằng nhiều cách: nhìn thấy sự di động của động vật; có thể phát hiện những tia hồng ngoại phát ra từ thân thể con mồi; đặc biệt là chúng ngửi thấy mùi các hóa chất mà động vật tiết ra như carbon dioxide, lactic acid. Lactic acid là hóa chất tiết ra từ các bắp thịt trong khi làm việc.

Khi phát hiện con mồi thì muỗi sẽ bám sát. Chúng cần để hút máu. Việc hút máu cũng rất khoa học: trước khi hút, chúng nhả vào một chút chất chống đông máu để máu dễ dàng chảy vào ruột chúng. Nước miếng của muỗi cũng có thể có vi khuẩn truyền một số bệnh truyền nhiễm.

Chúng có thể hút bất cứ lúc nào, ngày cũng như đêm, nhưng thời điểm ưa thích là sáng sớm và khi chạng vạng hoàng hôn. Lý do là giữa trưa mà bay ra ngoài thì chúng có thể bị tổn thương vì hơi nóng làm khô nước. Lý do khác nữa là ở hai thời điểm này, những con mồi của chúng cũng hay ra ngoài. Chúng hút máu đủ no rồi tung cánh bay đi. Vì thế khi muỗi bám vào da mà động vật xua đuổi chúng đi thì chúng sẽ bay trở lại, lấy đủ thực phẩm đã. Nên, nhiều khi để tránh tiếng vo ve gây khó ngủ ban đêm, thà cứ thối cô hồn cho chúng vì lượng máu cho xong. Muỗi no đi ngủ, mình cũng ôm “gối mềm” ngủ cho ngon giấc.

Sau khi hút no thì mợ muỗi phải kiếm một chỗ yên tĩnh để thưởng thức, tiêu hóa chiến lợi phẩm là máu. Nghỉ ngơi, muỗi cũng có tư thế đặc biệt: muỗi thường thì thân mình song song với mặt bằng, còn đầu thì chiếu nghiêng. Muỗi anophele truyền bệnh sốt rét thì nghỉ ngược lại: đầu và vò song song với mặt bằng, mình

ngiêng nghiêng. Vì thế các cụ ta gọi chúng là muỗi đòn xóc.

Cái vụ muỗi cắn này cũng có chuyện nên nói. Số là có người thì muỗi chê mà ngược lại một số người khác thì muỗi rất chiều cố, chắc vì thịt họ thơm. Có thử nghiệm đã thử để hai người trong một phòng kín, hằm hơi có ít con muỗi. Một người lãnh đủ một người rất ít vết muỗi cắn. Lý do tại sao thì chưa có giải thích. Các nghiên cứu gia đang coi xem trong hơn hai trăm hóa chất mà da ta tiết ra, không hiểu hóa chất nào lại hấp dẫn với các nàng muỗi như vậy. Cho nên, khi ở nơi có muỗi thì ta có thể chạy xa, xua đuổi chúng nhưng không trốn ẩn với chúng được.

Muỗi đẻ trứng trên mặt nước, nhất là nơi nước tù nước đọng. Sau dăm ngày, trứng nở thành ấu trùng ngo ngoáy chuyển động. Các chú cá con là rất khoái ăn trứng và ấu trùng muỗi. Khi thời tiết ấm nóng, muỗi có thể sanh đẻ mỗi hai tuần.

Muỗi cắn, ngoài chuyện khó chịu, ngứa ngáy tại chỗ còn gây lan truyền một số bệnh nhiễm. Đáng kể nhất là bệnh sốt rét, bệnh viêm não, bệnh dengue

*Sốt rét ngã nước hiện còn hoành hành ở nhiều quốc gia vùng nhiệt đới và đưa tới nhiều tử vong đáng sợ. Muỗi truyền lan bệnh là những mợ Anopheles. Ký sinh trùng thuộc nhóm Plasmodium. Các mợ hút máu người bệnh, tiêu hóa máu nhưng không tiêu hóa ký

sinh trùng. Khi cắn người kế tiếp, các mọt đồ bệnh cho những nạn nhân mới này. Cứ như vậy, số rét lan truyền.

Bệnh có thể chữa và phòng ngừa bằng thuốc căn bản Chloroquine. Những ai đi du lịch về vùng nhiễm bệnh nên xin thầy thuốc cho thuốc viên uống trước khi đi, trong thời gian du lịch và một tuần lễ sau khi trở về. Hiện nay, đang có nhiều nghiên cứu để chế ra thuốc chủng ngừa sốt rét, như là chủng ngừa bệnh cúm, chủng ngừa đậu mùa

* Sốt Dengue, còn gọi là Sốt Đập Lưng (breakbone fever) do muỗi Aedes Aegyti truyền siêu vi trùng từ người bệnh sang người lành. Bệnh ít gây tử vong ngoại trừ trường hợp Sốt Đập Lưng Xuất thường thấy ở các quốc gia Đông Nam Á châu và Châu Mỹ La Tinh. Bệnh nhân có triệu chứng như, đau xương khớp, nhức đầu, nóng sốt, nổi ban trên da và làm cơ thể suy nhược. Không có thuốc chữa khỏi bệnh mà cũng không có chủng ngừa.

* Sốt Vàng (Yellow Fever) cũng do muỗi Aedes Aegypti truyền một siêu vi trùng. Bệnh này có nhiều ở Phi châu và thường gây tử vong. May mắn là có thuốc chủng ngừa bệnh.

* Bệnh Giun Chỉ (Filiriasis) có nhiều ở vùng nhiệt đới và bán nhiệt đới. Bệnh do các giun ký sinh gây ra và được muỗi Aedes, Culex, Anopheles và Mansonia truyền đi. Bệnh có thể chữa được bằng thuốc Diethylcarbamazine.

Trang sức Khỏe & Công Nghệ

Đến đây thì chắc nhiều người thấy mà ớn giống muỗi, muốn tránh xa chúng, không muốn mắc bệnh do chúng truyền lan và cũng không muốn chúng quấy rầy giấc ngủ ban đêm. Vậy thì xin nói về việc này.

Như đã nói ở trên, muỗi xuất hiện ở ngoài trời nhiều nhất từ lúc tranh tối tranh sáng và suốt đêm. Vậy thì khi chúng hùng hổ ra kiếm mồi, thì ta ở trong nhà. Mà nếu cần ra thì mặc quần áo phủ người càng kín càng an toàn, đặc biệt là ba vùng cổ: cổ tay, cổ chân và cổ đỡ đầu. Tránh đi tới vùng sinh lầy, nước đọng, chỗ um tùm cây bụi. Ngồi ngoài balcon, để cái quạt chạy nhẹ với gió thổi hiu hiu cũng xua đuổi muỗi khá tốt.

Bôi thuốc đuổi muỗi. Có nhiều loại thuốc xua muỗi, nhưng loại được nhiều chuyên gia tín nhiệm là DEET. Vài điều cần nhớ khi dùng DEET:

- Mua thuốc về, nhớ đọc kỹ nhãn hiệu với cách dùng, rủi ro có thể có.
- Thuốc có 30% DEET là vừa đủ mạnh. Trẻ em dùng loại 10% DEET.
- Đừng bôi thuốc lên vết thương trên da hay chỗ da bị viêm đỏ
- Đừng bôi quá gần mắt, miệng nhất là ở trẻ em
- Đừng để trẻ em tự thoa thuốc này
- Thoa vừa đủ để che da và quần áo
- Đừng bôi phần da dưới quần áo
- Đừng xịt thuốc khi ở trong phòng kín
- Sau khi vào trong nhà, xả nước cho sạch thuốc ngừa trên da

Khi phải ở lâu trong vùng có muỗi, như đi câu cá ban đêm, có thể nhúng quần áo trong hóa chất Permethrin, để đuổi muỗi.

Có thể đốt hương xua muỗi, dùng đèn giết muỗi, Nằm ngủ trong màn vừa tránh được muỗi cắn mà lại vừa có tự do riêng. Triệt hạ trứng và ấu trùng muỗi ở nơi ao tù, nước đọng.

Ngoài các bệnh nhiễm, muỗi cắn thường không gây phản ứng mạnh. Chỉ một chút ngứa ngáy khó chịu ở chỗ bị cắn, chườm nước đá lên ngay là xong. Nhưng nhiều khi ở trẻ em, sau khi muỗi cắn, ngứa, các em gãi đến trầy da, rồi nhiễm trùng. Thành ra, khi muỗi đốt sưng lên thì đắp ngay nước đá, hoặc bôi lớp mỏng Caladryl lotion.

Con ONG, Cái KIẾN

Giờ xin nói chuyện Con Ong, cái KIẾN

Nhóm côn trùng châm đốt thuộc ba họ: họ Formicoidea với nhóm nhà Kiến (ants); họ Apoidea với các ong mật (honeybees), ong nghệ (bumblebees); họ Vespoidea với ong hornets, Wasps, yellow jackets.

* Ong.

Ong Mật Apis có nguồn gốc ở các châu Á, Phi và Âu. Chúng có nhiều loại và hầu hết đều châm đốt.

Họ ong này sống thành từng đàn với từ cả trăm ngàn ong thợ. Đàn ong wasps thường nhỏ hơn. Cũng như muỗi, chỉ có ong cái mới châm chích. Bầy lao công ong cái là lực lượng bảo vệ tổ ong chống lại bất cứ sự xâm phạm nào. Một chú gấu hoặc anh thợ săn mà nhòm ngó mật ngọt là một số phụ nữ bảo vệ này sẽ tủa ra và tấn công. Bình thường, ong hiền lành, chỉ hung dữ để tự vệ ở gần tổ ong. Còn châm chích cá nhân chỉ xảy ra khi ong đi kiếm mật hoa, nước uống hoặc vật liệu làm tổ, khi bị đe dọa như bị đập, đuổi hoặc vướng vào quần áo, tóc người ta.

Ong chích bằng một cái ngòi nằm ở cuối thân. Ngòi ăn thông với túi nọc độc. Thực ra, ngòi là bộ phận để trứng đã được biến hóa, vì thế chỉ ong cái mới châm chích.

Ngòi ong mật có nhiều ngạnh dài hơn ngòi ong wasps. Khi ong mật châm chích, ngòi kẹt lại ở da người, tiếp tục bơm nọc độc làm phản ứng mạnh hơn. Tội nghiệp một điều là, sau khi châm chích xong thì chị ong mệnh một, vì ngòi có ngạnh vướng lại, kéo theo các bộ phận trong

bụng. Nhưng nọc độc của ong trên da kẻ xâm phạm tiết ra hóa chất pheromone, có mùi chuối, báo động hiểm nguy cho các ong khác để chúng ồ ạt kéo tới tấn công trả thù ...

Ngòi ong wasp có ngạnh ngắn hơn, không bị kẹt sau khi châm chích nên chúng có thể châm nhiều lần kế tiếp rồi bay đi.

Ong mật làm tổ trong khoảng trống có sẵn như lỗ hổng trong thân cây hoặc khoảng lõm của căn nhà. Tổ Ong yellow jackets giống như giấy thường thấy trong lùm cây, dưới mái hiên nhà. Đôi khi chú yellow jacket này lại nằm dưới cỏ, chẳng may ta đi chân đất giẫm phải là chúng đốt ngay.

Thành phần hóa học trong nọc độc của ong mật và Wasp cũng hơi khác nhau. Nọc ong Mật có chất phospholipase A2 gây đau và loãng máu, melitten làm màng tế bào hư hao, hyaluronidase giúp phân tán các hóa chất độc. Nọc này không có chất histamine như nọc ong wasp. Nọc wasp và hornets có nhiều serotonin, histamine, catecholamine. Tùy theo nồng độ của serotonin mà nạn nhân đau nhiều hay ít.

Nói chung, nọc ong mỗi lần đốt chỉ gây ra phản ứng tại chỗ, không nguy hiểm lắm. Ở chuột, cần khoảng 3 mg cho mỗi cân nặng để gây ra tử vong. Ở người phản ứng nguy hại xảy ra với từ 500 tới 1200 lần bị ong chích. Đã có người sống sót sau khi bị chích tới 2243 lần. Trẻ em và người cao tuổi thường bị nhiều phản ứng

của nọc ong vì chậm tháo thân khỏi bầy ong hung dữ.

Mấy năm gần đây, giống ong mật Châu Phi được vô tình nhập cảnh lậu vào nước Mỹ đã là đề tài báo động cho truyền thông cũng như mối quan tâm cho giới chức y tế và canh nông Hoa Kỳ. Lý do là ong rất hung dữ, tung hoành ở các tiểu bang Texas, Arizona, New Mexico, California, Nevada và gây ra nhiều tử vong. Chúng được kêu là killer bees. Vì khi đã tấn công đối thủ là chúng bám sát, tấn công tới tấp nhiều đợt liên tục. Ong mật Châu Phi này giống ong mật thường ở đây, chỉ khác là cánh nhỏ hơn. Cả hai ong, trên mình đều có nhiều lông. Ong yellow jackets ít lông hơn ong mật, nhưng có vân đen, vàng hoặc trắng rất bóng trên mình.

Ong đốt gây ra một phản ứng tại chỗ: da sưng, đỏ, đau, ngứa. Phản ứng này thường tan biến trong vài giờ. Tuy nhiên, với nhiều lần đốt liên tục, phản ứng bất thường mạnh như nghẹt thở, hạ huyết áp, sưng ngứa cùng mình, suy thận có thể xảy ra và đưa tới nguy hiểm cho tính mạng.

Khi bị ong đốt, tức khắc chườm chỗ đốt bằng túi nước đá. Có thể bôi kem có chất Corticosteroids hoặc Diphenhydramine (Benadryl, Caladryl). Nâng cao phần cơ thể bị đốt. Uống vài viên Ibuprofen hoặc Acetaminophen (Tylenol), một chút Benadryl.

Còn phản ứng mạnh, tổng quát thì nên đi nhà thương cấp cứu. Với các phương tiện y học rất hiện đại, nạn nhân của cả trăm ong đốt đều được cấp cứu hoàn toàn, với điều kiện đừng trì hoãn quá lâu.

Còn việc lấy ngòi ong ra thì sao? Trước đây, người bị đốt thường bóp vào chỗ ong đốt để nặn ngòi và chất độc ra. Nhưng nhiều nghiên cứu

mới đây cho rằng làm như vậy là bóp giúp nọc tiết vào da mau hơn, nên họ khuyên chỉ cần lấy tấm giấy hay plastic cứng, một lưỡi dao cạo nhẹ là lấy được ngòi ta. Nên nhớ là chất độc thấm ra rất mau, chỉ trong mười giây đồng hồ, nên cần lấy ngòi ra càng nhanh càng tốt.

Kiến cắn

Bây giờ đến con Kiến mà kiện củ khoai. Có đến cả trên mười ngàn loại kiến khác nhau. Chúng sống thành từng đàn với phân chia nhiệm vụ rõ rệt cho các thành viên: con thì lo việc tìm kiếm thực phẩm, nhóm lo làm tổ, một số lo sinh sản. Đa số thành viên của đàn là nữ kiến lao động, không có cánh, không sanh trứng được nhưng làm hầu hết công việc của đàn: kiếm thực phẩm, nuôi kiến con, bảo vệ tổ. Các kiến nữ hoàng sanh ra đã có cánh, thân hình lớn hơn kiến khác và là nhóm duy nhất có thể đi tơ, đẻ trứng. Kiến đực không có nhiệm vụ nào quan trọng ngoài việc hàng năm vào một thời điểm nào đó, rủ nữ hoàng kiến bay lên không trung, giao hợp, rồi đi hoang, chết dần dần. Một lần đi tơ trên là đủ tinh trùng cho kiến hoàng hậu đẻ cả trăm ngàn cái trứng. Kiến lửa có thể đẻ cả trăm cái trứng trong một giờ.

Kiến có mọi nơi trên trái đất, ngoại trừ miền luôn luôn băng giá, trên đỉnh núi rất lạnh và vài hải đảo. Chúng sống dưới đất, trong rừng cây

mục nát, trên cành cây sống, trong nhà ở của con người.

Nói chung, kiến cũng có vài ích lợi. Chúng là mối ăn cho nhện, chim gõ kiến (woodpecker), rùa và cũng tiêu diệt một số côn trùng có hại. Chúng tạo ra những ngõ ngách dưới đất, giúp không khí và nước lưu chuyển tới nuôi dưỡng cây cỏ. Chúng ăn hạt một số thực vật, để rồi lại bị chim muông làm thịt, chim muông bay xa gieo rắc hạt lạ khắp nơi.

Kiến lớn nhỏ đều đốt nhưng loại đáng kể và hay gây ra phản ứng là Kiến Lửa Đỏ (Red Fire Ants). Kiến này có tên khoa học là *Solenopsis invicta*. Đây là loại côn trùng không cánh, làm tổ trong vườn nhiều nắng và dọc theo đường lộ. Khi thời tiết lạnh hoặc ẩm ướt thì chúng di chuyển vào nơi bóng mát, khu người ở. Một ổ kiến lớn có tới cả vài trăm ngàn con, được lãnh đạo bởi một kiến hoàng hậu duy nhất. Khi châm chích, kiến cũng có một kỹ thuật đặc biệt: chúng cắn một vết rồi chuyển mình châm tiếp tạo ra nhiều vết thương xếp thành một vòng bán nguyệt.

Vết kiến đốt sưng đỏ, đau ran rồi mấy giờ sau, một mụn nước nhỏ nổi lên. Đôi khi phản ứng này lan rộng ra cả một vùng lớn của da. Với cả trăm vết kiến liên tục đốt, một người suy yếu sẵn cũng có thể thiệt mạng.

Khi bị kiến đốt, lau sạch vết thương nhưng đừng làm da hư hao thêm; chườm túi nước đá khoảng nửa giờ cho khỏi sưng; nâng cao phần bị cắn. Nếu quá đau, có thể uống vài viên thuốc Tylenol, Advil. Cần coi lại xem ngứa phong đòn gánh có còn hữu hiệu không.

Nhện cắn

Tiền đây cũng nói qua một chút tới một côn trùng trong nhà, đôi khi cắn người và có thể gây ra tai nạn khá nặng. Đó là những con nhện.

Có cả dăm chục loại nhện khác nhau, nhưng hai loại sau đây là đáng kể vì chúng lẫn lộn

gần nơi ta sinh hoạt và chúng gây đau và hủy hoại tế bào chung quanh vết cắn.

Nhện Nâu Ẩn Dật (Brown Recluse Spider). Nhện thường có ở góc ngách trong nhà, đôi khi ẩn mình trong mớ quần áo ném dưới sàn nhà. Chúng sẽ cắn khi áo mặc và chúng nằm giữa vải và da.

Một phản ứng nhẹ với cảm giác ngứa, rát, đau sẽ xảy ra. Nhưng sau 24 giờ, vết thương lan rộng, đỏ với mụn nước ở giữa. Sau vài ngày, mụn nước khô, đóng vảy. Vảy rơi gây ra một vết loét rộng từ một phân tới vài chục phân.

Triệu chứng tổng quát gồm có nóng sốt, ớn lạnh, đau nhức mình mẩy, mẩn đỏ, bang huyết. Nạn nhân có thể bị thiệt mạng. Nọc độc của nhện này có các hóa chất độc như alkaline phosphatase, hyaluronidase, lipase, hemolysine, tất cả đều hủy hoại màng tế bào, khiến tiểu cầu tụ với nhau thành cục, gây băng huyết. Chẳng may bị nhện này đốt thì cần đi bác sĩ, vì điều trị cần một số dược phẩm như Dapsone, Prednisone, cao mổ vết thương và huyết thanh chống nọc độc của nhện.

Nhện Góa Đen (Black Widow Spider). Nhện này có nhiều ở vùng nhiệt đới, thường làm mạng lưới ở ngôi nhà phụ, dưới tảng đá, đồng vật liệu vụn.

Nọc độc loại nhện này có alpha-latrotoxin đặc biệt làm tổn thương dây thần kinh. Nạn nhân thường ói mửa, nhức đầu, bụng đau và co cứng, đổ mồ hôi, sưng đỏ nơi bị đốt. Trên da, nổi nhiều vết ban đỏ, mụn nước.

Cũng như với nhện nâu, khi bị nhện đen góa đốt, cần đi bác sĩ vì điều trị cần đến dung dịch Calcium và huyết thanh chống nọc nhện.

BS Nguyễn Ý-ĐỨC

Nguồn: https://ykhoa.net/tac_gia_va_tac_pham/nguyen_y_duc/cauchuyenthaylang/Muoi%20ong%20kien1.htm

Tôi Có Rủi Ro bị Ung Thư Da Không?

Bạn có biết số người mắc bệnh ung thư da và tử vong vì bệnh ung thư da đang gia tăng ở Hoa Kỳ? Vấn đề này đặc biệt gây lo lắng cho nhiều người vì phần lớn các dạng ung thư khác đang giảm xuống. Ánh nắng mặt trời là nguồn phát ra tia tử ngoại (hay còn gọi là tia cực tím – Ultraviolet radiation – UV) – loại tia huỷ hoại da và gây ra bệnh ung thư da. Mức ảnh hưởng của UV phụ thuộc vào cường độ ánh sáng, thời gian tiếp xúc với ánh sáng, và da có được bảo vệ hay không. Không có tia UV nào, cũng như không có cách phơi nắng nào, là an toàn cả.

Phơi nắng có thể gây ung thư da ở mọi lứa tuổi. Da và mắt dễ bị tác hại của ánh nắng mặt trời nhất. Bạn cần đặc biệt cẩn thận đối với ánh nắng mặt trời nếu bạn:

Có nhiều nốt ruồi to nhỏ khác nhau;

Có tàn nhang hoặc rám nắng

trước khi bắt nắng;

Có da mỏng, hoặc tóc vàng, tóc đỏ

hoặc tóc màu nâu nhạt;

Thường xuyên ở ngoài trời.

Melanoma là một loại ung thư da nguy hiểm nhất, và là nguyên nhân của hơn 75% tử vong do bệnh ung thư da gây ra. Ngoài ra, ánh nắng làm cho da già đi trước tuổi, da nhăn, tăng nhãn áp (cataracts), và những rủi ro khác cho mắt.

Làm Sao Để Không Bị Tia Tử Ngoại Tác Hại?

Nếu bạn làm việc ngoài trời, có 5 biện pháp quan trọng mà bạn có thể áp dụng để bảo vệ da chống lại tác hại của tia tử ngoại UV và bệnh ung thư da:

Che kín. Mặc quần áo che phủ thân thể càng kín càng tốt. Hãy chọn những loại quần áo nào có thể ngăn cản ánh sáng. Để biết quần áo nào có thể bảo vệ bạn, hãy áp dụng phương cách này: đặt tay bạn vào giữa tấm vải và một nguồn sáng. Nếu bạn nhìn thấy được tay bạn xuyên qua lớp vải, thì vải không đủ khả năng bảo vệ bạn với tác hại của ánh nắng mặt trời.

Dùng kem chống nắng có độ SPF (Sun Protection Factor) 15 hoặc cao hơn. Chuyên gia đề nghị nên dùng sản phẩm có độ SPF tối thiểu là 15. Độ SPF là mức bảo vệ khỏi bị cháy nắng có trong kem chống nắng. 15 SPF ngăn được 93 phần trăm tia tử ngoại UV; 30 SPF ngăn được 97 phần trăm tia tử ngoại UV. Sản phẩm có nhãn hiệu “broad spectrum” (hệ quang phổ rộng) ngăn

được cả hai loại tia tử ngoại UVB và UVA. Cả hai loại tia này đều có thể gây ung thư da.

Đội nón. Nón có vành to là lý tưởng nhất, vì nó bảo vệ được cổ, tai, mắt, trán, mũi, và da đầu. Nón lưỡi trai bảo vệ mặt và đầu, nhưng không thể bảo vệ phía sau cổ và tai, là những vùng bệnh ung thư thường phát triển.

Đeo kính mát cản tia UV. Kính mát cản tia UV có thể giúp bạn bảo vệ mắt chống lại tác hại của ánh nắng mặt trời. Kính mát lý tưởng không nhất thiết phải là loại đắt tiền, nhưng nó phải cản được 99 đến 100 phần trăm tia tử ngoại UVA và UVB. Hãy xem kỹ nhãn hiệu để phân biệt. Kính đậm không phải là kính tốt nhất. Ngăn chặn được tia UV là do chất hóa học vô sắc được tráng lên mặt kính, không phải là màu sắc hoặc độ đậm nhạt của mặt kính.

Hạn chế phơi mình dưới ánh nắng chiếu trực diện. Tia UV mạnh nhất khi mặt trời lên cao, vào khoảng 10 giờ sáng đến 4 giờ chiều. Nếu bạn không nhận định được mức độ khắc nghiệt của ánh nắng, thì hãy xem bóng của bạn. Nếu bóng của bạn ngắn hơn bạn, thì tia nắng mặt trời rất mạnh. Hãy tìm chỗ mát để tránh nắng.

Bạn có thể kiểm tra chỉ số UV ở địa phương bạn. Chỉ số này thường được phổ biến trên báo chí, hoặc đài truyền hình trong mục dự báo thời tiết. Chỉ số từ 1 đến 10 dự đoán độ phóng xạ của tia UV rơi xuống mặt đất lúc 12 giờ trưa tại 58 thành phố. Số càng lớn thì mức phóng xạ

càng cao. Chỉ số này giúp ta xác định khi nào cần tránh nắng và khi nào cần phải dùng đến những phương pháp đặc biệt. (Xin xem <http://www.nws.noaa.gov/om/uvi.htm>.)

Tôi Có Cần Đi Khám Nghiệm Không?

Rất cần: Nếu được phát hiện kịp thời, bệnh ung thư da hầu như có thể chữa khỏi. Các triệu chứng chính báo hiệu bệnh ung thư da là những chấm trên da và thường hay thay đổi về kích thước, hình dạng và màu sắc trong vòng một tháng đến một, hai năm. Những loại ung thư da thường thấy – basal cell và squamous cell – thường có hình dạng như một mụn mủi, giống như sáp, trong như ngọc hoặc có các vảy đỏ góc cạnh; hoặc vết lõ không lành; còn dạng melanoma thì bắt đầu bằng những mụn ruồi nhỏ. Việc khám nghiệm thân thể rất quan trọng. Ta cần đi bác sỹ khám bệnh nếu thấy da có những thay đổi bất thường.

Làm Sao Có Thể Biết Thêm Về Cách Phòng Ngừa Bệnh Ung Thư Da?

Có rất nhiều trang mạng cung cấp tài liệu về cách phòng ngừa, phát hiện, và chữa trị bệnh ung thư da như :

Hội Nghiên Cứu Ung Thư Hoa Kỳ cung cấp thông tin về ung thư da trên mạng lưới tại <http://www.cancer.org>, gọi số 1-800-ACS-2345.

Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh Tật (Centers for Disease Control and Prevention), cung cấp rất nhiều tài liệu về sức khỏe bao gồm cả bệnh ung thư da trên mạng lưới tại <http://www.cdc.gov/ChooseYourCover>, gọi số 1-888-842-6345.

Nguồn; Tôi Có Rủi Ro bị Ung Thư Da Không? (ykhoa.net)

TIN THẾ GIỚI

ĐTC bác bỏ ý kiến cho rằng ngài ủng hộ tổng thống Putin về cuộc chiến ở

Ucraina

Trong bài phỏng vấn được đăng trên tạp chí La Civiltà Cattolica - Văn minh Công giáo - của Dòng Tên hôm 14/6/2022, Đức Thánh Cha bác bỏ ý kiến cho rằng ngài ủng hộ tổng thống Putin về cuộc chiến ở Ucraina; đồng thời ngài mô tả việc Nga sử dụng lính đánh thuê trong cuộc chiến Ucraina là điều tàn ác.

Cuộc trò chuyện của Đức Thánh Cha với các biên tập viên của các tạp chí Dòng Tên diễn ra vào ngày 19/5/2022 cũng đề cập đến Công đồng Vatican II và “Con đường Công nghị” của Giáo hội Đức.

Sự tàn bạo vô nhân đạo của chiến tranh

Về cuộc chiến ở Ucraina, Đức Thánh Cha nói rằng “Những gì chúng ta đang thấy là sự tàn bạo vô nhân đạo mà cuộc chiến này đang được thực hiện bởi quân đội, nói chung là lính đánh thuê, được sử dụng bởi người Nga. Người Nga thích dùng lính đánh thuê người Chechnya và Syria.”

Nhưng Đức Thánh Cha cũng lưu ý rằng chúng ta có nguy cơ không nhìn thấy toàn bộ bi kịch đằng sau cuộc chiến này, cuộc chiến mà theo ngài là “có lẽ cách nào đó hoặc bị khiêu khích hoặc không bị ngăn chặn,” và ngài lưu ý đến việc thử nghiệm và buôn bán vũ khí.

Không ủng hộ Tổng thống Putin trong vấn đề chiến tranh

Đức Thánh Cha bác bỏ ý kiến nói rằng ngài ủng hộ Tổng thống Nga Vladimir Putin: “Ai đó có thể nói với tôi vào thời điểm này: vậy là ngài ủng hộ Putin! Không, không. Sẽ là đơn sơ và sai lầm nếu nói một điều như vậy. Tôi chỉ đơn giản là chống lại việc giảm thiểu sự phức tạp của chiến tranh thành sự phân biệt giữa người tốt và kẻ xấu mà không xem xét về nguồn gốc và lợi ích, điều vốn rất phức tạp.” “Trong khi chúng ta nhìn thấy sự hung hãn, tàn ác của quân đội Nga, chúng ta không được quên những vấn đề thực sự nếu chúng ta muốn chúng được giải quyết.”

Tin rằng người Nga đã tính toán sai khi nghĩ rằng tất cả sẽ kết thúc trong một tuần, Đức Thánh Cha nhận xét: “Họ gặp phải một dân tộc dũng cảm, một dân tộc đang đấu tranh để tồn tại và những người có lịch sử đấu tranh.”

Đức Thánh Cha nói thêm rằng ngài hy vọng sẽ được gặp Đức Thượng phụ Kirill, nhà lãnh đạo Chính Thống giáo Nga, tại Kazakhstan vào tháng 9.

"Con đường Công nghị" ở Đức

Được hỏi về “Con đường Công nghị” ở Đức, và việc một số người cho rằng nó là dị giáo, Đức Thánh Cha đề cập đến một lá thư mà ngài đã viết cho những người Công giáo Đức vào năm 2019. Ngài nói ở đó người ta sẽ tìm thấy những suy nghĩ của ngài.

Đức Thánh Cha cũng cho biết ngài đã nói với Đức cha Georg Bätzing, Chủ tịch Hội đồng giám mục Đức rằng “ở Đức, có một Giáo hội Tin lành rất tốt. Chúng ta không cần hai Giáo hội như thế.” Ngài nhận xét là “vấn đề này sinh

Tín Thố Giới

khi con đường công nghị đến từ giới tinh hoa trí thức, thần học (mà không đến từ dân Chúa), và bị ảnh hưởng nhiều bởi các áp lực bên ngoài.” (CNA 14/06/2022) (Hồng Thủy - Vatican News)

Giải Nobel Hòa bình của Nga quyền được hơn 100 triệu đô-la để giúp trẻ em Ukraine

Trong một cuộc bán đấu giá ở New York, ông Dmitry Muratov, chủ bút báo độc lập tiếng Nga Báo Mới, Novaya Gazeta đã bán giải Nobel của ông được 103,5 triệu đô la. Số tiền này sẽ

được tặng cho quỹ Unicef để giúp các trẻ em Ukraine phải di tản kể từ khi chiến tranh bắt đầu.

la-croix.com, La Croix (với AFP), 2022-06-22

Giải Nobel Hòa bình Dmitry Muratov tại buổi đấu giá huy chương giải thưởng danh giá của ông ở New York vào ngày 20 tháng 6 năm 2022.

Năm 2021, cùng với nhà báo Phi Luật Tân Maria Ressa, ông Dmitry Muratov đã giành được giải thưởng Nobel danh giá vì những nỗ lực của

họ trong việc bảo vệ quyền tự do ngôn luận. Ông vinh danh cho tờ báo Novaya Gazeta của ông và các cộng tác viên “những người đã hy sinh để bảo vệ quyền tự do ngôn luận cho mọi người”

Tiền thu được sẽ tặng cho Quỹ Nhi đồng Quốc tế Unicef

Cuộc bán đấu giá diễn ra sôi động ở New York với những tràng pháo tay vang dội và được kích thích bởi những người đặt giá để bán được cao hơn. Nhà báo đã ghi lại những đoạn phim về màn đấu giá và không khí trong phòng.

Theo Heritage Auctions, đơn vị phụ trách bán đấu giá thì số tiền thu được, của một người ẩn danh đấu giá qua điện thoại đã trả 100 triệu frank Thụy Sĩ tương đương với 103,5 triệu đô la, sẽ được tặng cho Quỹ Nhi đồng Quốc tế Unicef dành giúp trẻ em Ukraine bị di tản vì chiến tranh. Khi lần trả giá cuối cùng xong, tăng hàng chục triệu đô la so với lần trước, cả khán phòng sững sốt, kể cả ông Muratov, chủ nhân của giải Nobel. Chỉ một vài phút sau khi phiên đấu giá kết thúc, Unicef thông báo đã nhận được khoản tiền này.

Theo ông, việc ông chọn cơ quan Unicef là vì “chúng tôi biết tổ chức này không thuộc bất kỳ chính phủ nào và có thể hoạt động ở trên và không có biên giới”.

Điều tra tham nhũng và vi phạm nhân quyền

Ông Dmitry Muratov là một trong những người sáng lập tờ báo Novaya Gazeta, được thành lập vào năm 1993 sau khi Liên Xô sụp đổ. Kể từ đó, ông điều khiển tờ báo gần như liên tục. Được biết đến đặc biệt với các cuộc điều tra về tham nhũng và vi phạm nhân quyền ở Chechnya, tờ báo đã trở thành tờ báo lớn cuối cùng chỉ trích Tổng thống Vladimir Putin và các chiến thuật của ông trong và ngoài nước.

Vào cuối tháng 3, báo Novaya Gazeta thông báo họ sẽ đình chỉ các ấn phẩm trực tuyến và báo giấy ở Nga cho đến khi kết thúc cuộc can thiệp vào Ukraine, trong bối cảnh Điện Kremlin cứng rắn chống lại những tiếng nói bất đồng. Ông viết trong thư gởi độc giả: “Ở đây chúng tôi không có giải pháp nào khác. Đối với chúng tôi, và tôi biết đối với quý độc giả, đây là một quyết định khủng khiếp và đau đớn. Nhưng chúng ta phải bảo vệ lẫn nhau.”

Sáu nhà báo bị giết từ những năm 1990

Theo ông, kể từ khi Nga tấn công Ukraine, ban biên tập đã tiếp tục làm việc trong 34 ngày “trong điều kiện kiểm duyệt quân sự”. Tờ báo đã phải trả một cái giá đắt cho dân thân của họ: kể từ những năm 1990, có 6 nhà báo hoặc cộng tác viên của họ bị giết trong đó có nữ ký giả nổi tiếng, bà Anna Politkovskaya, người nổi tiếng với những chỉ trích về cuộc chiến đẫm máu của Điện Kremlin ở Chechnya và bị ám sát ngày 7 tháng 10 năm 2006.

Ông tâm sự với hãng tin AFP tháng 3 năm 2021, rung động trước vụ giết người này, đã có thời gian ông cân nhắc đóng cửa tờ báo mà theo ông là nguy hiểm cho tính mạng, nhưng ông đã quyết định tiếp tục khi đối diện với quyết tâm của ban biên tập của ông.

“Được lắng nghe”

Ngày thứ hai, ông ca ngợi sự kiên trì của các nhà báo, những người tạo trở ngại quan trọng cho các chính phủ và là phương tiện ngăn chặn chiến tranh. Ông nói với hãng tin AFP: “Dù đã không biết bao nhiêu lần, mỗi người trong chúng tôi đã muốn thông báo và xin từ chức, nhưng chúng tôi phải tiếp tục công việc của mình”.

Trong một đoạn video được tổ chức Heritage Auctions đăng, ông cho biết việc có được giải Nobel “mang lại cho chúng tôi cơ hội được lắng nghe”. Ông nói: “Thông điệp quan trọng nhất

ngày hôm nay là mọi người hiểu có một cuộc xung đột đang xảy ra và chúng ta phải giúp đỡ những người đang đau khổ nhất, đặc biệt là các trẻ em trong các gia đình tị nạn”. (Giuse Nguyễn Tùng Lâm dịch)

Thảm trạng các nạn nhân động đất ở Afghanistan

Cha Giovanni Scalese, nguyên bề trên giáo miền tự quản Afghanistan, nhận xét rằng “Afghanistan đã bị mọi người bỏ rơi, chẳng còn ai nữa, chẳng còn Giáo hội và các tổ chức cộng tác phát triển”.

Cha Scalese người Ý thuộc dòng thánh Barnabê. Tuyên bố với hãng tin Sir của HĐGM Ý, cha nói: “Hồi tháng Tám năm ngoái, khi những người Taliban lên nắm quyền, tất cả chúng tôi đều ra đi, sử dụng cầu không vận. Nay Afghanistan đang cấp thiết cần được giúp đỡ vì cuộc động đất tàn hại ở miền đông nước này. Theo các nguồn tin của đài truyền hình Ảrập Al Jazeera, có thể có tới 1.500 người chết, nhưng không có ai cứu giúp họ”.

Cha Scalese đau lòng giải thích: “Tôi đã đọc một tweet của Đại sứ quán Ý tại Afghanistan, nhưng nay sứ quán này được mở ở Qatar, vì thế từ lâu đại sứ quán không còn hoạt động trên lãnh thổ Afghanistan nữa. Trong Tweet đó, đại sứ quán bày tỏ sự gần gũi với Afghanistan và hứa giúp đỡ. Nhưng tôi tự hỏi làm thế nào để giúp đỡ. Làm sao chúng ta có thể giúp mà không ở tại đó? Theo cha Scalese, họ nói Ý sẽ hoạt động

Tín Thố Giới

trong sự cộng tác với tất cả những nước khác, nhưng điều này không có ý nghĩa lắm.”

Từ tháng Tám năm ngoái đến nay, cha Scalese nhiều lần tìm cách trở lại Afghanistan nhưng không thành công.

Mặt khác, theo ông Andrea Iacomini, Phát ngôn viên tổ chức Nhi đồng quốc tế, Unicef, phân bộ Ý, thời tiết xấu và trời mưa đã cản trở việc cứu trợ các nạn nhân động đất. Một số gia đình nói với các nhân viên Unicef đang tìm cách cứu những người bị thương còn bị kẹt dưới những đồng gạch vụn và đưa những người bị thiệt mạng ra ngoài. Những người già tại một số làng kể lại: một số gia đình nghèo đến độ không thể an táng những người thân của họ. Giờ đây, các sinh mạng bị chôn vùi dưới những đồng gạch vụn. Nhiều người không còn gia cư, và họ cũng chẳng tìm được một chỗ để làm bếp. Nhân mạng, tài sản và súc vật bị mất”.

Ông Iacomini nói thêm rằng: “Một năm sau khi lực lượng Taliban lên cầm quyền, 24 triệu 400.000 người ở Afghanistan, trong đó một nửa là trẻ em, rất cần được cứu trợ nhân đạo, so với 18 triệu người trong năm ngoái”. Có những làng tại Gayan, Barmala, Naka và Ziruk, thuộc tỉnh Paktika và tại huyện Spira, thuộc tỉnh Khost, tất cả các nhà trước đây đều đón tiếp hơn một gia đình, nay các nhà đó bị tàn phá. Nhu cầu cấp thiết nhất hiện nay của dân chúng ta làm được nơi trú ẩn và lương thực”. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

Hội nghị Thượng đỉnh Quốc tế về Thể thao tại Vatican

Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống của Vatican sẽ tổ chức Hội nghị Thượng đỉnh Quốc tế về Thể thao, như một cách để thúc giục ngành thể thao bảo đảm quyền thường thức thể thao, điều gắn kết, được tham gia và phù hợp với mỗi người. Hội nghị được tổ chức với sự phối hợp với Bộ Văn hóa và Giáo dục và Quỹ

Gioan Phaolô II về Thể thao, dự kiến sẽ diễn ra tại Vatican vào ngày 29 và 30.9.2022.

Sự kiện sẽ có sự tham dự của khoảng 200 người trong lĩnh vực thể thao, các Liên đoàn thể thao quốc tế, cũng như các Hiệp hội thể thao nghiệp dư.

Ngoài các tổ chức phi lợi nhuận và các cơ sở giáo dục hoạt động để hòa nhập vào xã hội thông qua thể thao cũng sẽ có đại diện của các hệ phái Kitô và các tôn giáo khác.

Với chủ đề “Thể thao cho tất cả mọi người: Gắn kết, có thể tham gia và phù hợp với mỗi người”, Hội nghị thượng đỉnh sẽ tập hợp các tổ chức và cơ quan thể thao chính và liên chính phủ để “đáp lại lời kêu gọi của ĐTC về trách nhiệm xã hội của thể thao và tầm quan trọng của việc luyện tập thể thao như một phương tiện của sự phát triển nhân văn, giáo dục và tinh thần.”

Trong hội nghị thượng đỉnh quốc tế, một Tuyên bố sẽ được trình bày nhằm mời gọi thể giới thể thao tuân theo ba đặc điểm cơ bản: gắn kết, dễ tham gia và phù hợp với mỗi người.

Tuyên bố giải thích: “Gắn kết” . từ khóa đầu tiên . nêu bật sự cần thiết phải “giảm khoảng cách giữa thể thao cơ sở và thể thao chuyên nghiệp, với niềm tin rằng sự thống nhất của thể thao là một giá trị cần được bảo vệ và nuôi dưỡng.”

Điều thứ hai, “dễ tham gia”, nhằm đảm bảo tất cả mọi người có quyền tập luyện thể thao bất kể điều kiện xã hội của họ như thế nào.

Và thứ ba, “phù hợp” tập trung vào việc tạo điều kiện cho tất cả mọi người tham gia vào các môn thể thao, ngay cả khi họ bị khuyết tật

về thể chất hoặc tinh thần hoặc những khó khăn về tâm lý.

Vào cuối Hội nghị thượng đỉnh, những người tham gia sẽ được mời ký vào bản tuyên bố với “cam kết ngày càng thúc đẩy trong các thể chế và tổ chức thể thao của chính họ về khía cạnh xã hội và hòa nhập của thể thao.” Lời mời cũng sẽ được mở rộng cho tất cả các tổ chức thể thao, bắt đầu với những tổ chức được truyền cảm hứng từ quan điểm Kitô giáo về con người và về chính thể thao, bằng cách tham gia đăng ký trực tuyến. (CSR_2503_2022) (Hồng Thủy - Vatican News

Liên Hiệp Quốc báo động nguy cơ khủng hoảng lương thực toàn thế giới

ROME, Ý (NV) – Hai cơ quan lương thực Liên Hiệp Quốc hôm Thứ Hai, 6 Tháng Sáu, báo động về nguy cơ xảy ra khủng hoảng lương thực trên thế giới, do những “cú sốc” về khí hậu như hạn hán, và bị đại dịch COVID-19 trầm trọng hơn, và gần đây nhất là cuộc chiến ở Ukraine, đẩy giá nhiên liệu và thực phẩm tăng cao, theo AP.

Khuyến cáo này được đưa ra trong một báo cáo của Chương Trình Lương Thực Thế Giới (WFP) và Tổ Chức Lương Nông (FAO) hai cơ quan chuyên về lương thực thế giới có trụ sở tại Rome.

Ông David Beasley, tổng giám đốc WFP, cho biết bên cạnh việc gây thiệt hại “những người **Chương Trình Lương Thực Thế Giới (WFP) trợ giúp thực phẩm ở Afghanistan. (Hình minh họa: Javed Tanveer/AFP via Getty Images)**

nghèo nhất trong số những người nghèo,” các cuộc khủng hoảng lương thực toàn cầu còn đe dọa hàng triệu gia đình đang gặp khó khăn.

“Trong bối cảnh 48 quốc gia bị rung chuyển bởi bất ổn chính trị, bạo loạn và biểu tình, tình trạng hiện nay tồi tệ hơn nhiều so với làn sóng Mùa Xuân Arab năm 2011 và cuộc khủng hoảng giá lương thực 2007-2008,” ông Beasley cho biết trong một tuyên bố.

Ông cho rằng cuộc khủng hoảng lương thực ở Indonesia, Pakistan, Peru và Sri Lanka “chỉ là phần nổi của tảng băng trôi.”

Báo cáo kêu gọi hành động nhân đạo khẩn cấp để giúp đỡ các “điểm nóng,” nơi nạn đói dự trù sẽ còn tồi tệ hơn trong những tháng tới.

Các cơ quan Liên Hiệp Quốc cũng khuyến cáo rằng cuộc xâm lăng của Nga vào Ukraine đã làm giá lương thực và năng lượng tăng liên tục trên toàn thế giới.

“Các tác động dự trù sẽ đặc biệt nghiêm trọng khi bất ổn kinh tế và giá cả leo thang kết hợp với sản lượng lương thực giảm do các cú sốc khí hậu như hạn hán hoặc lũ lụt tái diễn,” tuyên bố chung từ các cơ quan của Liên Hiệp Quốc cho biết.

Một trong các điểm nóng được nhắc đến là khu vực Đông Phi, nơi xảy ra đợt hạn hán “chưa từng có” đang ảnh hưởng đến Somalia, Ethiopia và Kenya. Trong khi đó, Nam Sudan phải đối mặt với năm thứ tư liên tiếp xảy ra lũ lụt quy mô lớn.

Báo cáo cho rằng sáu quốc gia là điểm nóng “có nguy cơ” đối mặt với tình trạng thảm khốc cao nhất là Ethiopia, Nigeria, Nam Sudan, Yemen, Afghanistan và Somalia, khi tổng cộng 750,000 người ở đây phải đối mặt với nạn đói. Trong số đó, có tới 400,000 người ở vùng Tigray đông đúc tại Ethiopia, con số cao nhất được ghi nhận ở bất kỳ quốc gia nào kể từ nạn đói năm 2011 ở Somalia, các cơ quan Liên Hiệp Quốc cho biết.

Các cơ quan lương thực Liên Hiệp Quốc cho biết tình hình ở các nước Congo, Haiti, khu vực Sahel, Sudan và Syria vẫn “rất đáng lo lắng” và lưu ý rằng Kenya là nước mới được đưa vào danh sách này.

Danh sách các quốc gia điểm nóng về an ninh lương thực là Sri Lanka, Benin, Cape Verde, Guinea, Ukraine và Zimbabwe, trong khi các quốc gia liên tục đối mặt với tình trạng khan hiếm lương thực là Angola, Lebanon, Madagascar và Mozambique. (V.Giang) [qd]

Nguồn: Liên Hiệp Quốc báo động nguy cơ khủng hoảng lương thực toàn thế giới (nguoi-viet.com)

ĐTC kêu gọi ngừng phong tỏa xuất khẩu ngũ cốc từ Ucraina

Vào cuối buổi tiếp kiến chung sáng thứ Tư 1/6/2022, Đức Thánh Cha đã kêu gọi đưa ra một giải pháp về việc phong tỏa xuất khẩu ngũ cốc của Ucraina, lên án việc sử dụng một loại lương thực quan trọng “như một vũ khí chiến tranh”.

Đức Thánh Cha nói: “Việc phong tỏa xuất khẩu ngũ cốc từ Ucraina, thứ mà cuộc sống của hàng triệu người, đặc biệt là các nước nghèo nhất, đang phụ thuộc vào đó, đang rất được quan tâm. Tôi đưa ra lời kêu gọi chân thành rằng hãy cố gắng hết sức để giải quyết vấn đề này và đảm bảo quyền được nuôi dưỡng của con người trên toàn cầu. Xin đừng sử dụng lúa mì, một loại lương thực chính, làm vũ khí chiến tranh!”

Nguy cơ đói kém từ việc phong tỏa xuất khẩu ngũ cốc

Theo Tổng thống Volodymyr Zelenskyy của Ucraina, việc Nga phong tỏa các cảng trên Biển Đen của Ucraina đã ngăn nước này xuất khẩu 22 triệu tấn ngũ cốc.

Việc thiếu hụt hàng xuất khẩu từ Ucraina, quốc gia được biết đến trước cuộc chiến Nga-Ucraina với tên “rổ bánh mì của châu Âu” đã

làm dấy lên lo ngại về một cuộc khủng hoảng lương thực toàn cầu.

Nga tuyên bố rằng các lệnh trừng phạt là nguyên nhân gây ra cuộc khủng hoảng lương thực, trong khi nhiều chính phủ phương Tây chỉ ra rằng Nga phong tỏa các cảng biển của Ucraina.

Ông David Beasley, giám đốc điều hành của Chương trình Lương thực Thế giới của Liên Hiệp Quốc, đã nói rằng việc đóng các cảng của Ucraina “sẽ dẫn đến nạn đói và bất ổn và di cư hàng loạt trên khắp thế giới.” Ông nhận xét: “Điều hoàn toàn cần thiết là chúng ta cho phép các cảng này mở cửa bởi vì đây không chỉ là về Ucraina, đây là về những người nghèo nhất trong số những người nghèo trên toàn thế giới, những người đang trên bờ vực của nạn đói như chúng ta nói.”

Việc Nga và Ucraina, là hai quốc gia trong số 5 nước xuất khẩu hàng đầu thế giới, giảm nguồn cung lúa mì đã đẩy giá lên mức chưa từng có trên các thị trường hàng hóa ở châu Âu và Hoa Kỳ. Sự gia tăng giá lúa mì đã được ghi nhận ở Syria và ở các quốc gia khác, nơi bánh mì đã trở thành một mặt hàng mà dân cư nghèo nhất không thể mua được. Đồng thời, một số quốc gia có trữ lượng ngũ cốc đang thực hiện các biện pháp bảo vệ. Một ví dụ là Ấn Độ, nước sản xuất lúa mì lớn thứ hai trên hành tinh, để tránh tình trạng thiếu hụt nội bộ hoặc tăng giá, đã quyết định cấm xuất khẩu lúa mì. Do đó, việc ngăn chặn chiến tranh ở Ucraina và tìm ra các giải pháp bền vững lâu dài để ngăn chặn một cuộc khủng hoảng lương thực toàn cầu là một

nhu cầu ngày càng cấp thiết. (CNA 01/06/2022)
(Hồng Thủy - Vatican News)

9 triệu người chết mỗi năm vì ô nhiễm môi trường, nhiều hơn bệnh tật, khủng bố và chiến tranh

Theo một nghiên cứu công bố trên The Lancet Planetary Health vào đầu tháng 5/2022, ô nhiễm không khí, nước và đất là nguyên nhân gây ra cái chết của nhiều người hơn là các bệnh như sida, ho gà và sốt rét, khủng bố và chiến tranh, đặc biệt là ở những nước đang phát triển.

Khoảng 9 triệu người chết mỗi năm vì ô nhiễm trên toàn thế giới, tức là cứ 6 ca tử vong thì có một ca liên quan đến ô nhiễm môi trường, tương đương với 16 % số ca tử vong toàn cầu. Ô nhiễm được xem là “mối đe dọa hiện hữu đối với sức khỏe con người và hành tinh”. Số người chết vì ô nhiễm cao gấp 3 lần so với bệnh si đa, lao, sốt rét, ma túy, chiến tranh và khủng bố. Ấn Độ và Trung Quốc dẫn đầu thế giới về số ca tử vong do ô nhiễm, lần lượt là gần 2,4 triệu và gần 2,2 triệu ca tử vong mỗi năm. (Nhưng không thể không xét đến việc hai quốc gia này có dân số lớn nhất thế giới.)

Các con số trên được đưa ra dựa trên phân tích của khoảng 7000 nhà nghiên cứu về môi trường, qua số liệu của Chương trình Nghiên cứu Quốc tế về Dịch bệnh và viện nghiên cứu Institute for Health Metrics and Evaluation (Mỹ), được thực hiện bởi Ủy ban ô nhiễm và sức khỏe của tạp chí y khoa The Lancet. Những số liệu mới nhất có được từ năm 2019.

Theo các nghiên cứu dịch tễ học, bệnh tim, đột quỵ, ung thư phổi và bệnh tiểu đường, thường tương quan chặt chẽ với ô nhiễm. Các nhà nghiên cứu xem xét số ca tử vong theo nguyên nhân, và tiếp xúc với ô nhiễm từ các yếu tố khác nhau. Cũng giống như cách mà các nhà khoa học tính toán số ca tử vong vì thuốc lá, do mối liên hệ giữa thuốc lá và bệnh tim và bệnh ung thư.

Nguyên nhân ô nhiễm

không được xác nhận trên giấy chứng tử

Đồng tác giả của báo cáo, kiêm giám đốc của Liên Minh Toàn Cầu về sức khỏe và ô nhiễm (The Global Alliance on Health and Pollution), bà Rachael Kupka cho biết, rất cần thiết để mọi người có thể nhận thức được rằng ô nhiễm chính là nguyên nhân chính gây ra các vấn đề về sức khỏe mãn tính. “Vấn đề này sẽ được quan tâm nhiều hơn nếu tất cả các nguyên nhân ô nhiễm được ghi trên giấy chứng tử”. Bà Kupka cho biết thêm :

“Tác động của các loại bệnh tật có thể được đánh giá rõ ràng dựa trên nguyên nhân tử vong. Chúng ta có thể có nhiều nguyên nhân khác nhau, ví dụ như ung thư, đột quỵ, hoặc các loại bệnh khác. Ô nhiễm là một yếu tố rủi ro, gây ra cái chết cũng như nhiều yếu tố khác. Khi chúng ta muốn phân tích loại ô nhiễm nào dẫn đến ca tử vong nào đó, thông thường được xét vào loại bệnh không lây nhiễm, và nguyên nhân cái chết không được ghi rõ ràng trên giấy chứng tử. Do vậy chúng ta sẽ không bao giờ thấy rằng ô nhiễm là nguyên nhân gây ra cái chết.”

Ô nhiễm không khí là nghiêm trọng nhất

Theo các nhà nghiên cứu, ô nhiễm không khí được đo bởi nồng độ bụi mịn, lưu huỳnh, và nitơ oxít. Ô nhiễm nước ngọt và đại dương bởi các loại chất thải như thủy ngân, ni tơ(nitrogen), photpho (phosphore), nhựa (plastic) và dầu. Ô nhiễm đất bị gây ra bởi chì, thủy ngân, thuốc trừ sâu, hoá chất công nghiệp, chất thải điện tử và chất thải phóng xạ.

Ô nhiễm không khí (cả ngoài trời và bên trong) là yếu tố rủi ro đầu tiên, chiếm khoảng 75% số ca tử vong. Con số này gia tăng, đồng nghĩa với việc lượng khí thải độc hại từ các phương tiện giao thông và việc tạo ra năng lượng ngày càng tăng.

Tin Thế Giới

Điều đáng chú ý là ngày càng có nhiều bệnh mãn tính và các trường hợp tử vong sớm do hoá chất độc hại, đặc biệt là không khí bị ô nhiễm do chì, lên đến 1,8 triệu ca. Tiếp xúc với bụi mịn và khí nitơ oxit là nguyên nhân tử vong của 6,7 triệu ca tử vong sớm mỗi năm.

Nghiên cứu phân biệt rõ các chất ô nhiễm truyền thống và hiện đại. Ví dụ, các chất ô nhiễm truyền thống đó là khói, nước thải sinh hoạt. Các chất ô nhiễm hiện đại là ô nhiễm không khí từ các phương tiện giao thông, hoặc từ các hoạt động công nghiệp và hoá chất độc hại. Báo cáo cho biết các ca tử vong do ô nhiễm truyền thống đã giảm, nhưng do các chất ô nhiễm hiện đại lại tăng lên đáng kể, ở hầu hết các quốc gia.

Chì có mặt ở mọi nơi

Bên cạnh ô nhiễm không khí, ô nhiễm do hoá chất gây ra 1, 8 triệu ca tử vong mỗi năm, từ các loại kim loại nặng và các chất thải công nghiệp, thuốc trừ sâu hoặc các chất gây ô nhiễm có trong các sản phẩm được sử dụng trong tiêu dùng hàng loạt chất chống cháy, hợp chất perfluorinated, bisphenol, phthalate).

Các nhà nghiên cứu cho rằng con số này trên thực tế có thể cao hơn, do rất ít hóa chất sử dụng trong ngành công nghiệp được theo dõi đầy đủ, và thường chỉ ở những nước đã phát triển. Ô nhiễm chì là loại phổ biến nhất. Bà Kupka giải thích việc tiếp xúc với chì có thể xảy ra trong nhiều tình huống.

“Bình điện của ô tô đều được tái chế ở một nơi nào đó. Ở các nước thu nhập cao, pin thường được tái chế theo chu trình cẩn thận và nghiêm ngặt. Còn ở các nước có thu nhập thấp và trung bình, có thể hơn một nửa tổng số bình điện bị bỏ đi hoặc không được tái chế và xử lý đúng cách. Điểm thứ hai, điều khiến chúng tôi lo lắng là các loại gia vị và hương liệu bị pha tạp chất, đặc biệt là ở các nước sử dụng nhiều gia vị trong ẩm thực như Ấn Độ, Bangladesh, Maroc và Gruzia, hay cả trong các loại gia vị nhập khẩu vào Mỹ.

Trong quá trình chế biến, họ thêm chì cromat (lead(II) chromate), hoặc muối chì, tạo ra màu vàng hoặc đỏ, bắt mắt cho gia vị. Thứ ba, đó là việc sử dụng đồ gốm tráng men chì hoặc dụng cụ nấu nướng bằng nhôm có chứa chì. Khi nấu ăn bằng các loại vật dụng này, chì có thể ngấm trực tiếp vào thực phẩm.”

Liên Hiệp Châu Âu (EU) ngày 25/4, đã công bố một kế hoạch nhằm loại bỏ hàng loạt các hóa chất nguy hiểm nhất cho sức khỏe và môi trường khỏi các sản phẩm tiêu dùng vào năm 2030. Tuy nhiên, các nhà khoa học cho rằng “hầu hết các quốc gia làm chưa đủ”.

Đồng tác giả của báo cáo Richard Fuller cho biết : “Mặc dù ô nhiễm gây ra những hậu quả nghiêm trọng đối với sức khỏe, ngày càng được ghi nhận rõ ràng, và mỗi quan tâm ngày càng tăng trong dân chúng, sự chú ý mà các phương tiện dành cho cuộc chiến chống ô nhiễm chỉ tăng rất ít kể từ năm 2015”.

Thiệt hại kinh tế do ô nhiễm

Một vấn đề khác được giới chuyên gia quan tâm, đó là thiệt hại kinh tế liên quan đến các ca tử vong sớm do ô nhiễm. Điều này có thể được đánh giá qua việc mất đi nguồn nhân lực trong xã hội. The Lancet gọi đây là tổn thất phúc lợi. Báo cáo sử dụng phương pháp đánh giá chi phí ô nhiễm hiện đại, dựa trên các triển vọng tăng trưởng kinh tế xã hội của các quốc gia.

Theo báo cáo được uỷ ban về ô nhiễm và sức khoẻ của Lancet, thực hiện dựa trên số liệu của năm 2015, thiệt hại kinh tế liên quan đến ô nhiễm vào năm 2015 tương đương với 6,2 % GDP thế giới. Tình trạng không khí ô nhiễm tác động đến kinh tế, đặc biệt nghiêm trọng ở các khu vực Đông Á (10,3% GDP), và Thái Bình Dương (9,3% GDP).

Các nước nghèo chịu hậu quả nhiều nhất

92% số ca tử vong tập trung ở các nước có thu nhập trung bình và thấp, đặc biệt là ở Nam Á (Ấn Độ, Pakistan, Bangladesh, v.v.). Ở các nước có quá trình công nghiệp hoá diễn ra nhanh chóng như Ấn Độ, Pakistan, Trung Quốc, Madagascar hoặc Kenya, cứ bốn người tử vong thì có đến một ca có liên quan đến ô nhiễm. Báo cáo cũng nhấn mạnh tầm quan trọng kinh tế của những cuộc sống bị rút ngắn này đối với các quốc gia liên quan: hơn 4.600 tỷ đô la mỗi năm, hay tương đương với 6,2% GDP thế giới.

Tuy nhiên, gánh nặng ô nhiễm này vẫn bị cả chính phủ và các tổ chức hỗ trợ phát triển bỏ qua. Tạp chí The Lancet kêu gọi xoá bỏ “lầm tưởng” rằng ô nhiễm là hệ quả tất yếu của sự phát triển kinh tế.

Các nhà nghiên cứu kêu gọi tăng cường tài trợ cho việc kiểm soát ô nhiễm từ các chính phủ và các nhà tài trợ, giám sát tốt hơn và một cơ quan khoa học độc lập mới để đánh giá vấn đề, theo mô hình của Ủy ban liên chính phủ về biến đổi khí hậu, có các báo cáo có ảnh hưởng được tất cả các chính phủ đồng ý. Theo bà Rachel Kupka, từ lâu ô nhiễm chỉ được xem là một vấn đề cần giải quyết ở mức độ địa phương với các quy định quốc gia. Thế nhưng, cũng giống như hiện tượng trái đất nóng lên, “ô nhiễm là một mối đe dọa toàn cầu và không bị giới hạn bởi đường biên giới và cần một phản ứng quốc tế” (Chi Phương)

Nguồn: 9 triệu người chết mỗi năm vì ô nhiễm môi trường, nhiều hơn bệnh tật, khủng bố và chiến tranh - Tạp chí xã hội (rfi.fr)

Ai Cập phát hiện một kho xác ướp cổ đại được bảo quản tốt

Các nhà khảo cổ học đã phát hiện 250 quan tài chứa xác ướp vẫn còn nguyên vẹn, 150 tượng đồng các vị thần và những công cụ sử dụng trong nghi lễ có niên đại khoảng 2500 năm, vừa được khai quật tại nghĩa địa Saqqara, gần thủ đô Cairo, Ai Cập.

Quan tài chứa xác ướp được khai quật ở Ai Cập. REUTERS - MOHAMED ABD EL GHANY

Các hiện vật được trưng bày dưới chân kim tự tháp Djoser, cách Cairo 24km, sau đó, chúng sẽ được chuyển đến bảo tàng Grand Egyptian Museum. Lãnh đạo Hội đồng Cổ vật Tối cao Ai Cập, ông Mostafa Waziri cho biết:

“Đây là những bức tượng đồng lớn nhất được tìm thấy ở Saqqara, 150 bức tượng đồng các vị thần và nữ thần khác nhau. Trong chiếc quan tài này, lần đầu tiên chúng tôi phát hiện một tờ giấy cói (papyrus) vẫn còn nguyên vẹn và còn dấu niêm phong. Tờ giấy này sẽ được chuyển đến bảo tàng Ai Cập để khử trùng và tiến hành nghiên cứu nếu cần thiết. Tôi nghĩ tờ giấy này tương tự như những tờ giấy được phát hiện cách nay 100 năm, nói về Ai Cập Cổ Đại, trong cuốn Ai Cập Tử Hình Thư và Cuốn sách của cánh cổng.”

Chính phủ Ai Cập hy vọng thu hút nhiều khách du lịch quốc tế qua các phát hiện khảo cổ học gần đây. Nguồn thu từ du lịch của nước này đã bị ảnh hưởng trầm trọng từ nhiều năm qua do các bất ổn chính trị và bạo loạn, sau cuộc nổi dậy năm 2011, lật đổ nhà độc tài Hosni Mubarak. Cũng như nhiều quốc gia khác, ngành du lịch của nước này bị ảnh hưởng không nhỏ từ đại dịch Covid-19 và cuộc xung đột ở Ukraina. Ai Cập từng là một điểm thu hút đông đảo khách Nga và Ukraina. (Chi Phương)

Nguồn: Ai Cập phát hiện một kho xác ướp cổ đại được bảo quản tốt (rfi.fr)

Phát hiện hệ sinh thái mới ẩn giấu dưới thềm băng lớn nhất Nam Cực

Các nhà khoa học ở New Zealand vừa phát hiện một hệ sinh thái ngầm ẩn giấu 500 m dưới thềm băng lớn nhất Nam Cực.

Các nhà nghiên cứu phát hiện hệ sinh thái bên dưới lớp băng ở một cửa sông cách rìa thềm băng Ross - thềm băng lớn nhất Nam Cực - hàng trăm km, Guardian đưa tin ngày 6/6.

Ban đầu, nhóm nghiên cứu chỉ tìm hiểu vai trò của cửa sông liên quan đến quá trình thềm băng tan chảy do biến đổi khí hậu.

Nhưng khi họ khoan sâu xuống lớp băng và dưới con sông, máy ảnh bị che phủ bởi những đàn động vật chân đốt - những sinh vật nhỏ cùng một dòng giống với các loài tôm hùm và cua.

“Trong thoáng chốc, chúng tôi nghĩ máy ảnh gặp vấn đề, nhưng khi thay đổi tiêu cự, chúng tôi phát hiện một bầy chân đốt với kích thước khoảng 5 mm“, Craig Stevens, thành viên thuộc Viện Nước và Khí quyển Quốc gia New Zealand, cho biết.

Ông Stevens cho biết đây là một bất ngờ lớn. “Chúng tôi đã rất hào hứng vì phát hiện những loài động vật như vậy có nghĩa là có một hệ sinh thái quan trọng ở đó».

Huw Horgan, trưởng dự án nghiên cứu đến từ Đại học Wellington, là người đầu tiên phát

Những loài sinh vật có hình dáng giống con tôm được phát hiện ở dòng sông nằm bên dưới thềm băng Ross. Ảnh: Guardian.

hiện ra cửa sông, sau khi quan sát rãnh băng lúc nghiên cứu hình ảnh vệ tinh của thềm băng Ross.

Trước đó, các nhà nghiên cứu đã biết về một mạng lưới sông và hồ nước ngọt ẩn bên dưới các tảng băng ở Nam Cực, song vẫn chưa khảo sát trực tiếp.

"Quan sát và lấy mẫu từ dòng sông này có cảm giác như là người đầu tiên bước vào một thế giới được ẩn giấu“, ông Horgan nói.

Ông cho biết thêm đã đặt các thiết bị ghi hình dưới con sông để quan sát, trong khi các nhà nghiên cứu ở phòng thí nghiệm sẽ phân tích điều gì khiến con sông này đặc biệt. (Trần Hoàng)

Nguồn: Phát hiện hệ sinh thái mới ẩn giấu dưới thềm băng lớn nhất Nam Cực - Thế giới - ZINGNEWS.VN

Ngư dân Mỹ bắt được tôm hùm khổng lồ hơn 100 tuổi

Jacob Knowles, một ngư dân tại tiểu bang Maine, Mỹ, đã chia sẻ hình ảnh con tôm hùm khổng lồ hơn 100 tuổi mà anh bắt được trong một video trên mạng xã hội.

Xuất thân trong một gia đình có nhiều đời làm nghề đánh bắt tôm hùm tại tiểu bang Maine, Mỹ, Knowles thường xuyên đăng tải những video ghi lại công việc đánh bắt hàng ngày của mình lên mạng xã hội. Cho tới nay, video ghi lại thành quả mới nhất của anh đã thu hút hơn 1,7 triệu lượt xem.

"Đuôi của con tôm hùm lớn bằng cả hai bàn tay tôi. Đây có thể là con tôm hùm lớn nhất mà tôi từng bắt được. Lý do duy nhất mà chúng tôi có thể bắt được nó là do con tôm hùm này có cặp càng khá nhỏ. Nhiều khả năng nó từng bị cắt mất càng trong quá khứ và đang mọc lại cặp càng mới.", Knowles nói trong video. Knowles cho biết con tôm hùm này tuy đã lớn tuổi nhưng vẫn trong tình trạng sức khỏe tốt.

Theo ngư dân này, con tôm hùm 100 năm tuổi có thể đã từng lọt vào tay cha ông của anh,

Jacob Knowles cùng con tôm hùm hơn 100 tuổi mà anh bắt được. Ảnh: NDTV.

những người cũng làm nghề đánh bắt tôm hùm trong khu vực.

"Thật khó có thể tin được là con tôm hùm này đã hơn 100 tuổi. Cha của tôi có thể đã bắt được con tôm hùm này trong cuộc đời ông. Ngay cả ông hay cụ của tôi cũng có thể từng bắt được con tôm hùm này do gia đình tôi đã đánh bắt tôm hùm ở đây trong nhiều thế hệ", Knowles chia sẻ.

Theo Knowles, những con tôm hùm ở đây hàng năm thường di cư qua cùng một vùng nước.

Do quy định của tiểu bang Maine nhằm đảm bảo số lượng và quá trình sinh sản của tôm hùm trong khu vực, anh Knowles buộc phải thả con tôm hùm hơn 100 tuổi vừa bắt được.

Theo anh, con tôm hùm này đã lớn quá mức cho phép đánh bắt khoảng 5 năm trước. Knowles đã cho con tôm hùm không lồ ít đồ ăn trước khi thả nó lại về biển.

Tại Mỹ, tôm hùm trưởng thành có kích thước lớn và thường được tìm thấy tại khu vực Bắc Đại Tây Dương, nhiều nhất là tại tiểu bang Maine.

Theo Sở Tài nguyên Thủy sản Maine, trong năm 2020, có tổng cộng 48.000 tấn tôm hùm được đánh bắt tại bang này. (An Bình)

Điều khiển Windows 11 bằng giọng nói

GARDEN GROVE, California (NV) – Microsoft đã thêm một tính năng mới gọi là Voice

Access (Truy cập bằng giọng nói) vào phiên bản mới nhất của Windows 11, giúp người dùng điều khiển máy tính của mình bằng giọng nói.

Công cụ này nằm trong nhóm công cụ Accessibility (Trợ năng), cho phép bạn hoàn thành nhiều tác vụ khác nhau như: mở và chuyển đổi giữa các app, quản lý cửa sổ, duyệt web, đọc và viết email, chèn đoạn văn, xóa hoặc viết hoa một số từ nhất định... Nó cũng cho phép bạn sử dụng lệnh thoại để điều khiển các lần nhấn phím.

Ngoài ra, Voice Access không đòi hỏi máy phải kết nối với Internet.

Voice Access (Truy cập bằng giọng nói) được Microsoft thêm vào phiên bản mới nhất của Windows 11. (Hình minh họa: Photo Mix/Pixabay)

Lưu ý: Voice Access là một tính năng mới khác với tính năng Windows Speech Recognition, đã có trong Windows một thời gian. Voice Access sử dụng tính năng nhận dạng giọng nói để điều khiển PC của bạn trong khi tính năng Windows Speech Recognition chủ yếu được sử dụng để tạo văn bản.

Hiện tại, Voice Access chỉ mới hỗ trợ tiếng Anh nhưng sẽ hỗ trợ các ngôn ngữ khác trong tương lai. Nếu bạn muốn sử dụng tính năng này, bạn hãy làm theo hướng dẫn dưới đây:

- Bạn mở Settings bằng cách bấm tổ hợp phím Win + I rồi bấm chuột lên mục Accessibility trong khung bên trái. Kế tiếp, bạn cuộn khung bên phải xuống để tìm phần Interaction và bấm chuột lên mục Speech. (Hình 1)

Tín Thể Giới

- Bạn gạt nút Voice Access sang On. Nếu đây là lần đầu tiên bạn sử dụng Voice Access, bạn phải download và cài đặt mô hình nhận dạng giọng nói để có thể sử dụng tính năng này khi offline. (Hình 2)

Lưu ý: Bạn cũng có thể cho tính năng Voice Access tự động chạy mỗi khi PC khởi động bằng cách đánh dấu chọn mục Start voice access after you sign in to your PC.

- Sau đó, Windows cung cấp hướng dẫn tương tác để giải thích cách sử dụng tính năng này và giúp cài đặt Microphone. (Hình 3, 4)

Sau khi chạy, thanh menu của Voice Access sẽ hiển thị trên đầu màn hình. Nếu bạn muốn tắt hoặc thay đổi cài đặt của Voice Access thì bấm chuột lên nút Settings ở góc phải của thanh này rồi chọn các mục cần thiết trong menu thả xuống. (Hình 5)

Voice Access hỗ trợ hơn 80 lệnh bằng giọng nói và cũng cho phép người dùng Windows 11 đọc chính tả, chỉnh sửa tài liệu trực tiếp thông qua micrô của họ.

Bạn có thể tìm thấy danh sách đầy đủ các lệnh bằng giọng nói có thể được sử dụng với Voice Access trên trang web <https://sway.office.com/Q5JvoIGBI5glyoKw> (Hình 6)

Voice Access đã được thử nghiệm từ phiên bản 22518 và hiện được thêm vào phiên bản Insider Preview của Windows 11. Nếu bạn cần sử dụng Voice Access ngay bây giờ, bạn sẽ cần tham gia chương trình Microsoft Insider Preview. (Lê Hoàn) [hp]

Nguồn: Điều khiển Windows 11 bằng giọng nói (nguoi-viet.com)

Hệ thống nhận dạng bằng hơi thở

NHẬT BẢN-Các nhà khoa học tạo ra một công cụ an ninh cho phép nhận dạng cá nhân thông qua cảm biến khứu giác.

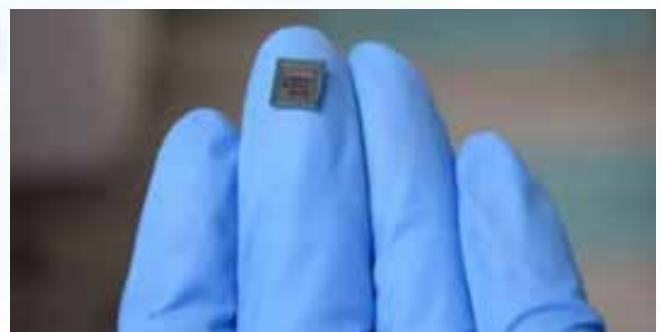
Nhóm nghiên cứu đến từ Đại học Kyushu phát triển cảm biến khứu giác đạt độ chính xác lên tới 97% trong loạt thử nghiệm đầu tiên. Nhà nghiên cứu Chaiyanut Jirayupat tại Viện Hóa học vật liệu và Kỹ thuật thuộc Đại học Kyushu và cộng sự mô tả cảm biến mới trong bài báo công bố hôm 22/6 trên tạp chí Chemical Communications.

"Công nghệ này dựa vào đặc điểm riêng biệt của mỗi cá nhân. Đặc điểm hình dáng có thể bất thường, thậm chí thay đổi bằng thương tích. Gần đây, mùi của con người trở thành lĩnh vực mới trong nhận dạng sinh trắc học. Về cơ bản, đó là sử dụng thành phần hóa học của riêng bạn để xác nhận bạn là ai", Jirayupat giải thích.

Ban đầu, nhóm của Jirayupat tập trung vào khí thải qua da, tức hợp chất sản sinh bởi da người. Tuy nhiên, phương pháp này có hạn chế bởi da không tạo ra mật độ hợp chất bay hơi đủ cao để máy móc có thể phát hiện.

Sau đó, các nhà khoa học đánh giá khả năng kiểm tra hơi thở của con người. Jirayupat cho biết trước đây hơi thở của con người từng được sử dụng để xác định người mắc bệnh ung thư, tiểu đường và Covid-19. Nhóm nghiên cứu của Đại học Kyushu xác định tổng cộng 28 hợp chất trong hơi thở có thể dùng để nhận dạng sinh trắc học. Họ phát triển một loạt cảm biến khứu giác với 16 nguồn. Mỗi cảm biến có thể nhận dạng một nhóm hợp chất riêng biệt. Dữ liệu cảm biến về hơi thở của từng người được phân tích bằng máy, giúp tạo ra lý lịch riêng của mỗi cá nhân.

Cảm biến khứu giác cho độ chính xác cao.
Ảnh: Đại học Kyushu

Trưởng nhóm nghiên cứu Takeshi Yanagida chia sẻ, họ đã đạt độ chính xác trung bình 97,8% trong loạt thử nghiệm đầu tiên với 6 người. Độ chính xác này vẫn được duy trì khi cỡ mẫu tăng lên 20 cá nhân với nhiều khác biệt về độ tuổi, giới tính và quốc tịch.

Theo Yanigada, cần nghiên cứu sâu hơn trước khi giới thiệu hệ thống. Trong nghiên cứu, họ yêu cầu tình nguyện viên nhịn ăn 6 giờ trước khi kiểm tra. Bước tiếp theo là tìm hiểu liệu kỹ thuật này có hiệu quả bất chấp chế độ ăn hay không. An Khang (Theo Newsweek)

Nguồn: Hệ thống nhận dạng bằng hơi thở (vnexpress.net)

Công trường xây dựng kính thiên văn lớn nhất thế giới

Dự án Kính viễn vọng Cực Lớn (ELT) ở miền bắc Chile đã bước sang năm thứ 5 xây dựng và dự kiến bắt đầu hoạt động từ năm 2027.

Nằm ở độ cao hơn 3.000 m trên đỉnh núi Cerro Armazones của Chile, ELT là dự án kính thiên văn quang học lớn và mạnh nhất thế giới, được kỳ vọng có thể làm tăng khả năng quan sát hiện có lên hơn 5.000 lần và mở ra „chân trời mới“ giúp các nhà khoa học giải đáp những câu hỏi còn đang bỏ ngỏ về nguồn gốc của vũ trụ. Các công cụ quan sát mạnh mẽ nhất hiện tại, chẳng hạn như Kính viễn vọng Rất lớn (VLT) và hệ thống kính thiên văn vô tuyến ALMA - cả hai đều được lắp đặt ở miền bắc Chile - đã giúp trả lời nhiều câu hỏi mà các nhà khoa học đặt ra cách đây ba thập kỷ. Tuy nhiên, những giới hạn của kiến trúc đã mở rộng, đòi hỏi chúng ta phải chế tạo những công cụ tiên tiến hơn.

"Thiên văn học luôn hoạt động ở các giới hạn: công nghệ, phát hiện và của mọi thứ mà các công cụ tuyệt vời này có thể mang lại“, nhà thiên văn học Luis Chavarría đại diện cho Đài quan sát Nam Âu (ESO), tổ chức chịu trách nhiệm lắp đặt và vận hành ELT, nói với AFP.

Việc xây dựng ELT bắt đầu vào năm 2017 và dự kiến đi vào hoạt động vào cuối năm 2027, sau đúng một thập kỷ. Hiện tại, dự án đã đi được một nửa chặng đường với khoản tạm ứng 40% và đang trong giai đoạn xây dựng bức tường chu vi để lắp đặt mái vòm hỗ trợ gương chính.

Các công việc được thực hiện trong điều kiện đặc biệt khắc nghiệt của sa mạc Chile, nơi khô hạn nhất hành tinh, với nhiệt độ rất cao vào ban ngày và rất thấp vào ban đêm, cũng như sức gió lên tới 70 km/h trong chuyển thăm của AFP.

Khi hoàn thành, ELT có một gương chính rộng 39,3 m, bao gồm 798 mảnh gương lục giác cấu thành, được đặt trong một mái vòm khổng lồ có đường kính 85 m. Nó sẽ có khả năng thu thập lượng ánh sáng nhiều gấp 15 lần so với kính thiên văn quang học mạnh nhất đang hoạt động và cung cấp hình ảnh sắc nét hơn 15 lần so với kính viễn vọng không gian Hubble, theo ESO.

Vị trí của ELT ở phía bắc Chile - nơi có bầu trời sạch nhất hành tinh - sẽ cho phép quan sát 90% các đêm trong năm ở Bán cầu nam và giúp các nhà khoa học nhìn thấy trung tâm của dải Ngân Hà.

Một trong những mục tiêu chính của ELT là thu được hình ảnh của các ngoại hành tinh đá để mô tả đặc điểm khí quyển của chúng và đo trực tiếp gia tốc giãn nở của vũ trụ.

"ELT là sự nâng cấp của VLT. Rõ ràng nó có một quy mô hoàn toàn khác với mọi thứ đã được thực hiện trước đây, do đó, công trình đòi hỏi các yêu cầu công nghệ rất khác“, Guido Vecchia, phụ trách dự án ELT, nhấn mạnh. Kính viễn vọng Cực Lớn của ESO có kinh phí xây dựng ước tính khoảng 1.380 triệu USD và được tài trợ toàn bộ. Đoàn Dương (Theo AFP)

Công trường xây dựng kính thiên văn lớn nhất thế giới (vnexpress.net)

SỨ ĐIỆP CỦA ĐỨC THÁNH CHA CHO NGÀY THẾ GIỚI NGƯỜI NGHÈO LẦN THỨ VI

Vatican News (19.6.2022) - Ngày Thế giới Người nghèo lần VI được cử hành vào ngày 13/11/2022. Sứ điệp của Đức Thánh Cha cho Ngày này có tựa đề: “Chúa Giêsu Kitô đã tự ý trở nên nghèo khó vì anh em” (xem 2 Cr 8,9), được chia thành 10 đoạn, và được Đức Thánh Cha ký vào ngày 13/6/2022.

Ngày 13 tháng 11 năm 2022

Chúa Giêsu Kitô đã tự ý trở nên nghèo khó vì anh em (x. 2Cr 8, 9)

1. “Chúa Giêsu Kitô [...] đã tự ý trở nên nghèo khó vì anh em” (x. 2Cr 8, 9). Với những lời này, tông đồ Phaolô nói với các tín hữu đầu tiên của Côrintô để đặt nền tảng cho sự dấn thân liên đới của họ với những anh chị em túng thiếu. Ngày Thế giới Người nghèo năm nay trở lại như một sự khích lệ tốt lành giúp chúng ta suy ngẫm về lối sống của mình và về nhiều hình thức đói nghèo của thời điểm hiện tại.

Vài tháng trước, thế giới thoát ra khỏi cơn bão của đại dịch, với những dấu hiệu phục hồi kinh tế giúp nâng dậy hàng triệu người nghèo khổ vì mất việc làm. Nó mở ra một chặng đường thanh thản, dù không quên nỗi đau mất đi người thân, cho phép chúng ta có thể cuối cùng cũng được trở lại với những tương quan liên vị trực tiếp, gặp gỡ nhau mà không bị ràng buộc hay hạn chế. Và bây giờ, một thảm họa mới đã xuất hiện, đưa thế giới đến một viễn cảnh khác.

Chiến tranh ở Ucraina được thêm vào các cuộc chiến tranh khu vực mà trong những năm

gần đây đã gây nên biết bao chết chóc và tàn phá. Nhưng ở đây bức tranh thể hiện phức tạp hơn do có sự can thiệp trực tiếp của một “siêu cường”, với ý định áp đặt ý chí của mình chống lại nguyên tắc tự quyết của các dân tộc. Những cảnh bi thương lặp đi lặp lại và một lần nữa lời hăm dọa lẫn nhau của một số quyền lực lấn át tiếng nói của nhân loại đang kêu gọi hòa bình.

2. Sự vô nghĩa của chiến tranh tạo ra biết bao nhiêu người nghèo! Rảo nhìn ở bất cứ nơi đâu, người ta đều thấy bạo lực ảnh hưởng thế nào đến những người không có khả năng tự vệ và yếu đuối nhất. Việc phát lưu hàng ngàn người, đặc biệt là trẻ em trai cũng như gái, để làm mất căn cội của họ và áp đặt cho họ một căn tính khác. Lời của tác giả Thánh Vịnh trước sự tàn phá của thành Giêrusalem và sự lưu đày của những người trẻ Do Thái, lặp lại hôm nay: Bên bờ sông Babylon, ta ra ngồi nước nở mà tưởng nhớ Xion; / trên những cành dương liễu, ta tạm gác cây đàn. / Bọn lính canh đòi ta hát xướng, / lũ cướp này mời gượng vui lên: / ‘Hát đi, hát thử đi xem / Xion nhạc thánh điệu quen một bài!’ / Bài ca kính CHÚA TRỜI, làm sao ta hát nổi / nơi đất khách quê người?” (137,1-4).

Hàng triệu phụ nữ, trẻ em và người già, bất chấp nguy hiểm của bom đạn, buộc phải chạy tị nạn ở các nước láng giềng để hy vọng cứu được mạng sống. Còn những người ở lại tại các khu vực xung đột thì hằng ngày sống trong nỗi sợ hãi và thiếu lương thực, nước uống, chăm sóc y tế và trên tất cả là tình cảm. Trong những tình cảnh này, lý trí bị che khuất và những người

phải gánh chịu hậu quả là rất nhiều dân thường, những người được thêm vào số những người nghèo, vốn đã rất nhiều. Làm thế nào để đưa ra một phản ứng thỏa đáng để mang lại sự nâng đỡ và bình an cho rất nhiều người bị kẹt giữa tình cảnh bất ổn và bấp bênh?

3. Trong bối cảnh mâu thuẫn này, chúng ta sẽ cử hành Ngày Thế giới Người nghèo lần thứ VI. Chúng ta được mời gọi suy tư về lời thánh tông đồ Phaolô kêu gọi hãy chăm chú nhìn vào Chúa Giê-su, Đấng “vốn giàu sang phú quý, nhưng đã tự ý trở nên nghèo khó vì anh em, để lấy cái nghèo của mình mà làm cho anh em trở nên giàu có” (2Cr 8, 9). Trong chuyến viếng thăm Giêrusalem, Phaolô đã gặp Phêrô, Giacôbê và Gioan, những người đã xin ngài đừng quên những người nghèo. Thực tế, cộng đoàn Giêrusalem đang gặp khó khăn nghiêm trọng do nạn đói hoành hành trên đất nước này. Và ngay lập tức thánh Tông đồ đã quan tâm đến việc tổ chức một cuộc lạc quyên lớn để giúp đỡ những người nghèo. Các Kitô hữu ở Côrintô đã tỏ ra rất nhạy bén và sẵn sàng. Theo yêu cầu của Phaolô, mỗi đầu tuần họ quyên góp những gì tiết kiệm được và tất cả đều rất quảng đại.

Kể từ khi đó, mỗi Chúa Nhật, khi cử hành Thánh Thể, chúng ta thực hiện cùng một cử chỉ, đóng góp phần của mình để cộng đoàn có thể cung cấp cho những nhu cầu của những người nghèo nhất. Đó là một dấu chỉ mà các Kitô hữu luôn thực hiện với niềm vui và tinh thần trách nhiệm, để không anh chị em nào thiếu thốn những gì cần thiết. Điều này đã được chứng thực bởi lời tường thuật của thánh Giustinô, vào thế

kỷ thứ hai, khi mô tả với hoàng đế Antoniô Piô về cử hành Chúa Nhật của các Kitô hữu: “Vào Chúa Nhật, tất cả chúng tôi quy tụ lại với nhau, cư dân thành thị cũng như thôn quê, đọc những ghi nhớ của các Tông đồ và các tác phẩm của các ngôn sứ trong khoảng thời gian cho phép. [...] Sau đó, Thánh Thể được bẻ ra và phân phát cho mỗi người, và nhờ các phó tế gọi đến những người vắng mặt. Những người giàu có, nếu họ muốn, họ đóng góp một cách tự do tùy theo ý muốn, và những gì thu được được gọi cho vị chủ tọa, người sẽ giúp đỡ những trẻ mồ côi, các bà góa, và những người cơ cực vì bệnh tật hoặc vì những nguyên nhân khác, những tù nhân, những người ngoại quốc đang ở giữa chúng tôi: nói tóm lại, bất cứ ai cần đều được chăm sóc” (Lời biện hộ đầu tiên, LXVII, 1-6).

4. Trở lại cộng đoàn Côrintô, sau lòng nhiệt thành ban đầu, sự dấn thân của họ bắt đầu giảm dần và sáng kiến được thánh Tông đồ đề xuất bị mất sự hồ hởi. Đây là lý do thôi thúc Phaolô viết cách nồng nàn, khởi động lại việc lạc quyên, “để như anh em đã hăng hái quyết định thế nào, thì cũng tùy khả năng mà hoàn thành như vậy” (2Cr 8,11).

Vào lúc này, tôi nghĩ đến sự sẵn lòng trong những năm gần đây, các dân tộc đã mở rộng cánh cửa chào đón hàng triệu người tị nạn từ các cuộc chiến tranh ở Trung Đông, Trung Phi và bây giờ là ở Ucraina. Các gia đình đã mở cửa nhà của họ để dành chỗ cho các gia đình khác, và các cộng đoàn đã quảng đại chào đón nhiều phụ nữ và trẻ em để cung cấp cho họ phẩm giá xứng đáng. Tuy nhiên, cuộc xung đột càng kéo dài thì hậu quả của nó càng trở nên tồi tệ hơn. Các dân tộc chào đón ngày càng thấy khó khăn trong việc tiếp tục trợ giúp; gia đình và cộng đoàn bắt đầu cảm thấy sức nặng của một tình huống vượt quá mức khẩn cấp. Đây là lúc không đầu hàng nhưng khởi động lại động lực ban đầu. Những gì chúng ta đã bắt đầu cần phải được hoàn thành với cùng trách nhiệm.

5. Thật vậy, tình liên đới nằm ở chỗ: chia sẻ cái chút ít mình có với những người không có gì, để không ai phải đau khổ. Cảm thức cộng đoàn và sự hiệp thông như một lối sống càng lớn, thì tình liên đới càng phát triển. Mặt khác, cần phải nhận thấy rằng có những quốc gia, trong những thập kỷ gần đây, mức độ phúc lợi của nhiều gia đình đã tăng lên đáng kể, họ có được một tình trạng sống an toàn. Đây là kết quả tích cực của sáng kiến cá nhân và luật pháp, vốn hỗ trợ tăng trưởng kinh tế kết hợp với sự khuyến khích cụ thể cho các chính sách về gia đình và trách nhiệm xã hội. Phúc lợi về sự an toàn và ổn định giờ đây có thể được chia sẻ với những người bị buộc phải rời bỏ nhà cửa và đất nước của họ để tìm kiếm sự an toàn và tồn tại. Với tư cách là thành viên của xã hội dân sự, chúng ta tiếp tục kêu gọi các giá trị của tự do, trách nhiệm, huynh đệ và liên đới. Với tư cách là Kitô hữu, chúng ta luôn tìm thấy nơi đức tin, đức cậy và đức mến nền tảng hiện hữu và hoạt động của chúng ta.

6. Điều thú vị cần lưu ý là thánh Tông đồ không muốn bắt ép các Kitô hữu phải làm việc bác ái. Thật vậy, ngài viết: “Tôi nói thế không phải để ra lệnh cho anh em đâu” (2Cr 8,8); đúng hơn, ngài muốn “kiểm chứng sự chân thành” về tình yêu của họ trong việc quan tâm và lo lắng cho người nghèo (xem sđd.). Mục đích lời kêu gọi của thánh Phaolô chắc chắn là sự cần thiết của việc giúp đỡ cụ thể, tuy nhiên ý hướng của ngài còn đi xa hơn. Ngài mời gọi thực hiện việc lạc quyền vì đó là dấu chỉ của tình yêu như chính Chúa Giêsu đã làm. Nói tóm lại, lòng quảng đại đối với người nghèo có động lực mạnh mẽ nhất

nơi gương mẫu của Con Thiên Chúa, Đấng muốn tự làm cho mình trở nên nghèo khó.

Thật vậy, thánh Tông đồ không ngại khẳng định rằng sự lựa chọn của Chúa Kitô, “sự tự hủy” của Người, là một “ân sủng”, đúng hơn, là “ân sủng của Chúa Giêsu Kitô, Chúa chúng ta” (2Cr 8, 9), và chỉ bằng cách chào đón nó, chúng ta mới có thể biểu lộ đức tin của mình một cách cụ thể và nhất quán. Giáo huấn của toàn bộ Tân Ước có sự thống nhất xung quanh chủ đề này, điều này cũng được phản ánh trong lời của tông đồ Giacôbê: “Anh em hãy đem Lời ấy ra thực hành, chứ đừng nghe suông mà lừa dối chính mình. Thật vậy, ai lắng nghe Lời Chúa mà không thực hành, thì giống như người soi gương thấy khuôn mặt tự nhiên của mình. Người ấy soi gương rồi đi, và quên ngay không nhớ mặt mình thế nào. Ai thiết tha và trung thành tuân giữ luật trọn hảo – luật mang lại tự do-, ai thi hành luật Chúa chứ không nghe qua rồi bỏ, thì sẽ tìm được hạnh phúc trong mọi việc mình làm.” (Gc 1,22-25)

7. Trước người nghèo thì không cần hùng biện, mà là xắn tay áo lên và thực hành đức tin bằng sự dân thân trực tiếp, không thể ủy thác cho ai khác. Tuy nhiên, đôi khi, một hình thức uể oải có thể chiếm ưu thế, dẫn đến những cách hành xử không nhất quán, chẳng hạn như thờ ơ với người nghèo. Cũng có thể xảy ra rằng một số Kitô hữu, do quá gắn bó với tiền của, sa lầy vào việc sử dụng sai trái tài sản và của cải. Đây là những tình huống thể hiện một đức tin yếu ớt và một niềm hy vọng uể oải và thiên cận.

Chúng ta biết rằng vấn đề không nằm ở bản thân tiền bạc, vì nó là một phần của cuộc sống hàng ngày và các mối quan hệ xã hội của con người. Điều chúng ta cần nghĩ đến, đúng hơn là giá trị mà tiền mang lại cho chúng ta: nó không thể trở thành tuyệt đối, như thể nó là mục đích chính. Sự gắn bó như vậy ngăn cản cái nhìn thực tế vào cuộc sống hàng ngày và làm mờ đi khả năng nhìn thấy, không cho chúng ta nhìn thấy

nhu cầu của người khác. Không gì nguy hại đối với một Kitô hữu và một cộng đoàn cho bằng việc bị mê hoặc bởi thần tượng của cái, điều dẫn đến kết cục là sự trói buộc vào một viễn tượng cuộc sống phù du và sa ngã.

Do đó, đây không phải là một vấn đề về việc đến với người nghèo bằng “nỗ trạng trợ cấp”, như thường xảy ra; ngược lại, cần dẫn thân để không một ai thiếu thốn những điều thiết yếu. Điều hữu ích không phải là duy hành động, mà là sự quan tâm chân thành và quảng đại cho phép chúng ta đến với một người nghèo như đến với một người anh em, người đang chìa tay ra, để tôi được cứu thoát khỏi vòng xoáy mà tôi bị rơi vào. Vì vậy, “không ai được nói mình không thể gần gũi người nghèo vì nếp sống của mình đòi hỏi phải chú ý tới những lãnh vực khác. Đây là một lời bao biện thường nghe thấy trong các giới học thuật, doanh nghiệp hay chuyên môn, thậm chí cả trong giới giáo sĩ. [...] không một ai trong chúng ta được miễn khỏi sự quan tâm tới người nghèo và công bằng xã hội.” (Tông huấn Evangelii gaudium, 201). Điều cấp bách là phải tìm ra những cách thức mới có thể vượt lên trên khuôn khổ của những chính sách xã hội được xem như «một chính sách vì người nghèo, nhưng không bao giờ là chính sách với người nghèo và của người nghèo, lại càng không nằm trong dự án liên kết mọi người» (Thông điệp Fratelli tutti, 169). Thay vào đó, chúng ta cần bắt chước thái độ của thánh Tông đồ khi có thể viết cho tín hữu Côrintô: “vấn đề không phải là bắt anh em sống eo hẹp, để người khác bớt nghèo khổ. Điều cần thiết là phải có sự đồng đều” (2Cr 8,13).

8. Có một nghịch lý khó chấp nhận đối với người nay cũng như xưa, vì nó ngược với lối nghĩ của con người, đó là: có một cái nghèo làm chúng ta giàu. Nhắc lại “ân sủng” của Chúa Giêsu Kitô, thánh Phaolô muốn xác nhận lại điều mà chính ngài đã rao giảng, đó là của cái đích thực không nằm ở việc tích lũy “kho tàng dưới đất, nơi mỗi một làm hư hoại và kẻ trộm đột

nhập và đánh cắp” (Mt 6, 19), nhưng đúng hơn, là nơi tình yêu thương nhau, khiến chúng ta mang gánh nặng cho nhau để không ai bị bỏ rơi hoặc loại trừ. Kinh nghiệm về sự yếu đuối và hạn chế mà chúng ta đã sống trong những năm gần đây, và bây giờ là thảm kịch của một cuộc chiến với những hậu quả toàn cầu, phải dạy cho chúng ta một điều gì đó mang tính quyết định: chúng ta không ở trên trái đất này để tồn tại, nhưng để mọi người được sống một cách xứng đáng và hạnh phúc. Sứ điệp của Chúa Giêsu chỉ cho chúng ta con đường và làm cho chúng ta khám phá thấy rằng có cái nghèo hạ nhục và giết chết, nhưng cũng có cái nghèo khác, của Người, giải thoát và làm cho chúng ta hạnh phúc.

Cái nghèo giết chết thì khốn cùng, là con cái của sự bất công, bóc lột, bạo lực và phân phối tài nguyên không công bằng. Đó là sự nghèo đói tuyệt vọng, không có tương lai, bởi vì nó bị áp đặt bởi văn hóa vứt bỏ không mang lại triển vọng hoặc lối thoát. Nó là sự khốn cùng, trong khi buộc người ta vào tình trạng nghèo khổ cùng cực, cũng ảnh hưởng đến chiều kích thiêng liêng, mà thường dễ bị bỏ qua, nhưng không vì thế mà nó không tồn tại hay không được tính đến. Khi luật duy nhất là phép tính lợi nhuận vào cuối ngày, thì không gì có thể giữ chúng ta khỏi nhìn thấy người khác chỉ đơn giản là những đối tượng bị bóc lột: những người khác chỉ là phương tiện. Không còn nữa tiền lương phải lẽ, giờ làm việc thích hợp, và các hình thức nô lệ mới được tạo ra, những người không còn chọn lựa nào khác phải chấp nhận sự bất công độc hại này để lượm lặt những điều tối thiểu cho cuộc sống.

Ngược lại, cái nghèo làm chúng ta tự do là cái nghèo có được từ kết quả của một quyết định trách nhiệm để gỡ bỏ gánh nặng quá sức và tập trung vào những điều thiết yếu. Thật vậy, chúng ta có thể dễ dàng nhận ra cảm giác không hài lòng mà nhiều người trải nghiệm, bởi vì họ cảm thấy một điều gì đó rất quan trọng đang thiếu trong cuộc sống của họ và đi tìm kiếm nó như một sự lang thang không mục đích. Trong ước muốn tìm kiếm điều gì đó có thể làm thỏa lòng, họ cần hướng tới những người nhỏ bé, yếu thế, nghèo khó để cuối cùng có thể hiểu được họ thực sự cần gì. Gặp gỡ những người nghèo cho phép chúng ta chấm dứt những lo lắng và sợ hãi trống rỗng, để đi đến điều gì thực sự quan trọng trong cuộc sống, là kho báu không ai có thể cướp được khỏi chúng ta: tình yêu đích thực và nhưng không. Thật vậy, người nghèo, trước khi là đối tượng của sự bố thí của chúng ta, họ là những con người, những người giúp chúng ta tự do khỏi những ràng buộc của lo âu và hời hợt.

Thánh Gioan Kim Khẩu, một giáo phụ và tiên sĩ Hội thánh, trong những bài viết tố cáo mạnh mẽ lối hành xử của các Kitô hữu đối với những người nghèo nhất, đã viết: “Nếu bạn không thể tin rằng nghèo khó có thể làm cho bạn giàu, thì hãy nghĩ đến Chúa của bạn và hãy thôi nghĩ ngờ điều này. Nếu Người không nghèo, thì bạn sẽ không thể giàu; điều này thật lạ lùng, rằng cái nghèo lại trở nên nguồn của sự giàu có dồi dào. Những điều thánh Phaolô muốn nói về “sự giàu có” là sự hiểu biết về đạo đức, sự thanh tẩy khỏi tội lỗi, sự công chính, sự thánh hoá và hàng ngàn điều tốt lành khác đã được ban cho chúng ta bây giờ và mãi mãi. Chúng ta có được tất cả những điều này là nhờ vào sự nghèo khó” (Bài giảng về Thư thứ hai gửi tín hữu Côrintô 17,1).

9. Những lời của thánh Tông đồ được chọn cho chủ đề Ngày Thế giới Người nghèo lần thứ VI này trình bày một nghịch lý lớn của đời sống đức tin: sự nghèo khó của Chúa Kitô làm cho chúng ta trở nên giàu có. Nếu thánh Phaolô có

thể đưa ra giáo huấn này - và Giáo hội đã loan truyền và làm chứng qua nhiều thế kỷ - thì đó là bởi vì Thiên Chúa, nơi Con của Người, Chúa Giê-su, đã chọn và đi con đường này. Bởi vì Đức Kitô đã tự làm cho mình trở nên nghèo khó vì chúng ta, nên cuộc sống của chính chúng ta sẽ được chiếu sáng và biến đổi, và nhận được một giá trị mà thế giới không thể hiểu được và không thể ban tặng. Kho tàng của Chúa Giêsu là tình yêu của Người, không loại trừ ai và tìm kiếm mọi người, nhất là những người bị gạt ra ngoài lề xã hội và thiếu thốn những gì cần thiết. Vì yêu, Người trút bỏ vinh quang và mặc lấy thân phận con người. Vì yêu, Người trở nên một người tội tở, vâng phục đến nỗi bằng lòng chịu chết, chết trên cây thập tự (x. Pl 2, 6-8). Vì yêu, Người đã trở nên “bánh ban sự sống” (Ga 6,35), để không ai thiếu thốn những gì thiết yếu và có thể tìm thấy lương thực nuôi dưỡng cho sự sống đời đời. Điều này thật khó chấp nhận đối với các môn đệ của Chúa Giêsu (x. Ga 6,60), và cũng vậy trong thời đại chúng ta; nhưng lời của Chúa Giêsu thì rõ ràng: Nếu chúng ta muốn sự sống chiến thắng sự chết, nhân phẩm được cứu khỏi bất công, thì chúng ta cần bước đi con đường của Chúa Giêsu nghèo khó, chia sẻ cuộc sống vì tình yêu, bẻ tấm bánh cuộc đời hằng ngày với anh chị em rốt hết, những người thiếu thốn những gì thiết yếu. Đây là cách tạo nên sự bình đẳng, giải phóng người nghèo khỏi sự khốn cùng và người giàu khỏi sự phù phiếm, giải phóng cả hai khỏi sự tuyệt vọng.

10. Ngày 15 tháng 5 vừa qua, tôi đã phong thánh cho Anh Charles de Foucauld, một người

được sinh ra giàu có, đã từ bỏ mọi sự để theo Chúa Giê-su và trở nên nghèo khó, trở nên người anh em của tất cả mọi người. Cuộc sống ẩn tu của ngài, trước tiên ở Nagiarét và sau đó là sa mạc Sahara, là cuộc sống thịnh lặng, cầu nguyện và chia sẻ, một chứng tá mẫu mực về sự nghèo khó Kitô giáo. Sẽ rất tốt cho chúng ta khi suy gẫm những lời này của ngài: “Chúng ta đừng khinh thường người nghèo, những người bé mọn, những người làm công; họ không chỉ là anh chị em của chúng ta trong Chúa, mà còn là những người noi gương Chúa Giêsu cách hoàn hảo nhất trong đời sống bên ngoài của Người. Họ đại diện một cách hoàn hảo cho Chúa Giê-su, Người Thợ Nagiarét. Họ là con đầu lòng trong số những người được chọn, là người đầu tiên được gọi đến bên nôi của Đấng Cứu Thế. Họ là bạn đồng hành thường xuyên của Chúa Giêsu, từ khi Người được sinh hạ cho đến cái chết của Người [...]. Chúng ta hãy tôn vinh họ, chúng ta hãy tôn vinh nơi họ hình ảnh của Chúa Giêsu và cha mẹ thánh của Người [...]. Chúng ta hãy tự nhận lấy [thân phận] mà Người đã tự nhận lấy [...]. Hỡi anh chị em của người nghèo, bạn đồng hành của người nghèo, chúng ta đừng bao giờ ngừng là người nghèo trong mọi sự; chúng ta hãy trở nên nghèo nhất trong những người nghèo như Chúa Giêsu, và giống như Người, chúng ta yêu người nghèo và để họ bao bọc chúng ta”(Chú giải Tin Mừng Luca, Suy niệm 263). Đối với Anh Charles, đây không chỉ là những lời nói, mà còn là một phong cách sống cụ thể, khiến Anh chia sẻ với Chúa Giê-su chính món quà sự sống.

Ước gì Ngày Thế giới Người nghèo lần thứ VI này trở thành một cơ hội của ân sủng, giúp cá nhân và cộng đoàn kiểm thảo lương tâm và tự hỏi xem sự nghèo khó của Chúa Giêsu Kitô có phải là người bạn đồng hành trung thành của chúng ta trong cuộc sống hay không.

Roma, Đền thờ thánh Gioan Laterano, ngày 13 tháng 6 năm 2022, Lễ nhớ thánh Antôn Padova. Phanxicô

Đài Chân Lý Á Châu đạt một triệu người theo dõi trên Facebook

Đài Chân Lý Á Châu (24.6.2022) . Đài Chân Lý Á Châu (Radio Veritas Asia – RVA), một dự án của các giám mục Á châu để loan báo Tin mừng cho người Á châu, đã đạt đến cột mốc một triệu người theo dõi trên Facebook.

Được chính thức thành lập năm 1969 như một đài phát thanh Công giáo qua làn sóng ngắn cho đại lục Á châu, RVA đã chuyển đổi sang phát thanh trực tuyến cách đây bốn năm (01 tháng Bảy năm 2018). Với hai mươi một ngôn ngữ thuộc Á châu, và một trang tin bằng Anh ngữ, RVA đã đạt đến cột mốc một triệu người theo dõi trên Facebook, vào thứ Ba, ngày 14 tháng Sáu năm 2022. Số người theo dõi tiếp tục gia tăng trên Facebook và trên các hình thức truyền thông xã hội khác.

Để đánh dấu sự kiện vừa nói, ĐHY Charles Maung Bo, TGM Tổng giáo phận Yangon, Myanmar, Chủ tịch Liên HĐGM Á Châu, sẽ chủ sự thánh lễ tạ ơn tại Nhà thờ Chính tòa Đức Maria, thủ đô Yangon, Myanmar, vào lúc 11 giờ 45 phút (giờ Hong Kong), thứ Sáu, ngày 24 tháng Sáu năm 2022, Đại lễ Thánh Tâm Chúa Giêsu.

Thánh lễ được phát trực tuyến từ Myanmar trên trang Facebook của RVA và tất cả các ngôn ngữ của Đài.

Bày tỏ niềm vui về sự kiện này, linh mục Victor F. Sadaya, CMF., người Philippines, Tổng giám đốc điều hành RVA nói rằng: “Đây là một thành quả và cột mốc đầy ý nghĩa đối với RVA.

Nó nói lên nỗ lực hằng ngày phục vụ khán thánh giả với phương tiện kỹ thuật số cũng như các dạng thức truyền thông khác. RVA tiếp tục loan báo Chúa Kitô và Tin mừng của Ngài qua Đài Công giáo mang tính châu lục này để phục vụ các nước tại Á châu qua các ngôn ngữ khác nhau hầu làm cho “Tiếng nói của Kitô giáo Á châu” ngày càng vang xa hơn. Đứng trước những thách đố về các phương tiện truyền thông mới, RVA đã tận dụng các phương tiện kỹ thuật số để nối kết với quý khán thánh giả Á châu toàn cầu, qua hai mươi một ngôn ngữ của mình với những hình thức truyền thông phong phú”.

Khẳng định về tầm quan trọng của các ân nhân xa gần của RVA, linh mục George Plathottam, SDB., người Ấn Độ, Tổng thư ký Văn phòng Truyền thông Xã hội, trực thuộc Liên HĐGM Á Châu (The Federation of Asian Bishops' Conferences . Office of Social Communication . FABC.OSC), chia sẻ rằng: “FABC-OSC và các ân nhân, các vị hảo tâm cùng với Ban Quản trị RVA đóng một vai trò không thể thiếu trong việc đạt đến thành quả này. Cột mốc này là một nhịp đề thúc đẩy và gợi hứng cho Gia đình RVA tiếp tục sứ vụ của mình đối với Giáo hội và các dân tộc tại Á châu”. (Lm. Gioan Baotixita Trần Thanh Thế, O.P. | RVA)

Kitô hữu Ấn Độ lên án bài báo bôi nhọ vị thánh giáo dân đầu tiên của Giáo hội Ấn Độ

Các tín hữu Công giáo Ấn Độ đã chỉ trích một ấn phẩm ủng hộ Ấn Độ giáo khi đăng bài báo gọi thánh Devasahayam Pillai, giáo dân Ấn Độ đầu tiên được tuyên thánh, là “một tên trộm đã bị bắn chết vì tội ác.”

Thánh Devasahayam Pillai là một tín đồ Ấn giáo thuộc tầng lớp thượng lưu, là thành viên của hoàng gia và thân cận với Vua Marthanda Varma, người cai trị bang Travancore lúc bấy giờ. Chịu ảnh hưởng của Lannoy, tổng chỉ huy quân đội Travancore, vào năm 1745, ngài theo Công giáo

và được rửa tội với tên Lazarus, nhưng thường được biết với tên Devasahayam, có nghĩa là sự giúp đỡ của Chúa.

Nhà vua ra lệnh bắt giữ Pillai vào năm 1749, buộc ngài tội phản quốc và gián điệp. Pillai bị giam cầm, tra tấn và cuối cùng bị đày đến khu rừng Aralvaimozhy, một vùng biên giới hẻo lánh của bang Travancore. 7 năm sau khi theo đạo Công giáo, ngài bị binh lính bắn chết vào năm 1752. Ngài được ĐTC tuyên thánh vào ngày 15.5 sau khi được tuyên thánh vào năm 2012.

Bài báo bôi nhọ thánh nhân có tựa đề “Devasahayam Pillai và những tội thánh” được đăng trên số ra ngày 10.6 của Kesari, một tuần báo tiếng Malayalam, được biết đến là cơ quan ngôn luận của đảng dân tộc chủ nghĩa Ấn giáo Rashtriya Swayamsevak Sangh (RSS) ở bang Kerala, miền nam Ấn Độ.

Bài báo dài ba trang của tác giả Murali Parapuram tuyên bố rằng tất cả những lý do được GHCG viện dẫn để phong thánh là hoàn toàn sai vì thánh Devasahayam không có sự biến đổi tâm linh nào. Bài viết còn mô tả thánh nhân là “nạn nhân của các hoạt động cải đạo của các nhà truyền giáo Kitô giáo” và buộc tội Giáo hội “xuyên tạc lịch sử thông qua các tài liệu gian lận để thúc đẩy lợi ích tôn giáo của mình hơn là bất kỳ mối quan tâm nào khác.”

Cha Michael Pulickal, Tổng Thư ký của ủy ban giám sát và hòa hợp xã hội của HĐGM Công giáo Kerala nói rằng đảng dân tộc chủ nghĩa Ấn giáo đang tạo ra sự ngờ vực và nhằm

lần trong dân chúng và do đó gây bất hòa trong cộng đồng.

Cha tố cáo rằng đảng này một mặt cố gây ấn tượng rằng họ muốn là bạn với Kitô hữu nhưng đảng khác lại cố bôi nhọ họ. Cha cũng khẳng định rằng các Kitô hữu “chúng tôi là những người yêu hòa bình. Chúng tôi không bóp méo lịch sử để có lợi cho mình cũng như không lạm dụng việc cải đạo.” Cha lên án bài báo trên tạp chí và kêu gọi các nhà lãnh đạo của đảng dân tộc chủ nghĩa Ấn giáo ngay lập tức chấm dứt các chiến dịch độc hại và sai lầm chống lại các nhóm thiểu số.

Bài báo trên còn mô tả sự xuất hiện và tử đạo của Thánh Tôma Tông đồ là một lời nói dối và gọi những phép lạ được cho là nhờ lời chuyển cầu của Thánh Têrêsa Calcutta là một câu chuyện giả do các nhà truyền giáo dựng lên để cổ vũ Kitô giáo. (Ucanews 24.06.2022) (Hong Thủy - Vatican News)

Lần đầu tiên một Kitô hữu làm Thủ tướng Singapore

Đó là ông Lawrence Hoàng Tuấn Tài (Wong Shyun Tsai), 49 tuổi, thuộc Giáo hội Tin lành Methodist, hay cũng gọi là Giáo hội Giám Lý, cho

đến nay là Bộ trưởng tài chính của Singapore. Ông được bổ nhiệm làm thủ tướng hồi đầu tháng Sáu này, kế nhiệm Thủ tướng Lý Hiển Long (Lee Hsien Loong).

Cộng hòa Singapore độc lập từ năm 1958, hiện có gần sáu triệu dân cư, trong đó 33% là Phật tử, 18% là Kitô hữu, trong đó có 154.000 tín hữu Công giáo hợp thành Tổng giáo phận Singapore, do ĐHY tân cử William Ngô Thành Tài (Goh Seng Chye) coi sóc, và 14% theo Hồi giáo, 10% theo Lão giáo và 5% theo Ấn giáo. Trên bình diện miền, Singapore được nhiều quan sát viên coi là một mẫu gương về sự sống chung

hòa bình. Đây là thành quả chính sách của chính phủ Lý Quang Diệu (Lee Kuan Yew), Thủ tướng đầu tiên của tiểu quốc này, từ năm 1959 đến 1990, thân phụ của Thủ tướng Lý Hiển Long. Ông rất quan tâm khích lệ và phối hợp cuộc đối thoại liên tôn trong những thập niên gần đây.

Ông Lawrence Hoàng Tuấn Tài xuất thân từ một gia đình có phần khiêm hạ, du học tại Mỹ, trước khi trở thành công chức, và làm bí thư của thủ tướng từ năm 2005 đến 2008. Từ năm 2011, ông lần lượt đảm trách các nhiệm vụ của bộ văn hóa, bộ phát triển quốc gia, rồi bộ trưởng giáo dục, trước khi làm bộ trưởng tài chính từ năm ngoài, trong thời đại dịch Covid.19. Việc chọn ông Hoàng Tuấn Tài làm thủ tướng nằm trong chủ trương tiếp tục chính sách từ trước đến nay của Singapore. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

Dự án tu sửa thành Cổ Giêrusalem giúp khách hành hương cao tuổi và khuyết tật di chuyển dễ dàng hơn

Sau 10 năm được tu sửa có hệ thống, các khách hành hương cao tuổi và người khuyết tật hiện nay đã có thể di chuyển ở Thành Cổ Giêrusalem dễ dàng hơn, đặc biệt là tại Via Dolorosa, nơi các tín hữu hành hương thường ngắm các chặng Đàng Thánh Giá để suy niệm cuộc Thương Khó của Chúa Giêsu.

Công trình tu sửa của dự án, với chi phí 6,5 triệu đô la, cần nhiều năm để hoàn thành do sự phức tạp của việc làm việc trong một khu vực lịch sử có diện tích chưa đến một cây số vuông. Thời gian phong toả vì đại dịch là thời gian thuận tiện để hoàn thành chặng cuối cùng của con đường lát đá lịch sử và rất có ý nghĩa đối với các Kitô hữu.

Bà Gura Berger, phát ngôn viên của Tổ chức Phát triển Đông Giêrusalem, Công ty đã thực hiện dự án cho biết: Cả Thành Cổ và các bức tường của nó đều được công nhận là Di sản Thế giới của UNESCO, đòi hỏi các nhà quy hoạch phải cân nhắc cẩn thận những thay đổi để đáp

ứng nhu cầu của cư dân sống hàng ngày và hàng triệu du khách mỗi năm.

Việc thay đổi các bậc thang cổ xưa khác nhau trong toàn thành phố tùy thuộc vào vị trí và độ dốc. Nó bao gồm các đường dốc cũng như một loạt “cầu thang kiểu Venice”, kết hợp các bậc dốc nghiêng dọc theo con đường dốc trên một đoạn gần các chặng thứ năm, thứ sáu và thứ bảy.

Dự án do Bộ Di sản và Giêrusalem của Israel phối hợp với Bộ Du lịch, Thành phố Giêrusalem, Cơ quan Cổ vật Israel, Cơ quan Phát triển Giêrusalem và Công ty Phát triển Đông Giêrusalem thực hiện.

Công việc bao gồm làm mới vỉa hè, thay thế cơ sở hạ tầng ngầm, sơn mặt tiền, lắp đặt mái hiên và sắp xếp lại lối vào các cửa hàng và nhà ở. Ở những khu vực dốc hơn, tay vịn đã được bổ sung dọc theo các bức tường. Mười bốn khu vực vệ sinh với bảng chỉ dẫn cũng đã được lắp đặt. Một ứng dụng chuyên dụng . Accessible JLM. Old City . bằng 9 ngôn ngữ và chỉ các tuyến đường có thể tiếp cận trong Thành Cổ.

Ngoài ra, khoảng 60 đèn hiệu trong số 200 đèn hiệu theo kế hoạch sử dụng công nghệ Bluetooth đã được lắp đặt để định hướng cho những người bị khiếm thị. Các đèn hiệu được truy cập tự động thông qua ứng dụng Step.Hear có thể tải xuống; ứng dụng hiện chỉ có bằng tiếng Do Thái và tiếng Anh, nhưng các ngôn ngữ khác đang được lên kế hoạch.

Các lối vào Bức tường phía Tây, Nhà thờ Mộ Thánh và Núi Đền . Haram al.Sharif cũng đã được thực hiện. Tuy nhiên, các nơi này là tài sản tư nhân và không thuộc phạm vi của dự án. (Ucanews 09.06.2022) (Hong Thủy - Vatican News)

Indonesia mời ĐTC viếng thăm

Vào cuối buổi tiếp kiến chung ngày 8.6.2022 tại Vatican, Bộ trưởng Các vấn đề Tôn giáo của Indonesia, ông Yaquut Cholil Qoumas, đã yết kiến ĐTC và chính thức gửi lời của Tổng thống Joko Widodo mời ngài đến thăm quốc gia có đa số dân theo Hồi giáo.

Bộ trưởng Các vấn đề Tôn giáo của Indonesia cũng trình bày với ĐTC về sự gắn kết của Indonesia trong việc duy trì sự khoan dung và hòa bình giữa những người thuộc các nền tôn giáo khác nhau, bao gồm cả những người theo các tín ngưỡng truyền thống. Ông thưa với ĐTC: “Chúng tôi rất muốn gặp ngài ở Indonesia để có kinh nghiệm trực tiếp về sự đa dạng này.”

Indonesia có sáu tôn giáo được công nhận . Phật giáo, Công giáo, Khổng giáo, Ấn Độ giáo, Hồi giáo và Tin lành . và khoảng 200 tín ngưỡng truyền thống.

Ông Qoumas cũng gửi lời chào của các giám mục Indonesia tới ĐTC và nói với ngài rằng tất cả người Công giáo trong nước đều mong mỏi ngài viếng thăm.

Trong một cuộc họp tại Đại sứ quán Indonesia cạnh Tòa Thánh, ông Qoumas giải thích rằng lời

mời gửi đến ĐTC là mời ngài tham dự hội nghị liên tôn quốc tế G20. Đây là cuộc gặp gỡ mà Indonesia sẽ tổ chức trong nhiệm kỳ chủ tịch luân phiên của G20, với đỉnh điểm sẽ là hội nghị thượng đỉnh giữa các nguyên thủ quốc gia và chính phủ, được dự kiến tại Bali vào ngày 30 và 31.10 năm nay.

Về phía Giáo hội Indonesia, Đức TGM Yohanes Harun Yuwono của Palembang, Chủ tịch Ủy ban Các vấn đề Đại kết và Liên tôn của các Giám mục Indonesia, đã hoan nghênh lời mời. Ngài nói: “Chúng tôi chắc chắn rất vui với lời mời của chính phủ. Tất cả những người Công giáo thực sự muốn nhìn thấy ĐTC.”

Tuy nhiên, Đức tổng Yuwono gợi ý rằng chính phủ không những chỉ nên mời ĐGH mà cả các nhà lãnh đạo tôn giáo trên toàn cầu đến thăm Indonesia để họ có thể thấy được xã hội đa dạng và hài hòa của đất nước này.

ĐTC lẽ ra sẽ đến thăm Indonesia, Timor. Leste và Papua New Guinea vào cuối năm 2020 nhưng chuyến đi đã bị hủy bỏ khi thế giới bị ảnh hưởng bởi đại dịch Covid.19. Trước đây đã có hai vị Giáo hoàng đến thăm Indonesia: đầu tiên là Đức Phaolô VI, người đã dừng chân vào tháng 12.1970 tại Jakarta; và sau đó, Đức Gioan Phaolô II, vào năm 1989, ngoài thủ đô Jakarta ngài còn đến thăm Yogyakarta và Flores. (Ucanews & Asia News 09.06.2022) (Hong Thủy - Vatican News)

Giáo hội Hàn Quốc hoàn thành hồ sơ phong chân phước cho các vị tử đạo trong chiến tranh Triều Tiên

Ngày 7.6.2022 Ủy ban đặc biệt được thành lập ở Seoul đã chính thức kết thúc việc thu thập các chứng tá cho án phong chân phước cho Đức cha Phanxicô Hong Yong-ho, giám mục tiên khởi của Bình Nhưỡng, và 80 vị tử đạo khác đã bị giết bởi cuộc

bách hại của cộng sản trong những năm chiến tranh Triều Tiên (1950.1953).

Án phong chân phước bao gồm Đức cha Phanxicô Hong Yong-ho, bị giam tù vào năm 1949 và từ đó không có tin tức về ngài, cùng với 49 linh mục, 7 tu sĩ và 25 giáo dân bị tra tấn và giết chết trong cuộc xung đột, trong đó có một số thừa sai người ngoại quốc như Đức cha Patrick James Byrne (1888.1950), nhà truyền giáo người Mỹ dòng Maryknoll, đại diện tông toà tại Hàn Quốc.

Đức cha Phanxicô Hong Yong-ho sinh ra ở Bình Nhưỡng năm 1906, thụ phong linh mục năm 1933, được Đức Piô XII bổ nhiệm làm đại diện tông tòa của Bình Nhưỡng vào ngày 24.3.1944, thụ phong giám mục vào tháng 6 cùng năm. Ngài bị chế độ Kim Nhật Thành bắt giữ vào năm 1949 và từ đó không còn tin tức về ngài. Ngày 10.3.1962, Thánh Giáo Hoàng Gioan XXIII quyết định nâng giám hạt Bình Nhưỡng lên hàng giáo phận và bổ nhiệm Đức cha Phanxicô Hong làm giám mục. Cho đến năm 2013, niên giám của Toà Thánh vẫn ghi Đức cha Hong, người đứng đầu giáo phận Bình Nhưỡng, đang “mất tích”. Vào năm 2014, khi Toà Thánh cho khởi sự án phong chân phước, Đức cha trở thành người Bắc Hàn đầu tiên được lập hồ sơ phong chân phước.

Ngay từ năm 2008 HĐGM Hàn Quốc đã muốn xin nhìn nhận sự tử đạo của các chứng tá đức tin này. Vào năm 2014, tiến trình phong chân phước được chính thức bắt đầu. Với sự

chuẩn nhận của Toà Thánh, các vị tử đạo đã chính thức trở thành các vị Tội Tớ Chúa. Từ năm 2017 cho đến nay, một Ủy ban đặc biệt được HĐGM Hàn Quốc thành lập, dưới quyền tài phán của tổng giáo phận Seoul, đã thu thập các chứng tá về các vị tử đạo và dịch sang tiếng Anh. Giờ đây các hồ sơ này sẽ được gửi sang Roma cho Bộ Phong Thánh. (Asia News 09.06.2022) (Hong Thủy - Vatican News)

Lãnh đạo Phật giáo Campuchia vinh danh giám mục vì những đóng góp của ngài cho xã hội

Đức cha Olivier Schmitthaeusler, Giám mục người Pháp của Hội Thừa sai Paris, đã được các nhà lãnh đạo Phật giáo tại Campuchia vinh danh vì những đóng góp quý báu cho xã hội.

Vị Đại diện Tông Tòa Phnôm Pênh đã nhận được sự công nhận là một “người ủng hộ lớn lao đối với Phật giáo” tại một sự kiện gần đây tại chùa Ang Montrey ở huyện Tram Kak, tỉnh Takeo, miền nam Campuchia. Trong số các lý do của giải thưởng, vốn khẳng định mối quan hệ tuyệt vời giữa cộng đồng Công giáo ở Campuchia và cộng đồng Phật giáo, là sự ghi nhận về sự hỗ trợ của Đức cha đối với các Phật tử địa phương và cộng đoàn tu sĩ Phật giáo của một ngôi chùa cụ thể.

Ông Seng Somony, Thư ký và phát ngôn viên của Bộ Tín ngưỡng và Tôn giáo, đã trao tặng Đức cha Schmitthaeusler bằng chứng nhận danh dự được cấp bởi “Hội đồng Mahanikaya

của Campuchia”, hội đồng Phật giáo tối cao của đất nước.

Phát biểu nhân dịp này, hòa thượng Nget Chamroeun, trụ trì chùa Ang Montrey, nói với những người hiện diện rằng “với tư cách là một linh mục và giám mục, nhà truyền giáo người Pháp đã mời các Phật tử và Kitô hữu xây dựng những cây cầu hòa bình và hòa giải.”

Đức cha Schmitthaeusler, 51 tuổi, nói: “Tôi khiêm tốn trước vinh dự này. Tôi cảm ơn các nhà lãnh đạo Phật giáo đã cùng nhau làm việc vì sự hiểu biết và liên đới xã hội”. Ngài lưu ý rằng sự công nhận này không phải dành cho bản thân ngài mà là “cho toàn thể Giáo hội”. Hơn nữa, “chúng ta rất vui khi được làm việc cùng nhau với tư cách là những người Công giáo và Phật tử vì lợi ích chung. Sự kiện này cho thấy các tôn giáo khác nhau phải làm việc trong tình liên đới, huynh đệ và phục vụ xã hội như thế nào. GHCG được bén rễ trong văn hóa Campuchia.”

Đức cha Schmitthaeusler kể lại rằng khi ngài đến làng Chamkar Teang ở tỉnh Takeo lần đầu tiên vào năm 2002, chỉ có một Kitô hữu. Một trong những dự án đầu tiên của ngài là giúp xây dựng một con đường dài 1.200 mét để nối làng với chùa Ang Monrei. Trong những năm qua, Giáo hội cũng đã mở các cơ sở giáo dục trong khu vực. Giáo hội cũng giới thiệu các dự án thủ công cho phép mọi người tìm việc làm và bảo tồn các truyền thống của người Khmer.

Ông Seng Somony, một quan chức chính phủ, cho biết ông rất ngạc nhiên và vui mừng khi một giám mục Công giáo đã trở thành biểu tượng của sự hiệp nhất giữa hai tôn giáo ngang qua các công trình lớn của mình. Vinh dự này dành cho vị giám mục người Pháp diễn ra chưa đầy hai tháng sau khi ngài nhận được huân chương Công trạng Quốc gia hôm 8.3 vì nhiều thập kỷ dẫn thân phát triển xã hội. Phát biểu nhân dịp đó, ông Somony bày tỏ sự đánh giá cao đối với những nỗ lực của các nhà lãnh đạo Kitô giáo và

Phật giáo, những người làm việc cùng nhau để thúc đẩy sự hòa hợp và hòa bình trong xã hội Campuchia.

Vào những năm 1950, Tòa thánh ước tính người Công giáo ở Campuchia lên đến khoảng 120.000 người, với khoảng 50.000 người gốc Việt. GHCG ở Campuchia gần như đã chết trong cuộc nội chiến kéo dài và chế độ Khmer Đỏ diệt chủng khiến ít nhất 2 triệu người chết. Các nhà truyền giáo đã trở lại sau khi kết thúc cuộc nội chiến vào những năm 1990 và Giáo hội đã được tái sinh từ đồng tro tàn. Ngày nay, các Kitô hữu chỉ chiếm chưa đến một phần trăm trong số khoảng 17 triệu người ở Campuchia. Khoảng 20.000 người Công giáo sống tại ba địa hạt pháp lý giáo hội – hạt đại diện tông tòa Phnom Penh và các phủ doãn tông tòa Battambang và Kampong Cham. (Fides 28.5.2022) (Văn Yên, SJ - Vatican News)

ĐTC tiếp phái đoàn Phật giáo Thái Lan

ĐTC Phanxicô cầu mong cuộc đối thoại thân hữu và sự cộng tác giữa GHCG và Phật giáo Thái Lan được củng cố thêm và tăng cường.

Ngài bày tỏ lập trường trên đây, trong buổi tiếp kiến sáng 17 tháng Sáu năm 2022, dành cho Phái đoàn từ Thái Lan đến thăm Vatican, gồm 33 tăng sĩ trôi vượt thuộc các Tông phái Tiểu Thừa và Đại Thừa, cùng với 60 Phật tử và nhiều đại diện của GHCG Thái Lan. Mục đích viếng thăm của Phái đoàn là để kỷ niệm 50 năm cuộc gặp gỡ giữa Hòa thượng Tăng Thống Somdej Phra

Wannarat, vị Giáo chủ thứ 17 của Phật giáo Thái Lan, với thánh Giáo hoàng Phaolô VI, ngày 05 tháng Sáu năm 1972.

ĐTC tái bày tỏ tâm tình của ĐGH Phaolô VI, khi gặp phái đoàn Phật giáo Thái Lan cách đây 50 năm, nói lên sự quý trọng đối với kho tàng tâm linh, luân lý và xã hội văn hóa trong truyền thống Phật giáo Thái Lan. Ngài cũng nhắc đến sự đối thoại thân hữu và cộng tác chặt chẽ giữa Công giáo và Phật giáo Thái trong 50 năm qua, và ngài nhắc đến sự tiếp đón và các vị lãnh đạo Phật giáo Thái đã dành cho ngài trong cuộc viếng thăm tại Thái, từ ngày 20 đến ngày 23 tháng Mười Một năm 2019.

Sau cùng, ĐTC cầu chúc phái đoàn Thái Lan những ngày lưu lại Roma tốt đẹp và ngài cũng nồng nhiệt chúc mừng buổi thuyết trình vào ban chiều cùng ngày tại Đại học Giáo hoàng Urbaniana, về đề tài “Tình thân hữu giữa các tín đồ Phật giáo và Kitô giáo để tiến đến nền văn hóa gặp gỡ”. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

ÂU CHÂU

Năm 2021 toàn Giáo hội đóng góp cho Quỹ bác ái của ĐTC 47 triệu euro

Bộ Kinh tế của Vatican đã công bố ngân sách năm 2021 của Quỹ đồng tiền thánh Phêrô. Theo đó, trong năm ngoái Quỹ thu được khoảng 47 triệu euro, và đã hỗ trợ cho các tình huống cần thiết ở 67 quốc gia. Hoa Kỳ, Ý và Đức nằm trong số những nước đóng góp nhiều.

Hàng năm Giáo hội thường tổ chức cuộc lạc quyên vào lễ hai thánh tông đồ Phêrô và Phaolô và cuộc lạc quyên có truyền thống từ lâu đời này được gọi là “đồng tiền thánh Phêrô.” Số tiền lạc quyên trong ngày này không chỉ được dùng vào các công tác bác ái của ĐTC, nhưng còn để hỗ trợ các hoạt động của ngài và Tòa Thánh.

Theo ngân sách được công bố, Quỹ đồng tiền thánh Phêrô thu được 47 triệu euro, so với chi phí 65,3 triệu euro.

Cha Guerrero, Tổng trưởng Bộ Kinh tế, cho biết, vào năm 2020, Quỹ Đồng tiền thánh Phêrô chỉ thu được 44 triệu. Nhưng từ 2015 đến 2020, cuộc lạc quyền đã giảm 23%, và tiếp tục giảm 18% nữa vào năm 2020 do dịch bệnh.

Số tiền thu được bao gồm các cuộc lạc quyền vào lễ hai thánh tông đồ Phêrô và Phaolô ở tất cả các giáo phận trên thế giới, cũng như các đóng góp thông qua chuyển khoản, quyền góp, thừa kế và thông qua các khoản tín dụng được thực hiện bằng cách sử dụng trang web của Quỹ (<https://www.obolodisanpietro.va.en.dona.html>).

Phần đóng góp lớn nhất (65%) đến từ các giáo phận và 10% khác từ các tổ chức, cũng như các khoản tiền nhỏ hơn nhận được từ các nhà tài trợ tư nhân và các dòng tu.

Xét theo địa lý, Hoa Kỳ đóng góp nhiều nhất, chiếm 29,3%; tiếp theo là Ý với 11,3%, Đức (5,2%), Hàn Quốc (3,2%) và Pháp (2,7%).

Quỹ Đồng tiền thánh Phêrô một mặt tài trợ cho các hoạt động của Giáo triều Roma, mặt khác tài trợ cho nhiều công việc bác ái trực tiếp hỗ trợ những người khó khăn nhất. Trong số 65,3 triệu euro được chi vào năm 2021, 46,9 triệu euro được tài trợ bởi các đóng góp nhận được trong năm, trong khi 18,4 triệu euro còn lại được trích từ chính tài sản của Quỹ. Đặc biệt, 55,5 triệu euro đã đóng góp cho các hoạt động được Tòa thánh thúc đẩy trong việc thực hiện sứ mạng tông đồ của ĐTC, trong khi như đã đề cập, khoảng 10 triệu euro tài trợ cho các dự án hỗ trợ. (CSR_2536_2022) (Hồng Thủy - Vatican News)

Sáng kiến “một phút cho hoà bình”

Trưa ngày 8.6.2022, tất cả Kitô hữu, những tín đồ của các tôn giáo khác nhau, những người nam nữ có thiện chí được mời gọi tham gia sáng kiến “Một phút cho hoà bình”, thực hiện một cử

chỉ đơn giản là dừng lại một phút và cùng nhau cầu nguyện cho hòa bình.

Đây là lời kêu gọi của Diễn đàn Quốc tế Công giáo Tiến hành, viết tắt là Fiac, chống lại các cuộc xung đột vẫn còn đang diễn ra trên thế giới.

Phút cầu nguyện cho hoà bình được đặc biệt hướng đến Ucraina, nhưng cũng không quên những căng thẳng ở Thánh Địa giữa người Israel và người Palestine, và nhiều quốc gia đang chịu đựng các cuộc xung đột đang diễn ra hoặc hậu quả của chúng, như Myanmar.

“Chúng ta hãy giúp một tay cho hoà bình”, là khẩu hiệu được 50 quốc gia thành viên và ủng hộ Fiac để đáp lại lời kêu gọi của ĐTC Phanxicô trong sứ điệp Urbi et Orbi vào lễ Phục Sinh năm 2022: “Hoà bình là có thể, hoà bình là nghĩa vụ, hoà bình là trách nhiệm hàng đầu của mọi người.”

Trong số các sáng kiến được lên kế hoạch đi kèm với lời cầu nguyện cho hòa bình vào ngày 8.6.2022, lúc 13 giờ ở Ucraina có cử hành Thánh Thể trong giáo xứ “Sinh nhật Mẹ Thiên Chúa” ở Lviv và sau đó là phần đọc kinh Mân Côi.

Tại Burundi, một Thánh lễ cho hòa bình lúc 13 giờ, thông qua Đài phát thanh Maria Burundi, với sự tham gia của các Phong trào Công giáo Tiến hành và các tín hữu thánh giá.

Nhân sáng kiến vào ngày 8.6.2022, Công giáo Tiến hành Argentina phát động Cuộc thi vẽ và nghệ thuật “Giáo dục vì Hoà bình”, một sáng kiến đã được tổ chức từ 15 năm nay dành cho các

thanh thiếu niên từ 4 đến 18 tuổi trong các trường học và các nhóm Giáo hội. Qua nhiều năm, sáng kiến cầu nguyện “Một phút vì hòa bình” ngày càng có sự tham gia nhiều hơn ở Argentina.

Công giáo Tiến hành châu Mỹ, gồm Mexico, Guatemala, Nicaragua, Venezuela, Colombia, Peru, Paraguay, Uruguay và Argentina đã đưa ra đề xuất viết trên tay hoặc trên cờ, sau đó đăng bức ảnh lên mạng xã hội, một trong những khẩu hiệu sau: một phút cho hoà bình; chúng ta là sứ vụ; tất cả là anh chị em; chúng ta là gia đình; chúng ta hãy gieo hy vọng; chúng ta hãy có trách nhiệm; chúng ta chăm sóc lẫn nhau.

“Một phút cho hòa bình” là một sáng kiến được phát động bởi Diễn đàn Công giáo Tiến hành Quốc tế (IFCA), Công giáo Tiến hành Ý, Tổ chức Công giáo Argentina, Liên minh các tổ chức Phụ nữ Công giáo Thế giới (UMOFC) và các phong trào khác, lần đầu tiên vào lúc 1 giờ chiều ngày 6.6.2014, để ủng hộ Cuộc Gặp gỡ “Lời kêu gọi vì hòa bình” do ĐTC Phanxicô phát động vào ngày 8.6 tại Vườn Vatican cùng với Tổng thống Israel, Simon Pere, Tổng thống Chính quyền Palestine, Mahmūd ‘Abbās . Abu Mazen, với Thượng phụ Bartolomeo I của Constantinople. (CSR_2418_2022) (Hong Thủy - Vatican News)

Đức Phanxicô gửi lời chào cuộc họp Hướng đạo Pháp kỷ niệm 50 năm thành lập

fr.aleteia.org, Mathilde de Robien, 2022.06.05

Vào cuối thánh lễ cử hành tại đồng bằng mệnh mông của Lâu đài Chambord chúa nhật 5 tháng 6, giám mục Mathieu Rougé đã đọc thư Đức Phanxicô gửi cho cho 30.000 hướng đạo sinh.

Kể từ ngày 14 tháng 5 năm 2021, chúng ta biết Đức Phanxicô đã rất thích chiếc mũ hướng đạo, ngài đã đội khi phái đoàn Hướng đạo Hợp nhất tặng ngài trong buổi tiếp kiến riêng ngày nhân kỷ niệm 50 năm thành lập phong trào.

Chiếc mũ nổi tiếng của Baden-.Powell đã được nhắc đến khi ngài gửi thông điệp sau đây cho tất cả hướng đạo sinh tập trung tại Chambord vào cuối tuần Lễ Hiện Xuống:

“ĐTC Phanxicô vui mừng vì các bạn trung thành trong cam kết truyền ánh sáng và hy vọng cho thế giới này. Ước mong chiếc mũ đã làm cho các bạn hãnh diện sẽ làm cho các bạn tập hợp trong bốn hóc mũ những đức tính của một tâm hồn dũng cảm, thận trọng, tiết độ và công bằng mà các bạn sẽ cần cho sứ mệnh của mình trên thế giới”. Thư gửi được đón nhận bằng một tràng pháo tay vang như sấm...(Giuse Nguyễn Tùng Lâm dịch) - Nguồn: phanxico.vn

Năm nay GHCG tại Ba Lan có 217 tân linh mục

Năm nay, GHCG tại Ba Lan có 217 tân linh mục, theo tin từ hãng thông tấn Kai của Công giáo Ba Lan. Con số này giảm một nửa so với con số tân linh mục cách đây mười năm tại nước này.

Hãng tin Kai đã thu thập về con số này từ các giáo phận và dòng tu ở Ba Lan. Giáo phận Tarnów có con số tân linh mục cao nhất là 17 vị, tiếp đến là Tổng giáo phận thủ đô Varsava 13 vị, trong khi Tổng giáo phận Warmia không có thêm một linh mục nào.

Con số tân linh mục tại Ba Lan liên tục giảm sút trong thập niên vừa qua. Năm 2013, có 401 linh mục mới. Năm 2016, số linh mục mới tại Ba Lan là 334 vị.

Dầu sao, với con số trên đây, tình trạng ơn gọi linh mục tại Ba Lan vẫn còn khá hơn nhiều so với nhiều nước Âu châu, nhất là tại Đức. Theo hằng tin Công giáo Đức KNA, năm ngoài 2021, tại Đức chỉ có 21 tân linh mục. Năm 2020 trước đó, có 56 linh mục mới tại nước này. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

Ở Học viện Công giáo Paris, một viện mới về lịch sử truyền giáo được thành lập

Truyền giáo ở Nhật Bản

Hôm 30.5.2022, Học viện Công giáo Paris đã thành lập một Viện mới về lịch sử truyền giáo. Nó có mục đích phát triển mạng lưới nghiên cứu ở cấp đại học và đại kết xung quanh sự kiện truyền giáo Kitô giáo. Viện được thành lập do lời đề nghị của các Giám mục Việt Nam.

Sau lễ phong thánh cho Charles de Foucauld và phong chân phước cho chị Pauline Jaricot, tháng Năm là tháng của nhiệt huyết truyền giáo với việc thành lập Viện Lịch sử truyền giáo (IHM) ở Học viện Công giáo Paris (ICP).

Liên kết với đơn vị nghiên cứu tôn giáo, văn hóa và xã hội của ICP, Viện mới này có ơn gọi « phát triển một mạng lưới nghiên cứu đại học, quốc tế, liên ngành và đại kết xung quanh sự kiện truyền giáo Kitô giáo ». Nó cũng nhắm tạo điều kiện thuận lợi, nâng đỡ và cổ vũ những trao đổi giữa các nhà nghiên cứu trong lãnh vực này.

« Lịch sử truyền giáo bàn về việc truyền bá Tin Mừng từ hai ngàn năm qua », sử gia Catherine Marin, đại biểu khoa học của IHM, nhấn mạnh, trong đó chủ đề về phụ nữ trong nhiệt huyết truyền giáo là một trong những đối tượng nghiên cứu chính. « Đó không chỉ là những sứ mạng truyền giáo vào thế kỷ XIX. Đó là một phần của lịch sử mà đối với tôi dường như bị bỏ quên, vì quá bị đồng hóa với quá trình thực dân hóa ».

Như thế, Viện phải cho phép phát triển hình ảnh truyền thống về người linh mục truyền giáo tây Phương ra đi đến tận cùng thế giới. « Giáo hội về bản chất là truyền giáo, truyền giáo (sứ mạng) không phải là phụ hay giai thoại, nhưng nó tồn tại từ ban đầu », cha Gilles Berceville, dòng Đaminh, giám đốc IHM, giải thích.

Nhưng ngày nay việc nghiên cứu lịch sử truyền giáo có thể mang lại điều gì cho một Kitô giáo đang tìm cách tái tạo lại chính mình trong bối cảnh tục hóa rất lớn ? cha Berceville nhìn thấy trong suy tư về quá khứ một điều kiện « để hình dung sứ mạng hôm nay và mai ngày ».

« Đó là tự hỏi sứ mạng là gì, nhờ nghiên cứu phê bình về lịch sử truyền giáo, vốn không phải là một lời biện minh cũng không phải là câu chuyện sử thi », cha giải thích mà không né tránh những câu hỏi học búa, như mối liên hệ giữa truyền bá Tin Mừng và bạo lực, ở Châu Mỹ Latinh chẳng hạn.

Việc thành lập IHM bắt nguồn từ một đề nghị gần đây của các Giám mục Việt Nam liên quan đến việc nghiên cứu lịch sử về những nhà sáng lập GHCG Việt Nam, vốn cũng là những nhà sáng lập Hội Thừa Sai Paris (MEP). Chính cha Vincent Holzer, phó giám đốc của việc nghiên cứu ở ICP, đã gợi ý ý tưởng về Viện này, mà MEP là đối tác đầu tiên.

Từ khi thành lập, IHM sẽ nhận được sự khích lệ của ĐHY Luis Antonio Tagle, Tổng trưởng Bộ loan báo Tin Mừng cho các dân tộc, và của cha

Ioan Sauca, tổng thư ký của Hội đồng đại kết các Giáo hội, mà các thông điệp của các ngài sẽ đã được đọc vào ngày 30.5.2022 trước các nhà nghiên cứu lịch sử truyền giáo.

Một khi được chính thức khởi động, Viện lịch sử truyền giáo sẽ có thể bắt đầu công việc phát thảo một cuộc hội thảo nghiên cứu quốc tế hàng tháng, chuẩn bị các ngày nghiên cứu, mà một trong số đó được dành cho nữ tu Marie de l'Incarnation, dòng Ursuline, nhà truyền giáo ở Québec vào thế kỷ XVII. Và lại, việc nghiên cứu về các nhà truyền giáo sáng lập Giáo hội Việt Nam và Hội Thừa Sai Paris sẽ là đối tượng của một hội thảo sắp đến, chưa kể đến việc xuất bản các văn bản về tư tưởng truyền giáo của các nhà sáng lập lớn – (Tý Linh Nguồn: xuanbichvietnam.net (31.5.2022)

Chân phước tử đạo Maria Paschalis Jahn và 9 bạn tử đạo

10 nữ tu Ba Lan bị quân lính Xô Viết sát hại được phong chân phước

Ngày 11.6.2022 ĐHY Marcello Semeraro, Tổng trưởng Bộ Phong Thánh, đã cử hành thánh lễ tại nhà thờ chính toà Wrocław, Ba Lan, để tuyên phong chân phước cho 10 nữ tu Ba Lan dòng thánh Elizabeth, những người đã chăm sóc người già, người bệnh và trẻ em và đã bị binh lính Liên Xô giết vì lòng thù hận đức tin vào năm 1945.

Nữ tu Maria Paschalis Jahn sinh ngày 7.4.1916 tại Nysa. Vào ngày 11.5.1945, sơ Paschalis bị một người lính Liên Xô tấn công đã

man và bắn chết khi chị bảo vệ đức khiết tịnh và đức tin của mình. Cũng như 9 chị em khác, dù sống ở những nơi khác nhau và đảm nhận những công việc khác nhau, sơ vẫn trung thành với ơn gọi của mình đến cùng, hiến dâng mạng sống để bảo vệ những người được trao phó cho sơ.

Trong bài giảng Thánh lễ, ĐHY Semeraro nói rằng “Cả cuộc đời của các nữ tu này là một món quà đích thực dâng hiến chính bản thân để phục vụ những người bệnh tật, những trẻ nhỏ, những người nghèo khổ, thiếu thốn nhất những năm 1944.45. Và nó bất chấp tin tức về sự tàn bạo và những hành động tàn ác của binh lính đối với cư dân của Đông Phổ”.

ĐHY Tổng trưởng Bộ Phong Thánh nhấn mạnh rằng cuộc tử đạo của 10 nữ tu gợi nhớ đến bạo lực, sự tàn ác và hận thù hiện đang gây đau khổ cho Ucraina. Ngài lưu ý rằng những cử chỉ yêu thương vị tha và quan tâm đến người khác sẽ xây dựng hòa bình và là một phản ứng đối với bạo lực xảy ra của chiến tranh.

Trước tình hình chiến tranh đang diễn ra, ĐHY khuyến khích nhiệt thành cầu nguyện qua lời chuyển cầu của các tân chân phước.

Các nữ tu dòng Elizabeth nhấn mạnh rằng việc phong chân phước cho 10 nữ tu là biểu tượng tưởng nhớ đến cái chết bi thảm của tất cả các nữ tu đã chết dưới tay quân đội Liên Xô vào năm 1945. Họ ước tính rằng hơn 100 chị em của dòng đã chết trong hoàn cảnh tương tự.

Dòng các Nữ tu Thánh Elizabeth được thành lập tại Nysa vào năm 1810. Mục đích chính của dòng là phục vụ quên mình cho những người gặp khó khăn, đặc biệt là những người đau khổ và bệnh tật. Dòng hiện đang hoạt động tại 19 quốc gia ở Châu Âu, Châu Á, Châu Phi và Nam Mỹ. Khoảng 1.000 nữ tu làm việc trong bệnh viện, nhà trẻ, trường học và giáo xứ. Các chị điều hành các trung tâm cộng đồng, nhà dưỡng lão, trại trẻ mồ côi, cơ sở giáo dục và trường nội trú.

Phụng vụ kính nhớ nữ tu Paschalis Jahn và các bạn tử đạo sẽ được cử hành hàng năm vào ngày 11.5. (Hồng Thủy - Vatican News)

3 ngàn mê day vì hoà bình ở Ucraina do Vatican phát hành được bán hết nhanh chóng

Trong lần phát hành đầu tiên, 3 ngàn mê day vì hoà bình ở Ucraina được Vatican đúc để giúp đỡ những người dân bị ảnh hưởng bởi cuộc xung đột đã nhanh chóng được những người sưu tầm và các tín hữu mua hết. 2 ngàn mê day khác sẽ sớm được phân phối, với cùng giá 50 euro, và cũng sẽ được bán trực tuyến.

Ông Mauro Olivieri, người đứng đầu xưởng đúc tiền của Vatican cho biết đây là lần đầu tiên Sở đúc tiền của Vatican đúc mê day để gây quỹ cho một sáng kiến từ thiện. Đáp lời kêu gọi của ĐTC về việc ngừng ném bom ở Ucraina và giúp đỡ những người tị nạn và những người đã mất tất cả sau cuộc xâm lược của Nga, ông Olivieri nghĩ rằng có thể làm được một điều gì đó hữu ích để giúp đỡ “dân tộc Ucraina đang bị chiến tranh tàn phá.”

Sau khi được sự chấp thuận của Phủ Quốc vụ khanh Toà Thánh và Phủ Thống đốc Thành Vatican, Sở đúc tiền của Vatican đã quyết định đúc một mê day bằng bạc để bán với giá 50 euro. Tất cả số tiền thu được, không bao gồm chi phí thực hiện, sẽ được chuyển đến ĐTC và ngài sẽ sử dụng nó để giúp đỡ những người bị ảnh hưởng bởi chiến tranh.

Gần 3 ngàn mê day đã được bán từ ngày 20.5.2022 và số mê day không đủ để bán trực tuyến, theo yêu cầu của nhiều người. Ông Olivieri cho biết văn phòng cũng nhận được hàng chục yêu cầu từ Ucraina và văn phòng sẽ gửi các mê day cho họ ngay khi có hàng.

Mê day có đường kính 3,5 cm, chứa 23 gam bạc 925, và hai mặt có chữ ký của các nghệ sĩ Daniela Longo (mặt trái) và Orietta Rossi (mặt

sau), những người đã cộng tác một thời gian với văn phòng do ông Olivieri lãnh đạo.

Một mặt của mê day có khắc một con chim bồ câu với đôi cánh đang rộng đang ngậm một cành ô liu trên mỏ, một hình ảnh luôn là biểu tượng của hòa bình. Giữa đôi cánh của con chim là một số đoạn của lời cầu nguyện do Đức cha Domenico Battaglia, giám mục của giáo phận Napoli của Ý soạn, và được ĐTC đọc vào cuối buổi tiếp kiến chung ngày 16.3; những lời nguyện này như thể tạo thành một cầu vồng. Trên mặt này có chữ X, số 10 bằng tiếng Hy Lạp, có ý nghĩa là năm thứ 10 của triều đại Giáo hoàng của Đức Phanxicô.

Trên mặt còn lại của mê day là hình ảnh một gia đình, toàn phụ nữ, chạy trốn chiến tranh, với các tòa nhà bị phá hủy bởi bom đạn và đất đai xung quanh bị đổ nát: người mẹ già, người vợ và con gái của một người lính ở mặt trận.

Mê day được đặt trong một hộp nhỏ màu trắng trang nhã với quốc huy màu vàng của ĐTC, và được đựng trong một hộp giấy có in hình ĐTC đang cầu nguyện, phía trước có cụm từ “Hòa bình ở Ucraina” và từ Pax . Hòa bình . bằng tiếng Latinh, ngôn ngữ chính thức của Toà Thánh, và từ Mir bằng tiếng Cyrillic, bằng chữ cái được sử dụng ở Ucraina và Nga. (Hồng Thủy - Vatican News)

Ngày Thế giới Không Thuốc lá

Vatican News (01.6.2022) . Vào Ngày Thế giới Không Thuốc lá, ĐTC Phanxicô lưu ý rằng

2022.05.26 luce, montagna, natura, aurora, ascension

sức khỏe là món quà mà Thiên Chúa ban tặng và mời tất cả mọi người hãy dành sự quan tâm và chăm sóc tới sức khỏe.

Ngày Thế giới Không Thuốc lá hàng năm, 31.5, là một phần của chiến dịch toàn cầu nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng về tác hại của việc sử dụng thuốc lá đối với sức khỏe và về cách mà thuốc lá đe dọa môi trường sống của chúng ta.

ĐTC Phanxicô đã nói “Văn hóa sự sống là một di sản mà những Kitô hữu chúng ta phải chia sẻ với mọi người”.

Những lời của ĐTC được đưa ra trong một sứ điệp ngắn gửi đến Giám mục người Argentina, Ariel Edgardo Torrado Mosconi, một trong những người thúc đẩy cuộc hội thảo quốc tế được tổ chức vào ngày 25 tháng 5 vừa qua, tại Đại học Giáo hoàng Thánh Giá với chủ đề “GHCG hướng tới việc giảm thiểu tác hại của thuốc lá”.

Hội thảo được tổ chức với sự cộng tác của Hiệp hội Ý về chăm sóc sức khỏe và với sự bảo trợ của Bộ Phục vụ Phát triển Con người Toàn diện.

“Mỗi cuộc đời con người là duy nhất và không thể lặp lại, và vô giá. Điều này luôn phải được công bố lại, cùng với sự kiên quyết trong lời nói và hành động”, ĐTC nói trong sứ điệp và hy vọng rằng việc suy ngẫm về vấn đề này “sẽ giúp nhiều người ý thức rằng sức khỏe

thể lý là một món quà từ Thiên Chúa, Người đã ban cho chúng ta và chúng ta phải chăm sóc sức khỏe của mình một cách có trách nhiệm.”

ĐTC đã ra lệnh cấm bán thuốc lá nội thành Vatican từ đầu năm 2018 vì lo ngại về sức khỏe, như lời giải thích của cựu Giám đốc Văn phòng Báo chí Tòa thánh, Greg Burke: “Lý do rất đơn giản: Tòa thánh không thể hợp tác với công việc rõ ràng đang gây hại cho sức khỏe của con người”. (Văn Cương, SJ - Vatican News)

Tổ chức Trợ giúp Giáo hội đau khổ lạc quyền kỷ lục

Tổ chức bác ái Công giáo Trợ giúp Giáo hội đau khổ đã lạc quyền kỷ lục trong tài khóa năm ngoái, với hơn 133 triệu Euro, tức là tăng thêm 10 triệu 700.000 Euro so với năm 2020 trước đó, để giúp đỡ các tín hữu Kitô bị bách hại hoặc ở trong tình trạng khó khăn.

Nguyên tại Thụy sĩ, tổ chức này đã quyền được hơn 8 triệu 500.000 Euro. Lòng quảng đại của các ân nhân của tổ chức này tại 23 quốc gia trong năm ngoái, giúp đạt mức kỷ lục trên đây, trong đó có 105 triệu 900.000 để tài trợ các chương trình cứu trợ.

Trong thông cáo, công bố hôm 14 tháng Sáu vừa qua, tổ chức Trợ giúp Giáo hội đau khổ đặc biệt cảm ơn các ân nhân, nhân danh các anh chị em bị bách hại. Chủ tịch tổ chức này, ông Thomas Heine.Geldern và nói rằng: “Chúng tôi xác tín rằng Thiên Chúa sẽ bù đắp xứng đáng cho anh chị em”.

Trong số 105 triệu 900.000 Euro, có 92,8 triệu tức là 87,6% được dùng để tài trợ gần 5.300 dự án tại 132 nước trên thế giới, trong đó Giáo hội bị bách hại hoặc ở trong cảnh nghèo tốt cùng. 13 triệu 100.000 Euro, tức là 12,4% được dành để tài trợ sứ mạng thông tin, bệnh vực các Giáo hội đang đau khổ và hỗ trợ việc cầu nguyện.

(G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

Lễ tôn phong 27 Tôi tớ Chúa tử đạo dòng Đa Minh lên bậc chân phước

Thứ Bảy, ngày 18 tháng Sáu năm 2022, Gia đình Dòng Đa Minh có thêm 27 chân phước tử đạo trong thời nội chiến 1936.1939, tại Tây Ban Nha.

Lúc 11 giờ sáng, ngày 18 tháng Sáu, ĐHY Marcello Semeraro, Tổng trưởng Bộ Phong thánh, sẽ đại diện ĐTC Phanxicô chủ sự thánh lễ tôn phong 27 Tôi tớ Chúa tử đạo lên bậc chân phước, gồm 25 linh mục, tu sinh, tập sinh và trợ sĩ, tại thành phố Almagro và Almería, một giáo dân Đa Minh, một ký giả nổi tiếng, là Fructuoso Pérez Márquez, chủ nhiệm báo Công giáo “La Independencia”, Độc lập, tử đạo năm 52 tuổi cũng tại Almería, sau cùng là một nữ tu Đa Minh tại thành Huéscar. Chị là chân phước nữ tu Đa Minh thứ hai người Tây Ban Nha.

ĐTC đã cho phép Bộ Phong thánh ban hành sắc lệnh nhìn nhận cuộc tử đạo của các vị Tôi tớ Chúa này, hồi tháng Mười Hai năm ngoái, và lễ tôn phong chân phước dự kiến hồi năm ngoái, nhưng bị hoãn lại vì đại dịch.

Đứng đầu danh sách các linh mục Đa Minh tử đạo là Angel Marina Álvarez, 46 tuổi, bề trên tu viện tại Almagro. Cha từng làm thừa sai tại Venezuela, Cuba và Tenerife, làm bề trên và cha sở. Hải cốt của cha còn được tôn kính tại nhà thờ Thánh Tôma Aquinô, ở thành phố Sevilla.

Đặc biệt, nữ tu duy nhất trong 27 chân phước tử đạo, là chị Isabel Sánchez Romero, 76 tuổi. Chị sinh năm 1860 tại miền quê ở Huéscar, Andalusia. Năm 17 tuổi, chị gia nhập nữ tu viện Đa Minh tại thành này. Chị Isabel trung thành với ơn gọi, vâng phục và luôn sẵn sàng làm những công việc khiêm hạ nhất. Chị bị một thứ bệnh hiểm khiến chị bị những vết thương toàn thân, nhưng không ai nghe chị than thở.

Năm 1936, nội chiến bùng nổ ở Tây Ban Nha và chẳng bao lâu sau bắt đầu cuộc bách hại các tín hữu Kitô. Ngày 15 tháng Hai năm 1937, chị Isabel bị bắt. Trong tù, chị bị các dân quân cộng hòa lăng mạ và ngược đãi, bắt chấp tuổi già của chị. Họ muốn buộc chị phải nói phạm thượng, nhưng chị chỉ trả lời bằng cách cầu nguyện. Chị bị thương và chảy máu nhiều nơi. Hôm sau, 16 tháng Hai, chị Isabel phải leo lên xe vận tải với các tù nhân khác để tới nghĩa trang, nơi họ sẽ bị hành quyết. Chị không đứng dậy được nên đám dân quân khiêng chị và ném lên xe như một đồ vật.

Đến nghĩa trang, đám dân quân bắn vào các tù nhân, từng người một, trong khi chờ đợi đến phiên mình. Chị Isabel đã chứng kiến người cháu ruột Florencio bị hành quyết. Đến lượt, chị tiếp tục từ chối không nói phạm thượng xúc phạm đến Chúa và cầu nguyện cho đến cùng. Chị bị hành quyết một cách dã man: bọn dân quân đặt đầu chị trên một tảng đá và dùng đá đập nát đầu chị. Hôm đó là ngày 16 tháng Hai năm 1937. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

Ơn toàn xá trong Ngày Thế giới Ông bà và Người Cao tuổi

Nhân Ngày Thế giới ông bà và Người Cao tuổi lần thứ Hai, Toà Ân giải Tối cao ban ơn toàn xá cho ông bà, người cao tuổi, và tất cả các tín hữu tham dự Thánh Lễ do ĐTC chủ sự hoặc những cử hành khác ở khắp nơi trên thế giới với tinh thần sám hối và bác ái.

Quan tâm đến ông bà và người cao tuổi
(Vatican Media)

Ngày 30.5, Toà Ân giải tối cao, với năng quyền ĐTC Phanxicô, đã ra sắc lệnh về việc ban ơn toàn xá này thể theo lời thỉnh cầu của ĐHY Kevin Joseph Farrell, Bộ Trưởng Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống, nhân Ngày Thế giới Ông bà và Người Cao tuổi lần thứ hai, được ĐTC Phanxicô thiết lập, được cử hành vào Chúa Nhật thứ tư của tháng Bảy.

Sắc lệnh viết: Ôn Toàn xá này được ban “theo các điều kiện thông thường (xưng tội, rước lễ và cầu nguyện theo ý ĐGH) cho ông bà, người cao tuổi và tất cả các tín hữu, được thúc đẩy bởi tinh thần sám hối và bác ái thực sự, vào ngày 24 tháng 7 năm 2022, nhân Ngày Thế giới Ông bà và Người cao tuổi lần thứ hai, sẽ tham dự Thánh Lễ trọng thể do ĐTC Phanxicô chủ sự tại Đền thờ Vatican, hoặc các cử hành khác nhau diễn ra trên toàn thế giới. Ôn toàn xá này có thể như một sự cầu bầu dành các linh hồn trong Luyện ngục.”

Ôn Toàn xá này cũng được ban cho những tín hữu sẽ dành thời gian thích đáng, bằng sự hiện diện hoặc qua phương tiện truyền thông, để thăm viếng những người cao tuổi đang cần hoặc

đang gặp khó khăn (chẳng hạn như người bệnh, người bị bỏ rơi, tàn tật).

Ôn Toàn xá cũng được ban, với điều kiện tránh xa tội lỗi và ý hướng thực hiện ba điều kiện thông thường, cho những người già đau yếu và tất cả những người không thể rời khỏi nhà vì một lý do nghiêm trọng, với tinh thần tham dự vào các cử hành thiêng liêng của Ngày Thế giới Ông bà và Người cao tuổi, dâng những lời cầu nguyện, những đau khổ trong cuộc sống của họ lên Thiên Chúa Thương xót, đặc biệt trong khi theo dõi các cử hành của ĐTC hoặc các cử hành khác qua các phương tiện truyền thông.

Sắc lệnh cũng mời gọi các linh mục, theo năng quyền thích hợp, sẵn sàng và quảng đại cử hành bí tích Hoà giải cho các tín hữu. (Văn Yên, SJ - Vatican News)

Công bố Sứ điệp Ngày Thế giới Người nghèo năm 2022 của ĐTC

Sáng ngày 14.6.2022, tại Phòng Báo chí Toà Thánh đã diễn ra cuộc họp báo giới thiệu Sứ điệp Ngày Thế giới Người nghèo lần VI (năm 2022) của ĐTC, dưới sự chủ trì của Đức TGM Rino Fisichella, Quyền Tổng trưởng Bộ Loan báo Tin Mừng cho các Dân tộc.

Ngày Thế giới Người nghèo lần VI được cử hành vào ngày 13.11.2022. Sứ điệp của ĐTC cho Ngày này có tựa đề: “Vì anh em, Đức Kitô đã trở nên nghèo khó” (xem 2 Cr 8,9), dài 5 trang với hơn 3.000 từ được chia thành 10 đoạn, và được ĐTC ký vào ngày 13.6.2022.

Mở đầu Sứ điệp ĐTC nhận định rằng “Ngày Thế giới Người nghèo năm nay như một thách đố lành mạnh giúp chúng ta suy gẫm về lối sống của mình và về nhiều hình thức đói nghèo của thời điểm hiện tại.”

Ngài lưu ý đến cuồng phong đại dịch mà thế giới vừa thoát ra với nhiều mất mát và một thảm hoạ khác là chiến tranh ở Ucraina, dẫn đến sự can thiệp của các siêu cường quốc khiến lập lại bi

kịch “một số ít người có thể lực đang bóp nghẹt tiếng nói của một nhân

loại kêu gọi hòa bình.” ĐTC nhấn mạnh: “Sự nghèo đói . mà sự vô nghĩa của chiến tranh tạo ra . to lớn dường nào!”.

Nhân Ngày Thế giới Người nghèo, ĐTC mời gọi suy tư về lời thánh Phaolô kêu gọi gắn chặt ánh nhìn vào Chúa Giêsu, Đấng vốn giàu sang phú quý, nhưng đã tự ý trở nên nghèo khó vì anh em, để lấy cái nghèo của mình mà làm cho anh em trở nên giàu có” (xem 2Cr 8,9).

Trong Sứ điệp Ngày Thế giới Người nghèo, ĐTC nhắc lại hoạt động quyền góp để trợ giúp cho nhu cầu của người nghèo, điều mà các Kitô hữu luôn thực hiện cách vui tươi và với trách nhiệm. Ngài cảm ơn lòng quảng đại của các dân tộc trong việc đón tiếp hàng triệu người tị nạn vì chiến tranh ở Trung Đông, Trung Phi và hiện nay là Ucraina. Ngài nhấn mạnh đến sự liên đới: chia sẻ một ít điều chúng ta có với người không có gì, để không ai hoàn toàn không có gì.

Đối với thánh Phaolô, sự chia sẻ là dấu chỉ của tình yêu, tình yêu mà chính Chúa Kitô đã tỏ ra. Do đó, ĐTC mời gọi xắn tay áo lên và biến đức tin thành hành động, điều cần chính chúng ta thực hiện. Và thánh Charles de Foucauld chính là gương mẫu khi được sinh ra trong một gia đình quyền quý, ngài đã từ bỏ mọi sự để theo Chúa Giêsu, trở nên giống như Người, là một người anh em nghèo đói với tất cả. (CSR_2487_2022) (Hồng Thủy - Vatican News)

Vatican kỷ niệm 400 năm ngày thành lập Thánh Bộ Truyền Bá Đức Tin

Ngày nay, Bộ Phúc Âm Hóa các Dân tộc là một trong những bộ lớn nhất tại Vatican, với quy mô và phạm vi vượt xa hầu hết các cơ quan

khác. ĐHY người Philippines Luis Antonio Tagle hiện giữ chức vụ tổng trưởng với 1.117 bộ phận phụ thuộc vào thánh bộ trên khắp thế giới.

Vào ngày lễ Hiện linh cách đây 400 năm, ĐGH Gregoriô XV đã thành lập một thánh bộ chuyên rao giảng Phúc âm. Ngày nay, bộ phận truyền giáo của Vatican hiện được gọi là Bộ Rao Giảng Tin Mừng cho các Dân tộc, được nhớ đến bởi một nhà nguyện đặc biệt bên trong văn phòng của Thánh Bộ gần địa điểm có tên là Spanish Steps. Đó là Nhà Nguyện Các Đạo Sĩ Chapel of the Magi.

Nhà nguyện lần đầu tiên được xây dựng vào thế kỷ 17 bởi Gian Lorenzo Bernini, nhà điêu khắc đã tạo ra Vòm Cao trên bàn thờ chính tại Vương cung thánh đường Thánh Phêrô và những cột dọc bao quanh công trường. Thế nhưng sau đó nhà nguyện đã được mở rộng và xây dựng lại bởi kiến trúc sư Francesco Borromini.

Đây là nhà nguyện nơi mà vị thánh tương lai John Henry Newman được thụ phong linh mục vào năm 1847.

Du khách có thể đến thăm Nhà Nguyện Các Đạo Sĩ trong chuyến tham quan Bảo tàng Truyền giáo, nằm gần địa điểm Spanish Steps, cùng với bộ sưu tập cổ vật của Borgia từ các Sứ Vụ truyền giáo trên khắp thế giới.

Nhà nguyện vẫn còn chứa các bức tranh nổi tiếng như Conversion of St. Paul (Sự Trở Lại của Thánh Phaolô) do Carlo Pellegrini vẽ năm 1635, The Adoration of the Magi (Sự tôn thờ của các đạo sĩ) do Giacinto Gimignani vẽ năm 1634 và The Mission of the Apostles (Sứ Vụ của các Tông đồ) do Lazzaro Baldi vẽ.

Sau khi thành lập Thánh Bộ Truyền Bá Đức Tin vào ngày 6 tháng 1 năm 1622,

3 tháng sau đó, Đức Giáo hoàng Gregory XV đã tôn phong các Thánh Phanxicô Xaviê, Thánh Ignatius thành Loyola, Thánh Isidore Nông Dân, thánh Philip Neri và Thánh Teresa thành Avila. Với những vị thánh nổi tiếng trong công cuộc truyền giáo này, Bộ Truyền bá Đức tin đặt ra Sứ Vụ Rao Giảng Tin Mừng trên toàn thế giới.

Sau 5 năm thành lập, Đức Giáo Hoàng Urban VIII đã thành lập Urbanum, một trường cao đẳng giáo hoàng chuyên đào tạo các ứng viên linh mục từ các quốc gia truyền giáo. Thánh Bộ đã gửi chỉ thị cho tất cả các nhà truyền giáo đến Trung Quốc vào năm 1659 là cần phải khuyến khích và thúc đẩy các giáo sĩ địa phương. Thánh Bộ Truyền Bá Đức Tin cũng thành lập nhà in riêng, Polyglotta, để sản xuất sách tôn giáo bằng ngôn ngữ của các khu vực truyền giáo vào năm 1926.

Ngày nay, Bộ Phúc Âm Hóa các Dân tộc là một trong những bộ lớn nhất tại Vatican, với quy mô và phạm vi vượt xa hầu hết các cơ quan khác. ĐHY người Philippines Luis Antonio Tagle hiện giữ chức vụ tổng trưởng với 1.117 bộ phận phụ thuộc vào thánh bộ trên khắp thế giới.

Hiến pháp mới của Vatican đang được chờ đợi từ lâu với tên gọi dự kiến là Predicate Evangelium, được cho là có một cuộc cải cách sẽ kết hợp tổ chức Truyền Bá Đức Tin với Hội đồng Giáo hoàng về Tân Phúc âm hóa để tạo ra một thánh bộ quy mô hơn. Với sự thay đổi có tiềm năng này, có lẽ chương kế tiếp trong lịch sử lâu đời của Thánh Bộ Truyền Bá Đức Tin sẽ được viết trong năm mới.

ĐRC Phanxicô đã nêu bật dịp kỷ niệm 400 năm ngày thành lập Thánh Bộ trong một thông điệp được công bố vào ngày 6 tháng (Nguồn Vietcatholic - Vũ Nhuận chuyên ngữ)

144 thánh đường và cơ sở tôn giáo tại Ucraina đã bị phá hủy

Tính đến ngày 24 tháng Sáu vừa qua, Bộ văn hóa và thông tin của Ucraina đã ghi nhận

có 396 trường hợp về các tội ác chiến tranh của Nga chống gia sản văn hóa của Ucraina, trong số này có 144 thánh đường và cơ sở tôn giáo.

Thông cáo của Bộ này nói rằng: “Quân Nga đang phá hủy những gì người Ucraina đã kiến tạo trong nhiều thế kỷ, làm thiệt hại 123 địa điểm gia sản văn hóa của Ucraina. Những cuộc tấn công liên tục bằng đạn rocket và bom đã phá hủy 21 đền đài có tầm quan trọng quốc gia, 95 đền đài có tầm quan trọng trên bình diện địa phương và 6 đền đài mới được coi là di sản văn hóa. Có 144 cơ sở tôn giáo bị hư hại, trong đó này 51 cơ sở được ghi nhận có giá trị về lịch sử, kiến trúc.

Thư trưởng văn hóa và thông tin của Ucraina, bà Yekaterina Chueva, nói rằng “mỗi mất mát gia sản văn hóa của Ucraina cũng là một mất mát cho văn hóa và lịch sử thế giới. Những người Nga man rợ phải trả lời về mọi tội ác chiến tranh tại đất nước chúng tôi”. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

Bắt đầu nhận đăng ký tham dự Ngày Quốc tế Giới trẻ Lisboa

Từ ngày 18 tháng Sáu vừa qua, Ban tổ chức Ngày Quốc tế Giới trẻ lần thứ 37 tại Lisboa, Bồ Đào Nha, bắt đầu nhận đăng ký tham dự.

Đại hội này sẽ tiến hành từ ngày 01 đến ngày 06 tháng Tám năm 2023, với chủ đề là: “Đức Maria đứng dậy và mau mắn lên đường” (Lc 1,39). Theo thông lệ, trước khi Đại hội chính thức diễn ra tại thủ đô Lisboa, có nhiều bạn trẻ các nước được đón tiếp, viếng thăm và sinh hoạt trong mười bảy giáo phận tại Bồ Đào Nha, từ

ngày 26 đến ngày 31 tháng Bảy. Những ngày tại các giáo phận như thế nhằm giúp các bạn trẻ thế giới cơ hội tìm hiểu về Giáo hội địa phương và dành thời giờ tiếp xúc với dân chúng tại Bồ. Các bạn trẻ được mời gọi tham gia chương trình văn hóa do mỗi giáo phận tổ chức. Họ được đón tiếp và tá túc trong các gia đình.

Hãng tin Công giáo Kai của Ba Lan, trích thuật lời cha Tomasz Koprianiuk, Giám đốc Văn phòng tổ chức của Ba Lan về Ngày Quốc tế Giới trẻ tại HĐGM Ba Lan, cho biết sẽ có ít nhất 4.000 bạn trẻ Ba Lan đăng ký tham dự Ngày Quốc tế Giới trẻ năm tới đây, và Văn phòng cũng bắt đầu tiếp xúc với bảy giáo phận tại Bồ về việc đón tiếp các bạn trẻ người Ba Lan.

Trong số các sinh hoạt tại thủ đô Lisboa, cũng có một lễ hội giới trẻ, trong đó có phần hòa nhạc, trình diễn vũ điệu, thể thao, phim ảnh, thuyết trình và gặp gỡ về tôn giáo. Đoàn Ba Lan cũng dự kiến sẽ có những nghệ sĩ nước này góp phần trình diễn.

Cha Tomasz cũng bày tỏ hy vọng các bạn trẻ Ucraina có thể tham dự Ngày Quốc tế Giới trẻ tại Bồ Đào Nha: các bạn trẻ đang ở Ucraina cũng như các bạn trẻ Ucraina đang sống tại Ba Lan. Vì thế, dự kiến sẽ có một cuộc lạc quyền tại Ba Lan để giúp đỡ các bạn trẻ Ucraina có phương tiện tài chánh để tham dự Đại hội các bạn trẻ Công giáo thế giới. Chương trình lạc quyền mang tên là “Ticket for Ukraine”, một ý tưởng nối tiếp chương trình lạc quyền gọi là “Vé cho người anh chị em” được thực hiện tại Ba

Photo: giovani.chiesacattolica.it

Lan để hỗ trợ các bạn trẻ Ucraina tham dự Ngày Quốc tế Giới trẻ tại Cracovia, hồi năm 2016. (G. Trần Đức Anh, O.P. - rvasia)

MỸ CHÂU

Giáo phận Guadalajara ở Mexico có thêm 70 tân linh mục.

Cuối tuần mừng 04 và 05 tháng Sáu vừa qua, Tổng giáo phận Guadalajara bên Mexico đã có thêm 70 linh mục mới.

ĐHY José Francisco Robles Ortega, TGM sở tại đã chủ sự hai thánh lễ truyền chức, tại Đền thánh các vị Tử đạo Mexico: thứ Bảy mừng 04 tháng Sáu, ngài truyền chức cho 33 linh mục mới, và hôm sau mừng 05 tháng Sáu có thêm 37 tân linh mục. Trước đó, mừng 03 tháng Sáu, ĐHY đã truyền chức cho bảy phó tế mới cũng tại Đền thánh này ở Guadalajara.

Cha Juan Carlos Lupercio Gómez, Phó giám đốc đại chủng viện của giáo phận địa phương, nói với tuần báo của giáo phận rằng: “Đây thực là một phúc lành trong thời đại chúng ta đang sống ngày nay, thời đại có nhiều lãnh vực, trong đó người ta sống như thể không có Thiên Chúa. Đây là một dấu chỉ chứng tỏ giữa những nghịch cảnh, Chúa tiếp tục kêu gọi; hạt giống Lời Chúa được gieo vãi trên thế giới. Tiếng Chúa gọi thật là mạnh mẽ và vẫn có những tâm hồn trẻ sẵn sàng tiếp tục lắng nghe nhịp đập của Trái Tim Chúa”.

Trong bài giảng thánh lễ truyền chức, hôm thứ Bảy, mừng 04 tháng Sáu, ĐHY Robles nhắc nhở các tiến chức linh mục rằng họ không phục vụ thế gian, nhưng là phụng sự Thiên Chúa và dân của Ngài. Chúa Thánh Linh chọn các con ngày hôm nay để chăm sóc đoàn chiên Chúa.

Guadalajara là giáo phận lớn thứ hai ở Mexico với gần 5 triệu 700.000 tín hữu Công giáo. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

90 vụ tấn công Giáo hội Nicaragua trong 4 năm dưới thời Tổng thống Ortega

Một báo cáo điều tra mới đây cho thấy rằng trong chưa đầy 4 năm, GHCG Nicaragua đã là mục tiêu của 190 vụ tấn công và xúc phạm, bao gồm vụ đốt nhà thờ chính toà Managua, cũng như các vụ sách nhiễu và bắt bớ của cảnh sát đối với các giám mục và linh mục dưới chế độ của Daniel Ortega.

Báo cáo “Nicaragua: Một Giáo hội bị bách hại? (2018.2022)” của luật sư Martha Patricia Molina Montenegro, một thành viên của Đài quan sát chống tham nhũng và ủng hộ sự minh bạch, lưu ý rằng “vai trò của GHCG là nền tảng trong cuộc khủng hoảng vi phạm nhân quyền mà Nicaragua đang phải đối mặt.”

Luật sư Montenegro cho thấy rằng, để đối phó với vai trò của GHCG, chế độ Ortega, người đã cai trị Nicaragua liên tục từ năm 2007 cùng với vợ là Rosario Murillo (với tư cách là Đệ nhất phu nhân và hiện là phó tổng thống), “đã khởi xướng một cuộc đàn áp bừa bãi đối với các

giám mục, linh mục, chủng sinh, tu sĩ, giáo dân và mọi thứ có liên hệ trực tiếp hoặc gián tiếp với GHCG.”

Báo cáo lưu ý, “Trước tháng 4.2018, các vụ bách hại Giáo hội diễn ra lẻ tẻ. Sau ngày đó, sự thù địch gia tăng và giọng điệu ngày càng tồi tệ hơn.”

Báo cáo lưu ý rằng trong năm 2018 đã có 46 cuộc tấn công chống lại GHCG, bao gồm một đám đông xâm nhập vào Nhà thờ chính toà Managua, đe dọa sát hại các linh mục Nicaragua và xúc phạm các nhà thờ khác.

Năm 2019, 48 vụ tấn công đã diễn ra, bao gồm cả những lời đe dọa giết chết giám mục phụ tá của Managua, Silvio José Báez Ortega, người cùng năm đó đã phải lưu vong ở nước ngoài.

Vào năm 2020, có 40 cuộc tấn công chống lại Giáo hội, bao gồm cả các vụ phạm thánh và vụ tấn công bằng bom lửa vào Nhà thờ Chính toà Managua, làm hư hại nhà nguyện Bữa huyết Chúa Kitô.

Vào năm 2021, 35 vụ tấn công khác đã được ghi nhận, bao gồm cả việc xúc phạm và cướp phá nhà thờ, cũng như những lời lăng mạ của tổng thống Ortega đối với các giám mục và linh mục Công giáo.

Cho đến nay, vào năm 2022, đã có 21 vụ tấn công được ghi nhận, bao gồm cả vụ cảnh sát hành hung vào tháng 5 đối với Đức cha Rolando José Álvarez của Matagalpa, người cũng là giám quản tông tòa của Giáo phận Estelí. (CNA 10.06.2022) (Hồng Thủy - Vatican News)

Các giám mục Hoa Kỳ ca ngợi nỗ lực của các nghị sĩ trong việc giải quyết bạo lực súng đạn

Hôm 14.6.2022, Đức TGM Chủ tịch ủy ban chính sách đối nội của các giám mục Hoa Kỳ đã ca ngợi một đề xuất của lưỡng đảng tại Thượng viện nhằm “giúp ngăn chặn bạo lực vô nghĩa” bao gồm “các biện pháp an toàn hợp lý về súng”.

Ngày 12.6.2022, 20 nghị sĩ tuyên bố họ đã đạt được thỏa thuận về một gói các biện pháp an ninh và liên quan đến súng, tập trung vào việc ngăn chặn các vụ xả súng trong tương lai, tương tự như vụ ở Uvalde, Texas, nơi một tay súng 18 tuổi đã bắn chết 19 học sinh tiểu học và hai giáo viên hôm 24.5.2022.

Đáp lại tuyên bố của các nghị sĩ, Đức TGM Paul S. Coakley của Oklahoma City nói: “Tôi biết ơn sâu sắc về việc các thành viên của Quốc hội đã tiến hành các cuộc đàm phán lưỡng đảng để giải quyết nạn bạo lực súng đạn ở quốc gia chúng ta.” “Tôi khuyến khích Quốc hội tiếp tục những nỗ lực quan trọng này, điều sẽ giúp xây dựng văn hóa sự sống. Nó đòi buộc Quốc hội phải thông qua luật bảo vệ mới cho người dân Mỹ.”

Các nghị sĩ đề xuất tài trợ để khuyến khích các bang thông qua và thực hiện điều được gọi là luật “cờ đỏ” để tước súng khỏi những người có khả năng gây nguy hiểm; tài trợ cho các nguồn lực về an ninh trường học và sức khỏe tâm thần; mở rộng kiểm tra lý lịch đối với việc mua súng cho những người từ 18 đến 21 tuổi; và phạt những người mua vũ khí giúp cho những người không có quyền sở hữu vũ khí.

Đức TGM Coakley nhận định rằng “sự sẵn sàng tham gia đối thoại và dân thân vì lợi ích chung” của các nghị sĩ minh họa “kiểu chính trị tốt hơn” mà ĐTC Phanxicô ủng hộ trong thông điệp Fratelli Tutti: “Khi lợi ích của người khác bị đe dọa, ý định tốt thôi chưa đủ. Các nỗ lực cụ thể phải được thực hiện để mang lại bất cứ

điều gì họ và các quốc gia của họ cần cho sự phát triển.”

HĐGM Hoa Kỳ đã liên tục kêu gọi các luật để giải quyết bạo lực súng đạn. Trong một bài thuyết trình trong đại hội mùa thu của các giám mục Hoa Kỳ vào ngày 11.11.2019, có tiêu đề: “Những phản ứng đối với nạn bạo lực súng đạn”, Đức cha Frank J. Dewane của giáo phận Venice, bang Florida, khi đó là chủ tịch ủy ban chính sách đối nội, nêu rõ sự ủng hộ của các giám mục đối với lệnh cấm vũ khí tấn công, kiểm tra lý lịch tất cả và dự luật liên bang về buôn bán súng. Ngài cho biết các giám mục cũng ủng hộ các quy định về bán súng ngắn, các biện pháp can thiệp cải thiện sức khỏe tâm thần, các biện pháp an toàn và “đánh giá trung thực về những hình ảnh và kinh nghiệm bạo lực trong xã hội của chúng ta.” (CNS 15.06.2022) (Hồng Thủy - Vatican News)

Các giám mục Hoa Kỳ hoan nghênh quyết định của Tòa án Tối cao huỷ bỏ phán quyết cho phá thai

Các Giám mục Hoa Kỳ tạ ơn Chúa vì quyết định của Tòa án Tối cao hôm thứ Sáu 24.6.2022 đảo ngược phán quyết “Roe chống Wade” đã được ban hành năm 1973 cho phép phá thai. Các ngài nói: “Đây là một ngày lịch sử trong cuộc sống của đất nước chúng ta.”

Ngày 24.6.2022 Tòa án đã công bố quyết định của mình trong vụ «Dobbs chống Tổ chức Sức khỏe Phụ nữ Jackson». Tòa ra phán quyết rằng Hiến pháp Hoa Kỳ không bảo vệ cái gọi là «quyền» phá thai. Phán quyết này, được quyết định bởi sáu thẩm phán ủng hộ và ba phản đối, lật ngược các quyết định trong các vụ phá thai mang tính bước ngoặt Roe versus Wade và Planned Parenthood of Southeastern Pennsylvania versus Casey, là những quyết định đã đảm bảo “việc phá thai theo yêu cầu” trên toàn quốc.

Trong tuyên bố được ký bởi Đức cha Chủ tịch HĐGM Hoa Kỳ José Gomez và Đức cha

Những người chống phá thai hoan nghênh quyết định huỷ bỏ luật cho phá thai (AFP or licensors)

chủ tịch Ủy ban ủng hộ sự sống William Lori, các giám mục Hoa Kỳ nói rằng “Trong gần 50 năm, nước Mỹ đã thực thi một luật bất công cho phép một số người quyết định xem những người khác có thể sống hay chết; chính sách này đã dẫn đến cái chết của hàng chục triệu trẻ chưa được sinh ra, những thế hệ bị từ chối quyền được sinh ra.”

Tuyên bố của các giám mục lưu ý rằng phán quyết Roe chống Wade “đã hợp pháp hóa và bình thường hóa việc lấy đi mạng sống của con người vô tội”, đánh dấu một sự phủ nhận “đau đớn” sự thật rằng tất cả người nam và người nữ đều được tạo dựng bình đẳng với các quyền sống được Thiên Chúa ban, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc.

Sau khi tạ ơn Chúa về quyết định của Toà án Tối cao, các Giám mục kêu gọi các quan chức được bầu chọn “ban hành luật và chính sách thúc đẩy và bảo vệ những người dễ bị tổn thương nhất trong chúng ta.”

Trong tuyên bố của mình, các Giám mục thương tiếc cái chết của “những trẻ em đã bị cướp đi mạng sống kể từ năm 1973,” đồng thời bày tỏ sự gần gũi với “mọi phụ nữ và những người nam bị đau khổ dẫn vật vì phá thai,” và cam kết cầu nguyện cho họ để họ được chữa lành và hứa cảm thông và hỗ trợ cho họ.

Các Giám mục cũng ca ngợi công việc của “hàng triệu” người Mỹ đã “làm việc cùng nhau

một cách hòa bình để giáo dục và thuyết phục những người hàng xóm của họ về sự bất công của việc phá thai, cung cấp dịch vụ chăm sóc và tư vấn cho phụ nữ, và hoạt động cho các giải pháp thay thế việc phá thai, bao gồm cả việc nhận con nuôi, chăm sóc nuôi dưỡng và các chính sách công thực sự hỗ trợ các gia đình.”

Các giám mục Hoa Kỳ nhấn mạnh sự cần thiết phải tiếp tục công việc: “Bây giờ là lúc bắt đầu công việc xây dựng một nước Mỹ hậu phán quyết Roe. Đó là thời gian để chữa lành vết thương và sửa chữa những chia rẽ xã hội; đó là thời gian để suy tư lý trí và đối thoại dân sự, đồng thời cùng nhau xây dựng một xã hội và nền kinh tế hỗ trợ hôn nhân và gia đình, và ở đó mọi phụ nữ đều có sự hỗ trợ và nguồn lực cần thiết để đưa con mình đến với thế giới này trong tình yêu thương.» (Hong Thủy - Vatican News)

Nguồn: gpquinhon.org

Vatican công bố chương trình chuyến viếng thăm của ĐTC tại Canada

Ngày 23.6 Vatican đã công bố chương trình chuyến viếng thăm của ĐTC tại Canada, từ ngày 24.30.7.2022. Chuyến đi có khẩu hiệu là “Bước

ĐTC gặp phái đoàn các Dân tộc Bản địa ở Canada vào tháng 1.2022 (Vatican Media)

đi cùng nhau”, với nhiều cuộc gặp gỡ các đại diện của các Dân tộc Bản địa và các tín hữu Công giáo bản địa. Đây là một bước trong tiến trình hoà giải, hàn gắn các dân tộc bản địa.

ĐTC sẽ khởi hành từ sân bay Fiumicino của Roma vào sáng Chúa Nhật 24.7.2022 và sẽ được chào đón chính thức tại sân bay Edmonton, thuộc tỉnh bang Alberta của Canada vào trưa cùng ngày giờ địa phương, tức là sau giờ Roma 8 tiếng.

Hoạt động đầu tiên của ĐTC là cuộc gặp gỡ với các Dân tộc Bản địa: First Nations, Métis và Inuit tại thành phố Maskwacis, cách thành phố Edmonton khoảng 70 km, vào sáng thứ Hai 25.7.

Sau đó ngài trở lại Edmonton và vào ban chiều sẽ gặp gỡ các Dân tộc Bản địa và thành viên của cộng đoàn giáo xứ tại nhà thờ Thánh Tâm ở Edmonton.

Thứ Ba 26.7 ĐTC sẽ cử hành Thánh lễ tại Sân vận động Commonwealth ở Edmonton và sau đó vào ban chiều, ngài sẽ tham dự cuộc hành hương “Lac Ste. Anne” và Phụng vụ Lời Chúa.

Sáng thứ Tư 27.7 ĐTC sẽ rời Edmonton và bay đến thủ đô Québec ở phía đông của Canada. Đến Québec vào ban chiều, giờ địa phương, đi sau giờ Roma 6 tiếng, ĐTC sẽ được Thống đốc Toàn quyền Canada, tương đương với Tổng thống, đón tiếp chính thức và gặp Thủ tướng Canada. Sau đó ngài sẽ gặp các chính quyền dân sự, đại diện các dân tộc bản địa và ngoại giao đoàn.

Sáng thứ Bảy 28.7 ĐTC sẽ cử hành Thánh lễ tại đền thánh quốc gia thánh Anne de Beaupré. Vào ban chiều ngài sẽ đọc kinh Chiều với các giám mục, linh mục, phó tế, tu sĩ, chủng sinh và các nhân viên mục vụ tại nhà thờ chính toà Notre Dame ở Québec.

Thứ Sáu 29.7 ĐTC sẽ gặp riêng các tu sĩ dòng Tên tại toà giám mục Québec, sau đó ngài sẽ gặp phái đoàn các Dân tộc Bản địa ở Québec. Trưa cùng ngày ĐTC sẽ bay đến Iqaluit, thủ phủ

của lãnh thổ Nunavut của Canada. Tại đây ĐTC sẽ gặp riêng một số cựu học sinh của các trường nội trú tại trường tiểu học ở Iqaluit.

Hoạt động cuối cùng của ĐTC tại Canada là cuộc gặp gỡ giới trẻ và người cao niên, cũng tại trường tiểu học Iqaluit.

Chiều thứ Sáu ngài sẽ khởi hành từ sân bay Iqaluit để bay về Roma và dự kiến sẽ đến sân bay Fiumicino vào khoảng 8 giờ sáng thứ Bảy 30.7. (CSR_660.2661_2022) (Hong Thủy - Vatican News)

Các Giám mục Canada: Chuyến thăm vào tháng 7 của ĐGH là cơ hội để hàn gắn, hòa giải

Ngày 23.6.2022, sau khi Toà Thánh thông báo về lịch trình chuyến viếng thăm Canada của ĐTC, các giám mục Canada bày tỏ hy vọng rằng chuyến viếng thăm của ĐTC sẽ mang lại một bước nữa trong hành trình hàn gắn, hòa giải và hy vọng.

Trong một tuyên bố các giám mục Canada nói rằng “Cuộc hành hương của ĐTC sẽ tập trung vào sự hàn gắn và hòa giải với Người bản địa, đồng thời cũng mang đến cho 1,2 tỷ người Công giáo trên thế giới cơ hội gặp gỡ các tín hữu ở Canada.”

Chuyến viếng thăm của ĐTC Phanxicô sẽ là chuyến thăm thứ tư của một vị Giáo hoàng tới Canada và là chuyến thăm đầu tiên kể từ chuyến thăm của Thánh Gioan Phaolô II vào năm 2002.

Các giám mục lưu ý rằng ĐTC có tương đối ít các hoạt động cho mỗi ngày vì bị đau đầu gối. Do tuổi cao và những hạn chế sức khỏe, ĐTC dự kiến sẽ tham dự các sự kiện chung giới hạn trong khoảng một giờ.

Đức TGM Richard Smith, Tổng Điều phối viên địa phương của chuyến viếng thăm, nhận xét về chương trình: “Chúng tôi biết rằng ĐTC đã vô cùng xúc động trước cuộc gặp gỡ của ngài với các Dân tộc Bản địa ở Roma vào đầu năm

nay, và ngài hy vọng sẽ tiếp tục cuộc đối thoại quan trọng đã diễn ra. Chúng tôi cầu nguyện để cuộc hành hương này sẽ là một bước tiến ý nghĩa khác trong hành trình dài của sự hàn gắn, hòa giải và hy vọng.”

Đức cha Raymond Poisson, chủ tịch HDGM Canada ca ngợi những nỗ lực của nhiều người để tổ chức chuyến viếng thăm cho ĐTC và những người tham dự. Ngài mời gọi cầu nguyện «cho sức khỏe của ĐTC và chuyến thăm mục vụ của ngài tới Canada có thể mang lại sự hòa giải và hy vọng cho tất cả những ai sẽ đồng hành với vị chủ chăn của chúng ta trong cuộc hành trình lịch sử này.» (Hồng Thủy - Vatican News)

PHI CHÂU

Theo yêu cầu của các bác sĩ, ĐTC hoãn chuyến thăm Phi châu

Sáng ngày 10.6.2022, Phòng Báo chí Toà Thánh thông báo rằng ĐTC buộc phải hoãn chuyến tông du tại Cộng hoà Dân chủ Congo và Nam Sudan được dự kiến vào đầu tháng Bảy. ĐTC buộc phải hoãn chuyến tông du tại Cộng hoà Dân chủ Congo và Nam Sudan đến một thời điểm hiện chưa được xác định.

Ông Matteo Bruni, Giám đốc Phòng Báo chí Toà Thánh tuyên bố: “Chấp nhận yêu cầu của các bác sĩ và để không làm mất đi kết quả của các liệu pháp chữa trị đầu gối vẫn đang được tiến hành, ĐTC rất tiếc buộc phải hoãn chuyến

tông du tại Cộng hoà Dân chủ Congo và Nam Sudan được dự kiến từ ngày 2 đến ngày 7 tháng 7 tới, đến một thời hạn mới sẽ được xác định sau.”

Cuộc hành hương đến Châu Phi bao gồm hai điểm dừng ở Congo là thủ đô Kinshasa và thành phố Goma, và một điểm dừng ở Nam Sudan là thủ đô Juba. (CSR_2463_2022) (Hồng Thủy - Vatican News)

ĐTC gửi ĐHY Parolin đi thăm Congo và Nam Sudan

Ngày 27.6.2022 Phòng Báo chí Toà Thánh thông báo rằng ĐTC «đã quyết định gửi ĐHY Quốc vụ khanh Toà Thánh Pietro Parolin đến Kinshasa và Juba để bày tỏ sự gần gũi của ngài với các dân tộc Congo và Nam Sudan yêu quý.”

ĐTC đã thực hiện quyết định này sau khi ngài phải hoãn chuyến tông du đến hai nước Phi châu này do bị đau đầu gối nặng và theo yêu cầu của các bác sĩ.

ĐHY Parolin sẽ viếng thăm hai nước Congo và Nam Sudan từ ngày 1.8.7.2022, trùng với thời gian mà ĐTC đã dự định cho chuyến tông du của ngài tại hai nước này.

Phần ĐTC, vào Chúa Nhật ngày 3.7.2022, ngài sẽ cử hành Thánh lễ với cộng đoàn người Congo ở Roma, đúng vào ngày ngài lễ ra sẽ cử hành Thánh lễ tại Kinshasa khi viếng thăm Congo.

Hôm 10.6.2022 Vatican đã thông báo rằng chuyến viếng thăm hai nước Cộng hoà Dân chủ Congo và Nam Sudan của ĐTC sẽ được dời lại vì lý do sức khỏe, đặc biệt là đầu gối của ngài. Chúa Nhật sau đó, trong buổi đọc Kinh Truyền Tin tại quảng trường thánh Phêrô, ĐTC đã xin lỗi về việc phải hoãn chuyến viếng thăm và hứa sẽ lên lịch cho chuyến viếng thăm này «sớm bao nhiêu có thể.» (Hồng Thủy - Vatican News)

ĐTC đau buồn trước vụ tấn công khủng bố vào Nhà thờ Công giáo tại Nigeria

ĐTC gởi lời chia buồn của mình đối với các nạn nhân của vụ tấn công khủng bố vào một nhà thờ Công giáo ở bang Ondo, tây nam Nigeria khiến hơn 50 người thiệt mạng, trong đó có một số trẻ em.

Vào ngày Chúa nhật, khi Nhà thờ đang cử hành Lễ Chúa Thánh Thần, các tay súng đã tiến vào Nhà thờ Thánh Phanxicô Xaviê ở Owo, Nigeria và nổ súng vào các tín hữu. Các báo cáo ban đầu cho thấy những kẻ tấn công cũng đã cài chất nổ trong cuộc tấn công ở Bang Ondo.

Trước vụ tấn công trên, ĐTC Phanxicô bày tỏ sự gần gũi và cầu nguyện cho các nạn nhân. Ông Matteo Bruni, Giám đốc Văn phòng Báo chí Tòa Thánh cho biết “ĐTC cầu nguyện cho các nạn nhân và cho đất nước Nigeria đã bị tấn công tàn bạo vào chính thời gian cử hành Thánh lễ, và ĐTC trao phó mọi người trong tay Chúa, để Người gửi Chúa Thánh Thần đến an ủi tất cả.”

Các bác sĩ địa phương nói với hãng tin Reuters rằng ít nhất 50 người đã thiệt mạng trong vụ tấn công. Hàng chục người khác bị thương và được đưa đến bệnh viện ở Owo. Các bác sĩ đã kêu gọi hiến máu trên mạng xã hội.

Cha Augustine Ikwu, Giám đốc Truyền thông giáo phận cho biết, Đức Cha Jude Ayodeji Arogundade, Giáo phận Ondo, bày tỏ sự gần gũi của mình với các nạn nhân và gia đình của họ. Cha Ikwu cũng cho biết, khi nhiều người có thể mất mạng vì vết thương của họ, điều này đã khiến cho sự sợ hãi của các nạn nhân đang gia tăng. Cha cũng đau xót nói rằng Giáo hội đã bị

“xúc phạm”. Cha phủ nhận các thông tin ban đầu trên mạng xã hội rằng những kẻ tấn công đã bắt cóc linh mục và các thành viên khác của cộng đoàn giáo xứ.

Cha Ikwu cho biết hiện vẫn chưa rõ danh tính của những kẻ tấn công, nhưng lực lượng an ninh Nigeria đã được triển khai tại khu vực xung quanh nhà thờ ở Owo. Cha cũng xin Chúa giúp khôi phục “hòa bình và trật tự” trong đất nước. Cha nói: “Chúng ta cầu xin Thiên Chúa an ủi gia đình của những người đã thiệt mạng trong vụ việc đau thương này, và cầu nguyện cho linh hồn của họ được yên nghỉ.”

Trong khi đó, Tổng thống Nigeria Muhammadu Buhari đã ra tuyên bố phản ứng trước vụ tấn công. Ông bày tỏ sự chia buồn với gia đình các nạn nhân, đồng thời yêu cầu các cơ quan khẩn cấp hỗ trợ những người bị thương.

Tổng thống tuyên bố “Dù thế nào đi nữa, đất nước này sẽ không bao giờ nhượng bộ những kẻ xấu xa, độc ác, và bóng tối sẽ không bao giờ khuất phục được ánh sáng. Nigeria cuối cùng sẽ giành chiến thắng.”

Nguồn: Vatican News

Khủng bố lại tấn công nhà thờ Công giáo ở Nigeria, sát hại 3 người và bắt cóc 36 người

Sau vụ tấn công đẫm máu tại một nhà thờ ở bang Ondo của Nigeria hôm Chúa Nhật lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống, ngày 5.6, khiến khoảng 50 tín hữu bị chết, hôm Chúa Nhật 19.6.2022, một vụ tấn công khác vào nhà thờ ở làng Roboh, bang Kaduna, khiến 3 người thiệt mạng và 36 người bị bắt cóc.

Cùng bị tấn công vào sáng Chúa Nhật 19.6.2022 là nhà thờ Tin Lành Baptist Maranatha, cũng ở làng Roboh.

Ông Reuben Buhari, cựu Cố vấn Đặc biệt về Truyền thông của Thống đốc Bang Kaduna, cho biết rằng vụ tấn công này không phải là vụ tấn

công đầu tiên. Theo ông, «các cuộc tấn công vào các cộng đồng nông thôn bởi những kẻ bắt cóc đã không ngừng diễn ra. Hầu hết các vụ không được trình báo.»

Vào ngày 5.1.2022, làng Roboh bị tấn công và một số người bị bắt cóc. Sau đó, vào ngày 27.4, cộng đồng lại bị tấn công và lần này một số ngôi nhà đã bị đốt.

Theo ông Buhari, vì những cuộc tấn công liên tục vào cộng đồng và những vùng xung quanh, “người dân trong làng quyết định bắt đầu Thánh lễ sớm hơn, vào khoảng 7 giờ sáng, để mọi người có thể nhanh chóng trở về nhà của họ. Lúc quá 7 giờ sáng, trong khi cả nhà thờ Công giáo và Tin Lành Baptist đang cử hành phụng vụ thì những kẻ khủng bố đã tấn công.”

Theo báo Aruwanon Sunday, những kẻ tấn công đi xe mô tô, di chuyển qua các làng trước khi đến làng Roboh. Tại đây họ đã tấn công các tín hữu tại hai nhà thờ Công giáo và Tin Lành.

Theo một nguồn tin, những kẻ khủng bố đã bắn bừa bãi khi chúng đến gần các nhà thờ, giết chết ba người trong khi một số người khác bị thương. Một số tín hữu bị bắt cóc và gia đình họ đang chờ bọn khủng bố liên lạc đòi tiền chuộc.

Ông Buhari cho biết, người dân sẽ vay mượn, ăn xin hay bán bất cứ thứ gì họ có để có tiền chuộc người thân. Nhưng sau khi họ đã trả tiền chuộc, những kẻ bắt cóc lại đến, sát hại và lại bắt cóc. (Vanguard 19.06.2022) (Hồng Thủy - Vatican News)

Trong vòng 48 tiếng, hai linh mục người Ý truyền giáo tại Madagascar qua đời vì Covid.19

Cha Luigi Piotto, 65 tuổi, dòng Orione, truyền giáo tại Madagascar từ 28 năm nay, đã qua đời vì virus corona tại Antananarivo, thủ đô Madagascar, hôm sáng 23.07, sau khi được cấp cứu vào đêm hôm trước. Đây là nhà truyền giáo người Ý thứ hai qua đời vì virus corona tại Madagascar trong 48 tiếng đồng hồ.

Cha Luigi đến Madagascar từ năm 1992. Trong 28 năm, cha đã truyền giáo tại Antsofinondry . một khu vực bao gồm 28 ngôi làng phía bắc thủ đô . nơi cha là cha sở và giám đốc của trường dạy nghề. Cha Luigi đã dành hết tâm huyết cho những người nghèo nhất, đặc biệt là các thiếu niên; cha đã xây dựng hai mươi sáu trường học và căng tin, phân phát cho họ bữa ăn thực sự là bữa duy nhất trong ngày của họ.

Vài ngày trước, cha Luigi có những vấn đề về hô hấp, và những triệu chứng ngày càng trầm trọng hơn cho đến khi cha qua đời.

Trước đó, hôm 21.07, cũng tại thủ đô của Madagascar, cha Albano Passarotto, 80 tuổi, dòng Vinh Sơn, đã hoạt động 54 năm tại đảo này, cũng từ trần vì Covid.19. Cha xuất thân từ Rovigo, và khi còn là một cậu bé, đã chuyển từ Polesine đến Cosseria, ở vùng Savonese.

Sau khi lãnh đạo chủng viện và xây dựng trường nhà trẻ cho trẻ mồ côi, từ 15 năm qua, cha đã hoạt động ở miền nam, tại Tolagnaro, đã thành lập và quản lý một trường học với 1.400 trẻ em thuộc các đối tượng nghèo nhất. Ngoài việc giảng dạy, cha còn cung cấp cho các em một bữa ăn nóng mỗi ngày. Vào thứ Bảy, cha cung cấp bữa ăn trưa cho khoảng 200 trẻ em.

Đại dịch đang gia tăng với tốc độ chóng mặt ở Madagascar: có hơn 8.000 trường hợp nhiễm virus, 70 trường hợp tử vong được ghi nhận chính thức nhưng con số chắc chắn cao hơn nhiều do thiếu các xét nghiệm. Bộ Y tế đã yêu

cầu trợ giúp khẩn cấp vì các bệnh viện đang phải hoạt động hết công suất. (Avvenire 24.07.2020) (Hồng Thủy - Vatican News)

Cộng hòa Trung Phi bãi bỏ án tử hình

Quốc hội Cộng hòa Trung Phi bãi bỏ án tử hình bằng một đạo luật được thông qua, hiện đạo luật này cần được Tổng thống Faustin Archange Touadéra công bố.

Vụ hành quyết chính thức cuối cùng ở Cộng hòa Trung Phi diễn ra vào năm 1981. Trong giai đoạn can thiệp, hệ thống tư pháp đã không còn yêu cầu án tử hình đối với người bị kết án, mặc dù khả năng bị tử hình vẫn còn. Tuy nhiên, điều này sẽ không còn xảy ra sau khi hạ viện đã biểu quyết vào thứ Sáu, 27.5 để bãi bỏ án tử hình.

Trước Cộng hòa Trung Phi, Cộng hòa Chad đã bãi bỏ án tử hình vào năm 2020 và Cộng hòa Sierra Leone vào năm 2021.

Đạo luật này khó có thể thay đổi cách nền tảng về tình hình an ninh ở đất nước vốn đang bị đe dọa bởi bạo lực và giao tranh giữa các nhóm nổi dậy và quân đội quốc gia. Nhưng các nhà bảo vệ nhân quyền khẳng định việc bãi bỏ án tử hình là một tín hiệu tích cực.

Cộng hòa Trung Phi là một quốc gia tại miền trung Châu Phi giáp với Cộng hòa Chad, Sudan, Nam Sudan, Congo và Cộng hòa Congo, và Cameroon. Cộng hòa Trung Phi hiện có khoảng 4 triệu rưỡi dân (2009) trên diện tích 622.436 kilômét vuông với số Kitô hữu chiếm 80% dân số.

2019.03.29 **violenza, prigionie, tortura, pena di morte, tratta di persone**

Sách Giáo lý của GHCG, kể từ lần sửa đổi do ĐTC Phanxicô thực hiện vào năm 2018, đã lên án việc áp dụng án tử hình và tuyên bố rằng “hình phạt tử hình là không thể chấp nhận được vì nó tấn công vào quyền bất khả xâm phạm và nhân phẩm của con người”, ngay cả trong trường hợp phạm tội rất nghiêm trọng.

Đồng thời, “các hệ thống giam giữ hiệu quả hơn đã được áp dụng, điều này đảm bảo sự bảo vệ thích đáng của công dân nhưng đồng thời không tước bỏ hoàn toàn khả năng được chuộc tội của người có tội”.

Quy định liên quan đến án tử hình, đã được ĐTC Phanxicô phê chuẩn, có hiệu lực vào ngày 1 tháng 8 năm 2018. Trong đó, Sách Giáo lý kêu gọi Giáo hội “làm việc với quyết tâm xóa bỏ án tử hình trên toàn thế giới.” (Văn Cương, SJ - Vatican News)

Tổ chức Cứu Trẻ em tại Yemen: Trẻ em yêu cầu hoà bình

Tổ chức Cứu Trẻ Em đã đưa ra thông cáo yêu cầu gia hạn hiệp định đình chiến ở Yemen như những bước khởi đầu để kết thúc chiến tranh. Trẻ em yêu cầu hoà bình.

Hiệp định đình chiến kéo dài 2 tháng kết thúc vào ngày 2.6. Tổ chức Cứu Trẻ em đã làm cuộc phỏng vấn với nhiều trẻ em trong nước và đưa ra tuyên bố rằng: “Các bên tham chiến ở Yemen phải hành động ngay lập tức để gia hạn thỏa thuận hòa bình của họ, để tránh tiếp tục tước đoạt tương lai của cả một thế hệ. Đây là yêu cầu của trẻ em Yemen”.

Các trẻ em ở Taiz và Sana'a đã kể với tổ chức Cứu Trẻ em về việc ngừng bắn đã ảnh hưởng tích cực thế nào đến cuộc sống của chúng và những gì trẻ em ở đây hy vọng cho các cuộc đàm phán hòa bình trong tương lai. Đối với nhiều trẻ em, đình chiến đã cho thấy lần đầu tiên chúng cảm thấy tự tin về tương lai của mình.

Chiến tranh ảnh hưởng nhiều đến trẻ em (ANSA)

Maya, 10 tuổi, bị biến chứng sức khỏe nghiêm trọng trong cuộc chiến, nói rằng: “Mọi thứ đều bị phá hủy trong chiến tranh, trường học và nhà cửa. Con đã mất chú và anh họ của con”. Em đã bị thương do một số mảnh đạn ở cánh tay trái, lưng và bụng.

Yemen vẫn là một trong những nơi diễn ra cuộc khủng hoảng nhân đạo lớn nhất thế giới và là một trong những nơi nguy hiểm nhất đối với trẻ em.

Kể từ khi cuộc đình chiến bắt đầu, số trẻ em chết đã giảm đáng kể theo số liệu của Dự án Giám sát Tác động Dân sự. Trong khoảng thời gian từ tháng 2 đến tháng 3, 50 trẻ em đã thiệt mạng hoặc bị thương trong cuộc chiến ở Yemen so với 18 trong thời gian đình chiến, giảm gần 65%. Tuy nhiên, vào tháng Giêng, tháng chết chóc nhất ở Yemen trong năm nay, 136 trẻ em đã chết hoặc bị thương, gấp hơn bảy lần so với hai tháng đình chiến.

Tổ chức Cứu Trẻ em kêu gọi các bên tham chiến gia hạn thỏa thuận ngừng bắn để bảo vệ hơn nữa cuộc sống của trẻ em, đồng thời nỗ lực chấm dứt cuộc khủng hoảng nhân đạo. Các bên trong cuộc xung đột phải tôn trọng Luật Nhân đạo Quốc tế và Quyền Con người, bảo vệ trẻ em và gia đình của chúng khỏi nỗi kinh hoàng của bạo lực đang diễn ra, tránh sử dụng vũ khí nổ trong các khu vực đông dân cư và thực hiện các biện pháp cụ thể và tức thì để giảm tác động đến nhà cửa, trường học, bệnh viện và cơ sở hạ tầng dân sự quan trọng. (Văn Yên, SJ - Vatican News)

Đức Thành Cha tiếp các tham dự viên tổng tu nghị Hội Thừa sai Phi châu

Trong cuộc tiếp kiến các tham dự viên tổng tu nghị Hội Thừa sai Phi châu vào trưa ngày 13.6.2022, ĐTC mời gọi họ trở nên chứng tá ngôn sứ qua đời sống cầu nguyện và tình huynh đệ mà họ thể hiện giữa những bối cảnh nghèo khổ, bất an và bấp bênh của những nơi họ đến loan báo Tin Mừng.

Hội Thừa sai Phi châu, thường được gọi là các cha Trắng, được ĐHY Charles.Martial Allemand.Lavigerie, TGM của Algiers, thành lập năm 1868, tập trung vào việc loan báo Tin Mừng và giáo dục, chủ yếu ở châu Phi. Hiện dòng có gần 1500 thành viên đến từ 36 quốc gia và đang hoạt động tại hơn 40 quốc gia.

Ngỏ lời với các nhà truyền giáo châu Phi, trước hết ĐTC lập lại sự tiếc nuối vì phải hoãn chuyến viếng thăm Congo và Nam Sudan. Ngài nói rằng ở tuổi ngài thì không dễ để đi truyền giáo, “nhưng lời cầu nguyện và tấm gương của anh em đã mang lại cho tôi sự can đảm và tôi tin tưởng có thể thăm viếng những dân tộc mà tôi yêu quý này.”

Tiếp đến ĐTC nhấn mạnh đến hai yếu tố được suy tư trong những ngày tổng hội, đó là “với lòng biết ơn” và “với niềm hy vọng”. Ngài nói rằng “Ai không biết tạ ơn Chúa về những món quà mà Người đã trao tặng dọc trên hành trình . dù mệt mỏi và có lúc đau đớn . thì họ sẽ không có một tâm hồn hy vọng, mở lòng đón nhận những điều bất ngờ của Chúa và tin tưởng vào sự quan phòng của Người.” Một cộng đoàn

biết ơn Chúa và anh em, và giúp nhau hy vọng vào Chúa Phục Sinh là một cộng đoàn thu hút và nâng đỡ những ai được kêu gọi. Vì vậy, ngài khuyến khích họ hãy tiếp tục sống lòng biết ơn và hy vọng.

Đề cập đến chủ đề của tổng tu nghị lần này của các Thừa sai Phi châu: “sứ vụ như chứng tá ngôn sứ”, ĐTC nhấn mạnh rằng dù thế giới, và cả châu Phi, thay đổi, nhưng đặc sủng mà Chúa Thánh Thần ban cho Đấng Sáng lập của họ không thay đổi. ĐTC giải thích: “Tông đồ của Chúa Giêsu không phải là người chiêu dụ tín đồ, hay nhà quản lý, hay giảng viên uyên bác, hay ‘phù thủy’ công nghệ, nhưng là một nhân chứng.”

ĐTC giải thích tiếp rằng chứng tá bao gồm trong hai điều cốt yếu là cầu nguyện và tình huynh đệ và đưa ra gương mẫu của thánh Charles de Foucauld, người “bắt đầu từ kinh nghiệm mãnh liệt của mình về Chúa, đã thực hiện một cuộc hành trình biến đổi đến mức cảm thấy mình là anh em của tất cả mọi người.”

Và chứng tá ngôn sứ, theo ĐTC, có tính cộng đoàn, khi cộng đoàn gồm những người thuộc các sắc tộc và văn hoá khác nhau sống cầu nguyện và huynh đệ, đối thoại với con người và văn hoá địa phương, là họ sống niềm vui tuyệt vời của việc loan báo Tin Mừng. (CSR_2486_2022) (Hong Thủy - Vatican News)

ỨC CHÂU

Caritas Australia giúp 3,5 triệu Mỹ kim cho Ucraina

Ông Kirsty Robertson, Giám đốc Caritas Australia, tuyên bố rằng “Trong thời kỳ đen tối hiện nay, chúng tôi cũng thấy những người tốt nhất chống lại điều xấu nhất và điều này mang lại hy vọng lớn.

Ngay từ khi chiến tranh bắt đầu tại Ucraina ngày 24 tháng Hai, Caritas Australia đã cộng tác với hai tổ chức bác ái Công giáo ở Ucraina, là Caritas Ucraina và Caritas Spes, Hy vọng, giúp cung cấp nước, đồ vệ sinh, hỗ trợ tâm lý và y tế cho dân chúng, có tới 800.000 người được hưởng sự trợ giúp này.

Ông giám đốc Robertson cũng nói rằng: Chúng tôi rất biết ơn các ân nhân từ lâu vẫn ủng hộ chúng tôi trong các hoạt động bác ái, cũng như các ân nhân mới. Sự thiện cảm của họ đối với nhân dân Ucraina đang bị túng thiếu thực là đáng ngưỡng mộ. Trong thời kỳ đen tối hiện nay, chúng tôi thường thấy những người tốt nhất chống lại những gì tệ hại nhất. Điều này mang lại hy vọng lớn cho tương lai.

Caritas Australia cũng lạc quyền để trợ giúp Caritas Moldavia, cộng tác với dịch vụ trợ giúp Công giáo, cung cấp nơi trú ngụ, các bữa ăn nóng, trợ giúp tài chánh và hỗ trợ tâm lý cho những người Ucraina tị nạn vì chiến tranh. Hơn 460.000 người Ucraina đã chạy sang Moldavia tị nạn từ đầu chiến tranh đến bây giờ. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA)

: vaticannews.va/vi

Tổ chức bác ái Caritas Australia, đã trợ giúp ba triệu rưỡi Mỹ kim cho Ucraina.

BIÊN CỐ GIÁO HỘI HOÀN VŨ TRONG THÁNG SÁU 2022

Nam Điền tổng kết

ĐẠI HỘI GIA ĐÌNH THẾ GIỚI 2022

SỨ ĐIỆP CỦA ĐỨC PHANXICÔ VÀ Ý NGHĨA LOGO VÀ HÌNH ẢNH

Đại hội Gia đình Thế giới lần thứ X là « một cơ hội quý báu để công hiến nhiệt tình cho việc mục vụ gia đình : vợ chồng, các gia đình và các linh mục cùng nhau », ĐTC Phanxicô đã tuyên bố như thế trong sứ điệp video được công bố hôm 2/7/2021 để giới thiệu sự kiện sẽ diễn ra từ 22-26/6/2022.

Chủ đề của Đại hội sẽ là « Tình yêu gia đình : ơn gọi và con đường nên thánh ». Cuộc gặp gỡ diễn ra từ 22-26/6/2022 tại Rôma, và « lòng ao ước chúng ta gặp lại nhau là rất nhiều », ĐTC nhấn mạnh.

Khoảng 2000 đại diện từ 120 nước sẽ có mặt tại cuộc Đại hội lần thứ X này. Đại hội Gia đình thế giới lần đầu tiên diễn ra ở Rôma vào ngày 8-9/10/1994, trước sự hiện diện của Đức Gioan-Phaolô II. Năm 1994 cũng là “Năm Gia đình” do Liên hiệp quốc tuyên bố và Đức Gioan-Phaolô II cũng muốn Năm Gia đình được cử hành cách đồng thời trong Giáo hội. Sau đó, truyền thống được duy trì ba năm một lần, ở các thành phố khác nhau trên thế giới. Vào năm 1997, ở Rio de Janeiro, Braxin, với chủ đề “Gia đình: quà

tặng và sự dân thân, niềm hy vọng của nhân loại”; năm 2000 ở Rôma với chủ đề “Con cái, mùa xuân của gia đình và xã hội”; năm 2003 ở Manila về “Gia đình Kitô hữu: một tin mừng cho ngàn năm thứ ba”; năm 2006 ở Valencia với chủ đề “Thông truyền đức tin trong gia đình”; năm 2009 tại Mexico, với chủ đề “Gia đình, nhà giáo dục về những giá trị nhân bản và Kitô giáo”; năm 2012 tại Milan, bàn về “Gia đình – lao động và lễ mừng”; vào năm 2015, ở Philadelphia, với chủ đề “Tình yêu là sứ mạng của chúng ta, gia đình tràn đầy sức sống”; và Đại hội lần thứ 9 vào năm 2018, diễn ra ở Dublin, với sự tham dự lên tới chừng 30.000 người, với chủ đề “Tin Mừng về gia đình: niềm vui cho thế giới”. Vào năm 2020, Đức Phanxicô triệu tập một “Năm Gia đình Amoris Laetitia”, với sứ điệp gọi cho diễn đàn này và Thư gọi cho các đôi vợ chồng. Nó được khai mạc vào ngày 19/3, lễ thánh Giuse, và kết thúc với Đại hội Gia đình thế giới lần thứ X.

Đại hội mang tính đa trung tâm

Trong sứ điệp của mình, ĐTC giải thích rằng Đại hội « sẽ mang một hình thức đa trung tâm và lan tỏa, khích lệ sự tham dự của các cộng đoàn giáo phận trên toàn thế giới ». Rôma sẽ là nơi chính « cùng với một số đại diện cho

việc mục vụ gia đình sẽ tham dự vào Đại hội gia đình, vào Hội nghị mục vụ và Thánh lễ ». Nhưng « cũng vào những ngày này, mỗi giáo phận sẽ có thể là trung tâm địa phương cho các gia đình của mình ». « Bằng cách này, mọi người sẽ có thể tham dự, ngay cả những người không thể đến Rôma », ĐTC lưu ý.

Ngài cũng mời gọi các cộng đoàn giáo phận « dự kiến, trong chừng mực có thể, những sáng kiến xung quanh chủ đề của Đại hội, bằng cách sử dụng các biểu tượng mà giáo phận Rôma đang chuẩn bị ».

ĐTC cũng « yêu cầu trở nên sống động, chủ động và sáng tạo » khi tổ chức các sáng kiến của địa phương « phù hợp với những gì sẽ diễn ra ở Rôma ».

Ngài khích lệ : « Các linh mục và các gia đình thân mến, hãy can đảm, hãy giúp đỡ nhau tổ chức các cuộc gặp gỡ nơi các giáo phận và giáo xứ của mọi châu lục. Cầu chúc hành trình tốt đẹp hướng tới Đại hội các Gia đình thế giới sắp đến ! »

Logo của Đại hội

Trong thông cáo giới thiệu Logo, người ta đọc thấy rằng Logo gợi nhớ hình dáng của hàng cột Bernin ở quảng trường Thánh Phêrô, « nơi nhận dạng tuyệt vời nhất của Giáo hội Công giáo » « và gợi nhớ lại ý nghĩa nguyên thủy của nó, vốn là vòng tay chào đón và hòa nhập của Giáo hội Mẹ Rôma và Giám mục của mình ».

Những hình người dưới mái vòm tượng trưng cho người chồng, người vợ, con cái, ông bà và cháu chắt. Họ « nhằm gợi nhớ hình ảnh của Giáo hội như là « gia đình của các gia đình » » mà thông điệp Amoris laetitia của ĐTC Phanxicô đề nghị.

Thánh giá của Chúa Kitô và các bức tường bảo vệ thánh giá « dường như hầu như được nâng đỡ bởi các gia đình, những viên đá sống động đích thực của việc xây dựng Giáo hội ». Ở

bên trái, người ta nhận thấy một gia đình « trong cùng vị trí với các bức tượng của các thánh được đặt trên các cột của quảng trường ». Tất cả đó « nhắc nhở cho chúng ta rằng ơn gọi nên thánh là một mục tiêu khả thi cho mỗi người ».

Gia đình phía bên trái, đằng sau hàng cột, ám chỉ « các gia đình không Công giáo, xa rời đức tin và ở bên ngoài Giáo hội, nhìn từ bên ngoài sự kiện đang diễn ra này của Giáo hội. « Cộng đoàn Giáo hội đã luôn quan tâm đến họ ».

Phía bên phải, chúng ta nhận thấy « những nhân vật » di chuyển ra bên ngoài. « Đó là những gia đình đi ra, làm chứng cho một Giáo hội không quy về bản thân mình », nhưng « khởi đi tìm kiếm các gia đình khác để nỗ lực đến gần họ và chia sẻ với họ kinh nghiệm về lòng thương xót của Thiên Chúa ».

Những màu sắc chủ đạo của logo, màu vàng và đỏ, quy chiếu đến huy hiệu của thành phố Rôma.

Các Đại hội các Gia đình trên thế giới đã được ĐTC Gioan-Phaolô II khởi động vào năm 1994. Chúng được tổ chức 3 năm một lần bởi Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống. Cuộc gặp gỡ mới đây nhất diễn ra ở Dublin, Ailen, vào tháng 8/2018. Nó đã tập hợp được 37000 người. Cuộc gặp gỡ lần tới do Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự Sống và giáo phận Rôma tổ chức.

Lấy gợi hứng từ tiệc cưới Cana, hình ảnh đã được chính thức hóa bởi Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống. Nó được vẽ bởi cha Mario Ivan

Rupnik, dòng Tên. Đại hội sẽ diễn ra ở Rôma từ 22 đến 26/6/2022.

Hình ảnh chính thức của Đại hội gia đình thế giới lần thứ X đã chính thức được công bố bởi Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống, nhà tổ chức sự kiện. Nó được vẽ bởi cha Rupnik – nghệ sĩ, thần học gia và là giám đốc Trung tâm Aletti ở Rôma.

Được thực hiện trên gỗ và vẽ bằng sơn vinila, bức tranh có kích thước 80cm x 80cm này có tiêu đề « Mầu nhiệm này thật lớn lao ».

Bối cảnh của hình ảnh dựa trên đoạn Tin Mừng về tiệc cưới Cana ở Galilêa. Chúa Giêsu và Đức Mẹ ở bên phải, đằng sau có biểu tượng thập giá. Bên trái, đôi vợ chồng xuất hiện được che bởi bức màn. Người đầy tớ đang rót rượu có dáng nét của thánh Phaolô như được biểu thị bởi khoa tranh ảnh Kitô giáo cổ xưa. Chính ngài đang vén bức màn lên và, ám chỉ đến hôn nhân, đã thốt lên: “Mầu nhiệm này thật lớn lao; tôi muốn nói về Chúa Kitô và Hội Thánh” (Êph 5, 32). Như thế, hình ảnh cho thấy làm thế nào bí tích tình yêu giữa người nam và người nữ là phản ánh của tình yêu bất khả phân ly và của sự hiệp nhất giữa Chúa Kitô và Giáo hội. Chúa Giêsu đã đổ máu mình vì Giáo hội. Cha Rupnik giải thích trong một video : « Ở Cana, trong việc biến nước thành rượu, chân trời của bí tích được mở ra, tức là chúng ta chuyển từ rượu sang máu của Chúa Kitô ». “Thực ra, thánh Phaolô rót chính máu mà Hiền Thê (Giáo hội) đón nhận trong chén thánh”.

Cha nói tiếp : « Tôi hy vọng rằng qua hình ảnh nhỏ này, chúng ta sẽ có thể hiểu rằng đối với chúng ta là những Kitô hữu, gia đình là sự diễn tả về bí tích Hôn phối và điều đó hoàn toàn thay đổi ý nghĩa của nó, vì một bí tích luôn ngụ ý một sự biến đổi ». Quả thật, trong hôn nhân Kitô giáo, tình yêu của đôi vợ chồng được biến đổi, vì nó tham dự vào tình yêu mà Chúa Giêsu dành cho Giáo hội. Theo nghĩa này, hôn nhân có một chiều kích Giáo hội và không thể tách rời khỏi Giáo hội.

Hình ảnh của Cha Rupnik là biểu tượng thứ ba được công bố, sau kinh nguyện và logo, như là công cụ mục vụ cho việc chuẩn bị và hành trình của các gia đình hướng đến Hội ngộ gia đình thế giới năm 2022.

(Theo Vatican News, Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống và Zenit) (Tý Linh)
Nguồn: xuanbichvietnam.net (22.6.2022)

KHAI MẠC ĐẠI HỘI GIA ĐÌNH THẾ GIỚI

ĐTC khẳng định rằng mỗi gia đình có một sứ mạng trên thế giới và mời gọi họ cùng nhau bước đi, tiến bước để thay đổi thế giới.

Khoảng 2.000 đại biểu từ 120 quốc gia đã có mặt tại Đại hội do Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống tổ chức. Do đại dịch, số người tham dự Đại hội lần này giới hạn hơn so với 30 ngàn người tham gia Đại hội lần thứ IX tại thủ đô Dublin của Ailen vào tháng 8/2018.

Tuy nhiên, như ĐTC đã chỉ ra trong một sứ điệp được phổ biến vào đầu tháng 7/2021, sự kiện này diễn ra theo một hình thức «chưa từng có» và «đa trung tâm». Nó sẽ diễn ra với các sáng kiến địa phương ở các giáo phận trên khắp thế giới, tương tự như những gì sẽ diễn ra đồng thời tại Roma.

Đại hội khai mạc với lễ hội diễn ra tại đại thánh đường Phaolô VI ở nội thành Vatican, từ 6 đến 8 giờ chiều thứ Tư 22/6/2022, với các chứng từ của các đôi vợ chồng; một số chứng từ được

Đức Cha Đa Minh Nguyễn Văn Mạnh và Đức Cha Louis Nguyễn Anh Tuấn trong giờ Châu Thánh Thể | Photo: World Meeting of Families 2022

trình bày trực tuyến. Trong số các đôi vợ chồng chia sẻ chứng từ có một gia đình người Ucraina đến từ thành phố Kiev; một đôi khác từ thành phố Manaus của Brazil; cha mẹ của vị Tội tử Chúa Chiara Corbella Petrillo; một đôi vợ chồng người Congo đã sống kinh nghiệm tha thứ; và con cháu của đôi vợ chồng chân phước Luigi và Maria Beltrame Quattrocchi, bốn mạng của Đại hội lần này.

Hành trình cùng nhau

Sau khi nghe chứng từ của một số gia đình, ĐTC đã chào các gia đình hiện diện và cảm ơn các chứng từ của họ, cũng là kinh nghiệm của tất cả các gia đình khác trên thế giới, giống như họ, đang chia sẻ cùng niềm vui, mối quan tâm, khó khăn và hy vọng. Vì thế ngài muốn họ cảm thấy sự gần gũi của ngài, dù họ ở bất cứ nơi nào, và gần gũi với hoàn cảnh sống cụ thể của họ. Ngài khích lệ họ: “Hãy bắt đầu từ nơi bạn đang ở, và từ đó, cố gắng hành trình cùng nhau: cùng nhau như những đôi vợ chồng, cùng nhau trong gia đình của bạn, cùng với những gia đình khác, cùng với Giáo hội.” Và ngài muốn Giáo hội là một Người Samaria nhân hậu đến gần và giúp các gia đình tiếp tục cuộc hành trình và tiến bước.

Suy tư về các chứng từ của các gia đình, ĐTC nêu ra một vài ý tưởng về việc “tiến bước” mà chúng ta cần cùng nhau thực hiện.

1. “Một bước tiến” tới hôn nhân

Trước hết là “Một bước tiến” tới hôn nhân. Ông bà Luigi và Serena đã chia sẻ kinh nghiệm của họ, với những khó khăn và hy vọng. ĐTC nhắc lại lý do họ quyết định rửa tội cho các con: dù có rất nhiều nỗ lực cao đẹp, chúng ta không thể tự vượt qua những giới hạn của mình, nhưng phải mở lòng với Chúa Cha, với tình yêu và ân sủng của Người. Ngài nói: “Đó là ý nghĩa của các bí tích rửa tội và hôn phối: chúng là sự trợ giúp cụ thể mà Thiên Chúa ban cho chúng ta để không bỏ chúng ta đơn độc.”

Hôn nhân là món quà chứa đựng sức mạnh của chính tình yêu của Thiên Chúa

ĐTC giải thích thêm rằng hôn nhân là món quà Thiên Chúa ban tặng cho một người nam và người nữ yêu nhau. “Đó là một món quà kỳ diệu, chứa đựng sức mạnh của chính tình yêu của Thiên Chúa: mạnh mẽ, bền bỉ, chung thủy, sẵn sàng bắt đầu lại sau mỗi lần thất bại hay sau phút yếu đuối.” Hôn nhân không phải là nghi thức cần làm để được xác định là người Công giáo. Kết hôn không phải vì Giáo hội yêu cầu nhưng vì muốn xây dựng hôn nhân của mình trên tình yêu vững chắc của Chúa Kitô. ĐTC khẳng định: “Trong hôn nhân, Chúa Kitô tự hiến chính mình cho các bạn, để các bạn có thể tìm thấy sức mạnh để hiến mình cho nhau... Qua ân sủng của bí tích, Thiên Chúa làm cho nó trở thành một cuộc hành trình tuyệt vời, được thực hiện cùng với Người và không bao giờ đơn độc... Thiên Chúa long trọng hứa hiện diện trong hôn nhân và gia đình của các bạn, không chỉ vào ngày đám cưới của các bạn, nhưng trong suốt phần đời còn lại của các bạn. Và Người luôn ủng hộ các bạn, mỗi ngày trong hành trình của các bạn.”

2. “Một bước tiến” để đón nhận Thánh giá

Thứ hai là “Một bước tiến” để đón nhận Thánh giá. Đôi vợ chồng Roberto và Maria đã

nói về thánh giá, một phần trong cuộc sống của mỗi cá nhân và mọi gia đình. ĐTC nhận xét rằng họ đã làm chứng rằng thánh giá nặng nề của căn bệnh và cái chết của con gái Chiara của họ không phá hủy gia đình họ hay làm mất đi sự thanh thản và bình yên trong tâm hồn họ. Họ không chán nản, tuyệt vọng hay giận dữ với cuộc sống. Nhưng họ thanh thản và có đức tin tuyệt vời.

Thánh giá của Chiara là món quà tự hiến

Chiara đã mong muốn giữ lại đứa con của mình dù phải hy sinh mạng sống. ĐTC nói rằng cô đã theo con đường Phúc Âm của gia đình một cách đơn giản và tự phát. Thánh giá của Chiara là món quà tự hiến: sự sống của cô được trao tặng cho gia đình, cho Giáo hội và cho toàn thể giới. ĐTC mong ước Chiara là nguồn cảm hứng trên hành trình nên thánh của chính chúng ta, và ngài xin Chúa nâng đỡ và làm cho mọi thập giá mà các gia đình phải gánh chịu mang lại điều tốt

3. “Một bước tiến” tiến tới sự tha thứ

Điều thứ ba ĐTC suy tư là “một bước tiến” tiến tới sự tha thứ. Đôi vợ chồng Phaolô và Germaine đã chia sẻ về khủng hoảng trong hôn nhân của họ. Họ xác định lý do của khủng hoảng là sự thiếu thành thật, không chung thủy, lạm dụng tiền bạc, thần tượng của quyền lực và sự nghiệp, sự oán giận ngày càng tăng và sự chai lì của con tim.

Chúa nhìn thấy mong ước sâu thẳm của chúng ta

ĐTC nói rằng câu chuyện của họ đã truyền tải niềm hy vọng, bởi vì, theo ông Phaolô chia sẻ, “vào thời điểm ảm đạm nhất của cuộc khủng hoảng, Chúa đã đáp lại ước muốn sâu xa nhất của trái tim ông và cứu lấy cuộc hôn nhân của ông.” ĐTC nhận định rằng “sâu thẳm trong trái tim mỗi người là khát khao tình yêu không chấm dứt, hoa trái của tình yêu không bị phân tán.” Do đó, “chúng ta vô cùng đau khổ mỗi khi sự thất bại, sự thiếu trách nhiệm và tội lỗi của con người khiến con tàu hôn nhân bị đắm chìm.” Nhưng ngay cả trong cơn thử thách, Chúa vẫn nhìn thấy những gì trong trái tim chúng ta. Nhờ sự quan phòng của ngài, đôi vợ chồng đã gặp một nhóm giáo dân dân thân hỗ trợ các gia đình, giúp họ tái tạo và hàn gắn mối quan hệ của họ. Họ bắt đầu nói chuyện với nhau, cởi mở và chân thành với nhau, thừa nhận lỗi lầm của mình, cùng cầu nguyện với các cặp đôi khác, và tất cả những điều đó đã đưa họ đến sự hòa giải và tha thứ.

Tha thứ chữa lành mọi vết thương

ĐTC nhấn mạnh: “Tha thứ chữa lành mọi vết thương,” và đó là món quà xuất phát từ ơn Chúa ban cho các đôi vợ chồng và toàn thể gia đình khi chúng ta để Người hành động, khi chúng ta hướng về Người. Sự tha thứ của cha mẹ cũng là chứng tá tuyệt vời cho con cái. Chúng nhận ra nơi cha mẹ sự khiêm tốn cầu xin tha thứ và sức mạnh được Chúa ban để nâng mình dậy sau khi vấp ngã. ĐTC nói rằng «Đây là điều mà con cái rất cần! Vì họ cũng sẽ phạm sai lầm trong cuộc sống và nhận ra rằng họ cũng không hoàn hảo, nhưng họ cũng sẽ nhớ rằng Chúa nâng chúng ta lên, rằng tất cả chúng ta đều là những tội nhân được tha thứ, rằng chúng ta phải cầu xin sự tha thứ từ người khác nhưng cũng có thể tha thứ cho chính chúng ta. Bài học mà họ học được từ các bạn sẽ động mãi trong lòng họ.»

4. “Một bước tiến” tiến tới sự chào đón

“Một bước tiến” thứ tư là tiến tới sự chào đón. Iryna và Sofia đến từ Ucraina đã nói về

cuộc sống của những người bị huỷ diệt bởi cuộc chiến ở đất nước của họ. Họ đã không mất sự tín thác vào sự quan phòng nhưng đã thấy Thiên Chúa hành động qua những con người bằng xương bằng thịt mà Người đã dẫn dắt họ đến gặp gỡ: các gia đình đón tiếp họ, các bác sĩ đã giúp đỡ họ, và những người nam nữ tốt bụng khác. ĐTC nói với họ: «Điều quan trọng đối với tất cả chúng ta là không nên tiếp tục chìm đắm trong điều tồi tệ nhất, mà là tìm đa hóa điều tốt nhất, lòng tốt tuyệt vời mà mọi người nam nữ có thể có, và bắt đầu lại từ đó.»

Chào đón là một “đặc sủng” đích thực của các gia đình

ĐTC cũng cảm ơn ông bà Phêrô và Erika đã thuật lại chứng tá quảng đại đón tiếp Iryna và Soggia vào gia đình vốn đã đông đúc của họ. Họ chia sẻ rằng họ đã làm như vậy vì lòng biết ơn đối với Chúa và với tinh thần đức tin, như một lời kêu gọi từ Chúa. Chào đón là một “đặc sủng” đích thực của các gia đình, và đặc biệt là các gia đình đông con! Các con cái được “dạy” biết nhường chỗ cho những người khác.

Và điều quan trọng ĐTC nhấn mạnh là “Trong gia đình, chúng ta trải nghiệm cảm giác được chào đón. Vợ và chồng là những người đầu tiên ‘chào đón’ và chấp nhận nhau, như họ đã nói trong ngày kết hôn... Sau này khi sinh một đứa con, họ sẽ chào đón sự sống mới.” Trong các gia đình, việc chào đón người yếu đuối là điều đương nhiên: nhận trẻ khuyết tật, người già cần chăm sóc, một thành viên trong gia đình gặp khó khăn và không còn ai khác... ĐTC khẳng định rằng điều này mang lại hy vọng.

5. “Một bước tiến” tiến đến tình huynh đệ

Và cuối cùng, ĐTC nói về «một bước tiến» tiến đến tình huynh đệ, khi suy tư về chứng tá của Zakia. Zakia và Luca xây dựng gia đình dựa trên tình yêu đích thực, bằng sự tôn trọng, liên đới và đối thoại giữa các nền văn hóa. Luca là nhà ngoại giao và đã bị sát hại. Câu chuyện

của gia đình họ cho thấy những gì là nhân văn và những điều là tôn giáo có thể hòa quyện vào nhau và sinh hoa kết trái quý giá. ĐTC nhận xét: “Ở Zakia và Luca, chúng ta tìm thấy vẻ đẹp của tình người, niềm đam mê cuộc sống, lòng vị tha và lòng trung thành với tín ngưỡng và truyền thống tôn giáo của mỗi người, như một nguồn cảm hứng và sức mạnh nội tâm.”

ĐTC nói thêm rằng ngoài việc là vợ chồng, họ còn sống như anh chị em trong xã hội loài người, trong kinh nghiệm tôn giáo khác nhau và trong dân thân của họ với xã hội. Và ngài nhận định đây cũng là một bài học được rút ra trong gia đình. «Cùng sống trong gia đình với những người khác với chính mình, chúng ta học cách trở thành anh chị em. Chúng ta học cách vượt qua sự chia rẽ, định kiến và sự hẹp hòi, và cùng nhau xây dựng một điều gì đó vĩ đại, một điều gì đó đẹp đẽ, trên cơ sở những điểm chung của chúng ta. Những tấm gương sống động về tình huynh đệ, như của Luca và Zakia, cho chúng ta hy vọng; chúng giúp chúng ta tin tưởng hơn khi về thế giới của chúng ta, đang bị giằng xé bởi sự chia rẽ và thù địch.”

Hãy để chúng ta được Chúa biến đổi, để chúng ta cũng có thể thay đổi thế giới

Kết thúc bài nói chuyện, ĐTC nhắc rằng mỗi gia đình có một sứ mạng phải thực hiện trong thế giới của chúng ta, cần làm chứng tá. Các Kitô hữu được đặc biệt kêu gọi để trở thành “sứ điệp mà Chúa Thánh Linh rút lấy từ sự phong phú của Chúa Giêsu Kitô và ban cho dân Người” (Gaudete et Exsultate, 21). Do đó ngài mời họ tự hỏi: Lời mà Chúa muốn nói qua cuộc sống của chúng ta với tất cả những người chúng ta gặp gỡ là gì? “Bước tiến” nào Người đang yêu cầu gia đình chúng ta thực hiện hôm nay? ĐTC mời gọi hãy để chúng ta được Chúa biến đổi, để chúng ta cũng có thể thay đổi thế giới và biến nó thành “nhà” cho tất cả những ai cần cảm thấy được chào đón và chấp nhận, cho tất cả những

ai cần gặp gỡ Chúa Kitô và biết rằng họ được yêu thương. “Chúng ta cần phải sống với đôi mắt hướng về trời: như Chân phước Maria và Luigi Beltrame Quattrocchi thường nói với con cái của họ, đương đầu với những nỗ lực và niềm vui trong cuộc sống, “luôn luôn nhìn từ mái nhà trở lên”. (Hồng Thủy)

CHƯƠNG TRÌNH NGÀY CUỐI CÙNG CỦA ĐẠI HỘI GIA ĐÌNH

Đức Cha Đa Minh Nguyễn Văn Mạnh và Đức Cha Louis Nguyễn Anh Tuấn trong giờ Châu Thánh Thể | Photo: World Meeting of Families 2022

Thứ Bảy, 25 tháng Sáu là ngày chót của Đại hội các Gia đình Công giáo thế giới.

Ban sáng, các tham dự viên đã Châu Minh Thánh Chúa một tiếng đồng hồ, từ 8 giờ 45, tại Đền thờ thánh Phêrô, trước khi vào Đại thánh đường Phaolô VI để dự buổi thuyết trình về chân phước “Beltrame Quattrocchi: gia đình, con đường nên thánh”.

Ông bà Luigi Beltrame Quattrocchi (1880-1951) và Maria Corsini là đôi vợ chồng đầu tiên trong lịch sử Giáo hội được phong chân phước trong cùng một buổi lễ: Chúa nhật 21 tháng Mười năm 2001, trong Thượng Hội đồng Giám mục thế giới kỳ tại Roma. Ông bà được chọn làm bốn mạng của Đại hội lần này của các gia đình Công giáo thế giới.

Ông Beltrame nguyên là một thẩm phán và bà Maria là văn sĩ, con gái duy nhất của ông bà là đại tá Corsini. Từ cuộc hôn nhân ấy, ông bà sinh được bốn người con, trong đó có hai linh mục và một nữ tu.

Mặc dù bận rộn với công ăn việc làm và gia đình, ông Luigi Beltrame vẫn dần thân hoạt động tông đồ và tham gia các hội đoàn Công giáo. Đặc biệt ông làm “người khiêng cáng” trong tổ chức Unitalsi, chuyên trợ giúp các bệnh nhân đi hành hương. Ông qua đời vì bệnh tim ngày

09 tháng Mười Một năm 1951 vì bệnh đau tim, hưởng thọ 71 tuổi.

Ông Beltrame nổi bật về tấm gương tận tụy với gia đình và nghề nghiệp, hằng ngày quan tâm đào sâu sự hiện diện của Thiên Chúa, đến độ đạt tới sự trưởng thành thiêng liêng, để thánh hóa mình. Ông bà siêng năng tham dự thánh lễ và rước lễ hằng ngày vào mỗi buổi sáng, và đọc kinh Mân côi trong gia đình.

Mặc dù rất chăm chỉ chu toàn các bổn phận làm mẹ và nội trợ trong gia đình, bà Maria vẫn tìm được thời giờ để viết nhiều sách về sự phạm, thực hiện các công tác tông đồ, hỗ trợ việc thành lập Đại học Công giáo Thánh Tâm.

Sau bài thuyết trình gợi ý về tấm gương nên thánh của ông bà chân phước Beltrame Quattrocchi, là cuộc thảo luận về những con đường nên thánh, dưới các khía cạnh: sự phân định trong đời sống gia đình thường nhật, sự đồng hành thiêng liêng với các cặp mới, trường hợp một người phối ngẫu không tín ngưỡng, sau cùng là sự tha thứ như con đường nên thánh.

Sau giờ giải lao, trong cuộc thảo luận chót, từ lúc 12 giờ 45 có phần giới thiệu các tài liệu về những đôi vợ chồng thánh thiện.

Ban chiều lúc 6 giờ 30, mọi người đã tham dự thánh lễ bế mạc đại hội do ĐTC chủ sự, tại Quảng trường thánh Phêrô. (G. Trần Đức Anh, O.P. | RVA.) - Nguồn: Đài Chân Lý Á Châu

THÁNH LỄ KẾT THÚC ĐẠI HỘI GIA ĐÌNH THẾ GIỚI LẦN THỨ X

Lúc 6:30 chiều thứ Bảy 25/6/2022, tại quảng trường thánh Phêrô, ĐHY Kevin Farrell đã chủ sự Thánh lễ kết thúc Đại hội Gia Đình Thế Giới lần thứ X, trước sự hiện diện của ĐTC. Trong bài giảng ĐTC nói rằng «Gia đình là nơi đầu tiên chúng ta học cách yêu thương.»

Trước đó, lúc 6 giờ chiều, ĐTC đã đi xe mui trần vòng quanh quảng trường trong hơn 15 phút để chào các tín hữu.

Hiện diện tham dự Thánh lễ có khoảng 30 ngàn tín hữu, trong đó có 2.000 đại biểu đến từ 120 quốc gia tham dự Đại hội, và bên cạnh đó là rất đông các gia đình của giáo phận Roma.

Đồng tế trong Thánh lễ có khoảng 20 Hồng y, gần 150 giám mục và hơn 250 linh mục đến từ nhiều quốc gia.

Bài giảng của ĐTC

Trong bài giảng, trước hết ĐTC nhắc rằng Thánh lễ là giây phút tạ ơn. Cộng đoàn dâng lên trước Thiên Chúa, với lòng biết ơn, tất cả những hoa trái mà Chúa Thánh Thần đã gieo nơi họ, các gia đình.

Thiên Chúa sẽ phù hộ và gìn giữ gia đình

ĐTC nói: «Tôi nghĩ về vô số kinh nghiệm, kế hoạch và ước mơ, cũng như những mối quan tâm và sự không chắc chắn mà anh chị em đã chia sẻ với nhau. Bây giờ chúng ta hãy dâng tất cả những điều này cho Chúa và xin Người nâng đỡ anh chị em bằng sức mạnh và tình yêu của Người... Mỗi người trong anh chị em mang theo một kinh nghiệm khác nhau về gia đình, nhưng tất cả anh chị em đều có chung một niềm hy vọng và lời cầu nguyện: Thiên Chúa sẽ phù hộ và gìn giữ gia đình của anh chị em cũng như tất cả các gia đình trên thế giới.»

Tự do nội tâm

Suy tư về bài đọc thứ hai trích từ thư Thánh Phaolô gửi tín hữu Galát, ĐTC nói đến tự do, một trong những lý tưởng và mục tiêu quý trọng nhất của con người thời đại chúng ta. Ngài nhấn mạnh đến tự do nội tâm, món quà chính Đức Kitô ban cho chúng ta, thứ tự do quan trọng nhất mà nhiều người không có.

Chúa Kitô đã giải phóng chúng ta khỏi nhiều hình thức giới hạn nội tâm và bên ngoài, và đặc biệt là với xu hướng ích kỷ, xem mình là trung tâm của mọi thứ và chỉ quan tâm đến lợi ích của mình. Tự do mà Thiên Chúa ban cho chúng

ta không phải là thứ tự do giả tạo và trống rỗng của thế gian, thứ mà trong thực tế là “một cơ hội cho sự buông thả bản thân” (Gl 5,13). Tự do mà Chúa Kitô đạt được bằng giá máu của Người hoàn toàn hướng đến tình yêu, để - như Thánh Tông đồ nhắc lại với chúng ta hôm nay - ‘hãy lấy đức mến mà phục vụ lẫn nhau.’»

Sử dụng tự do để yêu thương

Từ điều này, ngỏ lời với các đôi vợ chồng, ĐTC nói rằng khi xây dựng gia đình, với sự trợ giúp của ân sủng Chúa Kitô, họ đã thực hiện một quyết định can đảm: «không sử dụng tự do của anh chị em cho riêng mình, nhưng để yêu thương những người mà Thiên Chúa đã đặt ở bên cạnh anh chị em.» Đó là cách thực hiện quyền tự do trong gia đình. «Gia đình là nơi gặp gỡ, chia sẻ, đi ra khỏi chính mình để chào đón người khác và ở bên cạnh họ. Gia đình là nơi đầu tiên chúng ta học cách yêu thương.»

Mối quan hệ giữa các thế hệ

Tiếp đến từ mối quan hệ giữa hai ngôn sứ Êlia và Êlisê, được trình bày trong bài đọc thứ nhất, ĐTC nói về mối quan hệ giữa các thế hệ, về “việc chuyển trao chứng tá” từ cha mẹ cho con cái. Ngài nhận xét rằng cha mẹ thường lo sợ rằng con cái sẽ không thể tìm thấy con đường của mình giữa sự phức tạp và rối ren của xã hội chúng ta, nơi mọi thứ dường như hỗn loạn và bấp bênh, và cuối cùng là lạc lối. Và điều này khiến một số bậc cha mẹ lo lắng, trong khi những người khác thì bảo vệ quá mức.

Thiên Chúa yêu thương và tin tưởng người trẻ

Từ việc ông Êlia nhận mệnh lệnh của Thiên Chúa để xức dầu cho Êlisê trở thành người kế vị, ĐTC nói rằng Thiên Chúa giúp ông Êlia nhận ra rằng thế giới không kết thúc với ông, và ra lệnh cho ông truyền sứ vụ của ông cho người khác.

“Thiên Chúa yêu thương người trẻ, nhưng điều đó không có nghĩa là Người bảo vệ họ khỏi

mọi rủi ro, khỏi mọi thử thách và mọi đau khổ. Thiên Chúa không lo lắng và bảo vệ quá mức; trái lại, Người tin tưởng những người trẻ và kêu gọi mỗi người vươn đến tầm cao của cuộc đời và sứ mạng.”

Cha mẹ cần giúp con cái khám phá ơn gọi của chúng

ĐTC nói với các bậc cha mẹ: «Lời Chúa chỉ cho chúng ta con đường: đừng che chở cho con cái mình khỏi những khó khăn và đau khổ dù là nhỏ nhất, nhưng cố gắng truyền đạt cho chúng niềm đam mê sống, khơi dậy trong chúng khát vọng khám phá ơn gọi của mình và đón nhận sứ mạng vĩ đại mà Thiên Chúa dành cho họ.» Nếu các bậc cha mẹ giúp con cái khám phá và chấp nhận ơn gọi của chúng, họ sẽ thấy rằng chúng cũng sẽ bị “nắm chặt” bởi sứ mạng này; và chúng sẽ tìm thấy sức mạnh cần thiết để đối đầu và vượt qua những khó khăn của cuộc sống

Gương mẫu của nhà giáo dục

ĐTC cũng nhấn nhủ các nhà giáo dục: «cách tốt nhất để giúp người khác tiếp nối ơn gọi của họ là đón nhận ơn gọi của chính mình với tình yêu trung thành.» Đó là điều mà các môn đệ đã thấy Chúa Giêsu làm. ĐTC khẳng định: “Không gì có thể khích lệ con cái hơn là nhìn xem cha mẹ của họ sống cuộc sống hôn nhân và gia đình như một sứ mạng, thể hiện lòng chung thủy và sự kiên nhẫn bất chấp khó khăn, lúc đau buồn và khi thử thách... Có những lúc chúng ta phải gánh lấy sự phản kháng, chống đối, từ chối và hiểu lầm xuất phát từ trái tim con người, và với ân sủng của Chúa Kitô, hãy biến những điều này thành việc đón nhận người khác và thành tình yêu nhưng không.”

Hôn nhân - hành trình đầy bất ngờ và ngạc nhiên

Tiếp tục bài giảng, ĐTC trình bày ba ơn gọi khác, được đại diện bởi ba môn đệ đầy khao khát của Chúa Giêsu. Người đầu tiên được dặn là đừng tìm một ngôi nhà cố định, một hoàn cảnh an toàn,

khi theo Chúa Giêsu, vì thầy “còn chẳng có nơi tựa đầu” (Lc 9,58). Theo Chúa Giêsu có nghĩa là bắt đầu một “chuyến đi” không bao giờ kết thúc với Người qua những biến cố của cuộc đời.

ĐTC nói điều này thật đúng đối với các đôi vợ chồng. Ngài nói: «Khi chấp nhận lời mời gọi hôn nhân và gia đình, anh chị em cũng đã rời «tổ ấm» và bắt đầu một chuyến đi mà không thể biết trước chính xác nó sẽ dẫn đến đâu, và những tình huống mới, những sự kiện bất ngờ và ngạc nhiên. Đó là ý nghĩa của cuộc hành trình với Chúa... Chúng ta hãy nhớ rằng mỗi môn đệ của Chúa Giêsu đều tìm thấy sự nghỉ ngơi của mình trong việc thi hành ý muốn của Thiên Chúa mỗi ngày, bất cứ nơi nào Người muốn.»

Dứt khoát, toàn tâm

Môn đệ thứ hai được dặn là đừng “quay lại chôn cất người thân của mình đã chết” (câu 59-60). Đó là lời kêu gọi phải tuân theo, trên hết, điều răn đầu tiên: kính mến Chúa trên hết mọi sự. Điều tương tự cũng xảy ra với người môn đệ thứ ba, người được mời gọi theo Chúa Kitô một cách kiên quyết và với trọn tâm hồn, không “ngoảnh lại”, thậm chí không từ biệt các thành viên trong gia đình mình (xem các câu 61-62

Không ngoảnh lại đằng sau

Từ các bài đọc Kinh Thánh, ĐTC nói với các gia đình rằng họ được yêu cầu không có những ưu tiên khác, không được «ngoái lại đằng sau», nhớ nhung cuộc sống trước đây, sự tự do trước đây của mình, với những ảo tưởng lừa dối của nó. Sự sống bị «hóa thạch» khi nó không mở ra với sự mới mẻ của tiếng gọi của Chúa và tiếc nuối quá khứ. Khi Chúa Giêsu kêu gọi, cả trong cuộc sống hôn nhân và gia đình, Người yêu cầu chúng ta tiếp tục nhìn về phía trước, và Người luôn đi trước chúng ta trên hành trình. Người luôn đi trước chúng ta trong tình yêu và sự phục vụ. Và những ai theo Người sẽ không phải thất vọng!

Gặp gỡ những người yếu đuối

Và ĐTC khuyến khích các đôi vợ chồng bắt đầu hành trình của tình yêu gia đình với niềm xác tín được canh tân, và chia sẻ với tất cả các thành viên trong gia đình anh chị em niềm vui của lời kêu gọi này. Và ngài cầu xin cho tình yêu thương họ chia sẻ với nhau luôn rộng mở, hướng ra bên ngoài, có khả năng “chạm” đến những người yếu đuối và bị thương tích, những người yếu đuối về thể xác và yếu đuối về tinh thần, và tất cả những người anh chị em gặp trên đường đi.

Giáo hội ở với và ở trong gia đình

Cuối cùng ĐTC khẳng định: Giáo hội ở với anh chị em; quả thật, Giáo hội ở trong anh chị em! Vì Giáo Hội được sinh ra từ một gia đình, Thánh Gia Nadarét, và được tạo thành phần lớn từ các gia đình. Ngài cầu xin Chúa giúp các tín hữu mỗi ngày kiên trì trong sự hiệp nhất, bình an và niềm vui, và tỏ cho mọi người mà họ gặp gỡ biết rằng Thiên Chúa là tình yêu và sự hiệp thông của sự sống.

Năm Thánh Gia đình và Đại hội Gia đình lần thứ XI

Vào cuối Thánh lễ, ĐHY Kevin Farrell, Tổng trưởng Bộ Giáo dân Gia đình và Sự sống đã cảm ơn ĐTC đã giúp cho cuộc Gặp gỡ các gia đình lần thứ X được thực hiện. Ngài cảm ơn sự giúp đỡ, quan tâm và gần gũi mà ĐTC thể hiện với các gia đình qua những cử chỉ cụ thể.

Và đặc biệt, ĐHY công bố cuộc gặp gỡ lần tới của các gia đình với ĐTC sẽ là “Năm Thánh các Gia đình”, sẽ được cử hành tại Roma trong Năm Thánh 2025, trong khi Đại hội Gia đình lần thứ XI sẽ diễn ra vào năm 2028.

Sau lời cảm ơn của ĐHY, ĐTC đã trao thư gửi các gia đình ra đi truyền giáo, mang tin vui của Phúc Âm. (Hong Thủy - Vatican News)

Đoàn Việt Nam lên đường tham dự Đại Hội Gia đình Thế Giới lần thứ X tại Rôma, từ ngày 22/6 - 26/6/2022

WHĐ (20.9.2022) - Chiều tối ngày 20/6/2022, phái đoàn Việt Nam đã lên chuyến bay lúc 20g00 từ phi trường Tân Sơn Nhất để đến Roma tham dự Đại Hội Gia đình Thế Giới lần thứ X, 2022.

Trong phái đoàn Việt Nam tham dự Đại Hội lần này gồm 06 thành viên bao gồm Đức Cha Đa Minh Nguyễn Văn Mạnh, Giám mục Giáo phận Đà Lạt, Chủ Tịch Ủy Ban Mục Vụ Gia Đình (UBMVGĐ) trực thuộc Hội Đồng Giám Mục Việt Nam; Đức Cha Louis Nguyễn Anh Tuấn, Giám mục Phụ tá TGP Sài Gòn, kiêm Giám Quản Tông Tòa Giáo phận Hà Tĩnh, Chủ Tịch Ủy Ban Mục Vụ Di Dân, nguyên Thư Ký UBMVGĐ; Cha Giuse Hà Đăng Định, Thư Ký UBMVGĐ; Nữ tu Têrêsa Lê Thị Ngọc Lễ, Dòng Đa Minh Thánh Tâm và 01 đôi hôn nhân: anh Gioan B. Nguyễn Phúc Thiện và chị Anna Nguyễn Ngọc Cúc, Tổng giáo phận Sài Gòn, đại diện cho các Gia đình Công giáo Việt Nam.

Chuyến hành trình dự kiến sẽ khoảng 16 tiếng, khởi hành từ sân bay Tân Sơn Nhất - HCM City và sẽ đến Sân bay quốc tế Leonardo da Vinci hay còn gọi Sân bay Roma-Fiumicino vào lúc 7g20 ngày 21/6/2022 (giờ Roma).

Chương trình của các ngày Đại Hội sẽ bắt đầu từ chiều ngày 22/6 đến ngày 26/6/2022, được tổ chức tại Roma với các địa điểm trong thành Vatican.

Đặc biệt, trong ngày khai mạc, ngày thứ tư, và kết thúc Đại Hội sẽ có sự hiện diện của ĐTC Phanxicô trong phần Lễ hội của các gia đình vào lúc 18g00, thứ Tư, ngày 22/6, Thánh Lễ đại trào tại quảng trường Thánh Phêrô và kết thúc với Kinh Truyền Tin vào lúc 12g00 trưa, Chúa Nhật 26/6/2022 bằng nghi thức sai đi.

Nt. Têrêsa Ngọc Lễ, O.P Nguồn: WHĐ

TÍN GIÁO HỘI VIỆT NAM

Cả vạn tín hữu cung nghinh Mình Thánh Chúa tại Hà Nội

Sau Thánh lễ trọng thể kính Mình Máu Thánh Chúa vào lúc 16h, Chúa Nhật ngày 19/6/2022, cùng với đông đảo mọi thành phần dân Chúa, Đức TGM Giuse Vũ Văn Thiên đã long trọng chủ sự cuộc cung nghinh Mình Thánh Chúa xung quanh 5 tuyến phố của quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội: Nhà thờ – Hàng Trống – Lê Thái Tổ – Tràng Thi – Nhà Chung.

Theo truyền thống của tổng giáo phận, vào Chúa Nhật lễ kính Mình Máu Thánh Chúa hàng năm, các giáo xứ tổ chức cung nghinh Thánh Thể Chúa. Cũng trong tâm tình ấy, hôm nay trong bầu khí tung bừng mọi thành phần dân Chúa từ nhiều giáo xứ, giáo họ trong nội thành Hà Nội nô nức trở về ngôi nhà thờ Mẹ của tổng giáo phận để cùng với vị Cha chung long trọng cử hành cuộc cung nghinh linh thiêng.

Trải qua dòng thời gian, kể từ sau cuộc cung nghinh Thánh Thể vào năm 1953 do Đức Khâm sứ Toà thánh chủ sự, mãi đến hôm nay, sau gần 70 năm, cuộc cung nghinh linh thiêng quy tụ cả vạn tín hữu mới được tái hiện.

Tham dự cuộc cung nghinh trọng thể có sự hiện diện trân quý của Đức TGM Giuse, ĐHY Phêrô, Đức cha Lôrenô, cha tổng đại diện Antôn, cha quản hạt chính toà, quý cha đồng tế, quý nam nữ tu sĩ, chủng sinh, hơn 20 đoàn

hội đến từ các giáo xứ trong nội thành Hà Nội và con số rất đông cộng đoàn dân Chúa tại nội thành Hà Nội.

Mặc cho tiết trời oi bức của những ngày hè nắng nóng, ngay từ đầu giờ chiều, các đoàn hội từ các giáo xứ nội thành đã tập trung chật kín nơi khuôn viên quảng trường Đức Mẹ.

34 đội rước với đầy đủ mọi thành phần dân Chúa, từ các em thiếu nhi đến các bậc cao niên thuộc các đoàn hội khác nhau, trong những bộ trang phục nhiều màu sắc đã tạo nên một bức tranh sống động, phác họa vẻ đẹp Đức tin mạnh mẽ của những Kitô hữu nơi mảnh đất Hà Thành.

Cuộc cung nghinh được chia làm 2 tạm chính với khởi đầu là từ trong Nhà thờ. Tạm thứ nhất được đặt tại dòng Mến Thánh Giá Hà Nội (31 Nhà Chung - Hàng Trống - Hoàn Kiếm) và tạm thứ hai là tại quảng trường Đức Mẹ, khuôn viên trước Nhà thờ Chính tòa. Tại 2 tạm dừng chân, cộng đoàn cùng sốt mến, trang nghiêm, thờ lạy Thánh Thể Chúa.

Sau khi tiến về trước quảng trường của Nhà thờ, Đức TGM Giuse đã cử hành Lời nguyện và Phép lành Thánh Thể.

Bằng những điệu nhạc của bài thánh ca trầm hùng “Vạn tuế vua Giêsu” do ca đoàn Gloria thể hiện, hòa điệu trong những tiếng trống rền vang

và tiếng kèn vang dội cuộc cung nghinh Thánh Thể chính thức khép lại.

Cuộc cung nghinh đã kết thúc, ước mong mọi thành phần dân Chúa kín mức được dồi dào

nguồn Ân sủng của Thánh Thể Chúa để mưu ích cho bản thân, gia đình và Giáo hội. Hầu Ôn Chúa sẽ được mở rộng và lan tỏa đến mọi ngã đường của TGP. (tonggiaophanhanoi.org 19.06.2022)

Lễ giỗ 343 năm Đức cha Pierre Lambert de la Motte tại Trung tâm Mục vụ Tổng giáo phận Sài Gòn

"Mầu nhiệm 'hủy mình ra không' là chất men truyền giáo"; đây là cảm nhận xuyên suốt về vị Giám mục thừa sai được nhớ đến trong Nghi thức Tưởng niệm và Thánh lễ giỗ được cử hành sáng nay tại Trung tâm Mục vụ TGP Sài Gòn.

Nhân lễ giỗ 343 năm Đức cha Pierre Lambert de la Motte - Giám mục tiên khởi của giáo phận Đà Nẵng, vào lúc 7g30 sáng thứ Tư 15-6-2022,

Đức Giám mục (ĐGM) Giuse Đỗ Mạnh Hùng và linh mục (Lm) Chuông ấn Kiều Công Tùng đã đến Tu viện Dòng Mến Thánh Giá (MTG) Chợ Quán để cùng các nữ tu tại đây cử hành nghi thức tiễn đưa Di cốt ĐGM Lambert - từ Nhà nguyện của Hội dòng đến Nhà nguyện cổ tại Trung tâm Mục vụ (TTMV) Tổng giáo phận Sài Gòn (TGP) để lưu giữ cho mọi người kính viếng ở đây.

Một thủ tục ký kết giấy tờ giao-nhận đã được thực hiện tại hành lang của ngôi Nhà Truyền Thống TGP khi Di cốt ĐGM Lambert được đưa đến đây. Đức TGM Giuse Nguyễn Năng (ĐTGM Giuse) đã đón lấy Di cốt, rồi - cùng với đoàn rước - Đức Tổng đã đưa Di cốt đặt trước Di ảnh của vị Giám mục này trên cung thánh của ngôi nhà nguyện cổ để sau đó Nghi thức Tưởng niệm và Thánh lễ giỗ được cử hành.

Hiện diện trong Nghi thức và Thánh lễ có ĐTGM Giuse, ĐGM Phêrô Nguyễn Văn Khảm,

Tín Giáo Hội Việt Nam

ĐGM Emmanuel Nguyễn Hồng Sơn, ĐGM Giuse Đỗ Mạnh Hùng, đại diện linh mục đoàn của TGP, đại diện tu sĩ của TGP, đông đảo các nữ tu của các Hội dòng MTG và rất đông giáo dân, ngồi chật kín bên trong ngôi nhà thờ cổ.

Trước khi bước vào Nghi thức Tưởng niệm, ĐGM Giuse Đỗ Mạnh Hùng đã lược qua các điểm chính của cuộc đời Đức cha Lambert; và Lm Phêrô Nguyễn Thanh Tùng - Giáo sư môn Giáo sử - đã trình bày thêm về tiểu sử của Đức cha Lambert: gia cảnh, thời niên thiếu, trở thành linh mục thừa sai, làm Giám mục đại diện tông tòa, cư ngụ tại Ayuthia, kinh lý Đàng Trong và Đàng Ngoài, các công trình đặc biệt...

Sau đó, Nghi thức tưởng niệm Đức cha Lambert đã được ĐGM Emmanuel Nguyễn Hồng Sơn chủ sự, với việc đọc di chúc, những lời cầu nguyện sốt sắng, những nén hương nghi ngút khói được dâng lên...

Sau ít phút giải lao, Thánh lễ Giỗ đã bắt đầu khi đoàn đồng tế tiến lên cung thánh. Trong bài giảng lễ, ĐGM Phêrô Nguyễn Văn Khảm đã triển khai mầu nhiệm tự hủy của thánh giá. Mầu nhiệm này thấm dẫm trong đời Đức cha Lambert, thể hiện rõ nét nơi hai sự kiện đặc biệt:

- Quyết định đi tu làm linh mục: Sinh ra trong gia đình quý tộc có nền giáo dục ưu tú, 22 tuổi làm thẩm phán, nên “không phải vì nghèo

hay vì thất bại mà đi tu, mà là vì khám phá tiếng gọi của Chúa và đi theo tiếng gọi của Ngài.”

- Di chúc của ngài: việc để lại toàn bộ tài sản cho thấy “ước mơ sâu kín là hoàn toàn từ bỏ mọi sự, dành tất cả cho công cuộc truyền giáo.”

ĐGM Lambert đã sống và cảm nhận sâu sắc mầu nhiệm tự hủy nên mới sáng lập ra Hội dòng Mến Thánh Giá. ĐGM Phêrô Nguyễn Văn Khảm nhấn mạnh: “Mầu nhiệm ‘hủy mình ra không’ là chất men truyền giáo, đã đưa một người cách đây gần bốn thế kỷ đi truyền giáo miền Viễn Đông, ra khỏi quê hương, ra khỏi sự bình an, dấn thân vào nơi nguy hiểm, phải học văn hóa để hòa nhập...”

Thánh lễ đã tiếp tục sau đó với phần Phụng vụ Thánh Thể.

Cuối Thánh lễ, ĐGM Giuse Đỗ Mạnh Hùng ngỏ lời cảm ơn mọi người.

Kết thúc Thánh lễ lúc 11g15, ĐTGM Giuse đã kiệu Di cốt Đức cha Pierre Lambert xuống nơi trang trọng cuối nhà thờ để cho mọi thành phần dân Chúa có thể đến kính viếng.

Bài viết: Dung Lưu - Biên Toàn

Ảnh & Video: Media TGPSG

(tgpsaigon.net 15.06.2022)

Ủy ban Giáo lý Đức Tin: Thông cáo về “Nhóm Trừ Quỷ Bảo Lộc”

Trước những lầm lạc nghiêm trọng này, Đáng Bản quyền Giáo phận Đà Lạt đã kiên nhẫn lắng nghe và khuyên nhủ, kể cả ra khuyến cáo và kỷ luật. Dù vậy, ‘Nhóm’ này vẫn thể hiện sự bất tuân một cách rõ ràng và công khai, gây tổn hại đến sự hiệp nhất của đoàn chiên Chúa nơi Giáo phận Đà Lạt.

HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM ỦY BAN GIÁO LÝ ĐỨC TIN

THÔNG CÁO VỀ

“NHÓM TRỪ QUỶ BẢO LỘC”

Từ năm 2015, một nhóm nhỏ tín hữu thuộc Giáo xứ Bảo Lộc, Giáo phận Đà Lạt, đã ngộ nhận rằng họ được Chúa Cha “trực tiếp mặc khải”, làm “thư ký cho Chúa Cha”, và được Chúa Cha ban đặc ân “trừ quỷ”. ‘Nhóm’ này cũng lôi kéo được một số linh mục, tu sĩ tham gia, vì thế càng làm cho nhiều tín hữu khác dễ dàng tin theo con đường lầm lạc.

Trước những lầm lạc nghiêm trọng này, Đấng Bản quyền Giáo phận Đà Lạt đã kiên nhẫn lắng nghe và khuyên nhủ, kể cả ra khuyến cáo và kỷ luật. Dù vậy, ‘Nhóm’ này vẫn thể hiện sự bất tuân một cách rõ ràng và công khai, gây tổn hại đến sự hiệp nhất của đoàn chiên Chúa nơi Giáo phận Đà Lạt.

Hiện nay, hoạt động của nhóm này đang lan rộng ra ngoài phạm vi giáo phận Đà Lạt. Vì thế, Hội đồng Giám mục Việt Nam, trong Hội Nghị

Thường Niên kỳ I từ ngày 25-29 tháng 4 năm 2022, đã trao cho Ủy ban Giáo lý Đức Tin ra thông cáo về “Nhóm Trừ Quỷ Bảo Lộc”. Qua Thông Cáo này, chúng tôi muốn nhắc nhở anh chị em những điểm sau đây:

(1) Chúa Giêsu Kitô là Lời duy nhất và chung cuộc của Thiên Chúa, là Đấng Cứu độ và Đấng Trung gian duy nhất giữa Thiên Chúa và loài người (x. Ga 1,18; Dt 1,1-2; Cv 4,12; SGLHTCG,101-104). Vì thế, bất cứ ai tự xưng mình được Chúa Cha “trực tiếp mặc khải” và là “thư ký cho Chúa Cha” thì người ấy đã phủ nhận vai trò của Chúa Kitô, và là sự xúc phạm nặng nề đến đức tin Công giáo.

(2) Việc tự xưng là “quỷ nhập” và “trừ quỷ”, hoặc coi “mọi bệnh tật đều là quỷ ám”..., để từ đó tự ý thực hiện những hành vi trừ tà mang tính mê tín và ma thuật, là không phù hợp với giáo lý và thực hành của Hội Thánh Công giáo. Chính Chúa Giêsu đã ủy thác cho Hội Thánh của Người quyền bính thiêng liêng chống lại những hình thức thống trị của Ác thần. Vì thế việc thực hành trừ tà phải được suy xét cẩn thận và thực hiện cách khôn ngoan, theo các quy định của Hội Thánh (x. SGLHTCG 1673, 2116-2117; GL 1172).

(3) Các tín hữu cần có sự hiểu biết Giáo lý và phân định sáng suốt, không để mình bị lừa dối bởi những quan niệm và thực hành sai lạc nêu trên (x. 1Tm 4,1), bằng cách theo sát những hướng dẫn của Hội Thánh, tránh xa những thực hành của “Nhóm Trừ Quỷ Bảo Lộc” và những thông tin đến từ ‘Nhóm’ này. Chúng tôi cũng tha thiết kêu gọi các thành viên của “Nhóm Trừ Quỷ Bảo Lộc” hãy trở về với Hội Thánh Công giáo, sống tinh thần hiệp nhất mà Đức Kitô Mục tử hàng mong ước (x. Ga 17,20-21).

Nguyên xin Chúa Thánh Thần hướng dẫn chúng ta tiến bước trong sự thật và hiệp nhất trong đức Tin.

Làm tại Văn phòng Hội đồng Giám mục Việt Nam, ngày 30 tháng 5 năm 2022.

Đã ấn ký

+ Gioan Đỗ Văn Ngân

Giám mục Giáo phận Xuân Lộc

Chủ tịch Ủy ban Giáo lý Đức Tin

(hdgmvietnam.com 30.05.2022)

Nữ Đan Viện Cát Minh Thánh Giuse Kon Tum Chính Thức Thành Lập Theo Giáo Luật ngày 07/06/2022 là một ngày đặc biệt, ghi dấu hồng ân “Ngày công bố sắc lệnh thành lập chính thức theo giáo luật” Đan Viện Cát Minh Thánh Giuse Kon Tum (Dòng Kín)

Ngay từ sớm, quý nữ đan sĩ cùng với đoàn công chiêm của anh em Jarai đã có mặt đón chào Đức Cha Giáo phận, quý Cha và quý khách vào trong khuôn viên Đan Viện được thiết kế cảnh quan thiên nhiên hài hòa với ngôi nhà nguyện xinh xắn, tại thôn 2, xã Hòa Phú, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai để dâng thánh lễ tạ ơn.

Đức Cha Aloisiô Nguyễn Hùng Vĩ, Giám mục Giáo phận Kon Tum chủ tế thánh lễ vào lúc 9 giờ 30 tại Nhà Nguyện Đan Viện. Cùng đồng tế với Đức Cha có Cha Tổng đại diện Giáo phận Kon Tum, Cha đặc trách tu sĩ Giáo phận Kon Tum và Tổng giáo phận Sài Gòn, Cha Bề trên Dòng Cát Minh tại Việt Nam, quý Cha Quản hạt và quý Cha trong giáo phận Kon Tum. Hiệp dâng thánh lễ có sự hiện diện của Mẹ Chủ tịch Hiệp hội Dòng Cát Minh tại Việt Nam, quý Bề trên, tu sĩ nam nữ và cộng đoàn dân Chúa. Trước khi bước vào thánh lễ, cộng đoàn được nghe tóm tắt lịch sử thành lập Đan Viện Cát Minh Thánh Giuse Kon Tum. Trong thánh ý quan phòng yêu thương của Thiên Chúa, hạt mầm Cát Minh chiêm niệm đã được ấp ủ từ lâu

trong trong miền đất truyền giáo Tây Nguyên Kon Tum thân yêu này. Năm 2003, linh mục Simon Phan Văn Bình đã bày tỏ ước nguyện và Đức Cha Micae Hoàng Đức Oanh đã ngỏ ý với Mẹ Bề trên Marie Gabriel về thao thức muốn thành lập Dòng Kín ở Giáo phận Kon Tum

Ngày 24/04/2006, một nhóm nữ tu được phép Bề trên rời Đan Viện Cát Minh Sài Gòn lên ở tạm nơi nhà Văng lai trong khuôn viên Tòa giám mục Kon Tum, bắt đầu cuộc sống cầu nguyện đan tu, trong khi chờ đợi mua đất để xây dựng.

Ngày 15/10/2007, Giáo phận Kon Tum và các nữ tu vui mừng đón nhận giấy chuẩn nhận từ Tòa Thánh cho phép thành lập Dòng Kín tại Giáo phận Kon Tum. Trải qua những năm tháng âm thầm, với bao thử thách, trắc trở về nhiều mặt, có lúc tưởng như bế tắc, đến tháng 11/2011, chị em tại Kon Tum được Đức Cha Micae tìm được một mảnh đất phù hợp tại giáo xứ Hòa Phú, lúc đó giáo xứ mới thành lập được một năm, và công việc xây dựng Đan Viện bắt đầu tiến hành với cha sở tiên khởi của giáo xứ là Cha Bartôlômêô Nguyễn Đình Phước, DCCT. Ngày 19/03/2012 Đức Cha đã đến làm phép khu nhà mới, và các nữ tu di chuyển về nơi ở mới này đang khi việc xây dựng chưa hoàn tất.

Ngày 30/04/2012, linh mục Luy Gonzaga Nguyễn Quang Hoa được bổ nhiệm làm chính xứ Hòa Phú thay Cha Bartôlômêô Nguyễn Đình Phước đi học. Cha Luy Gonzaga tiếp tục công trình xây dựng Đan Viện đang còn dang dở, trong lúc đó các nữ tu tạm trở về Đan Viện Mẹ tại Cát Minh Sài Gòn. Cuối năm 2015, Đức Cha Aloisiô Nguyễn Hùng Vĩ tiếp nối sứ vụ Giám mục chính tòa Giáo phận Kon Tum thay Đức Cha Micae, Đức Cha Aloisiô đã tận tình đón nhận và nâng đỡ các chị em Cát Minh.

Khi cơ sở Đan Viện Kon Tum hoàn thành, ngày 07/06/2017, 10 nữ tu Cát Minh Sài Gòn đã hăng hái lên đường đến Tây Nguyên nhận sứ vụ. Ngày 20/07/2017, lễ thánh tổ phụ tiên tri Êlia, Đức Cha Aloisiô đã làm phép khánh thành Đan Viện.

Ngày 14/03/2022, Tòa Thánh ban sắc lệnh thành lập Đan Viện Cát Minh Kon Tum chính thức theo giáo luật. Và ngày 07/06/2022, Đức Cha Aloisiô Giám mục Giáo phận Kon Tum đã ký sắc lệnh thành lập Nữ Đan Viện Cát Minh Thánh Giuse trong Giáo phận Kon Tum.

Sau khi nhìn lại đôi dòng lịch sử với biết bao cảm nghiệm tình yêu Thiên Chúa, Cha Giuse Hoàng Hữu Chi, OFM đại diện Giám mục về Tu sĩ đã công bố Sắc Lệnh của Tòa Thánh, thông qua Bộ Đời sống Thánh hiến và các Tu đoàn, cho phép thành lập Đan Viện Cát Minh tại Giáo phận Kon Tum (công bố song ngữ cùng với Cha Phêrô Vũ Trọng Hà Nguyên Khôi). Cha Tổng đại diện Giuse Đỗ Hiệu đọc Sắc Lệnh thành lập Nữ Đan Viện Cát Minh Thánh Giuse Kon Tum của Đức Giám Mục Giáo phận Kon Tum có hiệu lực từ ngày 07/06/2022.

Ngỏ lời mở đầu thánh lễ, Đức Cha Aloisiô mời gọi cộng đoàn cùng tạ ơn Thiên Chúa với các nữ đan sĩ trong ngày quan trọng này, vì kể từ đây Giáo phận chính thức có một Đan Viện để cùng đồng hành nhất là trong đời sống cầu nguyện cho mọi nhu cầu của Giáo phận, đặc biệt là về truyền giáo.

Trong phần chia sẻ Lời Chúa, dưới ánh sáng của các bài đọc, Đức Cha Aloisiô gợi lên tâm tình cảm tạ Thiên Chúa vì biết bao ơn lành mà Chúa đã ban cho mỗi người, nhất là những người sống đời thánh hiến, đặc biệt các nữ đan sĩ Dòng Kín, mà Chúa đã thương chọn gọi mặc dù chị em là những con người bé nhỏ, hèn mọn, còn nhiều bất toàn so với những người khác. Đây thực sự là một huyền nhiệm, là “ơn tiền định”. Ơn tiền định này Chúa muốn xếp đặt cho mỗi người có một ơn gọi, một con đường đi, chứ không phải Chúa định đoạt hết mọi sự và con người không còn sự tự do. Đức Cha xác tín cầu nguyện đóng vai trò quan trọng trong đời sống đức tin như hơi thở đối với cuộc sống. Đời sống đan tu với lời cầu nguyện

liên li, những hy sinh âm thầm chắc chắn sẽ như “hơi thở”, như “bộ phổi” để hít thở ơn lành của Chúa đem xuống cho Giáo phận Kon Tum này. Và đan viện như “trái tim cầu nguyện” mang lại sức sống cho Giáo Hội địa phương.

Thánh lễ tiếp tục được diễn ra trang nghiêm sốt sắng. Vào cuối thánh lễ, Sơ Bề trên đại diện cho Đan Viện Kon Tum nói lên tâm tình cảm ơn quý Đức Cha, quý Cha, Mẹ Chủ tịch Hiệp hội Dòng Cát Minh tại Việt Nam, quý nữ tu Đan Viện Cát Minh Sài Gòn, quý Bề trên, quý tu sĩ cùng toàn thể mọi thành phần dân Chúa. Từ nay, một lịch sử mới đang mở ra cho Đan Viện Thánh Giuse Kon Tum, mỗi nữ đan sĩ nguyện đọc lại lịch sử với niềm tri ân, để sống hiện tại ơn gọi cách say mê và hướng nhìn tương lai với niềm hy vọng.

Đáp từ, Đức Cha Aloisiô cảm ơn Đan Viện Cát Minh Sài Gòn đã quảng đại chia sẻ nhân sự và nâng đỡ về mọi mặt trong nhiều năm qua để hôm nay Đan Viện Thánh Giuse Kon Tum được đứng trên đôi chân của mình. Đức Cha cũng nhắc nhớ tâm tình tri ân đối với Đức Cha Micae và các linh mục đã chung tay bằng cách này hay cách khác để Đan Viện được hiện diện tại Giáo phận Kon Tum như hiện nay; cảm ơn các ân thân nhân xa gần...Xin Chúa trả công bội hậu cho tất cả. Đức Cha chúc mừng và cầu chúc cho Đan Viện Thánh Giuse Kon Tum ngày càng phát triển để Giáo phận Kon Tum cũng được

Tín Giáo Hội Việt Nam

131

phát triển lành mạnh nhờ đời sống cầu nguyện và những hy sinh thầm lặng của các nữ đan sĩ.

Thánh lễ kết thúc trong tâm tình tín thác, tri ân, chúc tụng Thiên Chúa và chan hòa yêu thương với mọi người. Đức Cha chụp hình lưu niệm với các nữ đan sĩ và chia vui trong bữa cơm ấm áp tình gia đình. (Minh Sơn) Wgpkt (08/06/2022) Kontum

Đại Hội Đức Mẹ Trà Kiệu Năm 2022

Đại hội Đức Mẹ Trà Kiệu năm 2022, với chủ đề: CÙNG VỚI MẸ MARIA SỐNG HIỆP HÀNH, được long trọng bắt đầu lúc 17 giờ ngày 30 / 5 / 2022, do Cha Bonaventura Mai Thái – Tổng Đại diện Giáo phận Đà Nẵng Chủ sự Thánh lễ khai mạc tại lễ đài quảng trường Trung tâm Thánh Mẫu Trà Kiệu.

Thông điệp Cha Tổng Đại diện mời gọi Cộng đoàn hành hương, noi gương Đức Mẹ sống tinh thần hiệp hành, khi đón nhận lời Thiên Thần truyền tin. Mẹ chăm chú lắng nghe, mặc dù ban đầu bối rối băn khoăn vì đã hứa giữ mình đồng trinh, nhưng khi nghe Thiên Thần nói: “Chúa Thánh Thần sẽ đến với Bà” (Lc 1,35), Đức Mẹ đã thưa lời xin vâng. Cha Chủ lễ mời gọi Cộng đoàn biết tìm ra ý Chúa trong Lời Chúa và trong cuộc đời, khi gặp gỡ và lắng nghe nhau, biết phân định, loại bỏ “cái tôi” xáo động của tham sân si. Nhờ đó cùng cộng tác với nhau trong chương trình cứu độ của Thiên Chúa là loan báo Tin Mừng.

Lúc 20 giờ, Quý Cha Dòng Thánh Thể phụ trách chương trình, cùng Đoàn hành hương Châu Thánh Thể tại Lễ đài Trung tâm hành hương, sau đó rước kiệu lên đền thờ tại đỉnh đồi Bửu Châu. Với niềm tin yêu, mỗi người tay cầm nến sáng, xin Chúa và Mẹ Maria “khởi lên ngọn lửa tình yêu Chúa và yêu mến nhau” đó là điều kiện cần cho Hiệp Hành. Nhờ đó luôn gặp gỡ, luôn lắng nghe, cùng nhau phân định để thi hành sứ vụ. Ngày thứ 2 của Đại hội: 31 / 5 / 2022: Cộng đoàn hành hương tiếp tục Chầu Thánh Thể tại Đền thờ đồi Bửu Châu đến 13 giờ

Trong khuôn viên trung tâm hành hương, Quý Cha ban Bí tích hòa giải cho hồi nhân, để mọi người được hưởng trọn vẹn Ôn Chúa dồi dào qua lời bầu cử của Mẹ Maria. Buổi chiều, đúng 14 giờ, Đức Giám Mục Giáo phận đã tuyên bố khai mạc cuộc cung nghinh Đức Mẹ tại tiền đường nhà thờ Giáo xứ Trà Kiệu. Nhìn đoàn hành hương đông đảo, Đức Cha nói đến niềm vui của gặp gỡ và lắng nghe, và đức tin của Cộng đoàn, tin vào lời hứa của Mẹ Trà Kiệu “Các con chớ lo, này Mẹ con đây”, Đức Cha nói đến niềm vui tổ chức Đại hội bình thường sau thời gian dịch bệnh.

Sau lời khai mạc của Đức Giám mục, đội trống tấu vang nhịp trống vui mừng, rộn ràng thúc giục vào hội. Một trời hoa lung linh muôn sắc, trong muôn vạn vũ điệu thướt tha uyển chuyển của đoàn dâng hoa Giáo xứ Trà Kiệu, dâng muôn ngàn hoa tôn vinh Mẹ, yêu mến Mẹ.

Dâng lên Mẹ 54 Sắc tộc anh em của Nước Việt thân yêu. Dâng lên Mẹ mỗi người tín hữu, mỗi gia đình, mỗi Giáo xứ, Giáo hạt trong Giáo phận Đà Nẵng, dâng lên Mẹ thế giới này. Noi gương Mẹ sống xin vâng theo Thánh ý chúa, sống yêu mến anh chị em, sống xin vâng trong mọi hoàn cảnh của cuộc sống, cùng hiệp hành với Giáo hội, cùng sứ vụ loan báo Tin Mừng cho anh chị em chưa biết chúa, bằng chính môi trường sống và làm việc của mình.

Sau đó, Đoàn dâng hoa, Đức Giám Mục, quý Linh mục tu sĩ, Khách hành hương cùng với Đoàn đại biểu của mỗi Giáo xứ và Giáo họ Biệt lập: 10 người (05 nam và 05 nữ), mặc quốc phục, có cờ và một lẵng hoa mang tên Giáo xứ, Giáo họ của mình, cung nghinh Thánh tượng Đức Mẹ về lễ đài trung tâm. Một điều đặc biệt, năm nay Đoàn rước kiệu đi trên con đường 610 (trục đường chính từ Nam Phước đi Mỹ Sơn), dọc đường được trang trí đèn hoa và cờ Giáo Hội.

Tại lễ đài trung tâm, ngay trước Thánh lễ bế mạc Kỳ Đại hội, Đoàn dâng hoa của Quý Thanh tuyển Tỉnh Dòng Phao-lô Đà Nẵng đã múa hoạt cảnh, thuật lại sự kiện Đức Maria đi thăm bà Êlisabet, và dâng từng sắc hoa: trắng, vàng, đỏ, tím, muôm sắc. Qua từng màu hoa, cầu nguyện cho từng Giới: Ông bà, Cha mẹ, Thanh niên và thiếu nhi. Biết sống tin yêu trọn vẹn với Chúa, trọn nhân bản trong từng vai trò trách nhiệm của mình trong đời sống hằng ngày. Cao điểm Kỳ Đại hội, là Thánh lễ bế mạc do Đức Giám Mục Giáo phận chủ sự, Đức Cha mời gọi mỗi người tín thác, tin tưởng vào Thiên Chúa và tình yêu của Mẹ, gìn giữ giá trị đức tin, tình yêu mến, cùng bước đi với Đức Maria, để bước đi trên con đường Giê-su. Học nơi Mẹ sự chăm chú lắng nghe, suy tư, đón nhận tiếng Chúa, với nhiệt huyết, tấm lòng yêu mến, san sẻ, phục vụ anh chị em như Mẹ. Đồng thời xin Mẹ cầu bầu cùng Chúa, ban những ơn cần thiết cho đời sống.

Sau lời nguyện hiệp lễ, Cha Tổng Đại diện, Đại diện ban tổ chức, dâng lời tạ ơn Chúa và

tri ân Mẹ đã qui tụ Cộng đoàn. Cha cũng có lời cảm ơn Đức Giám Mục. Cảm ơn Quản xứ, Cha Phụ tá và ban ngành đoàn thể Giáo xứ Trà Kiệu, đã hy sinh rất nhiều cho sự thành công của Kỳ Đại hội. Cha cũng cảm ơn Quý Hội Dòng, quý Tu Sĩ, quý Giáo xứ, các ban ngành của giáo phận, Đoàn Thiếu nhi Thánh Thể, Đoàn Hùng tâm Dũng chí, Đoàn Hướng Đạo..... đã cộng tác trong phần việc của mình vì yêu mến Giáo Hội, Yêu mến Giáo phận trong tinh thần hiệp hành. Cha cũng không quên cảm ơn Chính quyền đã tạo những thuận lợi cho Kỳ Đại hội. Trước lúc kết thúc Thánh lễ, Đức Giám Mục thông tin cho Cộng đoàn, tình hình sạt lở góc phải của đồi Bửu Châu (Nhà thờ núi) do các đợt mưa bão trong 2 năm qua, và kế hoạch gia cố sửa chữa trong thời gian đến. Đồng thời Đức Cha mời gọi sự cộng tác và lòng quảng đại của cộng đoàn cho kế hoạch đó.

Kết thúc Đại hội, Đức Giám Mục Giuse, Giám mục Giáo phận, nhờ Ôn Thiên Chúa và Tòa Thánh, nhân Danh Đức Thánh Cha, đã ban cho cộng đoàn hành hương, Phép Lành trọng thể với Ôn Toàn xá. Xin Chúa qua lời bầu cử của Mẹ Maria, cho mỗi người chúng con, sống trọn tin yêu phó thác đời sống trong tình yêu của Thiên Chúa và Mẹ Maria. Biết yêu mến nhau, biết sẵn sàng lắng nghe tiếng chúa trong Lời Chúa và lắng nghe Chúa Thánh Thần trong anh chị em gặp gỡ. Biết phân định để tìm ra ý Chúa, để cùng nhau đi trên con đường Giê-su, con đường tình yêu, cùng hiệp thông, tham gia sứ vụ loan báo Tin Mừng cho anh chị em chưa biết chúa, trong môi trường mình đang sống và làm việc, bằng chính những giá trị Ki-tô Giáo của mỗi người Ki-tô hữu. Tôma Trương văn Ân

Hoa trái ơn gọi từ giáo hữu người Hoa: ít và hiếm

TGPSG - Giáo dân Công giáo người Hoa (giáo hữu người Hoa) ở Tổng giáo phận Sài Gòn nói riêng và cả nước nói chung hiếm hoi. Nhưng

bản sắc dân tộc Hoa trong cách thờ phượng Chúa có nhiều nét “lạ” khiến cho ai lần đầu tham dự cũng rất ngạc nhiên. Đôi khi cũng thầm tạ ơn Chúa vì ơn cứu độ của Ngài ở mỗi dân tộc làm thánh hóa thêm bản sắc văn hóa của từng dân tộc.

Với số lượng giáo dân đã hiếm nên số lượng hoa trái ơn gọi trong cộng đoàn giáo hữu người Hoa cũng còn ít ỏi. Các chủng sinh gốc Hoa được đào tạo tại Đại chủng viện Thánh Giuse Sài Gòn sau 1975 đến nay cũng chưa hết 1 đầu ngón tay. Hiện tại, Tổng giáo phận Sài Gòn đang có các linh mục và tu sĩ là người gốc Hoa như trong ảnh:

Trong ảnh tính từ trái qua: - Ở giữa là Linh mục Tôma Huỳnh Bửu Dur, ngài thụ phong năm 1995 và hiện đang làm chánh xứ Phanxicô Xaviê (nhà thờ Cha Tam) - Bên phải là Linh mục Đaminh Lưu Nhuận Hiên, ngài thụ phong năm 2019 và hiện đang đi du học tại Đài Loan - Bên trái, Thầy Vincent Cổ Diệu Thanh, hiện là chủng sinh khóa 19.

- Linh mục Phaolô Huỳnh Quốc Vinh được đào tạo một thời gian dài tại Hồng Kông, ngài được thụ phong linh mục tại Tổng giáo phận Sài Gòn vào năm 2013, hiện đang làm phó xứ tại

giáo xứ Bình Thuận, hạt Tân Sơn Nhì trong đợt chuyển bổ nhiệm năm 2020.

Ngoài ra, còn có cha Stêphanô Huỳnh Trụ, một linh mục người Hoa kỳ cựu của Tổng giáo phận Sài Gòn đã nghỉ hưu từ 2019...

Về cơ sở mục vụ, có ba giáo xứ trong Tổng giáo phận Sài Gòn dành riêng phục vụ cho các giáo dân Hoa là:

- Giáo xứ Phanxicô Xaviê (Tên thường gọi là nhà thờ Cha Tam) hiện do cha Tôma Huỳnh Bửu Dur làm chánh xứ

- Giáo xứ Đức Bà Hòa Bình hiện do cha Giuse Đinh Đức Thịnh làm chánh xứ, ngài vốn là nguyên chánh xứ Giuse An Bình và là linh mục người Việt

- Giáo xứ Giuse An Bình hiện do cha Martinô Vũ Anh Khoa làm quản nhiệm và là linh mục người Việt

Cả ba xứ này đều thuộc Hạt Sài Gòn - Chợ Quán, nằm trong địa bàn hai quận là quận 1 và quận 5.

Trước đây, các Linh mục của Hội Thừa Sai Paris luôn đồng hành cùng các giáo hữu người Hoa trên mảnh đất Việt này. Việc xây dựng cộng đoàn và gieo mầm ơn gọi chưa hoàn chỉnh thì nhiều biến động xảy ra. Cộng đoàn tín hữu người Hoa chịu thử thách khá nhiều trong việc sống đạo và giữ đạo. Với nhiều nghi thức phụng tự khá đặc thù, một mục tử người Hoa sẽ hiểu và vận dụng uyển chuyển hơn trong phụng tự. Với ba giáo xứ Hoa nhưng chỉ còn linh mục Tôma chăm lo về các sinh hoạt mục vụ Hoa thì khó có thể nâng đỡ tinh thần các giáo hữu Hoa một cách vẹn toàn. Vì thế rất mong và cầu xin Chúa cho có thêm nhiều ơn gọi từ cộng đoàn giáo hữu người Hoa.

Chúng ta cũng thêm lời cầu nguyện cho các vị Linh mục và tu sĩ người Hoa luôn bình an trên con đường vác Thánh giá của mình. Martinô Trung Kiên (TGPSG) Nguồn: TGP Sài Gòn